

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ, ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2013 – 2014

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

	Σελ.
Συντομογραφίες.....	iv
Καλωσόρισμα	vii

Μ Ε Ρ Ο Σ Α'

ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

1.	Όργανα Διοίκησης του Τμήματος Φ.Π.Ψ	3
2.	Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας.....	5

Μ Ε Ρ Ο Σ Β'

ΟΔΗΓΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

1.	Αναλυτικός Πίνακας Κατανομής ECTS και Διδακτικών Μονάδων κατά Κύκλο και Τομείς (Α' Κύκλος – κοινός)	13
2.	Ενδεικτική κατανομή των μαθημάτων στα τέσσερα πρώτα εξάμηνα σπουδών (Α' Κύκλος – κοινός)	15

I. ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΜΕΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ (ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ)

1.	Συνοπτικός πίνακας κατανομής ECTS και διδακτικών μονάδων	19
2.	Αναλυτικός πίνακας κατανομής ECTS και διδακτικών μονάδων κατά Κύκλο και Τομείς.....	20

3.	Προσφερόμενα μαθήματα από τον Τομέα Φιλοσοφίας κατά το χειμερινό εξάμηνο 2013–2014	26
4.	Courses offered at the Section of Philosophy (Winter Semester 2013–2014)	30
5.	Ενδεικτική κατανομή των μαθημάτων στα τέσσερα τελευταία εξάμηνα σπουδών (B' Κύκλος – Κατεύθυνση: Φιλοσοφία)	34
6.	Διαγράμματα των μαθημάτων του Τομέα Φιλοσοφίας (Χειμερινό εξάμηνο 2013–2014)	35
7.	Προσφερόμενα μαθήματα από τον Τομέα Φιλοσοφίας κατά το εαρινό εξάμηνο 2014.....	61
8.	Courses offered at the Section of Philosophy (Spring Semester 2014).....	65
9.	Διαγράμματα των μαθημάτων του Τομέα Φιλοσοφίας (Εαρινό εξάμηνο 2014)	69
10.	Εργαστήρια.....	97
11.	Προγράμματα Διαπανεπιστημιακής Συνεργασίας (ERASMUS).....	102
12.	Μεταπτυχιακές σπουδές	105
13.	Προσωπικό του Τομέα Φιλοσοφίας	110
14.	Philosophy Academic Staff.....	114

II. ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΜΕΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ (ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ)

1.	Συνοπτικός πίνακας κατανομής ECTS και διδακτικών μονάδων.....	121
2.	Κατανομή ECTS και διδακτικών μονάδων κατά Κύκλο και Τομείς.....	122
3.	Προσφερόμενα μαθήματα του Τομέα Παιδαγωγικής κατά το 2013–2014.....	125
	α. Προσφερόμενα μαθήματα χειμερινού εξαμήνου 2013–2014.....	126
	β. Προσφερόμενα μαθήματα εαρινού εξαμήνου 2014	127
4.	Table of Courses 2013–2014.....	128
	α. Winter Semester 2013–2014.....	128
	β. Spring Semester 2014.....	129

5.	Διαγράμματα των μαθημάτων του Τομέα Παιδαγωγικής.....	131
6.	Πρακτικές Ασκήσεις.....	132
7.	Εργαστήρια του Τομέα Παιδαγωγικής	165
8.	Προγράμματα Διαπανεπιστημιακής Συνεργασίας (ERASMUS).....	169
9.	Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.).....	173
10.	Προσωπικό του Τομέα Παιδαγωγικής	175

III. ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΜΕΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ (ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ)

1.	Κατανομή διδακτικών μονάδων και ECTS.....	181
2.	Δομή του Προγράμματος Σπουδών του Τομέα Ψυχολογίας.....	182
	I. Μαθήματα Α΄ Κύκλου (1 ^ο – 4 ^ο εξάμηνο)	183
	II. Μαθήματα Β΄ Κύκλου (5 ^ο – 8 ^ο εξάμηνο)	185
3.	I. Compulsory Courses.....	188
	II. Compulsory Elective Courses.....	190
4.	Αντιστοιχία Τίτλων Μαθημάτων με Κλάδους της Ψυχολογίας και Άλλων Επιστημών	191
5.	Διαγράμματα μαθημάτων του Τομέα Ψυχολογίας	193
6.	Εργαστήρια του Τομέα Ψυχολογίας	229
7.	Προσωπικό του Τομέα Ψυχολογίας.....	235

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ..... 237

Υποτροφίες για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες του Τμήματος Φ.Π.Ψ.....	239
--	-----

Φοιτητικοί Σύλλογοι και Οργανώσεις.....	241
---	-----

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Α.Ε.Ι.:	Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
Α.Κ.:	Αναπληρωτής Καθηγητής
Γ.Σ.:	Γενική Συνέλευση
Δ.Ε.Π.:	Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό (Καθηγητές, Αναπληρωτές καθηγητές, Επίκουροι καθηγητές, Λέκτορες)
Δ.:	Διδακτικό Προσωπικό σύμφωνα με το Π.Δ. 407/80
Δρ.:	Διδάκτορας
Δ.Π.:	Διοικητικό Προσωπικό
Δ.Σ.:	Διοικητικό Συμβούλιο
δ.μ.:	Διδακτικές μονάδες
Ε.Ε.ΔΙ.Π.	Ειδικό και Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό
Ε.Τ.Ε.Π.:	Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό
Ε.Κ.:	Επίκουρος Καθηγητής
Επ.Κ.:	Επιβλέπων Καθηγητής
Ε.Σ.:	Επιστημονικός Συνεργάτης
Ε.Σ.Α.Π.:	Εθνικό Συμβούλιο Ανώτατης Παιδείας
Ε.Φ.Ε.Ε.:	Εθνική Φοιτητική Ένωση Ελλάδος
Ι.Σ.:	Ιατρική Σχολή
ΙΑ.:	Τμήμα Ιστορίας – Αρχαιολογίας
Κ.:	Καθηγητής
Λ.:	Λέκτορας
Μ.Δ.Ε.:	Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης
Μ.ΕΠ.:	Μεταπτυχιακή Επιτροπή
Μ.Κ.:	Μεταπτυχιακή Κοσμητεία
Μ.Κ.Σ.:	Μεταπτυχιακός Κύκλος Σπουδών
Μ.Σ.:	Μεταπτυχιακή Σχολή
Μ.ΣΥ.:	Μεταπτυχιακό Συμβούλιο
Ν.Π.Δ.Δ.:	Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
Ν.Π.Ι.Δ.:	Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου
Π.Δ.:	Προεδρικό Διάταγμα
Π.Μ.Σ.:	Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
Π.Σ.:	Πρόγραμμα Σπουδών

Π.Τ.Δ.Ε.:	Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης
Π.Τ.Ν.:	Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών
Τ.Ε.Ι.:	Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα
ΥΠ.Ε.Π.Θ.:	Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων
ΦΛ.:	Τμήμα Φιλολογίας
Φ.Π.Ψ.:	Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας

ΚΑΛΩΣΟΡΙΣΜΑ

Αγαπητές φοιτήτριες,

Αγαπητοί φοιτητές

Σας καλωσορίζουμε στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και σας συγχαίρουμε για την επιτυχία σας και την εγγραφή σας στο Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, το οποίο μαζί με τα Τμήματα Φιλολογίας και Ιστορίας και Αρχαιολογίας συναπαρτίζουν τη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, που ιδρύθηκε το 1964. Με τον Ν. 1268/1982 και την έκδοση του Π.Δ. 445/1984 το Τμήμα Φ.Π.Ψ. λειτουργεί αυτόνομα και χορηγεί πτυχίο τριών ειδিকেύσεων: Φιλοσοφίας – Παιδαγωγικής – Ψυχολογίας.

Όσον αφορά το περιεχόμενο σπουδών, οι τρεις κατευθύνσεις που προσφέρονται στους φοιτητές/τριες είναι ενδεικτικές του διεπιστημονικού χαρακτήρα του Τμήματος και των δυνατοτήτων που παρέχονται για την περαιτέρω επιστημονική κατάρτιση και την επαγγελματική σταδιοδρομία των αποφοίτων του. Οι σπουδές επιμερίζονται σε δύο κύκλους, εκ των οποίων ο πρώτος περιλαμβάνει μαθήματα και των τριών επιστημονικών κλάδων, έτσι ώστε οι φοιτητές να αποκτήσουν τις θεμελιώδεις γνώσεις και να κατανοήσουν τη σημασία της επιστημονικής μεθόδου έρευνας των θεωρητικών προβλημάτων. Στον δεύτερο κύκλο σπουδών οι φοιτητές επιλέγουν την κατεύθυνση που θα τους οδηγήσει στην εμβάθυνση του συνθέματος της επιστήμης, στην οποία επιθυμούν να μαθητεύσουν, και στην εξειδίκευση. Για την πληρέστερη οικείωση των φοιτητών με το σύνολο Πρόγραμμα της Φιλοσοφικής Σχολής προβλέπεται η παρακολούθηση ενός αριθμού μαθημάτων που προσφέρουν τα άλλα δύο Τμήματα, δηλαδή το Τμήμα Φιλολογίας και το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ενώ για την περαιτέρω εξειδίκευσή τους στο Τμήμα λειτουργούν δύο Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Επιδίωξή μας είναι να παράσχουμε στους φοιτητές μας ένα υψηλό επίπεδο σπουδών, οι οποίες, παράλληλα με τη γνωσιακή διάσταση, να προσφέρουν αφορμές και δυνατότητες ανάπτυξης της κριτικής σκέψης και να συμβάλουν στην καλλιέργεια της πολιτικής και κοινωνικής συνείδησης, καθώς και του επιστημονικού ήθους. Σε μια περίοδο ραγδαίων αλλαγών σε όλους τους τομείς του συλλογικού μας βίου η Ανώτατη Εκπαίδευση επιβάλλεται να λειτουργεί ως πεδίο διαμόρφωσης ατόμων με ικανότητα αδογμάτιστης σκέψης, τα οποία με τα επιστημονικά τους εφόδια θα είναι σε θέση να λειτουργούν στον κοινωνικό και επαγγελματικό τους βίο ως υπεύθυνοι πολίτες και επιστήμονες.

Ο Πρόεδρος του Τμήματος Φ.Π.Ψ.

Κωνσταντίνος Θ. Πέτσιος

Καθηγητής Ιστορίας της Φιλοσοφίας:

Αρχαίας Ελληνικής και Νεοελληνικής Φιλοσοφίας

Καλλιτεχνική επιμέλεια εξωφύλλου και εικόνων: Βάσια Κλείτσα

Εκτύπωση: Τυπογραφείο Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Επεξεργασία κειμένου: Μαρία Παπά / Αθηνά Νέγρη / Βάγια Τσιάλιου

Επιτροπή Οδηγού Σπουδών: Ιωάννης Πρελορέντζος

Θεοχάρης Αθανασιάδης

Έλενα Ζιώρη

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΟΔΗΓΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ
Αναλυτικός Πίνακας Διδακτικών Μονάδων
Α' Κύκλος – κοινός για όλους τους Τομείς

Πρόγραμμα Σπουδών – Κατεύθυνση: Φιλοσοφία
Πρόγραμμα Σπουδών – Κατεύθυνση: Παιδαγωγική
Πρόγραμμα Σπουδών – Κατεύθυνση: Ψυχολογία

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Υποτροφίες για τις φοιτήτριες και τους φοιτητές του
Τμήματος Φ.Π.Ψ.

ΜΕΡΟΣ Α'
ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Φ.Π.Ψ.

Κάθε Σχολή διαιρείται σε Τμήματα. Όργανα του Τμήματος είναι:

1. Η Συνέλευση
 2. Ο Πρόεδρος
-
1. Η Συνέλευση του Τμήματος απαρτίζεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, έναν εκπρόσωπο του Ε.Τ.Ε.Π. και έναν εκπρόσωπο των φοιτητών.
 2. Ο Πρόεδρος του Τμήματος εκλέγεται για θητεία δύο χρόνων από ειδικό σώμα εκλεκτόρων, που απαρτίζεται από το σύνολο: i) των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος, ii) των προπτυχιακών φοιτητών και των μεταπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος (στην κατηγορία των μεταπτυχιακών φοιτητών εντάσσονται και οι υποψήφιοι διδάκτορες) και iii) των Βοηθών, Επιστημονικών Συνεργατών και Επιμελητών, των μελών του Ειδικού και Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Ε.ΔΙ.Π.), και των μελών του Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος. Πρόεδρος του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας για τη διετία 2013–2015 είναι ο Καθηγητής κ. Κωνσταντίνος Θ. Πέτσιος.

Τα Τμήματα των Α.Ε.Ι. διαιρούνται σε Τομείς. Το Τμήμα Φ.Π.Ψ. αποτελείται από τρεις (3) Τομείς:

1. Τομέας Φιλοσοφίας
2. Τομέας Παιδαγωγικής
3. Τομέας Ψυχολογίας

Όργανα του Τομέα είναι η Γενική Συνέλευση και ο Διευθυντής. Η Γενική Συνέλευση του Τομέα απαρτίζεται από το Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό του Τομέα. Ο Διευθυντής του Τομέα εκλέγεται για έναν χρόνο από τα μέλη της Γενικής Συνέλευσης.

**Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Φ.Π.Ψ.**

<p style="text-align: center;">ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Φ.Π.Ψ.</p>	<p style="text-align: center;">Τηλέφωνα Γραμματείας Φ.Π.Ψ. FAX / E-mail</p>
<p style="text-align: center;">ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Κωνσταντίνος Θ. Πέτσος Καθηγητής Ιστορίας της Φιλοσοφίας: Αρχαίας Ελληνικής και Νεοελληνικής Φιλοσοφίας</p>	<p style="text-align: center;">Τηλ.: 26510-05659 FAX: 26510-05801 E-mail: kpetsios@uoi.gr</p>
<p style="text-align: center;">ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Απόστολος Βράνος</p>	<p style="text-align: center;">Τηλ.: 26510-07185 FAX: 26510-07027 E-mail: grampedp@cc.uoi.gr</p>
<p style="text-align: center;">Ευθαλία Μπέζα Αναστασία Αναστασίου Κωνσταντίνος Σιάπκας</p>	<p style="text-align: center;">26510-07405 26510-07406 26510-07186</p>
<p style="text-align: center;">Ταχυδρομική Δ/νση του Τμήματος Φ.Π.Ψ. Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων Φιλοσοφική Σχολή Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας Πανεπιστημιούπολη – Δουρούτη 45110 – ΙΩΑΝΝΙΝΑ</p>	

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ, ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

I.
ΟΔΗΓΙΕΣ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

1. Το Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων απονέμει πτυχίο τριών (3) κατευθύνσεων:
 - α. Φιλοσοφικών Σπουδών
 - β. Παιδαγωγικών Σπουδών
 - γ. Ψυχολογικών Σπουδών
2. Και στις τρεις κατευθύνσεις τα μαθήματα κατανέμονται σε (8) οκτώ αυτοτελή ακαδημαϊκά εξάμηνα. Οι τρεις κατευθύνσεις του Τμήματος προϋποθέτουν τον ίδιο αριθμό εξαμηνιαίων μαθημάτων, δηλαδή 48 (στον αριθμό αυτόν δεν συμπεριλαμβάνονται τα τέσσερα εξάμηνα ξένης γλώσσας). Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει δεκαπέντε εκπαιδευτικές εβδομάδες, δηλαδή δεκατρείς εβδομάδες για διδασκαλία και δύο για εξετάσεις.
3. Οι φοιτητές/τριες κατά τα τέσσερα πρώτα εξάμηνα των σπουδών τους συντονίζουν τις επιλογές των μαθημάτων με τέτοιο τρόπο, ώστε να αποκτήσουν βασικές-γενικές γνώσεις στα διάφορα γνωστικά αντικείμενα της Φιλοσοφικής Σχολής. Από το πέμπτο εξάμηνο πρέπει να ακολουθήσουν την κατεύθυνση των σπουδών που θα επιλέξουν, με την παρακολούθηση αντίστοιχων μαθημάτων.
4. **Μάθημα:** Είναι η διδασκαλία μέρους μίας ενότητας ή ενός πεδίου κατά τη διάρκεια ενός ακαδημαϊκού εξαμήνου και επί τρεις ώρες την εβδομάδα, που αντιστοιχούν σε **3** διδακτικές μονάδες (=δ.μ.) ή **5** ECTS. Σε όλες τις ενότητες ή τα πεδία προσφέρεται κάθε εξάμηνο ορισμένος αριθμός μαθημάτων, από τα οποία οι φοιτητές/τριες μπορούν να επιλέξουν το μάθημα (ή τα μαθήματα), που θα παρακολουθήσουν το συγκεκριμένο εξάμηνο. Με εισήγηση του Τομέα και απόφαση του Τμήματος ορισμένα από τα μαθήματα αυτά χαρακτηρίζονται υποχρεωτικά.
5. Για το μάθημα που διδάσκεται σε χειμερινό εξάμηνο ο/η φοιτητής/τρια έχει την υποχρέωση να δώσει τις αντίστοιχες εξετάσεις τον Ιανουάριο. Για το μάθημα που διδάσκεται σε εαρινό εξάμηνο ο/η φοιτητής/τρια έχει την υποχρέωση να δώσει τις αντίστοιχες εξετάσεις τον Ιούνιο. Αν αποτύχει στις εξετάσεις του Ιανουαρίου ή του Ιουνίου, τότε ο/η φοιτητής/τρια έχει το δικαίωμα να επανεξεταστεί στο μάθημα αυτό το Σεπτέμβριο.
6. Τα μαθήματα είναι:

- (α) **Υποχρεωτικά**, δηλαδή ο/η φοιτητής/τρια δεν μπορεί να τα αντικαταστήσει σε περίπτωση αποτυχίας.
- (β) **Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά**, δηλαδή ο/η φοιτητής/τρια σε περίπτωση αποτυχίας μπορεί να τα αντικαταστήσει με άλλα προσφερόμενα μαθήματα, σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος.
7. Φοιτητής/τρια, που αποτυγχάνει σε ένα υποχρεωτικό μάθημα, οφείλει να το επαναλάβει σε επόμενο εξάμηνο, εφόσον διδάσκεται. Σε περίπτωση αποτυχίας σε κατ' επιλογήν υποχρεωτικό μάθημα ο/η φοιτητής/τρια μπορεί να εγγραφεί κατά το επόμενο (ή άλλο) εξάμηνο σε μάθημα του ίδιου ή άλλου γνωστικού αντικειμένου.
 8. Δεν επιτρέπεται η εγγραφή σε μάθημα του οποίου η ύλη συμπίπτει με την ύλη μαθήματος που έχει ήδη περάσει ο/η φοιτητής/τρια, εκτός αν πρόκειται για Σεμινάριο, δηλαδή για μάθημα υψηλότερης βαθμίδας.
 9. Ο/Η φοιτητής/τρια εγγράφεται ως το τέλος της δεύτερης εβδομάδας, μετά την έναρξη του εξαμήνου, στα μαθήματα που θα παρακολουθήσει κατά το εξάμηνο αυτό. Στα έξι πρώτα εξάμηνα ο/η φοιτητής/τρια οφείλει να εγγραφεται και να υποβάλλεται στις αντίστοιχες εξετάσεις σε όχι λιγότερα από πέντε (5) και όχι περισσότερα από οκτώ (8) μαθήματα σε κάθε εξάμηνο. Κατά τα δύο τελευταία εξάμηνα ο/η φοιτητής/τρια οφείλει να εγγραφεί και να υποβληθεί στις αντίστοιχες εξετάσεις σε οκτώ (8) το πολύ μαθήματα, από τα οποία τα τρία (3) τουλάχιστον κατά το όγδοο εξάμηνο. Στους αριθμούς αυτούς συνυπολογίζεται και η ξένη γλώσσα.
 10. Φοιτητές/τριες που φοιτούν στα εξάμηνα 9^ο, 10^ο, 11^ο και άνω έχουν δικαίωμα να εξεταστούν σε όλα τα μαθήματα που έχουν δηλώσει κατά την διάρκεια των κανονικών εξαμήνων φοίτησής τους.
 11. Για την απόκτηση του πτυχίου συγκεκριμένης κατεύθυνσης του Τμήματος ο/η φοιτητής/τρια οφείλει να παρακολουθήσει τις ώρες μαθημάτων (= δ.μ.)/ECTS, που ορίζονται στους αντίστοιχους Οδηγούς Σπουδών (δηλαδή: 144 δ.μ. ή 240 ECTS + 12 δ.μ. ξένη γλώσσα = 156 δ.μ.).
 12. Οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν τα μαθήματα ξένης γλώσσας σε οποιονδήποτε Κύκλο Σπουδών επιθυμούν.
 13. Οι ξένες γλώσσες που διδάσκονται είναι οι εξής:
 - α. Αγγλική γλώσσα
 - β. Γαλλική γλώσσα
 - γ. Γερμανική γλώσσα

II.

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

1. Το Πρόγραμμα Σπουδών χωρίζεται σε δύο κύκλους, διάρκειας τεσσάρων εξαμήνων:
A' ΚΥΚΛΟΣ: Κύκλος Γενικός: 1ο - 4ο εξάμηνο.
B' ΚΥΚΛΟΣ: Κύκλος Κατεύθυνσης: 5ο - 8ο εξάμηνο.

2. **A' ΚΥΚΛΟΣ (1ο έως 4ο εξάμηνο)**
 1. Ο A' Κύκλος του Προγράμματος Σπουδών καλύπτει:
 - α. Μαθήματα των τριών Τομέων του Τμήματος Φ.Π.Ψ.
 - β. Μαθήματα των άλλων Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής.

 2. Στον A' Κύκλο Σπουδών ο/η φοιτητής/τρια θα πρέπει να παρακολουθήσει τα **υποχρεωτικά** μαθήματα των τριών Τομέων του Τμήματος Φ.Π.Ψ., καθώς και μαθήματα των άλλων Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής. Τα μαθήματα των άλλων Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής είναι **κατ' επιλογήν υποχρεωτικά**. Τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα των άλλων Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής επιλέγονται από τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα, που προσφέρονται σύμφωνα με τον Οδηγό Σπουδών κάθε Τμήματος, και από τον A' Κύκλο Σπουδών (1ο έως 4ο εξάμηνο).
Επίσης **κατ' επιλογήν υποχρεωτικά** είναι και τα μαθήματα άλλων Τμημάτων ή Σχολών του Πανεπιστημίου, τα οποία ο/η φοιτητής/τρια οφείλει να παρακολουθήσει κατά τη διάρκεια του B' Κύκλου Σπουδών του Τμήματος Φ.Π.Ψ.

3. **B' ΚΥΚΛΟΣ: Κατεύθυνση (5ο έως 8ο εξάμηνο)**
 1. Ο B' Κύκλος του Προγράμματος Σπουδών καλύπτει μαθήματα του Τμήματος Φ.Π.Ψ., καθώς επίσης και κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα άλλων Τμημάτων ή Σχολών του Πανεπιστημίου.

 2. Σε περίπτωση που ο/η φοιτητής/τρια δεν έχει συμπληρώσει τις προβλεπόμενες διδακτικές μονάδες του A' Κύκλου Σπουδών κατά τα τέσσερα πρώτα εξάμηνα των σπουδών του, έχει τη δυνατότητα να συμπληρώσει τις μονάδες αυτές κατά τη διάρκεια του B' Κύκλου Σπουδών.

3. Τα μαθήματα του Β' Κύκλου (κατεύθυνσης) Σπουδών διακρίνονται σε:
 - α. Υποχρεωτικά μαθήματα του Τμήματος Φ.Π.Ψ.
 - β. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα του Τμήματος Φ.Π.Ψ.
 - γ. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα άλλων Τμημάτων ή Σχολών του Πανεπιστημίου.

4. Κάθε μάθημα του Τμήματος Φ.Π.Ψ. εντάσσεται ή στον Α' Κύκλο Σπουδών (δηλ. στα τέσσερα πρώτα εξάμηνα) ή στο Β' Κύκλο Σπουδών (δηλ. στα τέσσερα τελευταία εξάμηνα)· γι' αυτό οι διακριτικές ενδείξεις Α' ή Β' Κύκλος πρέπει να συνοδεύουν απαραίτητα την επιλογή οποιουδήποτε μαθήματος.

5. Είναι δυνατόν το ίδιο μάθημα να προσφέρεται και στους δύο Κύκλους Σπουδών.

ΜΕΡΟΣ Β'

ΟΔΗΓΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ
ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ECTS ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ
ΚΑΤΑ ΚΥΚΛΟ ΚΑΙ ΤΟΜΕΙΣ

Α' Κύκλος: 1^ο έως 4^ο Εξάμηνο (72 δ.μ. ή 120 ECTS)

(Κοινός για όλες τις κατευθύνσεις του Τμήματος Φ.Π.Ψ.)

I. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Φ.Π.Ψ	75 ECTS	45 δ.μ.	(15 μαθήματα)
α. Από τον Τομέα Φιλοσοφίας:			
1. Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία	5 ECTS	3 δ.μ.	(1 μάθημα)
2. Νεότερη και Σύγχρονη Φιλοσοφία	5 ECTS	3 δ.μ.	(1 μάθημα)
3. Εισαγωγή στη Φιλοσοφία	5 ECTS	3 δ.μ.	(1 μάθημα)
4. Κοινωνική και Πολιτική Φιλοσοφία	5 ECTS	3 δ.μ.	(1 μάθημα)
5. Φιλοσοφία της Επιστήμης ή Επιστημολογία – Ιστορία των Επιστημονικών Ιδεών	5 ECTS	3 δ.μ.	(1 μάθημα)
ΣΥΝΟΛΟ	25 ECTS	15 δ.μ.	(5 μαθήματα)
β. Από τον Τομέα Παιδαγωγικής:			
1. Εισαγωγή στην Παιδαγωγική	5 ECTS	3 δ.μ.	(1 μάθημα)
2. Παιδαγωγική Ψυχολογία I	5 ECTS	3 δ.μ.	(1 μάθημα)
3. Θεωρίες της Αγωγής	5 ECTS	3 δ.μ.	(1 μάθημα)
4. Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης I	5 ECTS	3 δ.μ.	(1 μάθημα)
5. Ιστορία της Εκπαίδευσης I	5 ECTS	3 δ.μ.	(1 μάθημα)
ΣΥΝΟΛΟ	25 ECTS	15 δ.μ.	(5 μαθήματα)
γ. Από τον Τομέα Ψυχολογίας:			
1. Εισαγωγή στην Ψυχολογία	5 ECTS	3 δ.μ.	(1 μάθημα)
2. Κοινωνική Ψυχολογία I	5 ECTS	3 δ.μ.	(1 μάθημα)
3. Αναπτυξιακή Ψυχολογία I: Βρεφική και Προσχολική Ηλικία	5 ECTS	3 δ.μ.	(1 μάθημα)
4. Κλινική Ψυχολογία I: Προσανατολισμοί	5 ECTS	3 δ.μ.	(1 μάθημα)
5. Γνωστική Ψυχολογία I	5 ECTS	3 δ.μ.	(1 μάθημα)
ΣΥΝΟΛΟ	25 ECTS	15 δ.μ.	(5 μαθήματα)

II. ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ	45 ECTS	27 δ.μ.	(9 μαθήματα)
α. Από το Τμήμα Φιλολογίας:	30 ECTS	18 δ.μ.	(6 μαθήματα)
1. Δύο μαθήματα από την ενότητα <i>Αρχαία Ελληνική Φιλολογία</i>	10 ECTS	6 δ.μ.	(2 μαθήματα)
2. Τρία μαθήματα από την ενότητα <i>Νέα Ελληνική Φιλολογία</i>	15 ECTS	9 δ.μ.	(3 μαθήματα)
3. Ένα μάθημα από τον Τομέα <i>Γλωσσολογίας</i>	5 ECTS	3 δ.μ.	(1 μάθημα)
β. Από το Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας:	15 ECTS	9 δ.μ.	(3 μαθήματα)
<u>ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ Α΄ ΚΥΚΛΟΥ:</u>	<u>120 ECTS</u>	<u>72 δ.μ.</u>	<u>(24 μαθήματα)</u>

III. ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ΑΛΛΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ

Οι φοιτητές/τριες των Τμημάτων Φιλολογίας και Ιστορίας και Αρχαιολογίας μπορούν να επιλέγουν οποιαδήποτε από τα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Φ.Π.Ψ., είτε ως υποχρεωτικά είτε ως κατ' επιλογήν υποχρεωτικά.

Τα μέλη Δ.Ε.Π. φροντίζουν, ώστε ο αριθμός των φοιτητών/τριών που δηλώνουν τα μαθήματα να ανταποκρίνεται σε θεμελιώδεις αρχές ενός Προγράμματος Σπουδών.

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
ΣΤΑ ΤΕΣΣΕΡΑ ΠΡΩΤΑ ΕΞΑΜΗΝΑ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**

Α' ΚΥΚΛΟΣ (ΚΟΙΝΟΣ)

Ι. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Φ.Π.Ψ.

ΕΞΑΜΗΝΑ	1 ^ο	2 ^ο	3 ^ο	4 ^ο
Μαθήματα				
α. Από τον Τομέα Φιλοσοφίας:				
1. Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία	1			
2. Νεότερη και Σύγχρονη Φιλοσοφία		1		
3. Εισαγωγή στη Φιλοσοφία	1			
4. Κοινωνική και Πολιτική Φιλοσοφία			1	
5. Φιλοσοφία της Επιστήμης ή Επιστημολογία – Ιστορία των Επιστημονικών Ιδεών				1
β. Από τον Τομέα Παιδαγωγικής:				
1. Εισαγωγή στην Παιδαγωγική	1			
2. Παιδαγωγική Ψυχολογία I				1
3. Θεωρίες της Αγωγής	1			
4. Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης I			1	
5. Ιστορία της Εκπαίδευσης I		1		
γ. Από τον Τομέα Ψυχολογίας:				
1. Εισαγωγή στην Ψυχολογία	1			
2. Κοινωνική Ψυχολογία I		1		
3. Αναπτυξιακή Ψυχολογία I: Βρεφική και Προσχολική Ηλικία	1			
4. Κλινική Ψυχολογία I: Προσανατολισμοί				1
5. Γνωστική Ψυχολογία I			1	

**II. ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ
ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ**

ΕΞΑΜΗΝΑ	1^ο	2^ο	3^ο	4^ο
Μαθήματα				
α. Από το Τμήμα Φιλολογίας:				
1. <i>Αρχαία Ελληνική Φιλολογία</i>	1		1	
2. <i>Νέα Ελληνική Φιλολογία</i>		1	1	1
3. <i>Γλωσσολογία</i>		1		
β. Από το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας:	1		1	1

III. ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ

	1	1	1	1
--	----------	----------	----------	----------

ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΑΝΑ ΕΞΑΜΗΝΟ	7	7	7	7
ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	28			
ΣΥΝΟΛΟ ECTS ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ	140 ECTS		84 δ.μ.	

ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Κατεύθυνση: Φιλοσοφία

**ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ECTS ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ
ΜΟΝΑΔΩΝ**

Α'. ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ – Κατεύθυνση: Φιλοσοφία

Α' ΚΥΚΛΟΣ (1ο έως 4ο εξάμηνο)	120 ECTS	72 δ.μ.	(24 μαθήματα)
I. Υποχρεωτικά μαθήματα του Τμήματος Φ.Π.Ψ.	75 ECTS	45 δ.μ.	(15 μαθήματα)
α. Από τον Τομέα <i>Φιλοσοφίας</i>	25 ECTS	15 δ.μ.	(5 μαθήματα)
β. Από τον Τομέα <i>Παιδαγωγικής</i>	25 ECTS	15 δ.μ.	(5 μαθήματα)
γ. Από τον Τομέα <i>Ψυχολογίας</i>	25 ECTS	15 δ.μ.	(5 μαθήματα)
II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα των άλλων Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής	45 ECTS	27 δ.μ.	(9 μαθήματα)
α. Από το Τμήμα <i>Φιλολογίας</i>	30 ECTS	18 δ.μ.	(6 μαθήματα)
β. Από το Τμήμα <i>Ιστορίας και Αρχαιολογίας</i>	15 ECTS	9 δ.μ.	(3 μαθήματα)
B' ΚΥΚΛΟΣ (5ο έως 8ο εξάμηνο)	120 ECTS	72 δ.μ.	(24 μαθήματα)
I. Μαθήματα του Τμήματος Φ.Π.Ψ.			
I.1. Υποχρεωτικά	90 ECTS	54 δ.μ.	(18 μαθήματα)
α. Από τον Τομέα <i>Φιλοσοφίας</i>	60 ECTS	36 δ.μ.	(12 μαθήματα)
β. Από τον Τομέα <i>Παιδαγωγικής</i>	20 ECTS	12 δ.μ.	(4 μαθήματα)
γ. Από τον Τομέα <i>Ψυχολογίας</i>	10 ECTS	6 δ.μ.	(2 μαθήματα)
I.2. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά	20 ECTS	12 δ.μ.	(4 μαθήματα)
α. Από τον Τομέα <i>Φιλοσοφίας</i>	έως 10 ECTS	έως 6 δ.μ.	έως (2 μαθήματα)
β. Από τον Τομέα <i>Παιδαγωγικής</i>	έως 10 ECTS	έως 6 δ.μ.	έως (2 μαθήματα)
γ. Από τον Τομέα <i>Ψυχολογίας</i>	έως 10 ECTS	έως 6 δ.μ.	έως (2 μαθήματα)
δ. Πρακτική άσκηση των φοιτητών	έως 5 ECTS	έως 3 δ.μ.	έως (1 μάθημα)
II. Μαθήματα άλλων Τμημάτων ή Σχολών του Πανεπιστημίου			
I.1. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά	10 ECTS	6 δ.μ.	(2 μαθήματα)
ΣΥΝΟΛΟ	240 ECTS	144 δ.μ.	(48 μαθήματα)
ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ		12 δ.μ.	(4 μαθήματα)
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		156 δ.μ.	(52 μαθήματα)

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ
ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ECTS ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ
ΚΑΤΑ ΚΥΚΛΟ ΚΑΙ ΤΟΜΕΙΣ

Α' Κύκλος: 1^ο έως 4^ο Εξάμηνο (72 δ.μ. ή 120 ECTS)

(Κοινός για όλες τις κατευθύνσεις του Τμήματος Φ.Π.Ψ.)

I. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Φ.Π.Ψ	75 ECTS	45 δ.μ.	(15 μαθήματα)
α. Από τον Τομέα Φιλοσοφίας:			
1. Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία	5 ECTS	3 δ.μ.	(1 μάθημα)
2. Νεότερη και Σύγχρονη Φιλοσοφία	5 ECTS	3 δ.μ.	(1 μάθημα)
3. Εισαγωγή στη Φιλοσοφία	5 ECTS	3 δ.μ.	(1 μάθημα)
4. Κοινωνική και Πολιτική Φιλοσοφία	5 ECTS	3 δ.μ.	(1 μάθημα)
5. Φιλοσοφία της Επιστήμης ή Επιστημολογία – Ιστορία των Επιστημονικών Ιδεών	5 ECTS	3 δ.μ.	(1 μάθημα)
ΣΥΝΟΛΟ	25 ECTS	15 δ.μ.	(5 μαθήματα)
β. Από τον Τομέα Παιδαγωγικής:			
6. Εισαγωγή στην Παιδαγωγική	5 ECTS	3 δ.μ.	(1 μάθημα)
7. Παιδαγωγική Ψυχολογία I	5 ECTS	3 δ.μ.	(1 μάθημα)
8. Θεωρίες της Αγωγής	5 ECTS	3 δ.μ.	(1 μάθημα)
9. Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης I	5 ECTS	3 δ.μ.	(1 μάθημα)
10. Ιστορία της Εκπαίδευσης I	5 ECTS	3 δ.μ.	(1 μάθημα)
ΣΥΝΟΛΟ	25 ECTS	15 δ.μ.	(5 μαθήματα)
γ. Από τον Τομέα Ψυχολογίας:			
1. Εισαγωγή στην Ψυχολογία	5 ECTS	3 δ.μ.	(1 μάθημα)
2. Κοινωνική Ψυχολογία I	5 ECTS	3 δ.μ.	(1 μάθημα)
3. Αναπτυξιακή Ψυχολογία I: Βρεφική και Προσχολική Ηλικία	5 ECTS	3 δ.μ.	(1 μάθημα)
4. Κλινική Ψυχολογία I: Προσανατολισμοί	5 ECTS	3 δ.μ.	(1 μάθημα)
5. Γνωστική Ψυχολογία I	5 ECTS	3 δ.μ.	(1 μάθημα)
ΣΥΝΟΛΟ	25 ECTS	15 δ.μ.	(5 μαθήματα)

Π. ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ	45 ECTS	27 δ.μ.	(9 μαθήματα)
α. Από το Τμήμα Φιλολογίας:	30 ECTS	18 δ.μ.	(6 μαθήματα)
1. Δύο μαθήματα από την ενότητα <i>Αρχαία Ελληνική Φιλολογία</i>	10 ECTS	6 δ.μ.	(2 μαθήματα)
2. Τρία μαθήματα από την ενότητα <i>Νέα Ελληνική Φιλολογία</i>	15 ECTS	9 δ.μ.	(3 μαθήματα)
3. Ένα μάθημα από τον Τομέα <i>Γλωσσολογίας</i>	5 ECTS	3 δ.μ.	(1 μάθημα)
β. Από το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας:	15 ECTS	9 δ.μ.	(3 μαθήματα)
<u>ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ Α' ΚΥΚΛΟΥ:</u>	<u>120 ECTS</u>	<u>72 δ.μ.</u>	<u>(24 μαθήματα)</u>

Β' Κύκλος (5ο έως 8ο εξάμηνο): 72 δ.μ. ή 120 ECTS

I. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Φ.Π.Ψ.			
II. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ			
α. Από τον Τομέα Φιλοσοφίας	60 ECTS	36 δ.μ.	(12 μαθήματα)
Α' Ενότητα: τουλάχιστον 15 δ.μ. ή 25 ECTS			
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ			
<i>Η προβληματική της φιλοσοφικής ιστοριογραφίας</i>	5 ECTS	3 δ.μ.	(1 μάθημα)
<i>Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία</i>	"	"	"
<i>Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία Α' (Προσωκρατικοί φιλόσοφοι)</i>	"	"	"
<i>Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία Β' (Αρχαία Σοφιστική)</i>	"	"	"
<i>Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία Γ' (Σωκράτης και Σωκρατικές Σχολές)</i>	"	"	"
<i>Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία Δ' (Πλάτων και Αρχαία Ακαδημία)</i>	"	"	"
<i>Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία Ε' (Αριστοτέλης και Αρχ. Περίπατος)</i>	"	"	"
<i>Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία ΣΤ' (Ελληνιστική Φιλοσοφία)</i>	"	"	"
<i>Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία Ζ' (Η φιλοσοφία της ύστερης Αρχαιότητας ως τον 6ο αι. μ.Χ.)</i>	"	"	"
<i>Ρωμαϊκή Φιλοσοφία</i>	"	"	"
<i>Βυζαντινή Φιλοσοφία</i>	"	"	"
<i>Μεσαιωνική Φιλοσοφία</i>	"	"	"
<i>Νεότερη και Σύγχρονη Φιλοσοφία</i>	"	"	"
<i>Νεότερη Φιλοσοφία</i>	"	"	"
<i>Σύγχρονη Φιλοσοφία</i>	"	"	"
<i>Νεοελληνική Φιλοσοφία</i>	"	"	"
<i>Φιλοσοφίες του εξωευρωπαϊκού χώρου</i>	"	"	"
<i>Διδακτική των φιλοσοφικών μαθημάτων</i>	"	"	"

B' Ενότητα: τουλάχιστον 15 δ.μ. ή 25 ECTS			
ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ			
<i>Εισαγωγή στη Φιλοσοφία</i>	5 ECTS	3 δ.μ.	(1 μάθημα)
<i>Οντολογία – Μεταφυσική</i>	"	"	"
<i>Φιλοσοφική Ανθρωπολογία</i>	"	"	"
<i>Επιστημολογία – Ιστορία των Επιστημονικών Ιδεών</i>	"	"	"
<i>Λογική</i>	"	"	"
<i>Γνωσιοθεωρία</i>	"	"	"
<i>Φιλοσοφία της Επιστήμης</i>	"	"	"
<i>Φιλοσοφία της Φύσης</i>	"	"	"
<i>Φιλοσοφία των Φυσικών Επιστημών</i>	"	"	"
<i>Φιλοσοφία των Μαθηματικών</i>	"	"	"
<i>Φιλοσοφία της Ιατρικής</i>	"	"	"
<i>Ηθική</i>	"	"	"
<i>Κοινωνική και Πολιτική Φιλοσοφία</i>	"	"	"
<i>Φιλοσοφία της Ιστορίας</i>	"	"	"
<i>Φιλοσοφία του Πολιτισμού</i>	"	"	"
<i>Φιλοσοφία της Παιδείας</i>	"	"	"
<i>Φιλοσοφία της Γλώσσας</i>	"	"	"
<i>Φιλοσοφία του Δικαίου</i>	"	"	"
<i>Φιλοσοφία του Νου</i>	"	"	"
<i>Αισθητική – Φιλοσοφία της Λογοτεχνίας</i>	"	"	"
<i>Φιλοσοφία των Ιστορικών – Ερμηνευτικών Επιστημών</i>	"	"	"
<i>Φιλοσοφική Ερμηνευτική</i>	"	"	"
<i>Φιλοσοφία της Θρησκείας</i>	"	"	"
<i>Επίκαιρα Φιλοσοφικά Προβλήματα (π.χ. Τεχνική, Οικολογία κ.ά.)</i>	"	"	"
<i>Κοινωνιολογία</i>	"	"	"
<i>Φιλοσοφία των Κοινωνικών Επιστημών</i>	"	"	"
<i>Ερευνητική Μεθοδολογία</i>	"	"	"
<i>Μεθοδολογία των Επιστημονικών Εργασιών</i>	"	"	"
<i>Ζητήματα εφαρμοσμένης πρακτικής φιλοσοφίας</i>	"	"	"
<i>Διδακτική των φιλοσοφικών μαθημάτων</i>	"	"	"

* Τις υπόλοιπες **6 δ.μ.** ή **10 ECTS** ο/η φοιτητής/τρια έχει τη δυνατότητα να τις καλύψει από οποιαδήποτε Ενότητα (Α' ή Β') επιθυμεί.

β. Από τον Τομέα Παιδαγωγικής			
<i>Ιστορία της Εκπαίδευσης II</i>	5 ECTS	3 δ.μ.	1 μάθημα
<i>Κοινωνιολογία του Σχολείου και Εκπαιδευτική Αξιολόγηση</i>	5 ECTS	3 δ.μ.	1 μάθημα
<i>Θεωρίες του Σχολείου</i>	5 ECTS	3 δ.μ.	1 μάθημα
<i>Εκπαίδευση και Φύλο II</i>	5 ECTS	3 δ.μ.	1 μάθημα
ΣΥΝΟΛΟ	20 ECTS	12 δ.μ.	4 μαθήματα
γ. Από τον Τομέα Ψυχολογίας			
<i>Θεωρίες Προσωπικότητας</i>	5 ECTS	3 δ.μ.	1 μάθημα
<i>Αναπτυξιακή Ψυχολογία II</i>	5 ECTS	3 δ.μ.	1 μάθημα
ΣΥΝΟΛΟ	10 ECTS	6 δ.μ.	2 μαθήματα
I.2. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά	20 ECTS	12 δ.μ.	(4 μαθήματα)
α. Από τον Τομέα <i>Φιλοσοφίας: Διδακτική των φιλοσοφικών μαθημάτων</i> [ενδεικτικά]	έως 10 ECTS	έως 6 δ.μ.	έως (2 μαθήματα)
β. Από τον Τομέα <i>Παιδαγωγικής</i>	έως 10 ECTS	έως 6 δ.μ.	έως (2 μαθήματα)
γ. Από τον Τομέα <i>Ψυχολογίας</i>	έως 10 ECTS	έως 6 δ.μ.	έως (2 μαθήματα)
δ. Πρακτική άσκηση φοιτητών	έως 5 ECTS	έως 3 δ.μ.	έως (1 μάθημα)
II. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΛΛΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ Ή ΣΧΟΛΩΝ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ			
II. 1. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά	10 ECTS	6 δ.μ.	2 μαθήματα
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ Β' ΚΥΚΛΟΥ:	120 ECTS	72 δ.μ.	(24 μαθήματα)
ΣΥΝΟΛΟ Α' ΚΑΙ Β' ΚΥΚΛΟΥ	240 ECTS	144 δ.μ.	(48 μαθήματα)
ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ		12 δ.μ.	(4 μαθήματα)
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		156 δ.μ.	(52 μαθήματα)

ΥΠΟΜΝΗΣΗ

Οι φοιτητές/τριες που ακολούθησαν την *Κατεύθυνση: Φιλοσοφία*, κατά τα οχτώ εξάμηνα των σπουδών τους, παρακολούθησαν τουλάχιστον τα εξής υποχρεωτικά μαθήματα που αφορούν την «Παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια», ήτοι τρία υπερπλήρη εξάμηνα:

<u>Α΄ Κύκλος:</u>			
α. Από τον Τομέα Παιδαγωγικής	25 ECTS	15 δ.μ.	(5 μαθήματα)
β. Από τον Τομέα Ψυχολογίας	25 ECTS	15 δ.μ.	(5 μαθήματα)
<u>Β΄ Κύκλος:</u>			
α. Από τον Τομέα Φιλοσοφίας	10 ECTS	6 δ.μ.	(2 μαθήματα)
β. Από τον Τομέα Παιδαγωγικής	20 ECTS	12 δ.μ.	(4 μαθήματα)
γ. Από τον Τομέα Ψυχολογίας	10 ECTS	6 δ.μ.	(2 μαθήματα)
δ. Από τον Τομέα Παιδαγωγικής (κατ' επιλογήν υποχρεωτικά)	10 ECTS	6 δ.μ.	(2 μαθήματα)
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	100 ECTS	60 δ.μ.	(20 μαθήματα)

**ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ
ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ**

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2013–2014

<u>A' Κύκλος (1ο - 4ο εξάμηνο)</u> , για όλους ανεξαιρέτως τους φοιτητές του Τμήματος Φ.Π.Ψ.)		
ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΚΩΔΙΚΟΙ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΕΣ
α. Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία Θέμα: Εισαγωγή στην πλατωνική οντολογία και γνωσιολογία	Φ1Ε011	Β. Σολωμού-Παπανικολάου
β. Νεότερη και Σύγχρονη Φιλοσοφία Θέμα: Τεχνική και φύση στη νεότερη και τη σύγχρονη ευρωπαϊκή φιλοσοφία	Φ2Ε007	Γκ. Μαγγίνη
γ. Εισαγωγή στη Φιλοσοφία Θέμα: Φιλοσοφείν και Φιλοσοφικά Ρεύματα	Φ3Ε008*	Κ. Πέτσιος
Εισαγωγή στη Φιλοσοφία Θέμα: Θεμελιώδη προβλήματα της φιλοσοφίας: πρόβλημα, επιχείρημα, κρίση	Φ3Ε010**	Στ. Δημητρίου
δ. Κοινωνική και Πολιτική Φιλοσοφία Θέμα: Για το ζήτημα του «έθνους»	Φ4Ε010	Π. Νούτσος
ε. Φιλοσοφία της Επιστήμης ή Επιστημολογία – Ιστορία των Επιστημονικών Ιδεών Θέμα: Εισαγωγή στη γαλλική επιστημολογία του 20 ^{ου} αιώνα με έμφαση στη φιλοσοφία των επιστημών του Gaston Bachelard	Φ5Ε008	Ι. Πρελορέντζος
* κωδικός δήλωσης μαθήματος για ονοματεπώνυμα από Α έως και Κ		
** κωδικός δήλωσης μαθήματος για ονοματεπώνυμα από Λ έως και Ω		
<u>B' Κύκλος (5ο – 8ο εξάμηνο):</u>		
A' Ενότητα: τουλάχιστον 15 δ.μ. ή 25 ECTS		
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΚΩΔΙΚΟΙ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΕΣ
α. Η προβληματική της φιλοσοφικής ιστοριογραφίας		

ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΚΩΔΙΚΟΙ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΕΣ
β. Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία Θέμα: Εισαγωγή στην πλατωνική οντολογία και γνωσιολογία	ΦΑΕ012	Β. Σολωμού-Παπανικολάου
γ. Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία Α' (Προσωκρατικοί φιλόσοφοι)		
δ. Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία Β' (Αρχαία Σοφιστική)		
ε. Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία Γ' (Σωκράτης και Σωκρατικές Σχολές)		
στ. Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία Δ' (Πλάτων και Αρχαία Ακαδημία)		
ζ. Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία Ε' (Αριστοτέλης και Αρχ. Περίπατος) Θέμα: Ηθική και Πολιτική Φιλοσοφία του Αριστοτέλη	ΦΑΕ058 ΕΣΧ221	Ε. Λεοντσίνη
η. Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία ΣΤ' (Ελληνιστική Φιλοσοφία)		
θ. Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία Ζ' (Η φιλοσοφία της ύστερης Αρχαιότητας έως τον 6 ^ο αι. μ.Χ.)		
ι. Ρωμαϊκή Φιλοσοφία		
ια. Βυζαντινή Φιλοσοφία		
ιβ. Μεσαιωνική Φιλοσοφία		
ιγ. Νεότερη και Σύγχρονη Φιλοσοφία Θέμα: Τεχνική και φύση στη νεότερη και τη σύγχρονη ευρωπαϊκή φιλοσοφία	ΦΑΕ078	Γκ. Μαγγίνη
Νεότερη και Σύγχρονη Φιλοσοφία Θέμα: Διαλεκτική Λογική	ΦΑΕ065 ΕΣΧ228	Κ. Ράντης
ιδ. Νεότερη Φιλοσοφία Θέμα: Η Ηθική και Πολιτική Φιλοσοφία του J.S. Mill	ΦΑΕ079 ΕΣΧ234	Ε. Λεοντσίνη
ιε. Σύγχρονη Φιλοσοφία Θέμα: Εισαγωγή στη σκέψη του Maurice Merleau-Ponty: Το σώμα ως πεδίο φιλοσοφικού στοχασμού	ΦΑΕ044 ΕΣΧ145	Ιορδ. Μαρκουλάτος
ιστ. Νεοελληνική Φιλοσοφία		

ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΚΩΔΙΚΟΙ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΕΣ
ιζ. Φιλοσοφίες του εξωευρωπαϊκού χώρου		
ιη. Διδακτική των φιλοσοφικών μαθημάτων		
Β' Ενότητα: τουλάχιστον 15 δ.μ. ή 25 ECTS		
ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ		
ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΚΩΔΙΚΟΙ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΕΣ
α. Εισαγωγή στη Φιλοσοφία Θέμα: Φιλοσοφείν και Φιλοσοφικά Ρεύματα	ΦΒΕ073	Κ. Πέτσιος
Εισαγωγή στη Φιλοσοφία Θέμα: Μέθοδος και Πολιτική στον «Πολιτικό» του Πλάτωνα	ΦΒΕ084	Στ. Δημητρίου
β. Οντολογία – Μεταφυσική		
γ. Φιλοσοφική Ανθρωπολογία		
δ. Επιστημολογία – Ιστορία των Επιστημονικών Ιδεών		
ε. Λογική		
στ. Γνωσιοθεωρία		
ζ. Φιλοσοφία της Επιστήμης Θέμα: Εισαγωγή στη γαλλική επιστημολογία του 20 ^{ου} αιώνα με έμφαση στη φιλοσοφία των επιστημών του Gaston Bachelard	ΦΒΕ079	Ι. Πρελορέντζος
η. Φιλοσοφία της Φύσης		
θ. Φιλοσοφία των Φυσικών Επιστημών		
ι. Φιλοσοφία των Μαθηματικών		
ια. Φιλοσοφία της Ιατρικής		
ιβ. Ηθική Θέμα: Ηθική Φιλοσοφία: Σχολές και Μέθοδοι	ΦΒΕ006 ΕΣΧ191	Δ. Δρόσος
ιγ. Κοινωνική και Πολιτική Φιλοσοφία Θέμα: Για το ζήτημα του «έθνους»	ΦΒΕ080	Π. Νούτσος
ιδ. Φιλοσοφία της Ιστορίας		

ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΚΩΔΙΚΟΙ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΕΣ
ιε. Φιλοσοφία του Πολιτισμού		
ιστ. Φιλοσοφία της Παιδείας		
ιζ. Φιλοσοφία της Γλώσσας		
ιη. Φιλοσοφία του Δικαίου		
ιθ. Φιλοσοφία του Νου		
κ. Αισθητική – Φιλοσοφία της Λογοτεχνίας		
κα. Φιλοσοφία των Ιστορικών – Ερμηνευτικών Επιστημών		
κβ. Φιλοσοφική Ερμηνευτική		
κγ. Φιλοσοφία της Θρησκείας		
κδ. Επίκαιρα Φιλοσοφικά Προβλήματα (π.χ. Τεχνική, Οικολογία κτλ.)		
κε. Κοινωνιολογία		
κστ. Φιλοσοφία των Κοινωνικών Επιστημών — Φιλοσοφία της Πολιτικής Οικονομίας		
κζ. Ερευνητική Μεθοδολογία		
κη. Μεθοδολογία των Επιστημονικών Εργασιών		
κθ. Ζητήματα εφαρμοσμένης πρακτικής φιλοσοφίας		
λ. Διδακτική των φιλοσοφικών μαθημάτων		

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Τα μαθήματα Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία Α', Β', Γ', Δ', Ε', ΣΤ', Ζ', που ανήκουν στο Β' Κύκλο – Α' Ενότητα, δεν είναι προαπαιτούμενα μεταξύ τους.
2. Οι φοιτητές/τριες, που επέτυχαν σε ορισμένο μάθημα, **δεν** μπορούν να το επαναλάβουν σε άλλο εξάμηνο, όταν διδάσκεται το **ίδιο θέμα**.
3. Το καθένα από τα προσφερόμενα μαθήματα του Τομέα Φιλοσοφίας αντιστοιχεί σε **3 διδακτικές μονάδες (δ.μ.) ή 5 ECTS**.

**COURSES OFFERED AT
THE SECTION OF PHILOSOPHY**

WINTER SEMESTER 2013–2014

<u>A Circle (1-4 Semesters)</u> , for all the students of the Department of Philosophy, Education and Psychology)		
COURSES	CODES	ACADEMIC STAFF
i. Ancient Greek Philosophy Topic: Introduction to Plato's Ontology and Epistemology	Φ1E011	V. Solomou-Papanikolaou
ii. Modern and Contemporary Philosophy Topic: Technology and Nature in Modern and Contemporary European Philosophy	Φ2E007	G. Maggini
iii. Introduction to Philosophy Topic: Philosophical Argument and Philosophical Trends	Φ3E008*	K. Petsios
Introduction to Philosophy Topic: Fundamental Problems of Philosophy: Question, Argument, Judgment	Φ3E010**	S. Dimitriou
iv. Social and Political Philosophy Topic: On the Question of the «Nation»	Φ4E010	P. Noutsos
v. Philosophy of Science – History of Scientific Ideas Topic: Introduction to 20 th Century French Philosophy of Science with Emphasis on Gaston Bachelard's Philosophy of Science	Φ5E008	I. Prelorentzos
* course code for students whose names start from A to K or A to K		
** course code for students whose names start from Λ to Ω or L to Z		
<u>B Circle (5-8 Semesters):</u>		
Unit A : At least, 15 Teaching Units or 25 ECTS		
HISTORY OF PHILOSOPHY		
COURSES	CODES	ACADEMIC STAFF
i. Problems in the Historiography of Philosophy		

COURSES	CODES	ACADEMIC STAFF
ii. Ancient Greek Philosophy Topic: Introduction to Plato's Ontology and Epistemology	ΦΑΕ012	V. Solomou-Papanikolaou
iii. Ancient Greek Philosophy A (Presocratics)		
iv. Ancient Greek Philosophy B (Sophists)		
v. Ancient Greek Philosophy C (Socrates and Socratic Schools)		
vi. Ancient Greek Philosophy D (Plato and Ancient Academy)		
vii. Ancient Greek Philosophy E (Aristotle and Ancient Peripatos) Topic: Aristotle's Moral and Political Philosophy	ΦΑΕ058 ΕΣΧ221	E. Leontsini
viii. Ancient Greek Philosophy F (Hellenistic Philosophy)		
ix. Ancient Greek Philosophy G (Philosophy of Late Antiquity)		
x. Roman Philosophy		
xi. Byzantine Philosophy		
xii. Medieval Philosophy		
xiii. Modern and Contemporary Philosophy Topic: Technology and Nature in Modern and Contemporary European Philosophy	ΦΑΕ078	G. Maggini
xiv. Modern & Contemporary Philosophy Topic: Dialectical Logic	ΦΑΕ065 ΕΣΧ228	K. Rantis
xv. Modern Philosophy Topic: J.S. Mill's Moral and Political Philosophy	ΦΑΕ079 ΕΣΧ234	E. Leontsini
xvi. Contemporary Philosophy Topic: Introduction to the Thought of Maurice Merleau-Ponty: The Body as a Field of Philosophical Contemplation	ΦΑΕ044 ΕΣΧ145	I. Markoulatos

COURSES	CODES	ACADEMIC STAFF
xvii. Neohellenic Philosophy		
xviii. Non-European Philosophical Traditions		
xv. Philosophy Didactics		
Unit B: At least, 15 Teaching Units or 25 ECTS		
SYSTEMATIC PHILOSOPHY		
COURSES	CODES	ACADEMIC STAFF
i. Introduction to Philosophy Topic: Philosophical Argument and Philosophical Trends	ΦBE073	K. Petsios
Introduction to Philosophy Topic: Method and Politics in Plato's <i>Statesman</i>	ΦBE084	S. Dimitriou
ii. Ontology – Metaphysics		
iii. Philosophical Anthropology		
iv. Philosophy of Science – History of Scientific Ideas		
v. Logic		
vi. Theory of Knowledge		
vii. Philosophy of Science Topic: Introduction to 20 th Century French Philosophy of Science with Emphasis on Gaston Bachelard's Philosophy of Science	ΦBE079	I. Prelorenzios
viii. Philosophy of Nature		
vix. Philosophy of the Natural Sciences		
x. Philosophy of Mathematics		
xi. Philosophy of Medicine		
xii. Ethics Topic: Moral Philosophy: Schools and Methods	ΦBE006 ΕΣΧ191	D. Drosos
xii. Social and Political Philosophy Topic: On the Question of the «Nation»	ΦBE080	P. Noutsos
xiv. Philosophy of History		

COURSES	CODES	ACADEMIC STAFF
xv. Philosophy of Civilization		
xvi. Philosophy of Education		
xvii. Philosophy of Language		
xviii. Philosophy of Law/Jurisprudence		
xix. Philosophy of Mind		
xx. Aesthetics – Philosophy of Literature		
xxi. Philosophy of Historical– Hermeneutical Sciences		
xxii. Hermeneutics		
xxiii. Philosophy of Religion		
xxiv. Contemporary Philosophical Problems (Technology, Ecology, etc.)		
xxv. Sociology		
xxvi. Philosophy of the Social Sciences – Philosophy of Political Economy		
xxvii. Research Methodology		
xxviii. Philosophy Essay Writing Methodology		
xxix. Questions in Applied Philosophy		
xxx. Philosophy Didactics		

NOTES

1. The courses **Ancient Greek Philosophy A, B, C, D, E, F, G**, that belong to the B Circle-Unit A, are not prerequisites; students are allowed to choose freely either course.
2. Students, who have successfully completed a particular course, **are not** allowed to select it again in another semester if the **same course-topic** is taught.
3. Each of the courses offered at the Section of Philosophy corresponds to **3 teaching units or 5 ECTS**.

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
ΣΤΑ ΤΕΣΣΕΡΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΕΞΑΜΗΝΑ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Β' ΚΥΚΛΟΣ

ΕΞΑΜΗΝΑ	5ο	6ο	7ο	8ο
Μαθήματα του Τμήματος Φ.Π.Ψ.				
I.1. Υποχρεωτικά				
α. Τομέας Φιλοσοφίας				
1. Από την ενότητα: <i>Φιλοσοφία</i>	2	2	1	1
2. Από την ενότητα: <i>Ιστορία της Φιλοσοφίας</i>	2	2	1	1
β. Τομέας Παιδαγωγικής	1	1	1	1
γ. Τομέας Ψυχολογίας	1	1		
I.2. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά				
1. Τομέας Φιλοσοφίας		1		1
2. Τομέας Παιδαγωγικής	1			
3. Τομέας Ψυχολογίας			1	
II. Μαθήματα άλλων Τμημάτων ή Σχολών του Πανεπιστημίου			1	1
ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	7	7	5	5
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	(24 μαθήματα) ή 72 δ.μ. ή 120 ECTS			

Δ Ι Α Γ Ρ Α Μ Μ Α Τ Α
των μαθημάτων
του Τομέα Φιλοσοφίας
(Χειμερινό εξάμηνο 2013–2014)

Διδάσκουσα: Λέκτορας Βασιλική Σολωμού-Παπανικολάου

Ακαδημαϊκό έτος 2013-2014

Χειμερινό εξάμηνο 2013-2014

Α' Κύκλος

Μάθημα: Αρχαία Ελληνική

Φιλοσοφία

Β' Κύκλος – Α' Ενότητα

Μάθημα: Αρχαία Ελληνική

Φιλοσοφία

**Θέμα: Εισαγωγή στην πλατωνική
οντολογία και γνωσιολογία**

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η ζωή και το έργο του Πλάτωνα.
2. Το οντολογικό και γνωσιολογικό πρόβλημα στην προπλατωνική σκέψη.
3. Η θεωρία των ιδεών και τα «ἄγραφα δόγματα» του Πλάτωνα.
4. Οι οντολογικές και γνωσιολογικές απόψεις στους πρώιμους διαλόγους.
5. Η θεωρία για τη γνώση ως ανάμνηση.
6. *Φαίδων*: α) Ιδέες και αισθητά, β) Η μέθοδος της υπόθεσης.
7. *Πολιτεία*: α) Η εικόνα της διαιρεμένης γραμμής, β) Ο μύθος του σπηλαίου, γ) Η φύση και η λειτουργία της ιδέας του αγαθού, δ) Η διαλεκτική ως μέθοδος και ως κορωνίδα των επιστημών.
8. *Φαῖδρος*: «Συναγωγή» και «διαίρεσις».
9. *Παρμενίδης*: Η θεωρία των ιδεών και τα όριά της.
10. *Θεαίτητος*: α) «Αἴσθησις» και «ἐπιστήμη», β) «Ἀληθὴς δόξα» και «ἐπιστήμη», γ) «Μετὰ λόγου ἀληθὴς δόξα» και «ἐπιστήμη».
11. *Σοφιστής*: Η «συμπλοκή» ή «κοινωνία» των «εἰδῶν».
12. *Φίληβος*: α) Το πρόβλημα του «ένος» και των «πολλῶν», β) Η θεωρία των τεσσάρων γενῶν του ὄντος.
13. *Ἐπιστολή Ζ'*: Γλώσσα, ορισμός και γνώση.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ: Στο φροντιστήριο θα γίνεται φιλοσοφική ανάλυση χωρίων από τους διαλόγους του Πλάτωνα που αφορούν τη θεματική του μαθήματος.

Διδάσκουσα: Αναπλ. καθηγήτρια Γκόλφω Μαγγίνη

Ακαδημαϊκό έτος 2013-2014

Χειμερινό εξάμηνο 2013-2014

A' Κύκλος

Μάθημα: Νεότερη και Σύγχρονη

Φιλοσοφία

B' Κύκλος – A' Ενότητα

Μάθημα: Νεότερη και Σύγχρονη

Φιλοσοφία

Θέμα: Τεχνική και φύση στη νεότερη

και τη σύγχρονη ευρωπαϊκή

φιλοσοφία

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η αρχαιοελληνική τέχνη μεταξύ μυθολογίας και φιλοσοφίας.
2. *Τέχνη και φύσις* στην κλασική ελληνική φιλοσοφία.
3. Η κρίση της ιεραρχίας των πειθαρχιών εντός της φυσικής φιλοσοφίας στην νεωτερική τεχνική: η μηχανική στο κέντρο της φιλοσοφίας.
4. Από την μηχανική τέχνη της κλασικής εποχής στη νεωτερική τεχνική: ο φιλόσοφος ως κατασκευαστής επιστημονικών οργάνων και υπέρμαχος της τέχνης της επινόησης.
5. Η νεωτερική τεχνική ως κυριαρχία επί της φύσης (F. Bacon, R. Descartes).
6. Τεχνική και εργασία: από τον Adam Smith στον Karl Marx.
7. Οι απαρχές της αυτόνομης φιλοσοφίας της τεχνικής (E. Kapp, F. Dessauer, H. Bergson).
8. Νεωτερική τεχνική και μηδενισμός (O. Spengler).
9. Νεωτερική τεχνική και κριτική της μεταφυσικής (M. Heidegger).
10. Προς μια φαινομενολογία των τεχνημάτων (D. Ihde).

Διδάσκων: Καθηγητής Κωνσταντίνος Θ. Πέτσιος

Ακαδημαϊκό έτος 2013-2014

Χειμερινό εξάμηνο 2013-2014

Α΄ Κύκλος

Μάθημα: Εισαγωγή στη

Φιλοσοφία

Β΄ Κύκλος - Β΄ Ενότητα

Μάθημα: Εισαγωγή στη

Φιλοσοφία

**Θέμα: Φιλοσοφείν και Φιλοσοφικά
ρεύματα**

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- I. Η μυθική υποτύπωση της φιλοσοφικής απορίας: Ορφικές θεογονίες/κοσμογονίες – Όμηρος – Ησίοδος – Φερεκύδης.
- II. Η προσωκρατική φιλοσοφία: *Εἶναι και Γίγνεσθαι*.
- III. Από την έρευνα της φύσεως στην *χρήσιμον ἀρετήν* και την *πολιτικήν*.
- IV. Η φιλοσοφία του Πλάτωνος και ο Πλατωνισμός:
 - α. *ἀεὶ ὄν* και *ἀεὶ γιγνόμενον*
 - β. φιλοσοφία και πολιτική πράξη.
- V. Αριστοτέλης και Αριστοτελισμός: η ερμηνευτική συμβολή των Νεοπλατωνικών σχολιαστών.
- VI. Βασικά γνωρίσματα της μεσαιωνικής φιλοσοφίας: από τον Αυγουστίνο και τον Βοήθιο στον Thomas Aquinas και τον Duns Scotus.
- VII. Η φυσική φιλοσοφία κατά την περίοδο της Αναγέννησης και οι απαρχές της νεότερης φιλοσοφίας.
- VIII. Ορθολογισμός – Εμπειρισμός: Η καρτεσιανή παράδοση και η αξιοποίηση της σκέψης του John Locke κατά την περίοδο του Διαφωτισμού.
- IX. Η κριτική φιλοσοφία του Immanuel Kant.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ: Θα αναλυθούν αποσπάσματα από συναφή φιλοσοφικά κείμενα.

Διδάσκων: Αναπλ. καθηγητής Στέφανος Δημητρίου

Ακαδημαϊκό έτος 2013-2014

Χειμερινό εξάμηνο 2013-2014

Α΄ Κύκλος

Μάθημα: Εισαγωγή στη Φιλοσοφία

Β΄ Κύκλος – Β΄ Ενότητα

Μάθημα: Εισαγωγή στη Φιλοσοφία

**Θέμα: Θεμελιώδη προβλήματα της
φιλοσοφίας: πρόβλημα,
επιχείρημα, κρίση**

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Χωρίς αυτές τις έννοιες, δεν είναι δυνατή η συγκρότηση της σκέψης και η οργανωμένη διάρθρωση των κρίσεων. Χωρίς τη δυνατότητα εξέτασης του τρόπου με τον οποίον συγκροτούνται αυτές οι έννοιες ως οργανωτικές αρχές της σκέψης μας, δεν είναι δυνατή η ευχερής κατανόησή τους. Αυτές οι έννοιες θα εξεταστούν, στο πλαίσιο της πρωταρχικής τους συγκρότησης, εκεί όπου αναδύονται και εν συνεχεία οργανώνονται: σε πλατωνικά κείμενα.

- I. «Ευθύδημος»: Λόγος και αντίλογος. Η τεχνική της αντιλογίας και η χρήση των προβλημάτων.
- II. «Φαίδρος»: Σχέση διαλεκτικής και ρητορικής. Υπαγωγή της διαλεκτικής στη φιλοσοφία.
- III. «Σοφιστής»: Το πρόβλημα και η δυνατότητα του ορισμού: «τι έστι X;». Τι συνεπάγεται η λογική δυνατότητα της πλάνης και του ψεύδους; Πώς συγκροτείται η έννοια της ταυτότητας; Η χρήση της διαίρεσης και της αντιλογικής τέχνης.
- IV. «Πολιτικός»: Μέθοδος, γνώση, πολιτική. Τι είναι ο αναλογικός συλλογισμός και η χρήση των παραδειγμάτων; Χρειαζόμαστε ένα παράδειγμα, για να εξηγήσουμε τα παραδείγματα; Γιατί να σκεφτόμαστε με ορισμούς; Τι σημαίνει να ορίζουμε τις έννοιες;

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ: Θα γίνει συστηματική ανάλυση χωρίων από τα αναφερθέντα πλατωνικά κείμενα.

Διδάσκων: Καθηγητής Παναγιώτης Νούτσος

Ακαδημαϊκό έτος 2013-2014

Χειμερινό εξάμηνο 2013-2014

A' Κύκλος

**Μάθημα: Κοινωνική και Πολιτική
Φιλοσοφία**

B' Κύκλος – B' Ενότητα

**Μάθημα: Κοινωνική και Πολιτική
Φιλοσοφία**

Θέμα: Για το ζήτημα του «έθνους»

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή.
2. Λόγος περί «μύθου».
3. Για την «εφεύρεση» του έθνους.
4. Η «κλασική μελέτη» του Hans Kohn.
5. Με τον Elie Kedourie «ξεκινά» η «νεότερική προσέγγιση του έθνους»;
6. «Το locus classicus» του Renan.
7. Προσφυγή στον «εθνοσυμβολισμό».
8. Ζυγίζοντας την «τυκνή περιγραφή».
9. Το «έθνος είναι κατ' ουσίαν ένα φιλοσόφημα»;
10. Πρώτα συμπεράσματα.

ΥΠΟΜΝΗΣΕΙΣ:

1. Το μάθημα προσφέρεται στους φοιτητές του Φ.Π.Ψ. (A' Κύκλος) και όλων των κατευθύνσεων των Τμημάτων (B' Κύκλος).
2. Η παρακολούθηση είναι απαραίτητη.
3. Η εργασία των φοιτητών (συνθετική, κριτική παρουσίαση βιβλίου ή άρθρου, μετάφραση, βιβλιογραφική κτλ.) είναι υποχρεωτική.
4. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος απαγορεύεται το κάπνισμα και τα κινητά τηλέφωνα παραμένουν κλειστά.

Διδάσκων: Καθηγητής Ιωάννης Πρελορέντζος

Ακαδημαϊκό έτος 2013-2014

Χειμερινό εξάμηνο 2013-2014

Α΄ Κύκλος

**Μάθημα: Φιλοσοφία της Επιστήμης ή
Επιστημολογία – Ιστορία των
Επιστημονικών Ιδεών**

Β΄ Κύκλος – Β΄ Ενότητα

Μάθημα: Φιλοσοφία της Επιστήμης

**Θέμα: Εισαγωγή στη γαλλική επιστημολογία
του 20^{ου} αιώνα με έμφαση στη
φιλοσοφία των επιστημών του Gaston
Bachelard**

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

A. Η ΙΔΙΟΤΥΠΙΑ ΚΑΙ Η ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΛΟΓΙΑΣ

1. Η στενή συνεργασία της φιλοσοφίας και των επιστημών στη Γαλλία κατά τη διάρκεια του 19^{ου} και στις αρχές του 20^{ου} αιώνα. Η θέση του Bergson γι' αυτή τη συνεργασία.
2. Οι γαλλικές απαρχές της φιλοσοφίας των επιστημών. Η γαλλική επιστημολογία (ιστορία και φιλοσοφία των επιστημών) πριν από τον Bachelard και τον Κογρέ, με έμφαση στη συμβασιοκρατία (Poincaré, Duhem κ.ά.).
3. Η επίδραση της γαλλικής συμβασιοκρατίας στον λογικό θετικισμό του Κύκλου της Βιέννης και στη φιλοσοφία της επιστήμης του Karl Popper.
4. Τα βασικά ρεύματα και οι κύριοι εκπρόσωποι της γαλλικής επιστημολογίας στο δεύτερο μισό του 19^{ου} και στον 20^ο αιώνα:
 - α) Επιστημολογία των μαθηματικών.
 - β) Επιστημολογία των φυσικών επιστημών και της χημείας.
 - γ) Επιστημολογία των βιολογικών και ιατρικών επιστημών.
 - δ) Επιστημολογία των ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών.
5. Η θεσμική κατοχύρωση της γαλλικής επιστημολογίας πριν από τον Bachelard και τον Κογρέ (Collège de France και Σορβόννη).
6. Οι θετικές επιστήμες έχουν άραγε ανάγκη τη φιλοσοφία για να κάνει την επιστημολογία τους ή είναι οι μόνες αρμόδιες να την κάνουν;
7. Διαφορές της αναλυτικής φιλοσοφίας της επιστήμης από τη γαλλική επιστημολογία.

B. Η ΕΠΙΣΤΗΜΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ BACHELARD

1. Εργοβιογραφικά στοιχεία και ένταξη του έργου του Bachelard (1884-1962) στη φιλοσοφία στη Γαλλία στο πρώτο μισό του εικοστού αιώνα.
2. Το διττό (ή μάλλον τριμερές) φιλοσοφικό του έργο.
3. Σχέση των επιστημών με τη φιλοσοφία και κριτική βασικών φιλοσοφικών στάσεων (ρεαλισμού, εμπειρισμού κ.λπ.)
4. Θεμελιώδης ρόλος της ιστορίας των επιστημών στη γαλλική επιστημολογία. Ιδιαίτερο status της ιστορίας των επιστημών στην επιστημολογία του Bachelard.
5. Κριτική του Bachelard σε μείζονες φιλοσόφους και επιστήμονες της αρχαιότητας και των νεοτέρων χρόνων: Αριστοτέλη, Ευκλείδη, Francis Bacon, Descartes, Newton, Kant, Lavoisier κ.ά.
6. Εγκώμιο του ορθολογισμού, με έμφαση στη μεταβλητότητα του Λόγου και στην ανάγκη ανοίγματος και διεύρυνσής του στην κατεύθυνση ενός υπερορθολογισμού. Θεμελιώδης ρόλος των μαθηματικών στη σύγχρονη επιστήμη.
7. Το ζήτημα των τοπικών ορθολογισμών ενάντια στην ψευδαίσθηση της ύπαρξης ενός ενιαίου ορθολογισμού.
8. Η στάση του Bachelard απέναντι στην εποπτεία ή ενόραση. Θετικός ή αρνητικός ο ρόλος της ενόρασης στην πρόοδο των επιστημών;
9. Οι κατηγορίες του αφηρημένου και του συγκεκριμένου, καθώς και του κλειστού και του ανοιχτού στην επιστημολογία του Bachelard.
10. Τι είναι η επιστήμη κατά τον Bachelard, γιατί και ως προς τι έχει ανάγκη τη φιλοσοφία αλλά και πώς η επιστήμη δημιουργεί φιλοσοφία;
11. Συνέχεια ή ρήξη ανάμεσα στην επιστημονική γνώση και τον κοινό νου;
12. Ρόλος του a priori και του a posteriori στην επιστημονική σκέψη. Φιλοσοφία της συμπληρωματικότητας: σύνδεση του ορθολογισμού και του εμπειρισμού.
13. Ο δυναμισμός της επιστημονικής σκέψης.
14. Προεπιστημονικό πνεύμα, επιστημονικό πνεύμα, νέο επιστημονικό πνεύμα
15. Ο θεμελιώδης ρόλος της τεχνικής.
16. Τα επιστημολογικά εμπόδια (τύποι, χαρακτηριστικά και τρόπος λειτουργίας των επιστημολογικών εμποδίων, αναγκαιότητά τους και τρόποι υπερπήδησής τους).
17. Ο σημαντικός ρόλος της πλάνης και της διόρθωσης.
18. Επιστημονικές ρήξεις ή τομές ή επαναστάσεις:
 - α) Ρήξη και ανάδυση του νέου (συμβάν).
 - β) Οι ρήξεις δεν αφορούν εξίσου σε όλες τις επιστήμες. Αφορούν πρωταρχικά στις φυσικές επιστήμες.
19. Ποια είναι η σχέση ανάμεσα στις νεότερες επιστημονικές θεωρίες και τις παλαιότερες; Η παγωμετρία, η παναριθμητική, η παμμηχανική και η παναστρονομία.

20. Ρόλος της διαλεκτικής και της διαλεκτικοποίησης στην επιστημολογία του Bachelard.
21. Το επιστημολογικό προφίλ των διαφορετικών επιστημονικών εννοιών.
22. Αντικείμενο, αντικειμενικότητα, αντικειμενοποίηση.
23. Εργαλεία και όργανα.
24. Ιδιότυποι τύποι ψυχανάλυσης που προτείνει ο Bachelard (ψυχανάλυση της αντικειμενικής γνώσης και δη του επιστημονικού πνεύματος, ψυχανάλυση του ρεαλιστή, ψυχανάλυση του συναισθήματος του έχειν, «αντικειμενική ψυχανάλυση των τεσσάρων στοιχείων»: γης, νερού, αέρα και φωτιάς).
25. Οι αντιλήψεις του Bachelard για τη γλώσσα, για τις έννοιες, τις εικόνες και τις μεταφορές.
26. Αξιολογία του Bachelard με έμφαση στην ηθική αξία της επιστημονικής καλλιέργειας.
27. Αντιλήψεις του Bachelard για την παιδεία, με έμφαση στη σπουδαιότητα της διδασκαλίας των επιστημών και της επιστημολογίας.

Γ. ΜΠΕΡΞΟΝΙΚΕΣ ΑΠΗΧΗΣΕΙΣ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΟΥ BACHELARD

Δ. ΟΙ ΤΥΧΕΣ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΤΟΥ BACHELARD ΣΤΗ ΓΑΛΛΙΑ (Canguilhem, Althusser, Foucault, Bourdieu, Lecourt, Macherey) ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΑΓΓΛΟΣΑΞΟΝΙΚΟ ΧΩΡΟ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ : Θα αναλυθούν σημαντικά χωρία: α) του βιβλίου του Bachelard *Το νέο επιστημονικό πνεύμα* και άλλων πονημάτων και κειμένων του (*Η διαμόρφωση του επιστημονικού πνεύματος, Η φιλοσοφία του όχι, Ο εφαρμοσμένος ορθολογισμός*)· β) των άρθρων του Canguilhem για τον Bachelard και για τη σπουδαιότητα της ιστορίας των επιστημών· και γ) επιστημολογικών κειμένων του Alexandre Koyré. Επίσης θα παρουσιαστούν και θα σχολιαστούν εργασίες των φοιτητών.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η ανάληψη εργασιών (συνθετικής, κριτικής παρουσίασης βιβλίου ή άρθρου, μετάφρασης δόκιμου άρθρου κ.τ.λ.) είναι προαιρετική.

Διδάσκουσα: Λέκτορας Βασιλική Σολωμού-Παπανικολάου

Ακαδημαϊκό έτος 2013-2014

Χειμερινό εξάμηνο 2013-2014

Α' Κύκλος

Μάθημα: Αρχαία Ελληνική

Φιλοσοφία

Β' Κύκλος – Α' Ενότητα

Μάθημα: Αρχαία Ελληνική

Φιλοσοφία

**Θέμα: Εισαγωγή στην πλατωνική
οντολογία και γνωσιολογία**

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η ζωή και το έργο του Πλάτωνα.
2. Το οντολογικό και γνωσιολογικό πρόβλημα στην προπλατωνική σκέψη.
3. Η θεωρία των ιδεών και τα «ἄγραφα δόγματα» του Πλάτωνα.
4. Οι οντολογικές και γνωσιολογικές απόψεις στους πρώιμους διαλόγους.
5. Η θεωρία για τη γνώση ως ανάμνηση.
6. *Φαίδων*: α) Ιδέες και αισθητά, β) Η μέθοδος της υπόθεσης.
7. *Πολιτεία*: α) Η εικόνα της διαιρεμένης γραμμής, β) Ο μύθος του σπηλαίου, γ) Η φύση και η λειτουργία της ιδέας του αγαθού, δ) Η διαλεκτική ως μέθοδος και ως κορωνίδα των επιστημών.
8. *Φαῖδρος*: «Συναγωγή» και «διαίρεσις».
9. *Παρμενίδης*: Η θεωρία των ιδεών και τα όριά της.
10. *Θεαίτητος*: α) «Αἴσθησις» και «ἐπιστήμη», β) «Ἀληθὴς δόξα» και «ἐπιστήμη», γ) «Μετὰ λόγου ἀληθὴς δόξα» και «ἐπιστήμη».
11. *Σοφιστής*: Η «συμπλοκή» ή «κοινωνία» των «εἰδῶν».
12. *Φίληβος*: α) Το πρόβλημα του «ένδς» και των «πολλῶν», β) Η θεωρία των τεσσάρων γενῶν του ὄντος.
13. *Ἐπιστολή Ζ'*: Γλώσσα, ορισμός και γνώση.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ: Στο φροντιστήριο θα γίνεται φιλοσοφική ανάλυση χωρίων από τους διαλόγους του Πλάτωνα που αφορούν τη θεματική του μαθήματος.

Διδάσκουσα: Λέκτορας Ελένη Λεοντσίνη

Ακαδημαϊκό έτος 2013-2014

Χειμερινό εξάμηνο 2013-2014

Β' Κύκλος – Α' Ενότητα

Μάθημα: Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία Ε΄

**Θέμα: Ηθική και πολιτική φιλοσοφία
του Αριστοτέλη**

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η ζωή και η προσωπικότητα του Αριστοτέλη (384-322 π.Χ.). Τα έργα του Αριστοτέλη. Φιλοσοφία και μέθοδος. Η επίδραση του Αριστοτέλη: Αριστοτελικοί και νεοαριστοτελικοί.
2. Το υπέρτατο αγαθό και η ευδαιμονία. Η αρετή ως μεσότητα. Ηθικές και διανοητικές αρετές. Η αρετή της δικαιοσύνης. Αδυναμία της βούλησης (*ἀκρασία*). Ο χαρακτήρας της ηδονής. Έρωσ και ερωτική αγάπη.
3. Η θεμελίωση της πολιτικής κοινωνίας: Η συγκρότηση της πόλης. Η πόλη ως η πιο σημαντική μορφή κοινωνίας (κοινότητας). Τελεολογία και ανθρώπινη φύση. Ο άνθρωπος *φύσει πολιτικόν ζῷον*. Ιδανικές πολιτείες. Παθολογία των πολιτευμάτων. Το ιδανικό πολίτευμα.
4. Η έννοια της φιλίας στην αρχαία ελληνική κοινωνία. Ορισμός και είδη της αριστοτελικής φιλίας. Μορφές φιλίας κατά τον Αριστοτέλη. Πολιτική φιλία, δικαιοσύνη και ομόνοια. Η φιλία ως κοινωνικό αγαθό.
5. Η επίδραση του Αριστοτέλη στη νεότερη φιλοσοφία. Η πρόσληψη του Αριστοτέλη από τον Νεοελληνικό στοχασμό. Αριστοτελική ηθική φιλοσοφία και σύγχρονη αρετολογική ηθική θεωρία. Αριστοτελική πολιτική φιλοσοφία και σύγχρονη κοινοτιστική πολιτική θεωρία.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ: Θα αναλυθούν χωρία από τα *Ηθικά Νικομάχεια*, τα *Ηθικά Ευδήμια*, τη *Ρητορική* και τα *Πολιτικά* του Αριστοτέλη και θα δοθεί συμπληρωματική βιβλιογραφία.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η ανάληψη εργασιών (σύνθεσης, κριτικής παρουσίασης βιβλίου ή άρθρου, μετάφρασης δόκιμου άρθρου της δευτερεύουσας βιβλιογραφίας κλπ.) είναι προαιρετική.

Διδάσκουσα: Αναπλ. καθηγήτρια Γκόλφω Μαγγίνη

Ακαδημαϊκό έτος 2013-2014

Χειμερινό εξάμηνο 2013-2014

A' Κύκλος

Μάθημα: Νεότερη και Σύγχρονη

Φιλοσοφία

B' Κύκλος – A' Ενότητα

Μάθημα: Νεότερη και Σύγχρονη

Φιλοσοφία

**Θέμα: Τεχνική και φύση στη νεότερη
και τη σύγχρονη ευρωπαϊκή
φιλοσοφία**

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η αρχαιοελληνική τέχνη μεταξύ μυθολογίας και φιλοσοφίας.
2. *Τέχνη και φύσις* στην κλασική ελληνική φιλοσοφία.
3. Η κρίση της ιεραρχίας των πειθαρχιών εντός της φυσικής φιλοσοφίας στην νεωτερική τεχνική: η μηχανική στο κέντρο της φιλοσοφίας.
4. Από την μηχανική τέχνη της κλασικής εποχής στη νεωτερική τεχνική: ο φιλόσοφος ως κατασκευαστής επιστημονικών οργάνων και υπέρμαχος της τέχνης της επινόησης.
5. Η νεωτερική τεχνική ως κυριαρχία επί της φύσης (F. Bacon, R. Descartes).
6. Τεχνική και εργασία: από τον Adam Smith στον Karl Marx.
7. Οι απαρχές της αυτόνομης φιλοσοφίας της τεχνικής (E. Kapp, F. Dessauer, H. Bergson).
8. Νεωτερική τεχνική και μηδενισμός (O. Spengler).
9. Νεωτερική τεχνική και κριτική της μεταφυσικής (M. Heidegger).
10. Προς μια φαινομενολογία των τεχνημάτων (D. Ihde).

Διδάσκων: Επίκ. καθηγητής Κωνσταντίνος Ράντης

Ακαδημαϊκό έτος 2013-2014

Χειμερινό εξάμηνο 2013-2014

Β΄ Κύκλος – Α΄ Ενότητα

Μάθημα: Νεότερη και Σύγχρονη Φιλοσοφία

Θέμα: Διαλεκτική Λογική

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

I. Η αρχαία διαλεκτική

1. Οι αντινομίες του Ζήνωνα
2. Η διαλεκτική στον Πλάτωνα και τον Αριστοτέλη
3. Η διαλεκτική στον Πρόκλο

II. Η διαλεκτική στη νεότερη φιλοσοφία

1. Η υπερβατολογική διαλεκτική στον Kant
2. Η αντικειμενική διαλεκτική στον Hegel
3. Η ιστορική διαλεκτική στον Marx

III. Η διαλεκτική στη σύγχρονη φιλοσοφία

1. Αναγκαιότητα και ελευθερία στον Marcuse
2. Η αρνητική διαλεκτική στον Adorno
3. Η διαλεκτική της ηθικότητας στον Habermas

IV. Τελικός απολογισμός: Είναι η διαλεκτική σήμερα ξεπερασμένη;

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ: Θα γίνει ανάλυση αποσπασμάτων και σχολιασμός από τα έργα των αναφερόμενων φιλοσόφων. Βάση για την ανάπτυξη του μαθήματος είναι το έργο *Περί διαλεκτικής* του Herbert Marcuse. Η εκπόνηση εργασιών από τους/τις φοιτητές/τριες είναι προαιρετική και η παρουσίασή τους θα γίνει στο πλαίσιο του φροντιστηρίου.

Διδάσκουσα: Λέκτορας Ελένη Λεοντσίνη

Ακαδημαϊκό έτος 2013-2014
Χειμερινό εξάμηνο 2013-2014
Β΄ Κύκλος – Α΄ Ενότητα
Μάθημα: Νεότερη Φιλοσοφία
Θέμα: Η ηθική και πολιτική φιλοσοφία
του J.S. Mill

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η ζωή και το έργο του J.S. Mill (1806-1873). Ο Jeremy Bentham (1748-1832) , ο James Mill (1773-1836) και ο κύκλος των Μπενθαμιτών.
2. Κανονιστικές ηθικές θεωρίες. Ωφελιμισμός της πράξης (Act Utilitarianism) και Ωφελιμισμός του κανόνα (Rule Utilitarianism).
3. Η ωφελιμιστική θεωρία κατά τον Jeremy Bentham. Η ωφελιμιστική θεωρία κατά τον John Stuart Mill.
4. Η έννοια της ελευθερίας κατά τον John Stuart Mill. Η αρχή της «μη ζημίας». Η ελευθερία της έκφρασης.
5. Ο ηδονισμός του J.S. Mill. Ακεραιότητα και δικαιοσύνη. Ωφελιμισμός και ισότητα. Η ισότητα των ευκαιριών και η γυναικεία απελευθέρωση.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ: Θα αναλυθούν αποσπάσματα από τα δοκίμια του J.S. Mill (*Περί ωφελιμισμού, Περί ελευθερίας και Περί της υποταγής των γυναικών*) και θα δοθεί συμπληρωματική βιβλιογραφία.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η ανάληψη εργασιών (σύνθεσης, κριτικής παρουσίασης βιβλίου ή άρθρου, μετάφρασης δόκιμου άρθρου της δευτερεύουσας βιβλιογραφίας κλπ.) είναι προαιρετική.

Διδάσκων: Επίκ. καθηγητής Ιορδάνης Μαρκουλάτος

Ακαδημαϊκό έτος 2013-2014

Χειμερινό εξάμηνο 2013-2014

Β΄ Κύκλος – Α΄ Ενότητα

Μάθημα: Σύγχρονη Φιλοσοφία

Θέμα: Εισαγωγή στη σκέψη του

Maurice Merleau-Ponty:

το σώμα ως πεδίο

φιλοσοφικού στοχασμού

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Η σταδιακή ανάδειξη της θεματικής του σώματος στο πλαίσιο της φαινομενολογικής οπτικής.
- Το *βιωμένο σώμα* στη σκέψη του Merleau-Ponty.
- Η αναζήτηση *αναφορικότητας* και *νοήματος* πέραν των νοητικών περιεχομένων.
- Η *αμφισημία* της σωματικής ύπαρξης.
- Η *συνήθεια* ως διεργασία οικείωσης ενός περιβάλλοντος.
- Η *σιωπή* ως εκφραστικό γεγονός.
- Η συνάφεια λόγου και μη λεκτικών μορφών επικοινωνίας.
- Η έννοια της σωματικότητας στο σύγχρονο φιλοσοφικό τοπίο.
- Ο επαναπροσδιορισμός της φιλοσοφικής μας ανθρωπολογίας με γνώμονα την έννοια του σώματος.

Διδάσκων: Καθηγητής Κωνσταντίνος Θ. Πέτσιος

Ακαδημαϊκό έτος 2013-2014

Χειμερινό εξάμηνο 2013-2014

Α΄ Κύκλος

Μάθημα: Εισαγωγή στη

Φιλοσοφία

Β΄ Κύκλος – Β΄ Ενότητα

Μάθημα: Εισαγωγή στη

Φιλοσοφία

**Θέμα: Φιλοσοφείν και Φιλοσοφικά
ρεύματα**

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- I. Η μυθική υποτύπωση της φιλοσοφικής απορίας: Ορφικές θεογονίες/κοσμογονίες – Όμηρος – Ησίοδος – Φερεκύδης.
- II. Η προσωκρατική φιλοσοφία: *Εἶναι και Γίγνεσθαι*.
- III. Από την έρευνα της φύσεως στην *χρήσιμον ἀρετήν* και την *πολιτικήν*.
- IV. Η φιλοσοφία του Πλάτωνος και ο Πλατωνισμός:
 - α. *ἀεὶ ὄν* και *ἀεὶ γιγνόμενον*
 - β. φιλοσοφία και πολιτική πράξη.
- V. Αριστοτέλης και Αριστοτελισμός: η ερμηνευτική συμβολή των Νεοπλατωνικών σχολιαστών.
- VI. Βασικά γνωρίσματα της μεσαιωνικής φιλοσοφίας: από τον Αυγουστίνο και τον Βοήθιο στον Thomas Aquinas και τον Duns Scotus.
- VII. Η φυσική φιλοσοφία κατά την περίοδο της Αναγέννησης και οι απαρχές της νεότερης φιλοσοφίας.
- X. Ορθολογισμός – Εμπειρισμός: Η καρτεσιανή παράδοση και η αξιοποίηση της σκέψης του John Locke κατά την περίοδο του Διαφωτισμού.
- XI. Η κριτική φιλοσοφία του Immanuel Kant.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ: Θα αναλυθούν αποσπάσματα από συναφή φιλοσοφικά κείμενα.

Διδάσκων: Αναπλ. καθηγητής Στέφανος Δημητρίου

Ακαδημαϊκό έτος 2013-2014

Χειμερινό εξάμηνο 2013-2014

Α΄ Κύκλος

Μάθημα: Εισαγωγή στη Φιλοσοφία

Β΄ Κύκλος – Β΄ Ενότητα

Μάθημα: Εισαγωγή στη Φιλοσοφία

**Θέμα: Θεμελιώδη προβλήματα της
φιλοσοφίας: πρόβλημα,
επιχείρημα, κρίση**

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Χωρίς αυτές τις έννοιες, δεν είναι δυνατή η συγκρότηση της σκέψης και η οργανωμένη διάρθρωση των κρίσεων. Χωρίς τη δυνατότητα εξέτασης του τρόπου με τον οποίον συγκροτούνται αυτές οι έννοιες ως οργανωτικές αρχές της σκέψης μας, δεν είναι δυνατή η ευχερής κατανόησή τους. Αυτές οι έννοιες θα εξεταστούν, στο πλαίσιο της πρωταρχικής τους συγκρότησης, εκεί όπου αναδύονται και εν συνεχεία οργανώνονται: σε πλατωνικά κείμενα.

- V. «Ευθύδημος»: Λόγος και αντίλογος. Η τεχνική της αντιλογίας και η χρήση των προβλημάτων.
- VI. «Φαίδρος»: Σχέση διαλεκτικής και ρητορικής. Υπαγωγή της διαλεκτικής στη φιλοσοφία.
- VII. «Σοφιστής»: Το πρόβλημα και η δυνατότητα του ορισμού: «τι έστι X;». Τι συνεπάγεται η λογική δυνατότητα της πλάνης και του ψεύδους; Πώς συγκροτείται η έννοια της ταυτότητας; Η χρήση της διαίρεσης και της αντιλογικής τέχνης.
- VIII. «Πολιτικός»: Μέθοδος, γνώση, πολιτική. Τι είναι ο αναλογικός συλλογισμός και η χρήση των παραδειγμάτων; Χρειαζόμαστε ένα παράδειγμα, για να εξηγήσουμε τα παραδείγματα; Γιατί να σκεφτόμαστε με ορισμούς; Τι σημαίνει να ορίζουμε τις έννοιες;

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ: Θα γίνει συστηματική ανάλυση χωρίων από τα αναφερθέντα πλατωνικά κείμενα.

Διδάσκων: Καθηγητής Ιωάννης Πρελορέντζος

Ακαδημαϊκό έτος 2013-2014

Χειμερινό εξάμηνο 2013-2014

Α΄ Κύκλος

**Μάθημα: Φιλοσοφία της Επιστήμης ή
Επιστημολογία – Ιστορία των
Επιστημονικών Ιδεών**

Β΄ Κύκλος – Β΄ Ενότητα

Μάθημα: Φιλοσοφία της Επιστήμης

**Θέμα: Εισαγωγή στη γαλλική επιστημολογία
του 20^{ου} αιώνα με έμφαση στη
φιλοσοφία των επιστημών του Gaston
Bachelard**

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

A. Η ΙΔΙΟΤΥΠΙΑ ΚΑΙ Η ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΛΟΓΙΑΣ

1. Η στενή συνεργασία της φιλοσοφίας και των επιστημών στη Γαλλία κατά τη διάρκεια του 19^{ου} και στις αρχές του 20^{ου} αιώνα. Η θέση του Bergson γι' αυτή τη συνεργασία.
2. Οι γαλλικές απαρχές της φιλοσοφίας των επιστημών. Η γαλλική επιστημολογία (ιστορία και φιλοσοφία των επιστημών) πριν από τον Bachelard και τον Κουρέ, με έμφαση στη συμβασιοκρατία (Poincaré, Duhem κ.ά.).
3. Η επίδραση της γαλλικής συμβασιοκρατίας στον λογικό θετικισμό του Κύκλου της Βιέννης και στη φιλοσοφία της επιστήμης του Karl Popper.
4. Τα βασικά ρεύματα και οι κύριοι εκπρόσωποι της γαλλικής επιστημολογίας στο δεύτερο μισό του 19^{ου} και στον 20^ο αιώνα:
 - α) Επιστημολογία των μαθηματικών.
 - β) Επιστημολογία των φυσικών επιστημών και της χημείας.
 - γ) Επιστημολογία των βιολογικών και ιατρικών επιστημών.
 - δ) Επιστημολογία των ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών.
5. Η θεσμική κατοχύρωση της γαλλικής επιστημολογίας πριν από τον Bachelard και τον Κουρέ (Collège de France και Σορβόννη).
6. Οι θετικές επιστήμες έχουν άραγε ανάγκη τη φιλοσοφία για να κάνει την επιστημολογία τους ή είναι οι μόνες αρμόδιες να την κάνουν;
7. Διαφορές της αναλυτικής φιλοσοφίας της επιστήμης από τη γαλλική επιστημολογία.

B. Η ΕΠΙΣΤΗΜΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ BACHELARD

1. Εργοβιογραφικά στοιχεία και ένταξη του έργου του Bachelard (1884-1962) στη φιλοσοφία στη Γαλλία στο πρώτο μισό του εικοστού αιώνα.
2. Το διττό (ή μάλλον τριμερές) φιλοσοφικό του έργο.
3. Σχέση των επιστημών με τη φιλοσοφία και κριτική βασικών φιλοσοφικών στάσεων (ρεαλισμού, εμπειρισμού κ.λπ.)
4. Θεμελιώδης ρόλος της ιστορίας των επιστημών στη γαλλική επιστημολογία. Ιδιαίτερο status της ιστορίας των επιστημών στην επιστημολογία του Bachelard.
5. Κριτική του Bachelard σε μείζονες φιλοσόφους και επιστήμονες της αρχαιότητας και των νεοτέρων χρόνων: Αριστοτέλη, Ευκλείδη, Francis Bacon, Descartes, Newton, Kant, Lavoisier κ.ά.
6. Εγκώμιο του ορθολογισμού, με έμφαση στη μεταβλητότητα του Λόγου και στην ανάγκη ανοίγματος και διεύρυνσής του στην κατεύθυνση ενός υπερορθολογισμού. Θεμελιώδης ρόλος των μαθηματικών στη σύγχρονη επιστήμη.
7. Το ζήτημα των τοπικών ορθολογισμών ενάντια στην ψευδαίσθηση της ύπαρξης ενός ενιαίου ορθολογισμού.
8. Η στάση του Bachelard απέναντι στην εποπτεία ή ενόραση. Θετικός ή αρνητικός ο ρόλος της ενόρασης στην πρόοδο των επιστημών;
9. Οι κατηγορίες του αφηρημένου και του συγκεκριμένου, καθώς και του κλειστού και του ανοιχτού στην επιστημολογία του Bachelard.
10. Τι είναι η επιστήμη κατά τον Bachelard, γιατί και ως προς τι έχει ανάγκη τη φιλοσοφία αλλά και πώς η επιστήμη δημιουργεί φιλοσοφία;
11. Συνέχεια ή ρήξη ανάμεσα στην επιστημονική γνώση και τον κοινό νου;
12. Ρόλος του a priori και του a posteriori στην επιστημονική σκέψη. Φιλοσοφία της συμπληρωματικότητας: σύνδεση του ορθολογισμού και του εμπειρισμού.
13. Ο δυναμισμός της επιστημονικής σκέψης.
14. Προεπιστημονικό πνεύμα, επιστημονικό πνεύμα, νέο επιστημονικό πνεύμα
15. Ο θεμελιώδης ρόλος της τεχνικής.
16. Τα επιστημολογικά εμπόδια (τύποι, χαρακτηριστικά και τρόπος λειτουργίας των επιστημολογικών εμποδίων, αναγκαιότητά τους και τρόποι υπερπήδησής τους).
17. Ο σημαντικός ρόλος της πλάνης και της διόρθωσης.
18. Επιστημονικές ρήξεις ή τομές ή επαναστάσεις:
 - α) Ρήξη και ανάδυση του νέου (συμβάν).
 - β) Οι ρήξεις δεν αφορούν εξίσου σε όλες τις επιστήμες. Αφορούν πρωταρχικά στις φυσικές επιστήμες.
19. Ποια είναι η σχέση ανάμεσα στις νεότερες επιστημονικές θεωρίες και τις παλαιότερες; Η παγωμετρία, η παναριθμητική, η παμμηχανική και η παναστρονομία.

20. Ρόλος της διαλεκτικής και της διαλεκτικοποίησης στην επιστημολογία του Bachelard.
21. Το επιστημολογικό προφίλ των διαφορετικών επιστημονικών εννοιών.
22. Αντικείμενο, αντικειμενικότητα, αντικειμενοποίηση.
23. Εργαλεία και όργανα.
24. Ιδιότυποι τύποι ψυχανάλυσης που προτείνει ο Bachelard (ψυχανάλυση της αντικειμενικής γνώσης και δη του επιστημονικού πνεύματος, ψυχανάλυση του ρεαλιστή, ψυχανάλυση του συναισθήματος του έχειν, «αντικειμενική ψυχανάλυση των τεσσάρων στοιχείων»: γης, νερού, αέρα και φωτιάς).
25. Οι αντιλήψεις του Bachelard για τη γλώσσα, για τις έννοιες, τις εικόνες και τις μεταφορές.
26. Αξιολογία του Bachelard με έμφαση στην ηθική αξία της επιστημονικής καλλιέργειας.
27. Αντιλήψεις του Bachelard για την παιδεία, με έμφαση στη σπουδαιότητα της διδασκαλίας των επιστημών και της επιστημολογίας.

Γ. ΜΠΕΡΞΟΝΙΚΕΣ ΑΠΗΧΗΣΕΙΣ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΟΥ BACHELARD

Δ. ΟΙ ΤΥΧΕΣ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΤΟΥ BACHELARD ΣΤΗ ΓΑΛΛΙΑ (Canguilhem, Althusser, Foucault, Bourdieu, Lecourt, Macherey) ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΑΓΓΛΟΣΑΞΟΝΙΚΟ ΧΩΡΟ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ : Θα αναλυθούν σημαντικά χωρία: α) του βιβλίου του Bachelard *Το νέο επιστημονικό πνεύμα* και άλλων πονημάτων και κειμένων του (*Η διαμόρφωση του επιστημονικού πνεύματος, Η φιλοσοφία του όχι, Ο εφαρμοσμένος ορθολογισμός*)· β) των άρθρων του Canguilhem για τον Bachelard και για τη σπουδαιότητα της ιστορίας των επιστημών· και γ) επιστημολογικών κειμένων του Alexandre Koyré. Επίσης θα παρουσιαστούν και θα σχολιαστούν εργασίες των φοιτητών.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η ανάληψη εργασιών (συνθετικής, κριτικής παρουσίασης βιβλίου ή άρθρου, μετάφρασης δόκιμου άρθρου κ.τ.λ.) είναι προαιρετική.

Διδάσκων: Καθηγητής Διονύσης Δρόσος

Ακαδημαϊκό έτος 2013-2014
Χειμερινό εξάμηνο 2013-2014
Β' Κύκλος – Β' Ενότητα
Μάθημα: Ηθική
Θέμα: Ηθική Φιλοσοφία: Σχολές
και μέθοδοι

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Αντικείμενο της ηθικής φιλοσοφίας.
2. Κεντρικά ζητήματα της ηθικής φιλοσοφίας.
3. Η ηθική φιλοσοφία στην αρχαιότητα και τη νεωτερικότητα.
4. Ηθική της αρετής: Αριστοτέλης.
5. Ηθική της αρετής: Νεώτεροι χρόνοι- ηθική ψυχολογία/ ηθικά συναισθήματα.
6. Ηθική της αρετής: φιλοσοφία της common sense.
7. Θεωρίες του 'κοινοτισμού'.
8. Συνεπειοκρατική ηθική: ωφελμισμός.
9. Δεοντολογική ηθική: Kant/ οι επιταγές και τα όρια του πρακτικού Λόγου.
10. Δεοντολογική ηθική: μορφή και περιεχόμενο του ηθικού πράττειν.
11. Η σύγχρονη αντιπαράθεση των σχολών.

Διδάσκων: Καθηγητής Παναγιώτης Νούτσος

Ακαδημαϊκό έτος 2013-2014

Χειμερινό εξάμηνο 2013-2014

A' Κύκλος

**Μάθημα: Κοινωνική και Πολιτική
Φιλοσοφία**

B' Κύκλος – B' Ενότητα

**Μάθημα: Κοινωνική και Πολιτική
Φιλοσοφία**

Θέμα: Για το ζήτημα του «έθνους»

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή.
2. Λόγος περί «μύθου».
3. Για την «εφεύρεση» του έθνους.
4. Η «κλασική μελέτη» του Hans Kohn.
5. Με τον Elie Kedourie «ξεκινά» η «νεότερη προσέγγιση του έθνους»;
6. «Το locus classicus» του Renan.
7. Προσφυγή στον «εθνοσυμβολισμό».
8. Ζυγίζοντας την «τυκνή περιγραφή».
9. Το «έθνος είναι κατ' ουσίαν ένα φιλοσόφημα»;
10. Πρώτα συμπεράσματα.

ΥΠΟΜΝΗΣΕΙΣ:

1. Το μάθημα προσφέρεται στους φοιτητές του Φ.Π.Ψ. (A' Κύκλος) και όλων των κατευθύνσεων των Τμημάτων (B' Κύκλος).
2. Η παρακολούθηση είναι απαραίτητη.
3. Η εργασία των φοιτητών (συνθετική, κριτική παρουσίαση βιβλίου ή άρθρου, μετάφραση, βιβλιογραφική κτλ.) είναι υποχρεωτική.
4. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος απαγορεύεται το κάπνισμα και τα κινητά τηλέφωνα παραμένουν κλειστά.

EAPINO ΕΞΑΜΗΝΟ 2014

**ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ
ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ**

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2014

<u>A' Κύκλος (1ο - 4ο εξάμηνο,</u> για όλους ανεξαιρέτως τους φοιτητές του Τμήματος Φ.Π.Ψ.)		
ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΚΩΔΙΚΟΙ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΕΣ
α. Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία Θέμα: Ψυχή-Σώμα στην αρχαιοελληνική φιλοσοφική σκέψη: Από τους Ορφικούς έως τον ύστερο Νεοπλατωνισμό	Φ1Ε012	Κ. Πέτσιος
β. Νεότερη και Σύγχρονη Φιλοσοφία Θέμα: Εισαγωγή στη φιλοσοφική στιγμή του 1900 στη Γαλλία με έμφαση στο έργο του Bergson	Φ2Ε008	Ι. Πρελορέντζος
γ. Εισαγωγή στη Φιλοσοφία Θέμα: Οι έννοιες της ελευθερίας και της ισότητας στην πολιτική φιλοσοφία	Φ3Ε011	Στ. Δημητρίου
δ. Κοινωνική και Πολιτική Φιλοσοφία Θέμα: Για την κοινωνική και πολιτική αγορατομία	Φ4Ε011	Π. Νούτσος
ε. Φιλοσοφία της Επιστήμης ή Επιστημολογία – Ιστορία των Επιστημονικών Ιδεών Θέμα: Νόημα και Γλώσσα: Φιλοσοφικές αντιλήψεις και Κριτική των Frege, Russell, Wittgenstein και Quine	Φ5Ε009	Α. Σακελλαριάδης
<u>B' Κύκλος (5ο – 8ο εξάμηνο):</u>		
A' Ενότητα: τουλάχιστον 15 δ.μ. ή 25 ECTS		
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΚΩΔΙΚΟΙ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΕΣ
α. Η προβληματική της φιλοσοφικής ιστοριογραφίας		
β. Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία Θέμα: Ψυχή-Σώμα στην αρχαιοελληνική φιλοσοφική σκέψη: Από τους Ορφικούς έως τον ύστερο Νεοπλατωνισμό	ΦΑΕ080	Κ. Πέτσιος

ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΚΩΔΙΚΟΙ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΕΣ
γ. Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία Α' (Προσωκρατικοί φιλόσοφοι)		
δ. Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία Β' (Αρχαία Σοφιστική)		
ε. Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία Γ' (Σωκράτης και Σωκρατικές Σχολές) Θέμα: Η φιλοσοφία του Σωκράτη	ΦΑΕ010 ΕΣΧ215	Β. Σολωμού-Παπανικολάου
στ. Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία Δ' (Πλάτων και Αρχαία Ακαδημία) Θέμα: Η πολιτική φιλοσοφία του Πλάτωνα	ΦΑΕ066 ΕΣΧ229	Ε. Λεοντσίνη
ζ. Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία Ε' (Αριστοτέλης και Αρχ. Περίπατος) Θέμα: Η ηθική φιλοσοφία του Αριστοτέλη	ΦΑΕ028 ΕΣΧ197	Β. Σολωμού-Παπανικολάου
Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία Ε' (Αριστοτέλης και Αρχ. Περίπατος) Θέμα: Αριστοτέλης, <i>Περί ψυχής</i>	ΦΑΕ081 ΕΣΧ235	Ε. Λεοντσίνη
η. Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία ΣΤ' (Ελληνιστική Φιλοσοφία)		
θ. Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία Ζ' (Η φιλοσοφία της ύστερης Αρχαιότητας έως τον 6ο αι. μ.Χ.)		
ι. Ρωμαϊκή Φιλοσοφία		
ια. Βυζαντινή Φιλοσοφία		
ιβ. Μεσαιωνική Φιλοσοφία		
ιγ. Νεότερη και Σύγχρονη Φιλοσοφία Θέμα: Εισαγωγή στη φιλοσοφική στιγμή του 1900 στη Γαλλία με έμφαση στο έργο του Bergson	ΦΑΕ082	Ι. Πρελορέντζος
Νεότερη και Σύγχρονη Φιλοσοφία Θέμα: Η φαινομενολογία στον 20 ^ο αιώνα: Οντολογικές, γνωσιολογικές και ηθικο- πολιτικές συνιστώσες	ΦΑΕ083 ΕΣΧ236	Γκ. Μαγγίνη
ιδ. Νεότερη Φιλοσοφία		

ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΚΩΔΙΚΟΙ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΕΣ
ιε. Σύγχρονη Φιλοσοφία Θέμα: Η γνωσιοθεωρία του Jürgen Habermas	ΦΑΕ055 ΕΣΧ211	Κ. Ράντης
ιστ. Νεοελληνική Φιλοσοφία		
ιζ. Φιλοσοφίες του εξωευρωπαϊκού χώρου		
ιη. Διδακτική των φιλοσοφικών μαθημάτων		
Β' Ενότητα: τουλάχιστον 15 δ.μ. ή 25 ECTS		
ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ		
ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΚΩΔΙΚΟΙ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΕΣ
α. Εισαγωγή στη Φιλοσοφία Θέμα: Οι έννοιες της ελευθερίας και της ισότητας στην πολιτική φιλοσοφία	ΦΒΕ081	Στ. Δημητρίου
β. Οντολογία – Μεταφυσική		
γ. Φιλοσοφική Ανθρωπολογία		
δ. Επιστημολογία – Ιστορία των Επιστημονικών Ιδεών		
ε. Λογική		
στ. Γνωσιοθεωρία		
ζ. Φιλοσοφία της Επιστήμης Θέμα: Νόημα και Γλώσσα: Φιλοσοφικές αντιλήψεις και Κριτική των Frege, Russell, Wittgenstein και Quine	ΦΒΕ082	Α. Σακελλαριάδης
η. Φιλοσοφία της Φύσης		
θ. Φιλοσοφία των Φυσικών Επιστημών		
ι. Φιλοσοφία των Μαθηματικών		
ια. Φιλοσοφία της Ιατρικής		
ιβ. Ηθική		
ιγ. Κοινωνική και Πολιτική Φιλοσοφία Θέμα: Για την κοινωνική και πολιτική αγορατομία	ΦΒΕ083	Π. Νούτσος
ιδ. Φιλοσοφία της Ιστορίας		

ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΚΩΔΙΚΟΙ	ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ/ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΕΣ
ιε. Φιλοσοφία του Πολιτισμού		
ιστ. Φιλοσοφία της Παιδείας		
ιζ. Φιλοσοφία της Γλώσσας		
ιη. Φιλοσοφία του Δικαίου		
ιθ. Φιλοσοφία του Νου		
κ. Αισθητική – Φιλοσοφία της Λογοτεχνίας		
κα. Φιλοσοφία των Ιστορικών – Ερμηνευτικών Επιστημών		
κβ. Φιλοσοφική Ερμηνευτική		
κγ. Φιλοσοφία της Θρησκείας		
κδ. Επίκαιρα Φιλοσοφικά Προβλήματα (π.χ. Τεχνική, Οικολογία κτλ.)		
κε. Κοινωνιολογία Θέμα: Εισαγωγή στη σκέψη του Pierre Bourdieu	ΦΒΕ035 ΕΣΧ149	Ιορδ. Μαρκουλάτος
κστ. Φιλοσοφία των Κοινωνικών Επιστημών — Φιλοσοφία της Πολιτικής Οικονομίας		
κζ. Ερευνητική Μεθοδολογία		
κη. Μεθοδολογία των Επιστημονικών Εργασιών		
κθ. Ζητήματα εφαρμοσμένης πρακτικής φιλοσοφίας Θέμα: Εισαγωγή σε ζητήματα σχέσης ανθρώπου και φύσης, υπό τις συνθήκες των νέων τεχνολογιών	ΦΒΕ049 ΕΣΧ192	Δ. Δρόσος
λ. Διδακτική των φιλοσοφικών μαθημάτων		

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Τα μαθήματα Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία Α', Β', Γ', Δ', Ε', ΣΤ', Ζ', που ανήκουν στο Β' Κύκλο – Α' Ενότητα, δεν είναι προαπαιτούμενα μεταξύ τους.
2. Οι φοιτητές/τριες, που επέτυχαν σε ορισμένο μάθημα, δεν μπορούν να το επαναλάβουν σε άλλο εξάμηνο, όταν διδάσκεται το ίδιο θέμα.
3. Το καθένα από τα προσφερόμενα μαθήματα του Τομέα Φιλοσοφίας αντιστοιχεί σε **3 διδακτικές μονάδες (δ.μ.) ή 5 ECTS**.

**COURSES OFFERED
SECTION OF PHILOSOPHY**

SPRING SEMESTER 2014

<u>A Circle (1-4 Semester</u> , for all the students of the Department of Philosophy, Education and Psychology)		
COURSES	CODES	ACADEMIC STAFF
i. Ancient Greek Philosophy Topic: Soul/Body in Ancient Greek Philosophical Thought (Orphism to Late Neoplatonism)	Φ1E012	K. Petsios
ii. Modern and Contemporary Philosophy Topic: Introduction to the Philosophical Moment of 1900 in France with Emphasis on Bergson's Work	Φ2E008	I. Prelorentzos
iii. Introduction to Philosophy Topic: The Concepts of Liberty and Equality in Political Philosophy	Φ3E011	S. Dimitriou
iv. Social and Political Philosophy Topic: On Social and Political Agoratomia	Φ4E011	P. Noutsos
v. Philosophy of Science–History of Scientific Ideas Topic: Meaning and Language: Philosophical Conceptions and Critique of Frege, Russell, Wittgenstein and Quine	Φ5E009	A. Sakellariadis
<u>B Circle (5 – 8 Semesters):</u>		
Unit A: At least, 15 Teaching Units or 25 ECTS		
HISTORY OF PHILOSOPHY		
COURSES	CODES	ACADEMIC STAFF
i. Problems in the Historiography of Philosophy		
ii. Ancient Greek Philosophy Topic: Soul/Body in Ancient Greek Philosophical Thought (Orphism to Late Neoplatonism)	ΦAE080	K. Petsios

COURSES	CODES	ACADEMIC STAFF
iii. Ancient Greek Philosophy A (Presocratics)		
iv. Ancient Greek Philosophy B (Sophists)		
v. Ancient Greek Philosophy C (Socrates – Socratic Schools) Topic: The Philosophy of Socrates	ΦΑΕ010 ΕΣΧ215	V. Solomou-Papanikolaou
vi. Ancient Greek Philosophy D (Plato – Ancient Academy) Topic: Plato's Political Philosophy	ΦΑΕ066 ΕΣΧ229	E. Leontsini
vii. Ancient Greek Philosophy E (Aristotle – Ancient Peripatos) Topic: Aristotle's Moral Philosophy	ΦΑΕ028 ΕΣΧ197	V. Solomou-Papanikolaou
Ancient Greek Philosophy E (Aristotle – Ancient Peripatos) Topic: Aristotle, <i>De Anima</i>	ΦΑΕ081 ΕΣΧ235	E. Leontsini
viii. Ancient Greek Philosophy F (Hellenistic Philosophy)		
ix. Ancient Greek Philosophy G (Philosophy of Late Antiquity)		
x. Roman Philosophy		
xi. Byzantine Philosophy		
xii. Medieval Philosophy		
xiii. Modern and Contemporary Philosophy Topic: Introduction to the Philosophical Moment of 1900 in France with Emphasis on Bergson's Work	ΦΑΕ082	I. Prelorentzos
Modern and Contemporary Philosophy Topic: 20 th Century Phenomenology: Ontological, Epistemological and Moral/Political Aspects	ΦΑΕ083 ΕΣΧ236	G. Maggini
xiv. Modern Philosophy		
xv. Contemporary Philosophy Topic: Jürgen Habermas's Theory of Knowledge	ΦΑΕ055 ΕΣΧ211	K. Rantis

COURSES	CODES	ACADEMIC STAFF
xvi. Neohellenic Philosophy		
xvii. Non-European Philosophical Traditions		
xviii. Philosophy Didactics		
Unit B: At least, 15 Teaching Units or 25 ECTS		
SYSTEMATIC PHILOSOPHY		
COURSES	CODES	ACADEMIC STAFF
i. Introduction to Philosophy Topic: The Concepts of Liberty and Equality in Political Philosophy	ΦBE081	S. Dimitriou
ii. Ontology – Metaphysics		
iii. Philosophical Anthropology		
iv. Philosophy of Science – History of Scientific Ideas		
v. Logic		
vi. Theory of Knowledge		
vii. Philosophy of Science-History of Scientific Ideas Topic: Meaning and Language: Philosophical Conceptions and Critique of Frege, Russell, Wittgenstein and Quine	ΦBE082	A. Sakellariadis
viii. Philosophy of Nature		
ix. Philosophy of the Natural Sciences		
x. Philosophy of Mathematics		
xi. Philosophy of Medicine		
xii. Ethics		
xiii. Social and Political Philosophy Topic: On Social and Political Agoratomia	ΦBE083	P. Noutsos
xiv. Philosophy of History		
xv. Philosophy of Civilization		
xvi. Philosophy of Education		

COURSES	CODES	ACADEMIC STAFF
xvii. Philosophy of Language		
xviii. Philosophy of Law/Jurisprudence		
xix. Philosophy of Mind		
xx. Aesthetics–Philosophy of Literature		
xxi. Philosophy of Historical – Hermeneutical Sciences		
xxii. Hermeneutics		
xxiii. Philosophy of Religion		
xxiv. Contemporary Philosophical Problems (Technology, Ecology, etc.)		
xxv. Sociology Topic: Introduction to the Thought of Pierre Bourdieu	ΦBE035 ΕΣΧ149	I. Markoulatos
xxvi. Philosophy of the Social Sciences – Philosophy of Political Economy		
xxvii. Research Methodology		
xxviii. Philosophy Essay Writing Methodology		
xxix. Questions in Applied Philosophy Topic: Introduction to Questions Pertaining the Relation between Humans and Nature, under the Conditions of New Technology	ΦBE049 ΕΣΧ192	D. Drosos
xxx. Philosophy Didactics		

NOTES

1. The courses **Ancient Greek Philosophy A, B, C, D, E, F, G**, that belong to the B Circle-Unit A, are not prerequisites; students are allowed to choose freely either course.
2. Students, who have successfully completed a particular course, **are not** allowed to select it again in another semester if the **same course-topic** is taught.
3. Each of the courses offered at the Section of Philosophy corresponds to **3 teaching units or 5 ECTS**.

Δ Ι Α Γ Ρ Α Μ Μ Α Τ Α
των μαθημάτων
του Τομέα Φιλοσοφίας
(Εαρινό εξάμηνο 2014)

Διδάσκων: Καθηγητής Κωνσταντίνος Θ. Πέτσιος

Ακαδημαϊκό έτος 2013-2014

Εαρινό εξάμηνο 2014

A' Κύκλος

Μάθημα: Αρχαία Ελληνική

Φιλοσοφία

B' Κύκλος – A' Ενότητα

Μάθημα: Αρχαία Ελληνική

Φιλοσοφία

**Θέμα: Ψυχή-Σώμα στην αρχαιοελληνική
φιλοσοφική σκέψη: Από τους
Ορφικούς έως τον ύστερο
Νεοπλατωνισμό**

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- I. Ο δυϊσμός Ψυχής – Σώματος στην ορφική παράδοση και τα ομηρικά έπη: το πρόβλημα της μετενσάρκωσης και η εσχατολογία.
- II. Προσεγγίσεις των Προσωκρατικών φιλοσόφων.
- III. Η πολλαπλότητα της πλατωνικής θεώρησης.
- IV. Η κατανόηση της Ψυχής από τον Αριστοτέλη.
- V. Οι αντιλήψεις του Επίκουρου.
- VI. Οι στωικές διασαφηνίσεις.
- VII. Πλωτίνος και Νεοπλατωνικοί: Από τον Πορφύριο στον Πρόκλο και τον Δαμάσκιο.
- VIII. Ο θεωρητικός αντίλογος: η χριστιανική σκέψη· οι εσωτερικές διαφοροποιήσεις και η τελική διαμόρφωση.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ: Θα αναλυθούν αποσπάσματα από συναφή φιλοσοφικά κείμενα.

Διδάσκων: Καθηγητής Ιωάννης Πρελορέντζος

Ακαδημαϊκό έτος 2013-2014

Εαρινό εξάμηνο 2014

Α΄ Κύκλος

Μάθημα: Νεότερη και Σύγχρονη

Φιλοσοφία

Β΄ Κύκλος – Α' Ενότητα

Μάθημα: Νεότερη και Σύγχρονη

Φιλοσοφία

**Θέμα: Εισαγωγή στη φιλοσοφική στιγμή του
1900 στη Γαλλία με έμφαση στο έργο
του Bergson**

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Τα βασικά φιλοσοφικά ρεύματα στη Γαλλία κατά τον 19^ο αιώνα: εκλεκτικισμός, πνευματοκρατία, θετικισμός, οικειοποιήσεις του καντιανού κριτικισμού, φιλοσοφία των επιστημών, ουτοπικός και ρεπουμπλικανικός σοσιαλισμός.
2. Ο θεμελιώδης ρόλος της φιλοσοφίας στο γαλλικό εκπαιδευτικό σύστημα: η μεταρρύθμιση της Β΄βάθμιας και της Γ΄βάθμιας εκπαίδευσης στις απαρχές της «Γ΄ Γαλλικής Δημοκρατίας» και «οι φιλόσοφοι της Δημοκρατίας».
3. Η θεσμική κατοχύρωση του συμφιλοσοφείν με την έκδοση σημαντικών περιοδικών, τη διοργάνωση διεθνών συνεδρίων, την ίδρυση της Γαλλικής Φιλοσοφικής Εταιρείας και τη δημοσίευση του *Φιλοσοφικού λεξικού* του Lalande.
4. Τα βασικά στοιχεία της θεωρίας του Frédéric Worms περί «στιγμών» με έμφαση στις τέσσερις φιλοσοφικές στιγμές στη «φιλοσοφία στη Γαλλία στον εικοστό αιώνα».
5. Τα βασικά γνωρίσματα της φιλοσοφικής στιγμής του 1900 στη Γαλλία:
 - (α) Το πρόβλημα του πνεύματος.
 - (β) Οι κύριοι εκπρόσωποι (Bergson, Brunschvicg, Blondel, Alain), τα κύρια φιλοσοφικά έργα της περιόδου και οι σημαντικότεροι καθηγητές φιλοσοφίας (Darlu, Boutroux, Lagneau, Alain, Bergson κ.ά.)
 - (γ) Οι βασικοί μαθητές των προαναφερθέντων φιλοσόφων.
 - (δ) Φιλόσοφοι και στοχαστές εκτός Γαλλίας που προσέγγισαν με πρωτότυπο τρόπο το ίδιο πρόβλημα: William James, Nietzsche, Husserl, Freud, Croce, Russell κ.ά.

- (ε) Το πρόβλημα του πνεύματος στην κοινωνιολογία (Lévy-Bruhl, Durkheim και Mauss, αλλά και Dilthey και Max Weber) και στην επιστημολογία της περιόδου.
- (στ) Η ρήξη με την προηγούμενη φιλοσοφική στιγμή, κυρίως με τον θετικισμό.
6. Ο πλούτος της στιγμής του 1900 και το ανανεωτικό πνεύμα που επικράτησε σε όλους τους τομείς: στις επιστήμες, στις τέχνες, στη λογοτεχνία, στην πολιτική.
7. Τι μας ενδιαφέρει σήμερα η φιλοσοφική στιγμή του 1900; Η σπουδαιότητα της εξοικείωσης μ' αυτή τη στιγμή για την επαρκή κατανόηση βασικών συνιστωσών της γαλλικής φιλοσοφίας του 20^{ου} αιώνα.
8. Henri Bergson (1859-1941): εργοβιογραφικά στοιχεία.
9. Μια φιλοσοφία της διάρκειας, της μεταβολής, των γίνεσθαι (devenir): «Δεν υπάρχουν πράγματα, υπάρχουν μόνο πρόοδοι ή μεταβάσεις» «δεν υπάρχουν καταστάσεις, υπάρχουν μόνο τάσεις ή κατευθύνσεις». Το ζήτημα της αντικειμενοποίησης.
10. Η ιδιοτυπία του μπερξονικού εμπειρισμού.
- (α) Η φιλοσοφία ως «θετική μεταφυσική» στο πρώτο σημαντικό μεθοδολογικό κείμενο του Bergson.
- (β) Οι γνωστικές δυνάμεις του πνεύματος: νόηση και ενόραση.
- (γ) Η ιδιοτυπία της φιλοσοφικής ενόρασης έναντι άλλων τύπων ενόρασης (της καλλιτεχνικής, της επιστημονικής ή αυτής των μεγάλων μυστικών).
- (δ) Συγκεκριμένο και αφηρημένο. Δύο είδη αυστηρότητας και ακρίβειας.
- (ε) Συνδυασμός του γνωσιοθεωρητικού υποδείγματος της όρασης με αυτά της αφής και της ακοής.
- (στ) Η μπερξονική κριτική στις έννοιες (concepts) και η μεθοδική χρήση εικόνων.
- (ζ) Προς ένα νέο είδος εννοιών: το πρόβλημα των ρευστών εννοιών.
11. Σχέση της μεθόδου του Bergson με αναλύσεις περί μεθόδου του Descartes, του Kant, του Claude Bernard και του Ravaisson.
12. Κριτική που ασκήθηκε σε βασικές μεθοδολογικές θέσεις του Bergson (από εκπροσώπους του λογικού θετικισμού, από τον Russell, από τον Bachelard, από Γερμανούς και Γάλλους φαινομενολόγους, από τον Piaget, από τον Bouveresse κ.ά.) αλλά και γόνιμη ανάκτηση και αξιοποίηση πτυχών της φιλοσοφικής μεθόδου του από Γάλλους φιλοσόφους του εικοστού αιώνα (Marcel, Wahl, Jankélévitch, Lévinas, Merleau-Ponty, Deleuze κ.ά.)
13. Κριτικές επισημάνσεις και ανοιχτά ερωτήματα.

ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΗ: Θα αναλυθούν σημαντικά χωρία από το έργο του Bergson («Ο ψυχοφυσικός παραλληλισμός και η θετική μεταφυσική», «Εισαγωγή στη

μεταφυσική», *Η δημιουργική εξέλιξη*, «Η φιλοσοφική ενόραση», «Η συνείδηση και η ζωή», «Η αντίληψη της αλλαγής», τα τρία κείμενά του για τη γαλλική φιλοσοφία και η εκτενής διμερής εισαγωγή του Bergson στη συλλογή δοκιμίων του *Η σκέψη και το κινούμενο*) και άλλων φιλοσόφων της περιόδου. Επίσης θα παρουσιαστούν και θα σχολιαστούν εργασίες των φοιτητών.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η ανάληψη εργασιών (συνθετικής, κριτικής παρουσίασης βιβλίου ή άρθρου, μετάφρασης δόκιμου άρθρου κτλ.) είναι προαιρετική.

Διδάσκων: Αναπλ. καθηγητής Στέφανος Δημητρίου

Ακαδημαϊκό έτος 2013-2014

Εαρινό εξάμηνο 2014

Α' Κύκλος

Μάθημα: Εισαγωγή στη Φιλοσοφία

Β' Κύκλος – Β' Ενότητα

Μάθημα: Εισαγωγή στη Φιλοσοφία

**Θέμα: Οι έννοιες της ελευθερίας και της
ισότητας στην Πολιτική Φιλοσοφία**

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η αξία της ελευθερίας.
2. Η αξία της ισότητας.
3. Ισότητα και δικαιοσύνη.
4. Τα κριτήρια της δικαιοσύνης.
5. Ισότητα ως προς τι;
6. Καθολική ισότητα.
7. Ισονομία.
8. Ισότητα των ευκαιριών.
9. Πραγματική ισότητα.
10. Εξισωτικός πολιτικός φιλελευθερισμός και φιλελεύθερη ισότητα: John Rawls και Ronald Dworkin.
11. Το κανονιστικό ιδεώδες της ισότητας: η δημοκρατική, σοσιαλιστική παράδοση και το αίτημα για κοινωνική δικαιοσύνη.
12. Εννοιολογικοί προσδιορισμοί της ελευθερίας: Αυτονομία και πολιτικός αυτοκαθορισμός.
13. Ελευθερία και δεσμευτικότητα.
14. Αρνητική ελευθερία.
15. Θετική ελευθερία.
16. Πρακτική ελευθερία και ελευθερία της βούλησης.
17. Η ελευθερία ως ενότητα βούλησης και λόγου και η κανονιστική πρωτοκαθεδρία του νόμου: Η αναγκαία ισορροπία ανάμεσα στον Ζαν-Ζακ Ρουσσώ και τον Τζων Στιούαρτ Μίλλ.

18. Η έννοια του έθνους ως πολιτική έννοια συνώνυμη με την πολιτική έννοια του λαού:
Η ρεπουμπλικανική αξία του δημοκρατικού πατριωτισμού.
19. Ατομική ελευθερία και πολιτική ελευθερία.
20. «Ελευθερία από...» και «ελευθερία να...».
21. Η ελευθερία των αρχαίων και η ελευθερία των συγχρόνων.
22. Φιλελευθερισμός και δημοκρατία.
23. Φιλελευθερισμός χωρίς δημοκρατία;
24. Η δημοκρατία ως κανονιστική έννοια.
25. Η σχέση αντιπροσωπευτικής και άμεσης δημοκρατίας: η κανονιστική πρωτοκαθεδρία του πολιτικού δικαιώματος.
26. Η πολιτική ελευθερία και η δημοκρατική ισότητα: Τα «Πολιτικά» του Αριστοτέλη, ο ρεπουμπλικανισμός του Ρουσσώ, ο πολιτικός φιλελευθερισμός του Μίλλ, τα «πολιτικά γραπτά» του Καντ και η μαρξική κριτική ως προϋποθέσεις για μια κανονιστική θεωρία της δημοκρατίας.
27. Ποια είναι η πραγματική ελευθερία;
28. Από την ελευθερία του κράτους στην ελευθερία της κοινωνίας.
29. Σύγχρονες μορφές ανελευθερίας.
30. Τα σημερινά προβλήματα της ελευθερίας.
31. Τρία ορόσημα: Εξισωτικός πολιτικός φιλελευθερισμός – δημοκρατικός ρεπουμπλικανισμός – δημοκρατικός σοσιαλισμός.
32. Τι συνεπάγεται η ισότητα χωρίς την ελευθερία;
33. Τι συνεπάγεται η ελευθερία χωρίς την ισότητα;
34. Ανασυγκρότηση των προβλημάτων-επιχειρημάτων και εύρεση συμπερασμάτων.

Διδάσκων: Καθηγητής Παναγιώτης Νούτσος

Ακαδημαϊκό έτος 2013-2014

Εαρινό εξάμηνο 2014

A' Κύκλος

**Μάθημα: Κοινωνική και Πολιτική
Φιλοσοφία**

B' Κύκλος – B' Ενότητα

**Μάθημα: Κοινωνική και Πολιτική
Φιλοσοφία**

**Θέμα: Για την κοινωνική και πολιτική
αγορατομία**

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή.
2. Ο κοινωνικός σχηματισμός πώς λειτουργεί ως εστία του «πόρου» και της «πενίας»;
3. Η φύση βαραίνει περισσότερο από την ιστορία;
4. Η ανάγκη είναι η μήτρα της αγορατομίας;
5. Πότε η τόλμη αναγκάζεται να μετατραπεί σε «θρασύτητα»;
6. Ο τολμηρός πώς υπερβαίνει τον «ταλαίπωρο»;
7. Ο καθένας και ο φόβος του;
8. «Ξένοι» στην ίδια πόλη;
9. Μπορούμε να γίνουμε άστεγοι;
10. Γιατί μας ελκύει το καφε-μπάρ με την επωνυμία «Υτορία»;
11. Από τι δεν μας προστατεύουν τα «αντισώματα»;
12. Οδηγίες πλεύσης: ρωτώντας βρίσκουν δουλειά οι «νέοι»;
13. Πρώτα συμπεράσματα.

ΥΠΟΜΝΗΣΕΙΣ:

1. Το μάθημα προσφέρεται στους φοιτητές του Φ.Π.Ψ. (A' Κύκλος) και όλων των κατευθύνσεων των Τμημάτων (B' Κύκλος).
2. Η παρακολούθηση είναι απαραίτητη.
3. Η εργασία των φοιτητών (συνθετική, κριτική παρουσίαση βιβλίου ή άρθρου, μετάφραση, βιβλιογραφική κτλ.) είναι υποχρεωτική.
4. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος απαγορεύεται το κάπνισμα και τα κινητά τηλέφωνα παραμένουν κλειστά.

Διδάσκων: Επίκ. καθηγητής Αθανάσιος Σακελλαριάδης

Ακαδημαϊκό έτος 2013-2014

Εαρινό εξάμηνο 2014

Α' Κύκλος

**Μάθημα: Φιλοσοφία της Επιστήμης
ή Επιστημολογία – Ιστορία
των Επιστημονικών Ιδεών**

Β' Κύκλος – Β' Ενότητα

Μάθημα: Φιλοσοφία της Επιστήμης

**Θέμα: Νόημα και Γλώσσα: Φιλοσοφικές
Αντιλήψεις και Κριτική των Frege,
Russell, Wittgenstein και Quine**

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Νόημα και Αναφορά.
- Η έννοια της Λογικής.
- Γλώσσα και Παράσταση.
- Ο πρώιμος Wittgenstein – Οι αναγνώσεις.
- Επαλήθευση και Διάψευση.
- Φυσιοκρατία και Υποκειμενικότητα.
- Μορφές Ζωής.
- Όψεις του ρεαλισμού.
- Ο Kripke και η ‘ακολουθία του κανόνα’.
- Αφηγήσεις και μεταφορές στο επιστημολογικό στερέωμα.

Διδάσκων: Καθηγητής Κωνσταντίνος Θ. Πέτσιος

Ακαδημαϊκό έτος 2013-2014

Εαρινό εξάμηνο 2014

Α' Κύκλος

Μάθημα: Αρχαία Ελληνική

Φιλοσοφία

Β' Κύκλος – Α' Ενότητα

Μάθημα: Αρχαία Ελληνική

Φιλοσοφία

Θέμα: Ψυχή-Σώμα στην αρχαιοελληνική

φιλοσοφική σκέψη: Από τους

Ορφικούς έως τον ύστερο

Νεοπλατωνισμό

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- I. Ο δυϊσμός Ψυχής – Σώματος στην ορφική παράδοση και τα ομηρικά έπη: το πρόβλημα της μετενσάρκωσης και η εσχατολογία.
- II. Προσεγγίσεις των Προσωκρατικών φιλοσόφων.
- III. Η πολλαπλότητα της πλατωνικής θεώρησης.
- IV. Η κατανόηση της Ψυχής από τον Αριστοτέλη.
- V. Οι αντιλήψεις του Επίκουρου.
- VI. Οι στωικές διασαφηνίσεις.
- VII. Πλωτίνος και Νεοπλατωνικοί: Από τον Πορφύριο στον Πρόκλο και τον Δαμάσκιο.
- VIII. Ο θεωρητικός αντίλογος: η χριστιανική σκέψη` οι εσωτερικές διαφοροποιήσεις και η τελική διαμόρφωση.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ: Θα αναλυθούν αποσπάσματα από συναφή φιλοσοφικά κείμενα.

Διδάσκουσα: Λέκτορας Βασιλική Σολωμού-Παπανικολάου

Ακαδημαϊκό έτος 2013-2014

Εαρινό εξάμηνο 2014

Β' Κύκλος – Α' Ενότητα

Μάθημα: Αρχαία Ελληνική

Φιλοσοφία Γ'

Θέμα: Η φιλοσοφία του Σωκράτη

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Α'

1. Από τη φύση στον άνθρωπο.
2. Η ζωή και η προσωπικότητα του Σωκράτη.
3. Το σωκρατικό πρόβλημα – Οι πηγές.
4. Ο πολιτισμός της προφορικής παράδοσης και η σωκρατική διαλεκτική.

Β'

5. Η φιλοσοφική μέθοδος του Σωκράτη.
6. Το πρόβλημα του ορισμού των ηθικών εννοιών.
7. Το *δαιμόνιον* του Σωκράτη και ο ορθός λόγος.
8. Οι θρησκευτικές πεποιθήσεις του Σωκράτη.
9. Η σωκρατική ανθρωπολογία – *Γνώθι σαυτὸν και ψυχῆς ἐπιμέλεια*.
10. Η σύμπτωση αρετής και γνώσης – Η αδυνατότητα της *ἀκρασίας*.
11. Η απόρριψη της αντεκδίκησης (*οὐδαμῶς δεῖ ἀνταδικεῖν*).
12. Αρετή και ευδαιμονία κατά τον Σωκράτη.
13. Ο Σωκράτης και η πολιτική.
14. Η πνευματική κληρονομιά του Σωκράτη.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ: Στο φροντιστήριο θα αναλυθούν χωρία κυρίως από τους πρώιμους πλατωνικούς διαλόγους και από έργα του Αριστοφάνη, του Ξενοφώντα και του Αριστοτέλη.

Διδάσκουσα: Λέκτορας Ελένη Λεοντσίνη

Ακαδημαϊκό έτος 2013-2014

Εαρινό Εξάμηνο 2014

Β΄ Κύκλος – Α Ένότητα

Μάθημα: Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία Δ΄

Θέμα: Η πολιτική φιλοσοφία του Πλάτωνα

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Ο Πλάτων και το ιστορικό υπόβαθρο της εποχής του. Η ζωή του Πλάτωνα (427-347 π.Χ.). Η ίδρυση της πλατωνικής Ακαδημίας. Οι πλατωνικοί διάλογοι. Το αρχαίο ελληνικό πολιτικό σύστημα. Ο Πλάτων και η πολιτική.
2. Ο Πλάτων και οι προγενέστεροι αυτού φιλόσοφοι [Προσωκρατικοί, Σοφιστές, Σωκράτης (469-399 π.Χ.)]. Ο θάνατος του Σωκράτη.
3. Οι πολιτικοί πλατωνικοί διάλογοι (*Κρίτων, Πολιτεία, Πολιτικός, Νόμοι*).
4. Ριζοσπαστικές πολιτικές αντιλήψεις: Οι «φιλόσοφοι-βασιλείς». Η θέση των γυναικών στην ιδανική πολιτεία. Ισοτιμία των φύλων στη συμμετοχή στην εξουσία. Η κατάργηση της οικογένειας. Η εκπαίδευση των «φυλάκων» και ο έλεγχος της ποίησης. Η ενότητα της πόλεως.
5. Η αρετή της δικαιοσύνης. Η δικαιοσύνη στην πολιτεία. Η δικαιοσύνη στην ψυχή. Η αδικία στην ψυχή και στην πολιτεία.
6. Η σημασία των νόμων. Η πολιτική ως τέχνη.
7. Η επίδραση και η επικαιρότητα της πλατωνικής φιλοσοφίας.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ: Θα αναλυθούν χωρία από την *Πολιτεία*, τον *Πολιτικό* και τους *Νόμους* του Πλάτωνα και θα δοθεί συμπληρωματική βιβλιογραφία. Επίσης θα παρουσιαστούν και θα σχολιαστούν εργασίες των φοιτητών.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η ανάληψη εργασιών (σύνθεσης, κριτικής παρουσίασης βιβλίου ή άρθρου, μετάφρασης δόκιμου άρθρου της δευτερεύουσας βιβλιογραφίας κλπ.) είναι προαιρετική.

Διδάσκουσα: Λέκτορας Βασιλική Σολωμού–Παπανικολάου

Ακαδημαϊκό έτος 2013-2014

Εαρινό εξάμηνο 2014

Β' Κύκλος – Α' Ενότητα

Μάθημα: Αρχαία Ελληνική

Φιλοσοφία Ε'

Θέμα: Η ηθική φιλοσοφία

του Αριστοτέλη

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Α'

1. Η ζωή και το έργο του Αριστοτέλη.
2. Το ηθικό πρόβλημα στην προαριστοτελική σκέψη.
3. Η κριτική του Αριστοτέλη στον Πλάτωνα και κυρίως στη θεωρία του για το αγαθό.

Β'

4. Ο πολιτικός και κοινωνικός χαρακτήρας της αριστοτελικής ηθικής.
5. Εξέλιξη και ενότητα της αριστοτελικής ηθικής.
6. Η μέθοδος της ηθικής φιλοσοφίας κατά τον Αριστοτέλη.
7. Η αριστοτελική ανθρωπολογία και «τὸ ἔργον τοῦ ἀνθρώπου».
8. Η ευδαιμονία ως το τελικό ανθρώπινο αγαθό και η διάκριση των βίων.
9. Η έννοια και η δομή της ορθής «πράξεως».
10. Η φύση της αρετής και η πραγμάτωσή της.
11. Οι αρετές της σοφίας και της φρόνησης.
12. Οι αρετές της δικαιοσύνης και της φιλίας.
13. Ευδαιμονία και ευτυχία.
14. Ευδαιμονία και ηδονή.
15. Η επικαιρότητα της αριστοτελικής ηθικής.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ: Στο φροντιστήριο θα αναλυθούν χωρία κυρίως από τα *Ηθικά Νικομάχεια* του Αριστοτέλη.

Διδάσκουσα: Λέκτορας Ελένη Λεοντσίνη

Ακαδημαϊκό έτος 2013-2014

Εαρινό εξάμηνο 2014

Β' Κύκλος – Α' Ενότητα

Μάθημα: Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία Ε'

Θέμα: Αριστοτέλης, *Περὶ Ψυχῆς*

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Ο φιλοσοφικός κλάδος της «φιλοσοφικής ψυχολογίας» και της «φιλοσοφίας του νου».
2. Το πρόβλημα ψυχής-σώματος. Αρχαίες, νεότερες και σύγχρονες θεωρίες για την ψυχή και το σώμα.
3. Οι απόψεις περί ψυχής στην ελληνική αρχαιότητα πριν από τον Αριστοτέλη (Όμηρος-Ορφικοί, Προσωκρατικοί, Πλάτων).
4. Ο βιολογικός προσανατολισμός της διδασκαλίας του Αριστοτέλη για την ψυχή. Η σχέση του *Περὶ Ψυχῆς* με τα βιολογικά έργα του Αριστοτέλη (*Περὶ ζώων μοριῶν*, *Περὶ ζώων γενέσεως*, *Περὶ τὰ ζῶα ἱστορίαι*) και με τα *Μικρὰ Φυσικά*.
5. Ορισμός της ψυχής: «ψυχή ἐστὶν ἐντελέχεια ἢ πρώτη σώματος φυσικοῦ δυνάμει ζωὴν ἔχοντος» (*Περὶ ψυχῆς*, 412a27-28).
6. Η τριμερής διάκριση της ψυχής κατά τον Αριστοτέλη (θεραπετικόν, αισθητικόν, νοητικόν).
7. Όρεξις-Νους. Φάντασμα-Νόησις. Αἴσθησις-Γνώσις.
8. Άνθρωποι και άλλα ζῶα κατά τον Αριστοτέλη.
9. Η αριστοτελική φιλοσοφική ψυχολογία και η σύγχρονη λειτουργική θεωρία.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ: Θα αναλυθούν χωρία από τα έργα του Αριστοτέλη *Περί Ψυχῆς*, *Περί ζώων μορίων*, *Περί ζώων γενέσεως*, *Περί τὰ ζῶα ἱστορίαι*, *Μικρὰ Φυσικά* και *Πολιτικά* και θα δοθεῖ συμπληρωματικὴ βιβλιογραφία.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Ἡ ἀνάληψη εργασιῶν (σύνθεσης, κριτικῆς παρουσίασης βιβλίου ἢ ἀρθροῦ, μετάφρασης δόκιμου ἀρθροῦ τῆς δευτερεύουσας βιβλιογραφίας κλπ.) εἶναι προαιρετικὴ.

Διδάσκων: Καθηγητής Ιωάννης Πρελορέντζος

Ακαδημαϊκό έτος 2013-2014

Εαρινό εξάμηνο 2014

Α΄ Κύκλος

Μάθημα: Νεότερη και Σύγχρονη

Φιλοσοφία

Β΄ Κύκλος – Α΄ Ενότητα

Μάθημα: Νεότερη και Σύγχρονη

Φιλοσοφία

**Θέμα: Εισαγωγή στη φιλοσοφική στιγμή του
1900 στη Γαλλία με έμφαση στο έργο
του Bergson**

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Τα βασικά φιλοσοφικά ρεύματα στη Γαλλία κατά τον 19^ο αιώνα: εκλεκτικισμός, πνευματοκρατία, θετικισμός, οικειοποιήσεις του καντιανού κριτικισμού, φιλοσοφία των επιστημών, ουτοπικός και ρεπουμπλικανικός σοσιαλισμός.
2. Ο θεμελιώδης ρόλος της φιλοσοφίας στο γαλλικό εκπαιδευτικό σύστημα: η μεταρρύθμιση της Β΄βάθμιας και της Γ΄βάθμιας εκπαίδευσης στις απαρχές της «Γ΄ Γαλλικής Δημοκρατίας» και «οι φιλόσοφοι της Δημοκρατίας».
3. Η θεσμική κατοχύρωση του συμφιλοσοφείν με την έκδοση σημαντικών περιοδικών, τη διοργάνωση διεθνών συνεδρίων, την ίδρυση της Γαλλικής Φιλοσοφικής Εταιρείας και τη δημοσίευση του *Φιλοσοφικού λεξικού* του Lalande.
4. Τα βασικά στοιχεία της θεωρίας του Frédéric Worms περί «στιγμών» με έμφαση στις τέσσερις φιλοσοφικές στιγμές στη «φιλοσοφία στη Γαλλία στον εικοστό αιώνα».
5. Τα βασικά γνωρίσματα της φιλοσοφικής στιγμής του 1900 στη Γαλλία:
 - (α) Το πρόβλημα του πνεύματος.
 - (β) Οι κύριοι εκπρόσωποι (Bergson, Brunshvicg, Blondel, Alain), τα κύρια φιλοσοφικά έργα της περιόδου και οι σημαντικότεροι καθηγητές φιλοσοφίας (Darlu, Boutroux, Lagneau, Alain, Bergson κ.ά.)
 - (γ) Οι βασικοί μαθητές των προαναφερθέντων φιλοσόφων.
 - (δ) Φιλόσοφοι και στοχαστές εκτός Γαλλίας που προσέγγισαν με πρωτότυπο τρόπο το ίδιο πρόβλημα: William James, Nietzsche, Husserl, Freud, Croce, Russell κ.ά.

- (ε) Το πρόβλημα του πνεύματος στην κοινωνιολογία (Lévy-Bruhl, Durkheim και Mauss, αλλά και Dilthey και Max Weber) και στην επιστημολογία της περιόδου.
- (στ) Η ρήξη με την προηγούμενη φιλοσοφική στιγμή, κυρίως με τον θετικισμό.
6. Ο πλούτος της στιγμής του 1900 και το ανανεωτικό πνεύμα που επικράτησε σε όλους τους τομείς: στις επιστήμες, στις τέχνες, στη λογοτεχνία, στην πολιτική.
7. Τι μας ενδιαφέρει σήμερα η φιλοσοφική στιγμή του 1900; Η σπουδαιότητα της εξοικείωσης μ' αυτή τη στιγμή για την επαρκή κατανόηση βασικών συνιστωσών της γαλλικής φιλοσοφίας του 20^{ου} αιώνα.
8. Henri Bergson (1859-1941): εργοβιογραφικά στοιχεία.
9. Μια φιλοσοφία της διάρκειας, της μεταβολής, των γίνεσθαι (devenir): «Δεν υπάρχουν πράγματα, υπάρχουν μόνο πρόοδοι ή μεταβάσεις» «δεν υπάρχουν καταστάσεις, υπάρχουν μόνο τάσεις ή κατευθύνσεις». Το ζήτημα της αντικειμενοποίησης.
10. Η ιδιοτυπία του μπερζονικού εμπειρισμού.
- (α) Η φιλοσοφία ως «θετική μεταφυσική» στο πρώτο σημαντικό μεθοδολογικό κείμενο του Bergson.
- (β) Οι γνωστικές δυνάμεις του πνεύματος: νόηση και ενόραση.
- (γ) Η ιδιοτυπία της φιλοσοφικής ενόρασης έναντι άλλων τύπων ενόρασης (της καλλιτεχνικής, της επιστημονικής ή αυτής των μεγάλων μυστικών).
- (δ) Συγκεκριμένο και αφηρημένο. Δύο είδη αυστηρότητας και ακρίβειας.
- (ε) Συνδυασμός του γνωσιοθεωρητικού υποδείγματος της όρασης με αυτά της αφής και της ακοής.
- (στ) Η μπερζονική κριτική στις έννοιες (concepts) και η μεθοδική χρήση εικόνων.
- (ζ) Προς ένα νέο είδος εννοιών: το πρόβλημα των ρευστών εννοιών.
11. Σχέση της μεθόδου του Bergson με αναλύσεις περί μεθόδου του Descartes, του Kant, του Claude Bernard και του Ravaisson.
12. Κριτική που ασκήθηκε σε βασικές μεθοδολογικές θέσεις του Bergson (από εκπροσώπους του λογικού θετικισμού, από τον Russell, από τον Bachelard, από Γερμανούς και Γάλλους φαινομενολόγους, από τον Piaget, από τον Bouveresse κ.ά.) αλλά και γόνιμη ανάκτηση και αξιοποίηση πτυχών της φιλοσοφικής μεθόδου του από Γάλλους φιλοσόφους του εικοστού αιώνα (Marcel, Wahl, Jankélévitch, Lévinas, Merleau-Ponty, Deleuze κ.ά.)
13. Κριτικές επισημάνσεις και ανοιχτά ερωτήματα.

ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΗ: Θα αναλυθούν σημαντικά χωρία από το έργο του Bergson («Ο ψυχοφυσικός παραλληλισμός και η θετική μεταφυσική», «Εισαγωγή στη μεταφυσική», *Η δημιουργική εξέλιξη*, «Η φιλοσοφική ενόραση», «Η συνείδηση και η ζωή», «Η αντίληψη της αλλαγής», τα τρία κείμενά του για τη γαλλική φιλοσοφία και η εκτενής διμερής εισαγωγή του Bergson στη συλλογή δοκιμίων του *Η σκέψη και το κινούμενο*) και άλλων φιλοσόφων της περιόδου. Επίσης θα παρουσιαστούν και θα σχολιαστούν εργασίες των φοιτητών.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η ανάληψη εργασιών (συνθετικής, κριτικής παρουσίασης βιβλίου ή άρθρου, μετάφρασης δόκιμου άρθρου κτλ.) είναι προαιρετική.

Διδάσκουσα: Αναπλ. καθηγήτρια Γκόλφω Μαγγίνη

Ακαδημαϊκό έτος 2013-2014

Εαρινό εξάμηνο 2014

Β΄ Κύκλος – Α΄ Ενότητα

Μάθημα: Νεότερη και Σύγχρονη

Φιλοσοφία

Θέμα: Η φαινομενολογία στον 20^ο αιώνα:

οντολογικές, γνωσιοθεωρητικές

και ηθικοπολιτικές συνιστώσες

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Edmund Husserl (I): η συνείδηση ως αποβλεπτική εμπειρία – από τις *Λογικές Έρευνες* στις *Ιδέες για μια καθαρή φαινομενολογία*.
2. Edmund Husserl (II): η καθαρή φαινομενολογία και το πρόβλημα του βιόκοσμου – γύρω από το *Η κρίση των ευρωπαϊκών επιστημών και η υπερβατολογική φαινομενολογία*.
3. Martin Heidegger (I): φαινομενολογία και οντολογία.
4. Martin Heidegger (II): φαινομενολογία και κριτική της μεταφυσικής.
5. Hannah Arendt (I): φαινομενολογία του δημόσιου κόσμου.
6. Hannah Arendt (II): μόχθος, εργασία, πράξη.
7. Maurice Merleau-Ponty (I): φαινομενολογία της ενσώματης αντίληψης.
8. Maurice Merleau-Ponty (II): το «βιωμένο σώμα» και η μηχανιστική φυσιολογία.
9. Paul Ricoeur: φαινομενολογία και ερμηνευτική.
10. Φαινομενολογία και κοινωνικές επιστήμες: ο Alfred Schütz και η φαινομενολογική κοινωνιολογία.

Διδάσκων: Επίκ. καθηγητής Κωνσταντίνος Ράντης

Ακαδημαϊκό έτος 2013-2014

Εαρινό εξάμηνο 2014

Β΄ Κύκλος – Α΄ Ενότητα

Μάθημα: Σύγχρονη Φιλοσοφία

Θέμα: Η γνωσιοθεωρία του

Jürgen Habermas

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή στη φιλοσοφία του Jürgen Habermas.
2. Γνώση και ενδιαφέρον.
3. Η ιδέα μιας γνωσιοθεωρίας ως κοινωνικής θεωρίας.
4. Τεχνική και επιστήμη ως ιδεολογία.
5. Τεχνικός κόσμος και βιόκοσμος.
6. Τελικός απολογισμός: Είναι δυνατή μια γνωσιοθεωρία ως κοινωνική θεωρία;

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ: Θα γίνει εκτενής ανάλυση και σχολιασμός αποσπασμάτων από τα έργα του Jürgen Habermas *Γνώση και ενδιαφέρον*, *Τεχνική και επιστήμη ως ιδεολογία*, *Τεχνική πρόοδος και κοινωνικός βιόκοσμος* και αναφορά στην πρόσφατη φιλοσοφική έρευνα. Η εκπόνηση εργασιών από τους/τις φοιτητές/τριες είναι προαιρετική και η παρουσίασή τους θα γίνει στο πλαίσιο του φροντιστηρίου.

Διδάσκων: Αναπλ. καθηγητής Στέφανος Δημητρίου

Ακαδημαϊκό έτος 2013-2014

Εαρινό εξάμηνο 2014

Α' Κύκλος

Μάθημα: Εισαγωγή στη Φιλοσοφία

Β' Κύκλος – Β' Ενότητα

Μάθημα: Εισαγωγή στη Φιλοσοφία

**Θέμα: Οι έννοιες της ελευθερίας και της
ισότητας στην Πολιτική Φιλοσοφία**

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η αξία της ελευθερίας.
2. Η αξία της ισότητας.
3. Ισότητα και δικαιοσύνη.
4. Τα κριτήρια της δικαιοσύνης.
5. Ισότητα ως προς τι;
6. Καθολική ισότητα.
7. Ισονομία.
8. Ισότητα των ευκαιριών.
9. Πραγματική ισότητα.
10. Εξισωτικός πολιτικός φιλελευθερισμός και φιλελεύθερη ισότητα: John Rawls και Ronald Dworkin.
11. Το κανονιστικό ιδεώδες της ισότητας: η δημοκρατική, σοσιαλιστική παράδοση και το αίτημα για κοινωνική δικαιοσύνη.
12. Εννοιολογικοί προσδιορισμοί της ελευθερίας: Αυτονομία και πολιτικός αυτοκαθορισμός.
13. Ελευθερία και δεσμευτικότητα.
14. Αρνητική ελευθερία.
15. Θετική ελευθερία.
16. Πρακτική ελευθερία και ελευθερία της βούλησης.
17. Η ελευθερία ως ενότητα βούλησης και λόγου και η κανονιστική πρωτοκαθεδρία του νόμου: Η αναγκαία ισορροπία ανάμεσα στον Ζαν-Ζακ Ρουσσώ και τον Τζων Στιούαρτ Μίλλ.

18. Η έννοια του έθνους ως πολιτική έννοια συνώνυμη με την πολιτική έννοια του λαού:
Η ρεπουμπλικανική αξία του δημοκρατικού πατριωτισμού.
19. Ατομική ελευθερία και πολιτική ελευθερία.
20. «Ελευθερία από...» και «ελευθερία να...».
21. Η ελευθερία των αρχαίων και η ελευθερία των συγχρόνων.
22. Φιλελευθερισμός και δημοκρατία.
23. Φιλελευθερισμός χωρίς δημοκρατία;
24. Η δημοκρατία ως κανονιστική έννοια.
25. Η σχέση αντιπροσωπευτικής και άμεσης δημοκρατίας: η κανονιστική πρωτοκαθεδρία του πολιτικού δικαιώματος.
26. Η πολιτική ελευθερία και η δημοκρατική ισότητα: Τα «Πολιτικά» του Αριστοτέλη, ο ρεπουμπλικανισμός του Ρουσσώ, ο πολιτικός φιλελευθερισμός του Μίλλ, τα «πολιτικά γραπτά» του Καντ και η μαρξική κριτική ως προϋποθέσεις για μια κανονιστική θεωρία της δημοκρατίας.
27. Ποια είναι η πραγματική ελευθερία;
28. Από την ελευθερία του κράτους στην ελευθερία της κοινωνίας.
29. Σύγχρονες μορφές ανελευθερίας.
30. Τα σημερινά προβλήματα της ελευθερίας.
31. Τρία ορόσημα: Εξισωτικός πολιτικός φιλελευθερισμός – δημοκρατικός ρεπουμπλικανισμός – δημοκρατικός σοσιαλισμός.
32. Τι συνεπάγεται η ισότητα χωρίς την ελευθερία;
33. Τι συνεπάγεται η ελευθερία χωρίς την ισότητα;
34. Ανασυγκρότηση των προβλημάτων-επιχειρημάτων και εύρεση συμπερασμάτων.

Διδάσκων: Επίκ. καθηγητής Αθανάσιος Σακελλαριάδης

Ακαδημαϊκό έτος 2013-2014

Εαρινό εξάμηνο 2014

Α' Κύκλος

**Μάθημα: Φιλοσοφία της Επιστήμης
ή Επιστημολογία – Ιστορία
των Επιστημονικών Ιδεών**

Β' Κύκλος – Β' Ενότητα

Μάθημα: Φιλοσοφία της Επιστήμης

**Θέμα: Νόημα και Γλώσσα: Φιλοσοφικές
Αντιλήψεις και Κριτική των Frege,
Russell, Wittgenstein και Quine**

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Νόημα και Αναφορά.
- Η έννοια της Λογικής.
- Γλώσσα και Παράσταση.
- Ο πρώιμος Wittgenstein – Οι αναγνώσεις.
- Επαλήθευση και Διάψευση.
- Φυσιοκρατία και Υποκειμενικότητα.
- Μορφές Ζωής.
- Όψεις του ρεαλισμού.
- Ο Kripke και η ‘ακολουθία του κανόνα’.
- Αφηγήσεις και μεταφορές στο επιστημολογικό στερέωμα.

Διδάσκων: Καθηγητής Παναγιώτης Νούτσος

Ακαδημαϊκό έτος 2013-2014

Εαρινό εξάμηνο 2014

A' Κύκλος

**Μάθημα: Κοινωνική και Πολιτική
Φιλοσοφία**

B' Κύκλος – B' Ενότητα

**Μάθημα: Κοινωνική και Πολιτική
Φιλοσοφία**

**Θέμα: Για την κοινωνική και πολιτική
αγορατομία**

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή.
2. Ο κοινωνικός σχηματισμός πώς λειτουργεί ως εστία του «πόρου» και της «πενίας»;
3. Η φύση βαραίνει περισσότερο από την ιστορία;
4. Η ανάγκη είναι η μήτρα της αγορατομίας;
5. Πότε η τόλμη αναγκάζεται να μετατραπεί σε «θρασύτητα»;
6. Ο τολμηρός πώς υπερβαίνει τον «ταλαίπωρο»;
7. Ο καθένας και ο φόβος του;
8. «Ξένοι» στην ίδια πόλη;
9. Μπορούμε να γίνουμε άστεγοι;
10. Γιατί μας ελκύει το καφε-μπάρ με την επωνυμία «Υτορία»;
11. Από τι δεν μας προστατεύουν τα «αντισώματα»;
12. Οδηγίες πλεύσης: ρωτώντας βρίσκουν δουλειά οι «νέοι»;
13. Πρώτα συμπεράσματα.

ΥΠΟΜΝΗΣΕΙΣ:

1. Το μάθημα προσφέρεται στους φοιτητές του Φ.Π.Ψ. (A' Κύκλος) και όλων των κατευθύνσεων των Τμημάτων (B' Κύκλος).
2. Η παρακολούθηση είναι απαραίτητη.
3. Η εργασία των φοιτητών (συνθετική, κριτική παρουσίαση βιβλίου ή άρθρου, μετάφραση, βιβλιογραφική κτλ.) είναι υποχρεωτική.
4. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος απαγορεύεται το κάπνισμα και τα κινητά τηλέφωνα παραμένουν κλειστά.

Διδάσκων: Επίκ. καθηγητής Ιορδάνης Μαρκουλάτος

Ακαδημαϊκό έτος 2013-2014

Εαρινό εξάμηνο 2014

Β΄ Κύκλος - Β΄ Ενότητα

Μάθημα: Κοινωνιολογία

Θέμα: Εισαγωγή στη σκέψη του Pierre
Bourdieu

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Pierre Bourdieu: βιογραφικά στοιχεία και θεωρητικός προσανατολισμός.
- Οι φαινομενολογικές ρίζες της οπτικής του Bourdieu.
- Η αμφίθυμη σχέση του Bourdieu με τη φιλοσοφία, και η παράλληλη εμμονή του στη δυνατότητα μιας γενικής θεωρίας του κοινωνικού.
- Η απόπειρα υπέρβασης της διάκρισης υποκειμένου-αντικειμένου.
- Το βιωμένο σώμα ως *habitus*.
- Η πολιτικοποίηση του βιωμένου κόσμου: η κοινωνική πραγματικότητα ως πλέγμα δυναμικών πεδίων.
- Το κοινωνικά εύρυθμο σώμα ως πεδίο ανάδυσης της αξιακής φυσιογνωμίας μιας μορφής κοινωνικού βίου.

Διδάσκων: Καθηγητής Διονύσης Δρόσος

Ακαδημαϊκό έτος 2013-2014

Εαρινό εξάμηνο 2014

Β' Κύκλος – Β' Ενότητα

**Μάθημα: Ζητήματα Εφαρμοσμένης
Πρακτικής Φιλοσοφίας**

**Θέμα: Εισαγωγή σε ζητήματα σχέσης
ανθρώπου και φύσης, υπό τις
συνθήκες των νέων τεχνολογιών**

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Άνθρωπος και ζώσα φύση.
2. Άνθρωπος – μηχανή.
3. Άνθρωπος – γενετικό υλικό.
4. Άνθρωπος – εμπόρευμα. Η αγορά ως συντονιστής των χρήσεων της τεχνικής.
5. Η εξέλιξη των κοσμοειδώλων και των επιστημονικών παραδειγμάτων.
6. Οικολογία και περιβαλλοντική ηθική: η ‘βαθεία οικολογία’ και τα ‘δικαιώματα’ των ζώων.
7. «Οικοφιλοσοφία».
8. Η ‘κοινωνική οικολογία’.
9. Ζητήματα βιοηθικής: ευθανασία.
10. Ζητήματα βιοηθικής: δικαιώματα του εμβρύου και δικαιώματα της μητέρας.
11. Ηθική της ευθύνης.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΙΔΕΩΝ

Διευθυντής: Καθηγητής Παναγιώτης Νούτσος

Ο Τομέας Φιλοσοφίας του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων αποφάσισε (συνεδρία αρ. 81/27-9-1988) να εισηγηθεί αρμοδίως την ίδρυση, στο πλαίσιο των ερευνητικών και διδακτικών ενδιαφερόντων των μελών του, Ερευνητικού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου με την επωνυμία: *Εργαστήριο Τεκμηρίωσης και Μελέτης της Ιστορίας των Κοινωνικών και Πολιτικών Ιδεών*. Η σχετική πρόταση έγινε δεκτή από το Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας (αρ. συνεδρ. 699/17-1-1989) και από τη Σύγκλητο του Ιδρύματός μας (αρ. συνεδρ. 672/23-2-1989) και διαβιβάστηκε στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (3-3-1989). Έκτοτε το Εργαστήριο λειτουργεί «άτυπα» και προωθεί με ικανοποιητικό ρυθμό τους σκοπούς του.

Το Εργαστήριο Τεκμηρίωσης και Μελέτης της Ιστορίας των Κοινωνικών και Πολιτικών Ιδεών εντάσσεται στον ερευνητικό και μεταπτυχιακό κύκλο της Κοινωνικής και Πολιτικής Φιλοσοφίας, όπως τον καλλιεργεί ο Τομέας Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου σε συνεργασία με συγγενείς Τομείς και αντίστοιχα ερευνητικά Κέντρα του εξωτερικού (π.χ. το International Institut voor Sociale Geschiedenis του Amsterdam). Πιο συγκεκριμένα, αποσκοπεί στην αποδελτίωση και κωδικοποίηση πληροφοριακών ενοτήτων με αντικείμενο την ιστορία των κοινωνικών και πολιτικών ιδεών, στη συγκρότηση συναφούς ειδικευμένης βιβλιοθήκης και στη διάσωση αρχειακού υλικού προσώπων ή συλλογικών κινήσεων. Με την ανάληψη ερευνητικών προγραμμάτων ιστοριογραφικής μορφής εκπονούνται ειδικές μονογραφίες με περιεχόμενο προβλήματα της διαδρομής των κοινωνικών και πολιτικών ιδεών, στη χώρα μας και τον υπόλοιπο κόσμο, προσφέροντας έτσι την αναγκαία υποδομή για την προώθηση των μεταπτυχιακών σπουδών του Τομέα Φιλοσοφίας. Το μεγαλύτερο μέρος του αρχειακού υλικού και των εντύπων δωρήθηκε από τους Μαρία και Παναγιώτη Νούτσο, Αντώνη Παπαθανασίου και Καίτη Κοντοδήμου.

Διευθυντής του Εργαστηρίου Τεκμηρίωσης και Μελέτης της Ιστορίας των Κοινωνικών και Πολιτικών Ιδεών είναι ο Καθηγητής κ. Παναγιώτης Νούτσος σύμφωνα με απόφαση του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας (αρ. συνεδρ. 241/12-2-2003).

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Διευθυντής: Καθηγητής Κωνσταντίνος Θ. Πέτσιος

Στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων λειτουργεί στα πλαίσια του Τομέα Φιλοσοφίας του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας το *Εργαστήριο Ερευνών Νεοελληνικής Φιλοσοφίας*, στο οποίο απόκειται πλειάδα εξαιρετικά σπάνιων και πλουσίων αυτοτελών Συλλογών, που συναπαρτίζονται από 40.000 περίπου τεκμήρια χειρογράφων και εντύπων κειμένων και μία σημαντική σειρά Αρχείων. Ήδη με το Π.Δ. 349 (ΦΕΚ 290, 3 Δεκεμβρίου 2002) το *Εργαστήριο*, που λειτουργούσε έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία ατύπως ως *Κέντρο*, προσέλαβε θεσμική υπόσταση και οργανώθηκε με διοικητική αυτοτέλεια υπό την διεύθυνση του Καθηγητή κ. Νίκου Ψημμένου. Το 2003 ορίστηκε Διευθυντής του *Εργαστηρίου* ο Επίκουρος Καθηγητής τότε και νυν Καθηγητής Κωνσταντίνος Θ. Πέτσιος, σύμφωνα με απόφαση του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας (Συνεδρ. αρ. 241/12-2-2003). Βεβαίως, η συλλογή του υλικού συνεχίζεται και στα Σεμινάρια που διεξάγονται στον συγκεκριμένο χώρο έχουν κληθεί ως εισηγητές Καθηγητές Πανεπιστημίων της ημεδαπής και της αλλοδαπής καθώς και ερευνητές που ασχολούνται με εξειδικευμένα προβλήματα της Νεοελληνικής Φιλοσοφίας και Επιστήμης.

Από τον Ιούλιο του 2004 έως τον Δεκέμβριο του 2007 το *Εργαστήριο Ερευνών Νεοελληνικής Φιλοσοφίας* υλοποίησε στα πλαίσια της Πρόσκλησης 65 του Μέτρου 1.3. «Τεκμηρίωση, αξιοποίηση και ανάδειξη του Ελληνικού Πολιτισμού», του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας», το Έργο «*Ανάπτυξη ολοκληρωμένων πρωτογενών ψηφιακών συλλογών ιστορικοφιλοσοφικού περιεχομένου και διαδικτυακή τους προβολή: "Ελληνομουσείον"*». Τελικός δικαιούχος του Έργου, το οποίο συγχρηματοδοτήθηκε κατά 80% από το ΕΤΠΑ (*Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης*) και κατά 20% από εθνικούς πόρους ήταν το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, το οποίο εγγυάται τη βιωσιμότητά του και παρέχει την απαραίτητη τεχνική υποστήριξη για τη λειτουργία της Ιστοσελίδας του *Εργαστηρίου*.

Η σύνθετη και δυναμική *Βάση δεδομένων και μεταδεδομένων*, καθώς και η *Ψηφιακή Βιβλιοθήκη* συνιστούν αποτελέσματα της υλοποίησης του Έργου, το οποίο, όσον αφορά την ψηφιοποίηση και την τεκμηρίωση, πραγματοποιήθηκε με «ίδια μέσα» και τηρήθηκαν οι προβλεπόμενοι κανόνες δημοσιότητας. Πιο συγκεκριμένα: Την επιστημονική ευθύνη για την υλοποίηση του Προγράμματος είχε ο Επίκουρος Καθηγητής τότε και νυν Καθηγητής Κωνσταντίνος Θ. Πέτσιος, ο οποίος συνέταξε τα επιμέρους ιστορικοφιλοσοφικά κείμενα, συνέθεσε την εργοβιογραφική – φιλολογική και παλαιογραφική τεκμηρίωση του ψηφιοποιημένου υλικού και υπέδειξε την ακολουθητέα μεθοδολογία. Στην ιστορικοφιλοσοφική τεκμηρίωση συνεργάστηκε ο Καθηγητής Παναγιώτης Νούτσος, ενώ προβλέπεται η συμμετοχή και άλλων συναδέλφων και εξειδικευμένων ερευνητών.

Στην Ιστοσελίδα του (<http://www.kenef.phil.uoi.gr>) προβάλλονται 35.000 περίπου εργοβιογραφίες και βιβλιογραφικές εγγραφές, που συνοδεύονται από μία πυκνή δέσμη

ιστορικοφιλοσοφικής – φιλολογικής και παλαιογραφικής τεκμηρίωσης, στοιχεία για 12.500 συγγραφείς και πάνω από 200.000 ψηφιοποιημένες σελίδες παλαίτυπων κειμένων και άρθρων (σε μορφή .pdf).

Το *Εργαστήριο Ερευνών Νεοελληνικής Φιλοσοφίας* υλοποίησε επίσης το Έργο «*Η Νεοελληνική Φιλοσοφία κατά τον 18^ο έως και τον 20^ο αιώνα*» (Μέτρο 1.3. του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας»).

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΑΡΙΑΣ ΚΑΙ ΣΠΥΡΟΥ ΜΑΛΑΦΟΥΡΗ (ΕΡΝΑΝΗ)

Η Βιβλιοθήκη και το Μουσείο Μαρίας και Σπύρου Μαλαφούρη (Ερνάνη) εγκαινιάσθηκε στις 30-1-1998. Ο Σπύρος Δ. Μαλαφούρης (Ερνάνης), Γ. Επιθεωρητής Μέσης Εκπαίδευσης, φιλόλογος, ιστορικός, λογοτέχνης, τον Μάιο του 1996 δώρισε ό,τι συγκροτεί τη βιβλιοθήκη και το μουσείο που φέρει το όνομα του ζεύγους Μαλαφούρη. Η βιβλιοθήκη περιέχει περίπου 6.000 τόμους, από τους οποίους οι 2.300 έχουν δημοσιευθεί από το 1610 ως το 1900, και 900 περίπου χειρόγραφα (στα οποία ανήκουν ο *Θούριος* του Ρήγα και *Τραγωδίες* του Foscolo). Το μουσείο περιλαμβάνει τριάντα δύο πίνακες ζωγραφικής (οι περισσότεροι είναι του 19ου αιώνα) και εκατοντάδες χαρακτηριστικών (με σπάνιους χάρτες του 18ου αιώνα) και άλλων εκθεμάτων (στα οποία περιλαμβάνονται «ιδιοτροπίες της φύσης» και προσωπικά αντικείμενα του Θ. Κολοκοτρώνη, του Ugo Foscolo και του Ελ. Βενιζέλου). Η Βιβλιοθήκη και το Μουσείο Μαρίας και Σπύρου Μαλαφούρη (Ερνάνη), που διαθέτει κανονισμό λειτουργίας και σύγχρονο σύστημα πολλαπλής ηλεκτρονικής φύλαξης, είναι επισκέψιμο κατά τις εργάσιμες ημέρες, όλα τα πρωϊνά της εβδομάδας.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΛΩΤΙΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ Διευθύντρια: Καθηγήτρια Γεωργία Αποστολοπούλου

Το *Εργαστήριο Πλωτινικών Ερευνών* ιδρύθηκε με το υπ' αριθμ. 107 Προεδρικό διάταγμα (ΦΕΚ 98/29.4.2003, τεύχος πρώτο) και εντάσσεται στον μεταπτυχιακό και μεταδιδακτορικό κύκλο έρευνας του Τομέα Φιλοσοφίας. Το Εργαστήριο ιδρύθηκε ύστερα από πρόταση της καθηγήτριας Γεωργίας Αποστολοπούλου και τις σχετικές αποφάσεις του Τομέα Φιλοσοφίας (συνεδρία αρ. 219/16-5-2000), του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας (συνεδρία αρ. 219/21.6.2000) και της Συγκλήτου (συνεδρία αρ. 231/28.11.2001) του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Το Εργαστήριο αποτελεί εξέλιξη, συνεχίζει και διευρύνει τους στόχους του μεταπτυχιακού ερευνητικού προγράμματος «Νεοπλατωνική Μεταφυσική», το οποίο είχε ιδρυθεί με απόφαση του Τομέα Φιλοσοφίας (συνεδρία αρ. 174/7.11.1995). Στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος, του οποίου την εποπτεία έχει η Καθηγήτρια Γεωργία Αποστολοπούλου, δημιουργήθηκε μεταπτυχιακή ομάδα έρευνας της φιλοσοφίας του Πλωτίνου και των

επιδράσεων της και εκπονήθηκαν δύο μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες, μια διδακτορική διατριβή και μία μονογραφία, ενώ δύο ακόμη διδακτορικές διατριβές ευρίσκονται στο τελικό στάδιο έρευνας.

Το ερευνητικό πρόγραμμα «Νεοπλατωνική Μεταφυσική» επιχορηγήθηκε από το Ίδρυμα Παναγιώτη και Έφης Μιχελή για την αγορά βιβλίων και για τη χορήγηση μεταδιδακτορικής υποτροφίας. Τα βιβλία εντάσσονται πλέον στη βιβλιοθήκη του Εργαστηρίου Πλωτινικών Ερευνών.

Οι σκοποί του Εργαστηρίου Πλωτινικών Ερευνών είναι η κάλυψη διδακτικών και ερευνητικών αναγκών σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο σύμφωνα με το πρόγραμμα του Τομέα Φιλοσοφίας ή και άλλων Τομέων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και γενικά η προώθηση της έρευνας της φιλοσοφίας του Πλωτίνου και των επιδράσεών της. Γι' αυτό προβλέπονται η δημιουργία ειδικής βιβλιοθήκης, η καταγραφή της σχετικής ελληνικής και ξένης βιβλιογραφίας, η συνεργασία με ομοειδή ερευνητικά κέντρα, η διοργάνωση ειδικών συνεδρίων και η έκδοση ειδικών δημοσιεύσεων.

Διευθύντρια του Εργαστηρίου Πλωτινικών Ερευνών είναι η Καθηγήτρια κ. Γεωργία Αποστολοπούλου σύμφωνα με απόφαση του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας (συνεδρία αρ. 246/11.6.2003).

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΛΑΤΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Διευθυντής: Καθηγητής Ιωάννης Πρελορέντζος

Κατόπιν προτάσεως (12-5-2000 και 15-6-2001) του τότε Αναπληρωτή και νυν Ομοτίμου Καθηγητή κ. Χρίστου Τέζα, ο Τομέας Φιλοσοφίας (αριθ. συνεδρ. 219/16-5-2000) και εν συνεχεία το Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας (αριθ. συνεδρ. 219/21-6-2000, και 229/20-6-2001) του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων αποφάσισαν ομόφωνα να εισηγηθούν στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων την ίδρυση *Εργαστηρίου* Πλατωνικών και Αριστοτελικών Μελετών*. Το Υπουργείο αποδέχτηκε τη σχετική πρόταση και με το εκδοθέν Π.Δ. υπ' αριθμ. 349/2002 ιδρύθηκε το προταθέν *Εργαστήριο*. Κατά τη συνεδρία αριθ. 241/12-2-2003 του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας ορίστηκε ως Διευθυντής του εν λόγω *Εργαστηρίου* ο Αναπλ. Καθηγητής κ. Χρίστος Α. Τέζας. Μετά τη συνταξιοδότηση του Καθηγητή κ. Χρίστου Α. Τέζα (Αύγουστος 2008) ορίστηκε Διευθυντής ο Αναπλ. Καθηγητής τότε και νυν Καθηγητής κ. Ιωάννης Πρελορέντζος.

Σκοπός του *Εργαστηρίου (Κέντρου)* είναι η υποβοήθηση του έργου του Τομέα Φιλοσοφίας σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο και – κατά το μέτρο των δυνατοτήτων του – η προώθηση της έρευνας γύρω από τους κορυφαίους φιλοσόφους της αρχαιότητας, τον Πλάτωνα και τον Αριστοτέλη. Προς επίτευξη του σκοπού αυτού θα επιδιωχθούν τα εξής:

* Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία αποκαλείται “Εργαστήριο”, συνήθως όμως “Κέντρο”.

1. Η δημιουργία στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων μιας βιβλιοθήκης ειδικής για τη μελέτη της φιλοσοφίας του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη. Η βιβλιοθήκη αυτή θα είναι οπωσδήποτε αυτοτελής και ανεξάρτητη αλλά και συμπληρωματική, όσον αφορά την πλατωνική και αριστοτελική βιβλιογραφία, των πλουσίων πράγματι βιβλιοθηκών που υπάρχουν στο Πανεπιστήμιο, ήτοι της Βιβλιοθήκης του Τομέα Φιλοσοφίας, μέρους της Ενιαίας Βιβλιοθήκης, καθώς επίσης και της Βιβλιοθήκης του Τομέα Κλασικής Φιλολογίας.
2. Η πρόκληση του ενδιαφέροντος των φοιτητών του Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών για τη σπουδή της φιλοσοφίας του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη. Προς τον σκοπό αυτό θα επιδιωχθεί η εξασφάλιση υποτροφιών από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς.
3. Η προσέλκυση στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων ερευνητών από άλλα μέρη της Ελλάδας ή του εξωτερικού για τη μελέτη της Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας – αλλά και της Φιλοσοφίας γενικότερα – δεδομένου ότι στο Πανεπιστήμιό μας υπάρχουν ήδη ενημερωμένες βιβλιοθήκες και γνωστά ερευνητικά Κέντρα, καθώς επίσης και – σε ικανοποιητικό βαθμό – κατάλληλες συνθήκες προς το σκοπό αυτό.
4. Η έκδοση, σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, σχολιασμένων εκδόσεων έργων των δύο φιλοσόφων, και κυρίως έργων που δεν έχουν ιδιαίτερα προσεχθεί από Έλληνες ερευνητές.
5. Η έκδοση μελετών για τη σκέψη των δύο φιλοσόφων, σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή.
6. Η συνεργασία με άλλα Κέντρα Πλατωνικών και Αριστοτελικών Μελετών και κυρίως με Κέντρα χωρών που δεν είναι ως τώρα τόσο γνωστές για τη μελέτη της Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας.
7. Η προώθηση με κάθε επιστημονικό μέσο (Ημερίδες, Συμπόσια, Συνέδρια, Συζητήσεις Στρογγυλής Τραπέζης κτλ.) των Πλατωνικών και Αριστοτελικών Μελετών.

Η επίτευξη των ανωτέρω στόχων θα καταστεί δύσκολη ή και παντελώς αδύνατη, αν δεν υπάρξει ανάλογη συνδρομή απ' όλους τους δυναμένους να βοηθήσουν με οποιονδήποτε τρόπο (ιδέες, προτάσεις, έντυπα ή οτιδήποτε άλλο μπορεί να συμβάλει στη συγκρότηση και εύρυθμη λειτουργία του *Εργαστηρίου Πλατωνικών και Αριστοτελικών Μελετών*), πρώτον μεν από τις Πρυτανικές Αρχές του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων με τη διάθεση ανάλογου χώρου, ευρύτερου κατά πολύ από τον προσωρινώς διατεθέντα, με απόφαση του Τομέα Φιλοσοφίας, δεύτερον δε απ' όλους τους ασχολούμενους με την Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία και ιδιαίτερα με τη φιλοσοφία του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη, και, τέλος, απ' όλους τους εραστές της αρχαίας φιλοσοφίας, στην Ελλάδα και απανταχού της γης. Κάθε συνδρομή, οποθενδήποτε προερχομένη, θα καταγράφεται και δεόντως θ' αναφέρεται.

Συνεργαζόμενα Ιδρύματα Υποδοχής
Ακαδημαϊκό Έτος 2013 – 2014

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
Διεύθυνση Διεθνών & Δημοσίων Σχέσεων
Τμήμα Διεθνών Σχέσεων

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ – ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ – ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΥΠΟΔΟΧΗΣ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΥΠΟΔΟΧΗΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΦΟΙΤΗΤΕΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ (ΜΗΝΕΣ)
1	Université de Paris I Panthéon Sorbonne (Γαλλία) http://www.univ-paris1.fr http://www.univ-paris1.fr/international/mobilite/ http://www.univ-paris1.fr/international/mobilite/etudiants-de-paris-1-partants/les-programmes/erasmus/	Καθηγητής Ι. ΠΡΕΛΟΡΕΝΤΖΟΣ (Φ) (Τηλ. 2651 0 05685)	Prof. CH. JAQUET , UFR de philosophie, - mail: cjaq@univ-paris1.fr – Mme Christine Mengin, Vice President de l'université, Erasmus Service des relations internationales, e-mail: Erasmus@univ-paris1.fr , relinter@univ-paris1.fr , incoming@univ-paris1.fr , ribourses@univ-paris1.fr	Philosophy	Π Μ Δ	4	24
2	Université Paul Valéry (Montpellier III) (Γαλλία) http://www.univ-montp3.fr/ http://www.univ-montp3.fr/ri/index.php?part=venir-erasmus http://www.univ-montp3.fr/riinscriptions/move/moveonline/incoming/welcome.php http://www.univ-	Αναπλ. Καθηγήτρια ΓΚ. ΜΑΓΓΙΝΗ (Φ) (Τηλ. 2651 0 05673)	Bureau Erasmus IN, E-mail: Erasmus-in@univ-montp3.fr , Jean-Luc Perille, e-mail: jean-luc.perillie@wanadoo.fr , Pascal Nouvel, e-mail: pascal.nouvel@paulvalery.eu	Philosophy and Ethics	Π Μ Δ	1 1 1	10 10 11

	<p>montp3.fr/ri/doc/espace-etu/venir-prog/Progaca.pdf http://www.univ-montp3.fr/filemanager/insc_adm/caledrier2011_2012.pdf http://www.univ-montp3.fr/ri/index.php?part=venir-erasmus3</p> <p>Deadlines: Χειμ. εξάμ. 2013/14 → 31/05/13 Εαρ. εξάμ. 2013/14 → 30/09/13</p> <p>Παρακαλούμε ζητήστε από το Τμήμα Διεθνών Σχέσεων περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με τη διαδικασία υποβολής αίτησης Erasmus στο συγκεκριμένο Παν/μιο</p>						
3	<p>Universität Leipzig (Γερμανία) http://www.zv.uni-leipzig.de/ http://www.zv.uni-leipzig.de/forschung/mobilitaet-international.html http://www.zv.uni-leipzig.de/international http://www.uni-leipzig.de/en/erasmus/in</p> <p>Deadlines: Χειμ. εξάμ. 2013/14 → 15/07/13 Εαρ. εξάμ. 2013/14 → 15/01/13</p> <p>Παρακαλούμε αναζητήστε περισσότερες πληροφορίες στο Τμήμα Διεθνών Σχέσεων</p>	<p>Λέκτορας ΕΛ. ΛΕΟΝΤΣΙΝΗ (26510 05658)</p>	<p>PROF. FR. N. PSARROS, Institute of Philosophy, e-mail: psarros@uni-leipzig.de – International Centre, e-mail: aaaweb@uni-leipzig.de, Anne Vorpagel, e-mail: vorpagel@uni-leipzig.de, Christiane Schmidt, e-mail: cschmidt@uni-leipzig.de</p>	Philosophy	Π Μ Δ	2	10
4	<p>University of Silesia (Πολωνία) http://english.us.edu.pl/ http://english.us.edu.pl/llperasmus</p>	<p>Λέκτορας ΕΛ. ΛΕΟΝΤΣΙΝΗ (26510 05658)</p>	<p>Erasmus Office, e-mail: erasmus@us.edu.pl</p>	Philosophy	Π Μ Δ	2	10
5	<p>University of Pardubice (Τσεχία) http://www.upce.cz/en/index.html</p>	<p>Λέκτορας ΕΛ. ΛΕΟΝΤΣΙΝΗ (26510 05658)</p>	<p>Office of International Affairs, e-mail: monika.vejchodova@upce.cz, zuzana.skorepova@upce.cz</p>	Philosophy	Π Μ Δ	2	10

6	<p>Universitatea 'Alexandru Ioan Cuza' Iasi (Ρουμανία) http://www.uaic.ro/ http://www.uaic.ro/uaic/bin/view/Cooperation/incomingstudents?language=en</p>	<p>Αναπλ. Καθηγήτρια ΕΛ. ΚΑΡΑΜΠΑΤΖΑΚΗ (Τηλ. 2651 0 05793)</p>	<p>LECT. A. MURARU, Department of Philosophy, e-mail: muraru@uaic.ro - Ms. I. Vasiliu, Department for Inter-national Relations, e-mail: erasmus@uaic.ro, ioana.pastinaru@uaic.ro, ioana.pristavu@uaic.ro, dana.daia@uaic.ro</p>	Philosophy	M	1	6
---	---	---	---	------------	----------	----------	----------

Τμηματικός υπεύθυνος LLP/Erasmus:

Ιωάννης Πρελορέντζος, Καθηγητής, Τηλ. 26510 05685, E-mail: iprelore@uoi.gr

Σημειώσεις:

Συνιστάται οι φοιτητές να μελετούν προσεκτικά τις ιστοσελίδες των παν/μιων υποδοχής για το πρόγραμμα Erasmus και τους εισερχόμενους φοιτητές. Θα πρέπει οι ίδιοι να διερευνούν την υποχρέωση ηλεκτρονικής εγγραφής (online application) καθώς και τις αντίστοιχες καταληκτικές ημερομηνίες. Η έρευνα για τις δυνατότητες στέγασης στο παν/μιο υποδοχής είναι αποκλειστική ευθύνη των φοιτητών οι οποίοι θα πρέπει να συμβουλευούνται προσεκτικά τις πληροφορίες της ιστοσελίδας για το πρόγραμμα Erasmus του παν/μιου υποδοχής και να προβαίνουν σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες που υποδεικνύονται βάσει των προτεινόμενων χρονοδιαγραμμάτων.

Οι ενδιαφερόμενοι φοιτητές, πριν την υποβολή της αίτησής τους στο Τμήμα Διεθνών Σχέσεων, θα πρέπει οπωσδήποτε να έχουν ενημερώσει και τον υπεύθυνο Καθηγητή της διαπανεπιστημιακής συμφωνίας αλλά και τον Τμηματικό υπεύθυνο.

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Από το χειμερινό εξάμηνο 1985/1986 ως το εαρινό εξάμηνο 1998 λειτούργησε «άτυπο» μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών φιλοσοφίας: αρχικά ως πρωτοβουλία μεμονωμένων συναδέλφων και στη συνέχεια, από το εαρινό εξάμηνο 1990, συλλογικότερα, με εξετάσεις και με κάποια επιχορήγηση της Πρυτανείας, για την καλύτερη επιλογή και προετοιμασία των υποψηφίων διδασκάλων. Το καλοκαίρι του 1998 δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ (τεύχ. Β', αρ. 738/17-7-1998) η Υπουργική Απόφαση για την έγκριση λειτουργίας του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: «**Ελληνική Φιλοσοφία – Φιλοσοφία των Επιστημών**», η οποία έχει ως εξής:

Άρθρο 1

Γενικές διατάξεις

Τα Τμήματα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης οργανώνουν και λειτουργούν Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών: «**Ελληνική Φιλοσοφία – Φιλοσοφία των Επιστημών**» από το ακαδημαϊκό έτος 1997-98, σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης αυτής και τις διατάξεις των άρθρων 10 έως 12 του Ν. 2083/92.

Τη διοικητική υποστήριξη του Προγράμματος αναλαμβάνει το Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Άρθρο 2

Αντικείμενο - Σκοπός

Αντικείμενο του Π.Μ.Σ. είναι οι κατευθύνσεις της Ελληνικής Φιλοσοφίας και της Φιλοσοφίας των Επιστημών.

Σκοπός του Π.Μ.Σ. είναι η κατάρτιση πτυχιούχων του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας καθώς και πτυχιούχων άλλων Τμημάτων των Πανεπιστημίων της χώρας ή του εξωτερικού ή των Τ.Ε.Ι. όσον αφορά τα γνωστικά αντικείμενα του Προγράμματος, ώστε να εξασφαλίζεται με την εξειδίκευση των μεταπτυχιακών φοιτητών η προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και συναφώς η ικανοποίηση των ερευνητικών, εκπαιδευτικών και αναπτυξιακών αναγκών του τόπου.

Ειδικότερα το Π.Μ.Σ. οδηγεί στην απονομή: α) μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης και β) διδακτορικού διπλώματος, οι κάτοχοι των οποίων θα αποκτήσουν τη δυνατότητα να

εργασθούν ως διδάσκοντες και ερευνητές Α.Ε.Ι., Τ.Ε.Ι. και Ερευνητικών Κέντρων, ως εκπαιδευτικοί με αυξημένα προσόντα και ως στελέχη δημοσίων και ιδιωτικών Επιχειρήσεων και Οργανισμών.

Άρθρο 3

Μεταπτυχιακοί Τίτλοι Σπουδών

Το Π.Μ.Σ. απονέμει α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) στους τομείς της Ελληνικής Φιλοσοφίας – Φιλοσοφίας των Επιστημών, και β) Διδακτορικό Δίπλωμα.

Άρθρο 4

Κατηγορίες πτυχιούχων

Στο Π.Μ.Σ. του Τομέα Φιλοσοφίας γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας ή ομοειδών Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής, καθώς επίσης και πτυχιούχοι όλων των Τμημάτων των Α.Ε.Ι. της ημεδαπής και της αλλοδαπής, εφόσον στις βασικές τους σπουδές έχουν διδαχθεί μαθήματα σχετικά με αυτά που προσφέρει στο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών ο Τομέας Φιλοσοφίας. Με τους ίδιους όρους γίνονται δεκτοί και πτυχιούχοι Τμημάτων των Τ.Ε.Ι., σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 16 του Ν. 2327/95.

Οι κάτοχοι Μ.Δ.Ε στη Φιλοσοφία γίνονται δεκτοί κατά περίπτωση για απόκτηση διδακτορικού Διπλώματος.

Άρθρο 5

Χρονική διάρκεια

Η χρονική διάρκεια για την απονομή των κατά το άρθρο 3 τίτλων ορίζεται για το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης σε τέσσερα (4) εξάμηνα η ελάχιστη και σε έξι (6) η μέγιστη και αντίστοιχα για το Διδακτορικό Δίπλωμα σε έξι (6) εξάμηνα η ελάχιστη και δώδεκα (12) η μέγιστη.

Για το Διδακτορικό Δίπλωμα βασική προϋπόθεση είναι η λήψη του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ή η κατοχή αντίστοιχου διπλώματος από Πανεπιστήμιο του εσωτερικού ή του εξωτερικού.

Άρθρο 6 Πρόγραμμα μαθημάτων

α) Κατάλογος μαθημάτων.

I. Ενότητα: Ελληνική Φιλοσοφία (= ΕΦ):

- 1) Η Προβληματική της Φιλοσοφικής Ιστοριογραφίας
- 2) Φιλοσοφική Ερμηνευτική
- 3) Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία
- 4) Βυζαντινή Φιλοσοφία
- 5) Νεοελληνική Φιλοσοφία
- 6) Η Ελληνική Φιλοσοφία και ο Ευρωπαϊκός Πολιτισμός
- 7) Μεταφυσική
- 8) Φιλοσοφία της φύσης
- 9) Πρακτική Φιλοσοφία
- 10) Λογική
- 11) Αισθητική
- 12) Ερευνητική Μεθοδολογία.

Εξαμηνιαία Φροντιστήρια Ειδικών Θεμάτων και ετήσια σειρά διαλέξεων που θα αναλάβουν μέλη ΔΕΠ του Τομέα Φιλοσοφίας, των άλλων Τομέων του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, άλλων Πανεπιστημίων καθώς επίσης ερευνητές Ερευνητικών Κέντρων της ημεδαπής και της αλλοδαπής.

Επιπλέον, το μάθημα: Ερευνητική Μεθοδολογία, στο οποίο οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα έχουν τη δυνατότητα να παρουσιάζουν και να συζητούν την τρέχουσα έρευνά τους.

II. Ενότητα: Φιλοσοφία των Επιστημών (= ΦΕ):

- 1) Επιστημολογία - Θεωρία των Αξιών
- 2) Ιστορία των Επιστημονικών Ιδεών
- 3) Φιλοσοφία της Φύσης - Φιλοσοφική Ανθρωπολογία
- 4) Φιλοσοφία των Φυσικών Επιστημών
- 5) Φιλοσοφία των Ιστορικών - Ερμηνευτικών Επιστημών
- 6) Κοινωνική και Πολιτική Φιλοσοφία
- 7) Φιλοσοφία των Κοινωνικών Επιστημών - Φιλοσοφία της Πολιτικής Οικονομίας
- 8) Φιλοσοφία της Γλώσσας
- 9) Φιλοσοφία της Ψυχολογίας - Γνωσιοεπιστήμη
- 10) Ευρωπαϊκές Σπουδές και Φιλοσοφία των Επιστημών
- 11) Νεότερη και Σύγχρονη Φιλοσοφία
- 12) Ερευνητική Μεθοδολογία.

Εξαμηνιαία Φροντιστήρια Ειδικών Θεμάτων και ετήσια σειρά διαλέξεων που θα αναλάβουν μέλη ΔΕΠ του Τομέα Φιλοσοφίας, των άλλων Τομέων του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, άλλων Πανεπιστημίων καθώς επίσης ερευνητές Ερευνητικών Κέντρων της ημεδαπής και της αλλοδαπής.

Επιπλέον, το μάθημα: Ερευνητική Μεθοδολογία, στο οποίο οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα έχουν τη δυνατότητα να παρουσιάζουν και να συζητούν την τρέχουσα έρευνά τους.

β) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης: διάρθρωση του προγράμματος.

Οι εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας (με αντίστοιχες διδακτικές μονάδες) για τα διδασκόμενα μαθήματα ορίζονται σε δύο.

γ) Διδακτική και ερευνητική απασχόληση των φοιτητών - Προϋποθέσεις για την απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης.

Σε κάθε Ενότητα είναι υποχρεωτική η παρακολούθηση και η επιτυχής εξέταση σε τρία τουλάχιστον μαθήματα ή φροντιστήρια και η παρακολούθηση μιας τουλάχιστον ετήσιας σειράς διαλέξεων κατά τα πρώτα δύο εξάμηνα, ενώ κατά τα δύο τελευταία περιορίζεται σε δύο τουλάχιστον μαθήματα.

Απαιτείται υποχρεωτικά η εκπόνηση, μετά από ετήσια προετοιμασία κατά τα τελευταία εξάμηνα των σπουδών, μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, τουλάχιστον 20.000 λέξεων, που υποστηρίζεται προφορικά από τον υποψήφιο ενώπιον τριμελούς επιτροπής, αποτελούμενης από τον επιβλέποντα και άλλους δύο διδάσκοντες.

δ) Προϋποθέσεις για την απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος

I) η λήψη του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ή η κατοχή αντίστοιχου διπλώματος από Πανεπιστήμιο του εσωτερικού και του εξωτερικού·

II) η επιτυχής εξέταση για εισαγωγή στο πρόγραμμα Διδακτορικού Διπλώματος·

III) η παρακολούθηση μεταπτυχιακών μαθημάτων και ειδικών Φροντιστηρίων, κατά την υπόδειξη της τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής που επιβλέπει τη διδακτορική διατριβή του υποψηφίου·

IV) η εκπόνηση και συγγραφή διδακτορικής διατριβής, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 12 του Ν. 2083/1992.

Άρθρο 7

Αριθμός εισακτέων

Ο αριθμός των εισακτέων στο Μ.Δ.Ε. και στο Διδακτορικό Δίπλωμα ορίζεται, κατ' ανώτατο όριο ανά έτος, σε είκοσι (20).

Άρθρο 8

Προσωπικό

Προβλέπεται να μετάσχουν 9 μέλη ΔΕΠ του Τομέα Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, 5 μέλη ΔΕΠ του Τομέα Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Κρήτης και 5 μέλη ΔΕΠ του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Επίσης θα μετάσχουν άλλα μέλη του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας ή άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων ή άλλων Πανεπιστημίων της ημεδαπής και της αλλοδαπής καθώς και ειδικοί επιστήμονες που εργάζονται σε αναγνωρισμένα Ερευνητικά Ιδρύματα.

Τέλος θα μετάσχουν τα μέλη Ε.Τ.Ε.Π. και το Διοικητικό προσωπικό του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Άρθρο 9

Υλικοτεχνική υποδομή

Η υλικοτεχνική υποδομή που διαθέτει το Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων για τη διεξαγωγή του Π.Μ.Σ. συνίσταται στα εξής:

- α) Τέσσερις αίθουσες διδασκαλίας και τέσσερις αίθουσες Φροντιστηρίων,
- β) δύο αίθουσες εργασίας των μεταπτυχιακών φοιτητών,
- γ) ο υπολογιστικός εξοπλισμός,
- δ) η Βιβλιοθήκη (με πλήρη σειρά των πηγών και εκατοντάδα ξενόγλωσσων περιοδικών),
- ε) οι Βιβλιοθήκες και οι αρχειακές ενότητες των δύο Ερευνητικών του Μονάδων: του «Κέντρου Τεκμηρίωσης και Μελέτης της Ιστορίας των Κοινωνικών και Πολιτικών Ιδεών» και του «Κέντρου Ερευνών της Νεοελληνικής Φιλοσοφίας».

Άρθρο 10

Διάρκεια λειτουργίας

Το Π.Μ.Σ., με την παρούσα μορφή, θα λειτουργήσει για δέκα (10) χρόνια.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Διδακτικό – Ερευνητικό Προσωπικό (Δ.Ε.Π.) (Όνοματεπώνυμο / Βαθμίδα)	Ταχ. Διεύθυνση	Τηλέφωνα – E-mail
Αποστολοπούλου Γεωργία Καθηγήτρια	T.Θ. 1186 451 10 Ιωάννινα	26510-05684 gapostol@cc.uoi.gr
Δημητρίου Στέφανος Αναπληρωτής καθηγητής	T.Θ. 1186 451 10 Ιωάννινα	26510-05782 sdimitri@uoi.gr
Δρόσος Διονύσης Καθηγητής	T.Θ. 1186 451 10 Ιωάννινα	26510-05667 ddrosos@uoi.gr
Λεοντοίνη Ελένη Λέκτορας	T.Θ. 1186 451 10 Ιωάννινα	26510-05658 eleon@uoi.gr
Μαγγίνη Γκόλφω Αναπληρώτρια καθηγήτρια	T.Θ. 1186 451 10 Ιωάννινα	26510-05673 gmaggini@uoi.gr
Μαρκουλάτος Ιορδάνης Επίκουρος καθηγητής	T.Θ. 1186 451 10 Ιωάννινα	26510-05754 imarcoul@cc.uoi.gr
Νούτσος Παναγιώτης Καθηγητής	T.Θ. 1186 451 10 Ιωάννινα	26510-05732 pnoutsos@uoi.gr
Πέτσιος Κωνσταντίνος Καθηγητής	Αρχιμανδρείου 23 453 33 Ιωάννινα	26510-05659 kpetsios@uoi.gr
Πρελορέντζος Ιωάννης Καθηγητής	T.Θ. 1186 451 10 Ιωάννινα	26510-05685 iprelore@uoi.gr
Ράντης Κωνσταντίνος Επίκουρος καθηγητής	T.Θ. 1186 451 10 Ιωάννινα	26510-05650 krantis@cc.uoi.gr
Σακελλαριάδης Αθανάσιος Επίκουρος καθηγητής	T.Θ. 1186 451 10 Ιωάννινα	26510-05665 asakel@uoi.gr
Σολωμού-Παπανικολάου Βασιλική Λέκτορας	Π. Μελά 23-25 454 44 Ιωάννινα	26510-05674 vsolomou@cc.uoi.gr

Ομότιμοι Καθηγητές	Ταχ. Διεύθυνση	Τηλέφωνα – E-mail
Μπιτσάκης Ευτύχης Ομότιμος καθηγητής	Τ.Θ. 1186 451 10 Ιωάννινα	26510-05656,05657
Κύρκος Βασίλειος Ομότιμος καθηγητής	Τ.Θ. 1186 451 10 Ιωάννινα	26510-05656,05657
Ψημμένος Νίκος Ομότιμος καθηγητής	Τ.Θ. 1186 451 10 Ιωάννινα	26510-05656,05657
Τέζας Χρίστος Ομότιμος καθηγητής	Τ.Θ. 1186 451 10 Ιωάννινα	26510-05656,05657

Συνεργαζόμενο Προσωπικό (Ονοματεπώνυμο / Βαθμίδα)	Ταχ. Διεύθυνση	Τηλέφωνα – E-mail
Καραμπατζάκη Ελένη τ. Αναπληρώτρια καθηγήτρια	Πατρ. Παρθενίου 17 443 31 Ιωάννινα	26510-05793 ekaraba@cc.uoi.gr
Σέργης Νικόλαος Π.Δ. 407/80 στη βαθμίδα του Λέκτορα	Τ.Θ. 1186 451 10 Ιωάννινα	26510-05656 papsergis@yahoo.gr

Επιστημονικές Άδειες	Διάρκεια
Σακελλαριάδης Αθανάσιος Επίκουρος καθηγητής	(Χειμερινό εξάμηνο 2013-2014) [Από 10.8.2013 έως 9.2.2014]

Διευθυντής/ντρια του Τομέα Φιλοσοφίας	Ταχ. Διεύθυνση	Τηλέφωνα γραφείου FAX / E-mail
Νούτσος Παναγιώτης Καθηγητής	Τ.Θ. 1186 451 10 Ιωάννινα	Τηλ.: 26510-05732 FAX: 26510-05801 E-mail: pnoutsos@uoi.gr

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ Τομέα Φιλοσοφίας	Ταχ. Διεύθυνση	Τηλέφωνα Γραμματείας FAX / E-mail
Μαρία Παππά Γραμματέας του Τομέα Διοικητικό-Λογιστικό Δ.Ε. (Δ.Π.)	Τ.Θ. 1186 451 10 Ιωάννινα	Τηλ.: 26510-05657 FAX: 26510-05801 E-mail: mpappa@uoi.gr
Παναγιώτα Σιούλα Διοικητικό – Οικονομικό Π.Ε. (Δ.Π.)	Τ.Θ. 1186 451 10 Ιωάννινα	Τηλ.: 26510-05862 FAX: 26510-05801 E-mail: psioula@cc.uoi.gr

ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	ΤΑΧ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛΕΦΩΝΑ FAX / E-MAIL
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ	<p> Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων Φιλοσοφική Σχολή Τμήμα Φ.Π.Ψ. </p> <p> Τομέας Φιλοσοφίας </p> <p> Πανεπιστημιούπολη Δουρούτη Τ.Θ. 1186 </p> <p> 451 10 - Ιωάννινα </p>	<p> ΤΗΛ.:26510-05656 26510-05657 26510-05862 </p> <p> FAX: 26510-05801 </p> <p> E-MAIL: mpappa@uoi.gr psioula@cc.uoi.gr </p>

PHILOSOPHY ACADEMIC STAFF

Teaching & Research Staff (Name – Position)	Postal Address	Phone & E-mail
Apostolopoulou Georgia Professor	PO Box 1186 451 10 Ioannina	+30-26510-05684 gapostol@cc.uoi.gr
Dimitriou Stephanos Associate Professor	PO Box 1186 451 10 Ioannina	+30-26510-05782 sdimitri@uoi.gr
Drosos Dionysius Professor	PO Box 1186 451 10 Ioannina	+30-26510-05667 ddrosos@uoi.gr
Leontsini Eleni Lecturer	PO Box 1186 451 10 Ioannina	+30-26510-05658 eleon@uoi.gr
Maggini Golfo Associate Professor	PO Box 1186 451 10 Ioannina	+30-26510-05673 gmaggini@uoi.gr
Markoulatos Iordanis Assistant Professor	PO Box 1186 451 10 Ioannina	+30-26510-05754 imarcoul@cc.uoi.gr
Noutsos Panagiotis Professor	PO Box 1186 451 10 Ioannina	+30-26510-05732 pnoutsos@uoi.gr
Petsios Konstantinos Professor	23 Archimandreiou St. 453 33 Ioannina	+30-26510-05659 kpetsios@uoi.gr
Prelorentzos Yannis Professor	PO Box 1186 451 10 Ioannina	+30-26510-05685 iprelore@uoi.gr
Rantis Konstantinos Assistant Professor	PO Box 1186 451 10 Ioannina	+30-26510-05650 krantis@cc.uoi.gr
Sakellariadis Athanasius Assistant Professor	PO Box 1186 451 10 Ioannina	+30-26510-05665 asakel@uoi.gr
Solomou-Papanikolaou Vasiliki Lecturer	23-25 P. Mela St. 454 44 Ioannina	+30-26510-05674 vsolomou@cc.uoi.gr

Professors Emeriti	Postal Address	Phone & E-mail
Bitsakis Eytychius Professor Emeritus	PO Box 1186 451 10 Ioannina	+30-26510-05656, 05657
Kyrkos Vasileios Professor Emeritus	PO Box 1186 451 10 Ioannina	+30-26510-05656, 05657
Psimmenos Nikos Professor Emeritus	PO Box 1186 451 10 Ioannina	+30-26510-05656, 05657
Tezas Christos Professor Emeritus	PO Box 1186 451 10 Ioannina	+30-26510-05656, 05657

Affiliated Staff (Name – Position)	Postal Address	Phone & E-mail
Karabatzaki Helen Former Associate Professor	17 Patriarch Parthenius St. 443 31 Ioannina	+30-26510-05793 ekaraba@cc.uoi.gr
Sergis Nikolaos Part-Time Lecturer	PO Box 1186 451 10 Ioannina	+30-26510-05656 papservis@yahoo.gr

Study Leave	Duration
Sakellariadis Athanasius Assistant Professor	Winter Semester 2013-2014 [10.8.2013 to 9.2.2014]

Head of Philosophy	Postal Address	Phone (Office) FAX / E-mail
<p>Noutsos Panagiotis Professor</p>	<p>PO Box 1186 451 10 Ioannina</p>	<p>Tel.: +30-26510-05732 Fax: +30-26510-05801</p> <p>E-mail pnoutsos@uoi.gr</p>

Administrative Staff	Postal Address	Phone Fax / E-mail
<p>Pappa Maria Departmental Secretary Administrative-Accounting Staff</p>	<p>PO Box 1186 451 10 Ioannina</p>	<p>Tel.: +30-26510-05657 Fax: +30-26510-05801</p> <p>E-mail mpappa@uoi.gr</p>
<p>Sioula Panagiota Administrative-Financial Staff</p>	<p>PO Box 1186 451 10 Ioannina</p>	<p>Tel.: +30-26510-05862 Fax: +30-26510-05801</p> <p>E-mail psioula@cc.uoi.gr</p>

SECTION OF PHILOSOPHY	POSTAL ADDRESS	PHONE FAX / E-MAIL
SECRETARIAT	<p style="text-align: center;">University of Ioannina School of Philosophy Department of Philosophy, Education and Psychology</p> <p style="text-align: center;">Section of Philosophy</p> <p style="text-align: center;">University Campus Dourouti PO box 1186</p> <p style="text-align: center;">451 10 - Ioannina</p>	<p>TEL.: +30-26510-05656 +30-26510-05657 +30-26510-05862</p> <p>FAX: +30-26510-05801</p> <p>E-MAIL: <u>mpappa@uoi.gr</u> <u>psioula@cc.uoi.gr</u></p>

ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Κατεύθυνση: Παιδαγωγική

Κατεύθυνση: Παιδαγωγική**1. ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ECTS
ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ**

A' ΚΥΚΛΟΣ (1ο έως 4ο εξάμηνο)	120 ECTS	72 δ.μ.	(24 μαθήματα)
I. Υποχρεωτικά μαθήματα του Τμήματος Φ.Π.Ψ.	75 ECTS	45 δ.μ.	(15 μαθήματα)
α. Από τον Τομέα <i>Παιδαγωγικής</i>	25	15	(5)
β. Από τον Τομέα <i>Φιλοσοφίας</i>	25	15	(5)
γ. Από τον Τομέα <i>Ψυχολογίας</i>	25	15	(5)
II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα των άλλων Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής	45 ECTS	27 δ.μ.	(9 μαθήματα)
α. Από το Τμήμα <i>Φιλολογίας</i>	30	18	(6)
β. Από το Τμήμα <i>Ιστορίας-Αρχαιολογίας</i>	15	9	(3)
B' ΚΥΚΛΟΣ (5ο έως 8ο εξάμηνο)	120 ECTS	72 δ.μ.	(24 μαθήματα)
I. Μαθήματα του Τμήματος Φ.Π.Ψ.			
I.1. Υποχρεωτικά	75 ECTS	45 δ.μ.	(15 μαθήματα)
α. Από τον Τομέα <i>Παιδαγωγικής</i>	55	33	(11)
β. Από τον Τομέα <i>Φιλοσοφίας</i>	10	6	(2)
γ. Από τον Τομέα <i>Ψυχολογίας</i>	10	6	(2)
I.2. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά	30 ECTS	18 δ.μ.	(6 μαθήματα)
α. Από τον Τομέα <i>Παιδαγωγικής</i>	30	18	(6)
II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα των άλλων Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής	15 ECTS	9 δ.μ.	(3 μαθήματα)
α. Από το Τμήμα <i>Φιλολογίας</i>	15	9	(3)
ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ		12 δ.μ.	(4 μαθήματα)
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	240 ECTS	156 δ.μ.	(52 μαθήματα)

**2. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ECTS ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ
ΚΑΤΑ ΚΥΚΛΟ ΚΑΙ ΤΟΜΕΙΣ**

A' Κύκλος: 1-4 Εξάμηνο (72 δ.μ.)

(Κοινός για όλες τις κατευθύνσεις του Τμήματος Φ.Π.Ψ.)

I.	Υποχρεωτικά μαθήματα του Τμήματος Φ.Π.Ψ	75 ECTS	45 δ.μ.	(15 μαθήματα)
α.	Από τον Τομέα Φιλοσοφίας:			
1.	<i>Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία</i>	5	3	(1)
2.	<i>Νεότερη και Σύγχρονη Φιλοσοφία</i>	5	3	(1)
3.	<i>Εισαγωγή στη Φιλοσοφία</i>	5	3	(1)
4.	<i>Κοινωνική και Πολιτική Φιλοσοφία</i>	5	3	(1)
5.	<i>Φιλοσοφία της Επιστήμης ή Επιστημολογία – Ιστορία των Επιστημονικών Ιδεών</i>	5	3	(1)
	Σύνολο	25 ECTS	15 δ.μ	(5 μαθήματα)
β.	Από τον Τομέα Παιδαγωγικής:			
1.	<i>Εισαγωγή στην Παιδαγωγική</i>	5	3	(1)
2.	<i>Παιδαγωγική Ψυχολογία I</i>	5	3	(1)
3.	<i>Θεωρίες της Αγωγής</i>	5	3	(1)
4.	<i>Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης I</i>	5	3	(1)
5.	<i>Ιστορία της Εκπαίδευσης I</i>	5	3	(1)
	Σύνολο	25 ECTS	15 δ.μ	(5 μαθήματα)
γ.	Από τον Τομέα Ψυχολογίας:			
1.	<i>Εισαγωγή στην Ψυχολογία</i>	5	3	(1)
2.	<i>Κοινωνική Ψυχολογία I</i>	5	3	(1)
3.	<i>Αναπτυξιακή Ψυχολογία: Βρεφική και Προσχολική Ηλικία</i>	5	3	(1)
4.	<i>Κλινική Ψυχολογία I: Προσανατολισμοί</i>	5	3	(1)
5.	<i>Γνωστική Ψυχολογία I</i>	5	3	(1)
	Σύνολο	25 ECTS	15 δ.μ	(5 μαθήματα)

Π. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα των άλλων Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής	45 ECTS	27 δ.μ	(9 μαθήματα)
α. Από το Τμήμα Φιλολογίας:	30 ECTS	18 δ.μ	(6 μαθήματα)
1. Δύο μαθήματα από την ενότητα <i>Αρχαία Ελληνική Φιλολογία</i>	10	6	(2)
2. Τρία μαθήματα από την ενότητα <i>Νέα Ελληνική Φιλολογία</i>	15	9	(3)
3. Ένα από τον Τομέα <i>Γλωσσολογίας</i>	5	3	(1)
β. Από το Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας:	15 ECTS	9 δ.μ	(3 μαθήματα)
Γενικό σύνολο του Α' Κύκλου:	120 ECTS	72 δ.μ	(24 μαθήματα)

Β' Κύκλος: 5-8 εξάμηνο (72 δ.μ.)

Κατεύθυνση: Παιδαγωγική

I. Υποχρεωτικά μαθήματα από τον Τομέα Παιδαγωγικής	55 ECTS	33 δ.μ	(11 μαθήματα)
1. <i>Συγκριτική Παιδαγωγική</i>	5	3	(1)
2. <i>Θεωρίες του Σχολείου</i>	5	3	(1)
3. <i>Εισαγωγή στη Διαπολιτισμική Παιδαγωγική</i>	5	3	(1)
4. <i>Εκπαίδευση και Φύλο I</i>	5	3	(1)
5. <i>Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης II</i>	5	3	(1)
6. <i>Ιστορία της Εκπαίδευσης II</i>	5	3	(1)
7. <i>Κοινωνιολογία του Σχολείου και Εκπαιδευτική Αξιολόγηση</i>	5	3	(1)
8. <i>Παιδαγωγικά Συμπεράσματα Θεωριών Μάθησης</i>	5	3	(1)
9. <i>Οργάνωση και Διοίκηση του Εκπαιδευτικού Συστήματος</i>	5	3	(1)
10. <i>Παιδαγωγική Ανθρωπολογία</i>	5	3	(1)
11. <i>Εκπαίδευση και Φύλο II</i>	5	3	(1)
Π. Υποχρεωτικά μαθήματα από τον Τομέα Φιλοσοφίας	10 ECTS	6 δ.μ	(2 μαθήματα)
α. <i>Νεότερη και Σύγχρονη Φιλοσοφία</i>	5	3	(1)
β. <i>Κοινωνική και Πολιτική Φιλοσοφία</i>	5	3	(1)

III. Υποχρεωτικά μαθήματα του Τομέα Ψυχολογίας	10 ECTS	6 δ.μ	(2 μαθήματα)
α. Θεωρίες Προσωπικότητας	5	3	(1)
β. Αναπτυξιακή Ψυχολογία II	5	3	(1)
IV. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα από τον Τομέα Παιδαγωγικής	30 ECTS	18 δ.μ	(6 μαθήματα)
V. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα από το Τμήμα Φιλολογίας	15 ECTS	9 δ.μ	(3 μαθήματα)
Γενικό σύνολο του Β' Κύκλου:	120 ECTS	72 δ.μ	(24 μαθήματα)
Ξένη Γλώσσα		12 δ.μ	(4 μαθήματα)
ΣΥΝΟΛΟ Δ.Μ. για την απόκτηση πτυχίου	240 ECTS	156 δ.μ	(52 μαθήματα)
A' ΚΥΚΛΟΣ	120	72	(24)
B' ΚΥΚΛΟΣ	120	72	(24)
Ξένη Γλώσσα		12	(4)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα από τους άλλους Τομείς του Τμήματος ή από τα άλλα Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής μπορούν να ανήκουν στα υποχρεωτικά ή στα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά του Β' κύκλου των αντίστοιχων Τομέων ή Τμημάτων.

ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

του Τομέα Παιδαγωγικής

κατά το 2013–2014

**ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ
ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ**

Χειμερινό Εξάμηνο 2013-2014

Κωδικοί	Μαθήματα Α΄ Κύκλου (Υποχρεωτικά)	Εξάμηνο	Διδάσκοντες/ Διδάσκουσες
Π5Ε004	1. Θεωρίες της Αγωγής <u>Θέμα:</u> Θεωρίες Κοινωνικοποίησης και Αγωγής	Α	Αθ. Γκότοβος
Π4Ε003	2. Εισαγωγή στην Παιδαγωγική <u>Θέμα:</u> Παιδαγωγικές Ιδέες και Εκπαίδευση	Α	Π. Παπακωνσταντίνου
Π2Ε043	3. Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης Ι <u>Θέμα:</u> Εκπαίδευση και Κοινωνικές Ανισότητες	Γ	Ελ. Σιάνου-Κύργιου

Κωδικοί	Μαθήματα Β΄ Κύκλου (Υποχρεωτικά)	Εξάμηνο	Διδάσκοντες/ Διδάσκουσες
Π8Ε001	1. Θεωρίες του Σχολείου <u>Θέμα:</u> Θεωρίες Εκπαιδευτικών Οργανισμών: Εκπαιδευτική Πολιτική και Διοίκηση της Εκπαίδευσης	Ε	Αθ. Γκότοβος
Π5Ε007	2. Εισαγωγή στη Διαπολιτισμική Παιδαγωγική <u>Θέμα:</u> Ο Πολιτισμός στη Σχολική Μάθηση	Ε	Λ. Μπενινκάζα
Π6Ε037	3. Συγκριτική Παιδαγωγική <u>Θέμα:</u> Ευρωπαϊκή Ένωση και Εκπαίδευση	Ε	Κ. Σιάκαρης
Π5Ε008	4. Παιδαγωγικά Συμπεράσματα Θεωριών Μάθησης	Ζ	Μ. Αποστόλου
Π8Ε004	5. Κοινωνιολογία του Σχολείου και Εκπαιδευτική Αξιολόγηση <u>Θέμα:</u> Κοινωνιολογία του Σχολείου	Ζ	Π. Παπακωνσταντίνου

Κωδικοί	Μαθήματα Β΄ Κύκλου (Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά)	Εξάμηνο	Διδάσκοντες/ Διδάσκουσες
ΕΣΧ239	1. Εκπαίδευση και Ιδεολογία <u>Θέμα:</u> Εκπαίδευση και Εθνική Ταυτότητα: Ιστορική Προσέγγιση	Ε	Θ. Αθανασιάδης
ΕΣΧ240	2. Η Εκπαίδευση των Γυναικών στην Ελλάδα	Ε	Ελ. Μαραγκουδάκη
ΕΣΧ009	3. Εισαγωγή στη Μεθοδολογία Παιδαγωγικής Έρευνας <u>Θέμα:</u> Εισαγωγή στις Ποιοτικές Μεθόδους στην Παιδαγωγική Έρευνα	Ε	Λ. Μπενινκάζα
ΕΣΧ100	4. Εκπαιδευτική Πολιτική Ι <u>Θέμα:</u> Επαγγελματισμός των Εκπαιδευτικών και Διοίκηση της Εκπαίδευσης	Ε	Ελ. Σιάνου-Κύργιου
ΕΣΧ165	5. Κοινωνιολογία του Πανεπιστημίου	Ε	Κ. Σιάκαρης
ΕΣΧ134	6. Εκπαιδευτική Ιστοριογραφία	Ζ	Θ. Αθανασιάδης
ΕΣΧ169	7. Παιδαγωγικά Συμπεράσματα Θεωριών Κινήτρων	Ζ	Μ. Αποστόλου
ΕΣΧ001	8. Παιδικό Λογοτεχνικό Βιβλίο	Ζ	Ελ. Μαραγκουδάκη
	9. Πρακτική Άσκηση	Ε-Ζ	

**ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ
ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ**

Εαρινό Εξάμηνο 2014

Κωδικοί	Μαθήματα Α΄ Κύκλου (Υποχρεωτικά)	Εξάμηνο	Διδάσκοντες/ Διδάσκουσες
Π1Ε002	1. Ιστορία της Εκπαίδευσης Ι <u>Θέμα:</u> Η Εκπαίδευση στον Μακρύ 19ο Αιώνα (1774-1888)	Β	Θ. Αθανασιάδης
Π5Ε003	2. Παιδαγωγική Ψυχολογία Ι <u>Θέμα:</u> Θεωρίες Μάθησης	Δ	Μ. Αποστόλου

Κωδικοί	Μαθήματα Β΄ Κύκλου (Υποχρεωτικά)	Εξάμηνο	Διδάσκοντες/ Διδάσκουσες
Π7Ε005	1. Ιστορία της Εκπαίδευσης ΙΙ <u>Θέμα:</u> Ο Εκπαιδευτικός Δημοτικισμός (1888-1976)	ΣΤ	Θ. Αθανασιάδης
Π8Ε011	2. Εκπαίδευση και Φύλο Ι	ΣΤ	Ελ. Μαραγκουδάκη
Π6Ε001	3. Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης ΙΙ <u>Θέμα:</u> Ανώτατη Εκπαίδευση, Κοινωνία και Πολιτική	ΣΤ	Ελ. Σιάνου-Κύργιου
Π8Ε012	4. Εκπαίδευση και Φύλο ΙΙ	Η	Ελ. Μαραγκουδάκη
Π5Ε009	5. Παιδαγωγική Ανθρωπολογία <u>Θέμα:</u> Σχολική Μάθηση και Παιδαγωγική Έρευνα: Η Σκοπιά της Κοινωνικής Κατασκευής	Η	Λ. Μπενινκάζα
Π6Ε036	6. Οργάνωση και Διοίκηση του Εκπαιδευτικού Συστήματος	Η	Κ. Σιάκαρης

Κωδικοί	Μαθήματα Β΄ Κύκλου (Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά)	Εξάμηνο	Διδάσκοντες/ Διδάσκουσες
ΕΣΧ017	1. Παιδαγωγική Ψυχολογία ΙΙ <u>Θέμα:</u> Θεωρίες Κινήτρων	ΣΤ	Μ. Αποστόλου
ΕΣΧ241	2. Θεωρίες της Διδασκαλίας <u>Θέμα:</u> Γνώση, Σχολείο και Ιστορία. Παλιές και Νέες Προσεγγίσεις στη Διδακτική του Μαθήματος της Ιστορίας	ΣΤ	Αθ. Γκότοβος
ΕΣΧ126	3. Εκπαίδευση και Επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών <u>Θέμα:</u> Η «Διάπλαση» των Εκπαιδευτικών	ΣΤ	Π. Παπακωνσταντίνου
ΕΣΧ114	4. Εκπαίδευση και Αγορά Εργασίας	ΣΤ	Κ. Σιάκαρης
ΕΣΧ162	5. Διδακτική της Γλώσσας <u>Θέμα:</u> Το Γλωσσικό Μάθημα στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση: Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας	Η	Αθ. Γκότοβος
ΕΣΧ242	6. Συμβολικές Διαστάσεις της Εκπαίδευσης <u>Θέμα:</u> Σύμβολα και Τελετουργίες στο Σχολείο	Η	Λ. Μπενινκάζα
ΕΣΧ243	7. Διδακτική της Ιστορίας	Η	Π. Παπακωνσταντίνου
ΕΣΧ216	8. Εκπαιδευτική Πολιτική ΙΙ <u>Θέμα:</u> Κοινωνικός Αποκλεισμός, Εκπαίδευση και Πολιτική	Η	Ελ. Σιάνου-Κύργιου
	9. Πρακτική Άσκηση	ΣΤ-Η	

TABLE OF COURSES
Sector of Education

WINTER SEMESTER 2013 - 2014

Cycle 1 Compulsory courses	Semester	Academic Staff
1. <u>Subject Area:</u> Theories of Education <u>Course:</u> Theories of Socialization and Education	1st	Ath. Gotovos
2. <u>Subject Area:</u> Introduction to Pedagogics <u>Course:</u> Pedagogical Ideas and Education	1st	P. Papakonstantinou
3. <u>Subject Area:</u> Sociology of Education I <u>Course:</u> Education and Social Inequalities	3rd	El. Sianou-Kyrgiou

Cycle 2 Compulsory courses	Semester	Academic Staff
1. <u>Subject Area:</u> Theories of educational institutions <u>Course:</u> Theories of Educational Organizations: Education Policy and Management	5th	Ath. Gotovos
2. <u>Subject Area:</u> An Introduction to Intercultural Education <u>Course:</u> Culture in School Learning	5th	L. Benincasa
3. <u>Subject Area:</u> Comparative Education <u>Course:</u> European Union and Education	5th	K. Siakaris
4. <u>Subject Area:</u> Educational Implications of Learning Theories	7th	M. Apostolou
5. <u>Subject Area:</u> Sociology of Schooling and Educational Assessment <u>Course:</u> Sociology of Schooling	7th	P. Papakonstantinou

Cycle 2 Optional courses	Semester	Academic Staff
1. <u>Subject Area:</u> Education and Ideology <u>Course:</u> Education and National Identity: Historical Perspective	5th	Th. Athanasiades
2. <u>Subject Area:</u> Women's Education in Greece	5th	El. Maragoudaki
3. <u>Subject Area:</u> Research Methods in Education: An Introduction <u>Course:</u> Qualitative Research Methods in Education: An Introduction	5th	L. Benincasa
4. <u>Subject Area:</u> Education Policy I <u>Course:</u> Teacher's Professionalism and Education Management	5th	El. Sianou-Kyrgiou
5. <u>Subject Area:</u> Sociology of University	5th	K. Siakaris
6. <u>Subject Area:</u> Historiography of Education	7th	Th. Athanasiades
7. <u>Subject Area:</u> Educational Implications of Motivation Theories	7th	M. Apostolou
8. <u>Subject Area:</u> Children's Literature	7th	El. Maragoudaki
9. Training Practice	5th-7th	

TABLE OF COURSES
Sector of Education

SPRING SEMESTER 2014

Cycle 1 Compulsory courses	Semester	Academic Staff
1. <u>Subject Area:</u> History of Education I <u>Course:</u> Education in the Long 19 th Century (1774-1888)	2nd	Th. Athanasiades
2. <u>Subject Area:</u> Educational Psychology I <u>Course:</u> Learning Theories	4th	M. Apostolou

Cycle 2 Compulsory courses	Semester	Academic Staff
1. <u>Subject Area:</u> History of Education II <u>Course:</u> Educational Demoticism (1888-1976)	6th	Th. Athanasiades
2. <u>Subject Area:</u> Gender and Education I	6th	El. Maragoudaki
3. <u>Subject Area:</u> Sociology of Education II <u>Course:</u> Higher Education, Society and Policy	6th	El. Sianou-Kyrgiou
4. <u>Subject Area:</u> Gender and Education II	8th	El. Maragoudaki
5. <u>Subject Area:</u> Anthropology of Education <u>Course:</u> Social Constructionist Approaches to School Learning	8th	L. Benincasa
6. <u>Subject Area:</u> Education Organization and Management	8th	K. Siakaris

Cycle 2 Optional courses	Semester	Academic Staff
1. <u>Subject Area:</u> Educational Psychology II <u>Course:</u> Motivation Theories	6th	M. Apostolou
2. <u>Subject Area:</u> Theories of Teaching <u>Course:</u> Knowledge, School and History. Traditional and New Approaches to History Teaching	6th	Ath. Gotovos
3. <u>Subject Area:</u> Teacher Education and Training <u>Course:</u> The Formation of Teachers	6th	P. Papakonstantinou
4. <u>Subject Area:</u> Education and the Labour Market	6th	K. Siakaris
5. <u>Subject Area:</u> Language Teaching in Education <u>Course:</u> Language Teaching in Secondary Education: Theory and Practice	8th	Ath. Gotovos
6. <u>Subject Area:</u> Symbolic Dimensions of Education <u>Course:</u> Symbols and Rituals in Education	8th	L. Benincasa
7. <u>Subject Area:</u> History Teaching in Education	8th	P. Papakonstantinou
8. <u>Subject Area:</u> Education Policy II <u>Course:</u> Social Exclusion, Education and Policy	8th	El. Sianou-Kyrgiou
9. Training Practice	6th-8th	

Δ Ι Α Γ Ρ Α Μ Μ Α Τ Α
των μαθημάτων
του Τομέα Παιδαγωγικής

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

A) Στα μαθήματα του Τομέα Παιδαγωγικής του Α΄ Κύκλου και στα μαθήματα κατεύθυνσης **Παιδαγωγικής** (Β΄ Κύκλου) προβλέπεται ο σχεδιασμός και η οργάνωση *πρακτικών ασκήσεων* των φοιτητριών/τών. Οι *πρακτικές ασκήσεις* αποτελούν μέρος του μαθήματος και υπεύθυνος για την οργάνωσή τους είναι ο/η διδάσκων/ουσα του συγκεκριμένου μαθήματος.

Ως πρακτικές ασκήσεις (που δεν ξεπερνούν το 1/3 των προβλεπόμενων διδασκαλιών του μαθήματος) θεωρούνται δραστηριότητες όπως:

1. επισκέψεις στα σχολεία και παρακολούθηση μαθημάτων και άλλων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων.
2. δειγματικές διδασκαλίες.
3. οργάνωση δραστηριοτήτων όπως:
 - α. παιδαγωγικές συνεδριάσεις Συλλόγου Διδασκόντων/ουσών.
 - β. συναντήσεις - συνεργασία με τους Γονείς και Κηδεμόνες.
 - γ. παιδαγωγική συμβουλευτική.
4. συλλογή, καταγραφή και ταξινόμηση εκπαιδευτικού υλικού (διδασκτικού, διοικητικού, ερευνητικού, κ.ο.κ.).
5. συμμετοχή και παρακολούθηση σχολικών και εξωσχολικών δραστηριοτήτων.

B) Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης Φοιτητών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Για κάθε Τομέα προσφέρεται στο Β΄ Κύκλο Σπουδών (Ε-Η Εξάμηνο), από τον κατάλογο των Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικών Μαθημάτων, και μάθημα με τίτλο «Πρακτική Άσκηση» στα πλαίσια του οποίου οι φοιτητές δύνανται να συνδυάσουν τις σπουδές τους με την εμπειρία συμμετοχής σε ένα εργασιακό περιβάλλον που παρουσιάζει συνάφεια με το αντικείμενο σπουδών (Φιλοσοφία, Παιδαγωγική, Ψυχολογία). Όπως κάθε Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό Μάθημα, το μάθημα «Πρακτική Άσκηση» αντιστοιχεί σε 3 διδακτικές μονάδες και σε 5 ECTS.

Λεπτομέρειες σε σχέση με το μάθημα αυτό θα ανακοινωθούν με την έναρξη του νέου ακαδημαϊκού έτους από τον υπεύθυνο του Τμήματος για την Πρακτική Άσκηση, Επίκουρο Καθηγητή κ. Κων. Σιάκαρη.

ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ
ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ
Χειμερινό Εξάμηνο 2013-2014

Μ α θ ή μ α τ α Α ΄ Κ ύ κ λ ο υ
(Υποχρεωτικά)

Μάθημα:	Θεωρίες της Αγωγής
Θέμα:	Θεωρίες Κοινωνικοποίησης και Αγωγής
Κύκλος:	Α΄ Υποχρεωτικό
Εξάμηνο:	Α΄ 2013-2014
Διδάσκων:	Αθανάσιος Γκότοβος

Δ ι ά γ ρ α μ μ α

Στο μάθημα εξετάζεται το φαινόμενο της σταδιακής μεταβολής του ατόμου από τη γέννηση μέχρι την εφηβική ηλικία. Η απόκτηση γλωσσικών και επικοινωνιακών ικανοτήτων, γνώσεων, στάσεων και μεθόδων αντιμετώπισης καταστάσεων της καθημερινής ζωής εκ μέρους του υποκειμένου κατά τη διάρκεια της κοινωνικοποίησής του εξετάζονται με τη βοήθεια των κλασικών θεωριών μάθησης (Pavlov, Watson, Thorndike, Skinner, Bandura), γνωστικών - εξελικτικών θεωριών (Piaget, Vygotsky), της ψυχαναλυτικής ψυχολογίας (Freud, Klein) και των θεωριών της συμβολικής αλληλεπίδρασης και της εθνομεθοδολογίας (Mead, Goffman, Garfinkel). Στη συνέχεια εξετάζεται η κοινωνική μάθηση στο σχολείο με βάση συγκεκριμένα παραδείγματα παιδαγωγικής αλληλεπίδρασης. Στο δεύτερο μέρος του μαθήματος δίνεται έμφαση στο κανονιστικό πλαίσιο της μάθησης, τη στοχευμένη, συνειδητή και συστηματική άσκηση συγκεκριμένων επιρροών πάνω στα παιδιά, έτσι όπως αυτή υπαγορεύεται και υλοποιείται με τη διαμεσολάβηση πολιτισμικών, διοικητικών και πολιτικών παραμέτρων. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στις επιδράσεις του παγκόσμιου και ευρωπαϊκού πλαισίου για τη διαμόρφωση των όρων και των περιεχομένων της αγωγής σήμερα.

Μάθημα:	Εισαγωγή στην Παιδαγωγική
Θέμα:	Παιδαγωγικές Ιδέες και Εκπαίδευση
Κύκλος:	Α΄ Υποχρεωτικό
Εξάμηνο:	Α΄ 2013-2014
Διδάσκων:	Παναγιώτης Παπακωνσταντίνου

Δ ι ά γ ρ α μ μ α

- I. Παιδαγωγική και Επιστήμες της Αγωγής/ Εκπαίδευσης
 1. Εννοιολογικές διευκρινίσεις ή επιστημολογικές εξελίξεις
 2. Παιδαγωγικός Λόγος (discours) και παιδαγωγική γνώση (savoir)
 3. Παιδαγωγική ιδεολογία και εκπαιδευτική πραγματικότητα

- II. Η ανάπτυξη και συγκρότηση της Αυταρχικής Παιδαγωγικής
 1. Ιστορική θεώρηση και στοιχειοθέτηση
 2. Εκδοχές της αυταρχικής παιδαγωγικής και εκπαίδευση
 3. Κριτική εξέταση σύγχρονων όψεων/ πρακτικών της αυταρχικής παιδαγωγικής

- III. Το κίνημα της Νέας Αγωγής και οι επιδράσεις του στη νεοελληνική εκπαίδευση

- IV. Παιδαγωγική σκέψη, ψυχανάλυση και σχολείο

- V. Ριζοσπαστικές παιδαγωγικές ιδέες και «συμβολική» βία: κριτική των εκπαιδευτικών θεσμών

- VI. Στον ορίζοντα των παιδαγωγικών ιδεών.

Μάθημα :	Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης Ι
Θέμα:	Εκπαίδευση και Κοινωνικές Ανισότητες
Κύκλος:	Α΄ - Υποχρεωτικό
Εξάμηνο:	Γ΄ 2013-2014
Διδάσκουσα:	Ελένη Σιάνου-Κύργιου

Δ ι ά γ ρ α μ μ α

1. Η Κοινωνιολογία ως επιστήμη και οι θεμελιωτές της κοινωνιολογικής σκέψης
2. Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης: αντικείμενο και μέθοδοι έρευνας
3. Εκπαίδευση και ισότητα ευκαιριών
4. Εκπαίδευση και κοινωνικές ανισότητες: ερμηνευτικές προσεγγίσεις
5. Σχολική επίδοση και κοινωνικές ανισότητες
6. Επιλογές σπουδών και κοινωνικές ανισότητες
7. Πρόσβαση στην ανώτατη εκπαίδευση και κοινωνικές ανισότητες στην Ελλάδα

*Η εκπόνηση εργασίας από τους φοιτητές είναι προαιρετική

Μαθήματα Β΄ Κύκλου
(Υποχρεωτικά)

Μάθημα:	Θεωρίες του Σχολείου
Θέμα:	Θεωρίες Εκπαιδευτικών Οργανισμών: Εκπαιδευτική Πολιτική και Διοίκηση της Εκπαίδευσης
Κύκλος:	Β΄ - Υποχρεωτικό
Εξάμηνο:	Ε΄ 2013-2014
Διδάσκων:	Αθανάσιος Γκότοβος

Διάγραμμα

Αντικείμενο του πρώτου μέρους του μαθήματος είναι η θεσμική παιδαγωγική σχέση (ως σχέδιο, διαδικασία και αποτέλεσμα) και τα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα μέσα στα οποία αυτή πραγματώνεται. Ύστερα από μια σύντομη ιστορική αναδρομή, όπου εξετάζονται κυρίως οι όροι κάτω από τους οποίους εμφανίζεται στο ιστορικό προσκήνιο το «σχολείο» ως χώρος ελεγχόμενης μάθησης, η έμφαση δίνεται στις θεωρίες των κοινωνικών συστημάτων με ειδική αναφορά στο έργο των Parsons και Luhmann. Στη συνέχεια εξετάζονται οι έννοιες του «ρόλου» και του «οργανισμού» με αναφορές στο έργο των Goffman και Blumer. Γίνονται τέλος συγχρονικές αναφορές στις προβαλλόμενες και τις εμπειρικά διαπιστωμένες λειτουργίες του ελληνικού εκπαιδευτικού οργανισμού, καθώς επίσης στην εκπαιδευτική πολιτική, την οργάνωση και τον έλεγχο του εκπαιδευτικού οργανισμού.

Στο δεύτερο μέρος του μαθήματος εξετάζονται οι εκπαιδευτικές πολιτικές που έχουν ως αντικείμενο τη ρύθμιση των πλαισίων και των γενικών κανόνων της εκπαιδευτικής λειτουργίας και της εκπαιδευτικής διαδικασίας σε εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο (ευρωπαϊκό, παγκόσμιο). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη διοίκηση της εκπαίδευσης τόσο σε επίπεδο προδιαγραφής, όσο και σε επίπεδο πραγμάτωσης.

Μάθημα :	Εισαγωγή στη Διαπολιτισμική Παιδαγωγική
Θέμα:	Ο Πολιτισμός στη Σχολική Μάθηση
Κύκλος:	Β΄ - Υποχρεωτικό
Εξάμηνο:	Ε΄ 2013-2014
Διδάσκουσα:	Λουτσιάνα Μπενινκάζα

Δ ι ά γ ρ α μ μ α

Η διαπολιτισμική παιδαγωγική έχει στόχο την ευαισθητοποίηση μαθητών και εκπαιδευτικών σχετικά με τη σημασία του πολιτισμού για την ανθρώπινη συμπεριφορά. Η κυρίαρχη πολιτισμική γνώση μίας κοινωνίας αποτυπώνεται στην παιδαγωγική κουλτούρα του σχολείου και διαμορφώνει σε μεγάλο βαθμό τη μαθησιακή-διδασκτική διαδικασία. Πολιτισμικοί παράγοντες αφενός επηρεάζουν τους/ τις εκπαιδευτικούς στο πώς διδάσκουν και στο τι διδάσκουν, αφετέρου ασκούν σημαντική επίδραση στον τρόπο με τον οποίο μαθαίνουν οι μαθητές και οι μαθήτριες.

Στο μάθημα θα συγκρίνουμε διαφορετικούς ορισμούς του πολιτισμού και θα διερευνήσουμε τις προεκτάσεις που έχει ο κάθε ένας από αυτούς για την παιδαγωγική έρευνα. Στη συνέχεια θα εστιάσουμε στην προσέγγιση γνωστή ως «πολιτισμός ως γνώση». Από αυτή τη σκοπιά, ένας πολιτισμός αποτελείται, μεταξύ άλλων, από νόρμες, αξίες, πεποιθήσεις, ερμηνείες και νοήματα. Αποτελείται επίσης από στερεότυπα. Αυτές είναι μερικές από τις έννοιες, τις οποίες θα επεξεργαστούμε στο μάθημα.

Σε κάθε σχολική τάξη η κυρίαρχη πολιτισμική γνώση συνυπάρχει με άλλες (ανεπίσημες) μορφές πολιτισμικής γνώσης. Τέτοιες είναι, για παράδειγμα, οι δημόδιες «θεωρίες» που έχει ο κάθε συμμετέχων στην εκπαιδευτική διαδικασία: «θεωρίες» για π.χ. την παιδική ηλικία, την ευφυΐα και το έθνος. Είτε είναι ρητές είτε είναι άρρητες, οι δημόδιες θεωρίες επηρεάζουν τις πρακτικές στο σχολείο. Αυτά και άλλα ζητήματα θα αποτελέσουν κεντρικά σημεία του μαθήματος.

Μάθημα:	Συγκριτική Παιδαγωγική
Θέμα:	Ευρωπαϊκή Ένωση και Εκπαίδευση
Κύκλος:	Β΄ - Υποχρεωτικό
Εξάμηνο:	Ε΄ 2013-2014
Διδάσκων:	Κωνσταντίνος Σιάκαρης

Δ ι ά γ ρ α μ μ α

1. Τα εκπαιδευτικά συστήματα των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (1945 -)
 - α. Πρώτη περίοδος (1945 - 1970): Η εποχή των μεταρρυθμίσεων.
 - β. Δεύτερη περίοδος (1970 - 1985): Η εποχή της κρίσης.
 - γ. Τρίτη περίοδος (1985 -): Η εποχή της ευελιξίας.

2. Θεσμική διάρθρωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εκπαίδευση: Η επιτροπή παιδείας

3. Όψεις της εκπαιδευτικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
 - α. Πολύ-πολιτισμικότητα.
 - β. Κινητικότητα.
 - γ. Ισοτιμία πτυχίων.

4. Από την εκπαίδευση στην κατάρτιση: Η «διαδικασία της Λισαβώνας»
5. Οι στρατηγικές για την τριτοβάθμια εκπαίδευση και η «διαδικασία της Μπολόνας»
6. Προς μια κοινωνία της γνώσης.

Μάθημα:	Παιδαγωγικά Συμπεράσματα Θεωριών Μάθησης
Κύκλος:	Β΄ Υποχρεωτικό
Εξάμηνο:	Z΄ 2013- 2014
Διδάσκουσα:	Μαίρη Αποστόλου

Δ ι ά γ ρ α μ μ α

Κατά τη διάρκεια του μαθήματος θα γίνει αναφορά στο πώς οι διάφορες θεωρητικές προσεγγίσεις στη μάθηση αποτελούν τη βάση για την εξαγωγή συμπερασμάτων και διατύπωση αρχών, κανόνων και στρατηγικών που είναι δυνατό να βοηθήσουν τις- τους εκπαιδευτικούς κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, έτσι ώστε να μεγιστοποιήσουν τις πιθανότητες μάθησης εκ μέρους των μαθητριών- τών.

Μάθημα:	Κοινωνιολογία του Σχολείου και Εκπαιδευτική Αξιολόγηση
Θέμα:	Κοινωνιολογία του Σχολείου
Κύκλος:	Β΄ - Υποχρεωτικό
Εξάμηνο:	Ζ΄ 2013- 2014
Διδάσκων:	Παναγιώτης Παπακωνσταντίνου

Δ ι ά γ ρ α μ μ α

1. Από την Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης στην Κοινωνιολογία του Σχολείου: εννοιολογικές αποσαφηνίσεις, θεωρητικές αποκρυσταλλώσεις και ερευνητικές κατευθύνσεις.
2. Σχολείο και κοινωνική διάκριση: η επιλογή ως ιστορική και κοινωνική πραγματικότητα.
 - α. Νεοελληνική κοινωνία, κράτος (Υ.ΠΑΙ.Θ.Π.Α.) και σχολείο.
 - β. Η συνταγματική επιταγή της ισότητας και η προβληματική της ανισότητας
 - γ. «Δείκτες» ανισότητας και «σχολική αποτυχία»
 - i. αναλφαβητισμός
 - ii. διαρροές
 - iii. αξιολόγηση και βαθμολογία
 - iv. η σχολική κοόρτη
 - δ. Η συμβολή του σχολείου στην κοινωνική αναπαραγωγή
 - ε. Από τη σχετικότητα της έννοιας της σχολικής αποτυχίας στην ερμηνεία της
3. Το σχολείο ως μηχανισμός επιλογής και νομιμοποίησης
 - α. Η ιστορικότητα της επιλογής μέσω της σχολικής επίδοσης
 - β. Η διαφοροποίηση της σχολικής επίδοσης των μαθητών: από την «κατασκευή της διαφοράς» στην ψυχολογικοποίησή της.
 - γ. Ο μηχανισμός της αξιολόγησης των μαθητών του Γυμνασίου.
 - δ. Η κατανομή του λόγου στην τάξη: παιδαγωγικές πρακτικές, τελετουργίες διδασκαλίας και ρυθμοί μάθησης
4. Αντισταθμιστική Αγωγή και λαϊκιστικές «πολιτικές διευκολύνσεων» στο νεοελληνικό σχολείο: η αναζήτηση «άλλοθι» στην προσπάθεια πραγμάτωσης «του σχολείου ίσων ευκαιριών».

Μαθήματα Β΄ Κύκλου
(Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά)

Μάθημα :	Εκπαίδευση και Ιδεολογία
Θέμα:	Εκπαίδευση και Εθνική Ταυτότητα: Ιστορική προσέγγιση
Κύκλος:	Β΄ - Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό
Εξάμηνο:	Ε΄ 2013 2014
Διδάσκων:	Θεοχάρης Αθανασιάδης

Δ ι ά γ ρ α μ μ α

1. Έθνος και Εθνικισμός: Διασαφήνιση εννοιών
2. Έθνος και Εκπαίδευση: Η εξάπλωση του σχολικού δικτύου.
3. Η ορθοδοξία ως δομικό στοιχείο της ελληνικής εθνικής ταυτότητας
4. Γλώσσα και εθνική ταυτότητα: Αρχαϊστές, καθαρολόγοι και δημοτικιστές (τρεις παραδόσεις)
5. Έθνος και Ιστορία: Η συνέχεια του ελληνισμού (δύο παραδόσεις)
6. Οι αποκλίσεις από το παγιωμένο σχήμα: Τα αποσυρθέντα βιβλία (τρεις παραδόσεις)
7. Σύνοψη-συμπεράσματα

Μάθημα: Η Εκπαίδευση των Γυναικών στην Ελλάδα
Κύκλος: Β΄ - Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό
Εξάμηνο: Ε΄ 2013-2014
Διδάσκουσα: Ελένη Μαραγκουδάκη

Δ ι ά γ ρ α μ μ α

Στο πλαίσιο του μαθήματος θα συζητηθούν ζητήματα (διαδικασίες, θεσμικές ρυθμίσεις, δεδομένα) που σχετίζονται με την πρόσβαση των γυναικών στο χώρο της εκπαίδευσης- τόσο με την ιδιότητα των εκπαιδευτικών όσο και με την ιδιότητα των εκπαιδευόμενων- και οι προεκτάσεις των ζητημάτων αυτών στην εκπαίδευση σήμερα.

Μάθημα:	Εισαγωγή στη Μεθοδολογία Παιδαγωγικής Έρευνας
Θέμα:	Εισαγωγή στις Ποιοτικές Μεθόδους στην Παιδαγωγική Έρευνα
Κύκλος:	Β΄ - Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό
Εξάμηνο:	Ε΄ 2013-2014
Διδάσκουσα:	Λουτσιάνα Μπενινκάζα

Δ ι ά γ ρ α μ μ α

Βασικός στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών και μελλοντικών εκπαιδευτικών με τις παραδοχές και τα χαρακτηριστικά της ποιοτικής ερευνητικής προσέγγισης, με έμφαση στην παιδαγωγική έρευνα. Μερικά από τα κεντρικά θέματα θα είναι τα εξής:

- (α) *Έρευνα και θεωρία τις κοινωνικές επιστήμες*: επιστημολογία της ποιοτικής έρευνας· ποιοτικές ερευνητικές παραδόσεις και αντίστοιχες φιλοσοφικές παραδόσεις· δεοντολογικά ζητήματα.
- (β) *Ζητήματα σχεδιασμού στην ποιοτική έρευνα στην εκπαίδευση*: επιτόπια έρευνα και ευέλικτα σχέδια· σχέση μεταξύ ερευνητικών ερωτημάτων και ερευνητικού σχεδιασμού· μελέτη περίπτωσης· εθνογραφία· μελέτες με θεμελιωμένη θεωρία· έρευνα-δράση· ζητήματα εγκυρότητας και αξιοπιστίας στην ποιοτική έρευνα· αναστοχαστικότητα.
- (γ) *Συλλογή ποιοτικών δεδομένων*: ειδικά (συμμετοχική) παρατήρηση συνέντευξη σε βάθος σύνδεση μεταξύ θεωρητικών πλαισίων, ερευνητικών ερωτημάτων και μεθόδων συλλογής και ανάλυσης δεδομένων.
- (δ) *Επεξεργασία και ανάλυση δεδομένων ποιοτικής έρευνας*: κωδικοποίηση κατηγοριοποίηση εννοιολογική χαρτογράφηση βασικές αρχές της ανάλυσης λόγου · ερμηνεία.

Στο μάθημα θα συζητηθούν παραδείγματα εμπειρικών μελετών για την εκπαίδευση στην Ελλάδα. Παράλληλα, φοιτητές και φοιτήτριες θα έχουν τη δυνατότητα πρακτικής άσκησης στην παρατήρηση και/ ή στη συνέντευξη.

Μάθημα:	Εκπαιδευτική Πολιτική Ι
Θέμα:	Επαγγελματισμός των Εκπαιδευτικών και Διοίκηση της Εκπαίδευσης
Κύκλος:	Β΄ - Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό
Εξάμηνο:	Ε΄ 2013-2014
Διδάσκουσα:	Ελένη Σιάνου-Κύργιου

Δ ι ά γ ρ α μ μ α

1. Επάγγελμα και επαγγελματισμός: εννοιολογικές αποσαφηνίσεις
2. Κοινωνιολογική παράδοση της θεωρίας των επαγγελμάτων και σύγχρονη συζήτηση
3. Η διδασκαλία ως επάγγελμα και ο επαγγελματισμός των εκπαιδευτικών
4. Εκπαιδευτική πολιτική και εκπαιδευτικοί
5. Μεταρρύθμιση της εκπαίδευσης και επαγγελματισμός των εκπαιδευτικών
6. Επαγγελματισμός και εκπαίδευση των εκπαιδευτικών
7. Επαγγελματισμός των εκπαιδευτικών και διοίκηση της εκπαίδευσης

*Η εκπόνηση εργασίας από τους φοιτητές είναι υποχρεωτική

Μάθημα:	Κοινωνιολογία του Πανεπιστημίου
Κύκλος:	Β΄ - Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό
Εξάμηνο:	Ε΄ 2013- 2014
Διδάσκων:	Κωνσταντίνος Σιάκαρης

Δ ι ά γ ρ α μ μ α

1. Το Πανεπιστήμιο σε ιστορική προοπτική
2. Η κοινωνική σχέση με την εκπαίδευση
3. Η αυτονομία του θεσμού ως διακύβευμα
4. Μεταπτυχιακές σπουδές και έρευνα
5. Ακαδημαϊκές ελευθερίες και συμμετοχή: η συλλογικότητα σε αμφισβήτηση
6. Πανεπιστημιακοί δάσκαλοι: ο κατακερματισμός της «ταυτότητας»
7. Πανεπιστήμιο και χώρος: από το τοπικό στο παγκόσμιο
8. Η μετέωρη αξιολόγηση
9. Η «διαδικασία της Μπολόνιας» και η αναζήτηση της αριστείας
10. «Επαγγελματικοποίηση» των σπουδών και Ανώτατη Εκπαίδευση: συνέπειες για το Πανεπιστήμιο.

Μάθημα:	Εκπαιδευτική Ιστοριογραφία
Κύκλος:	Β΄ - Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό
Εξάμηνο:	Ζ΄ 2013-2014
Διδάσκων:	Θεοχάρης Αθανασιάδης

Δ ι ά γ ρ α μ μ α

Το μάθημα έχει σεμιναριακό χαρακτήρα και αυξημένες απαιτήσεις. Απευθύνεται σε φοιτητές και φοιτήτριες που έχουν δηλώσει και εξεταστεί με επιτυχία στα προηγούμενα τρία μαθήματα του ίδιου διδάσκοντα. Απαιτεί διαρκή παρουσία και συνεργασία με τον διδάσκοντα για την εκπόνηση μικρής ιστορικής έρευνας. Παράλληλα παρουσιάζονται οι σημαντικότερες από τις μελέτες που ανανέωσαν την ελληνική εκπαιδευτική ιστοριογραφία κατά την δεκαετία του 1970 και οι σύγχρονες ερευνητικές τάσεις στο πεδίο τόσο στην Ελλάδα όσο και διεθνώς. Στις τελευταίες πέντε συναντήσεις οι φοιτητές και φοιτήτριες παρουσιάζουν ενώπιον των συμφοιτητών τους τις μελέτες που εκπόνησαν και ακολουθεί κριτική συζήτηση.

Μάθημα : Παιδαγωγικά Συμπεράσματα Θεωριών Κινήτρων
Κύκλος: Β΄ - Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό
Εξάμηνο: Ζ΄ 2013-2014
Διδάσκουσα: Μαίρη Αποστόλου

Δ ι ά γ ρ α μ μ α

Στο μάθημα θα αναφερθούμε σε συμπεράσματα και στρατηγικές που είναι δυνατό να εξαχθούν από τις θεωρητικές προσεγγίσεις στα κίνητρα και που η υιοθέτησή τους από τους εκπαιδευτικούς μπορεί να ενθαρρύνει τα κίνητρα των παιδιών για μάθηση.

Μάθημα: Παιδικό Λογοτεχνικό Βιβλίο
Κύκλος: Β - Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό
Εξάμηνο: Ζ' 2013-2014
Διδάσκουσα: Ελένη Μαραγκουδάκη

Δ ι ά γ ρ α μ μ α

Το περιεχόμενο του μαθήματος είναι:

1. Ιστορική αναδρομή στην εμφάνιση και διαχρονική εξέλιξη του παιδικού λογοτεχνικού βιβλίου στην Ελλάδα.
2. Είδη του παιδικού λογοτεχνικού βιβλίου.
3. Τάσεις και θεματική του σύγχρονου παιδικού λογοτεχνικού βιβλίου.
4. Η συμβολή του παιδικού λογοτεχνικού βιβλίου στη γλωσσική, γνωστική και κοινωνική ανάπτυξη του παιδιού.
5. Η συμβολή της οικογένειας και του σχολείου στη διαμόρφωση και ανάπτυξη φιλιαναγνωσίας στα παιδιά.
6. Η προβληματική αναφορικά με ένα είδος παιδικού αναγνώσματος: τα κόμικς.
7. Κριτήρια επιλογής κατάλληλων παιδικών λογοτεχνικών βιβλίων για τις διάφορες περιόδους-φάσεις της παιδικής ηλικίας (προσχολική, πρώτη σχολική κτλ.).
8. Κριτική παρουσίαση και ανάλυση μερικών αντιπροσωπευτικών ελληνικών λογοτεχνικών βιβλίων.

ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ
ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ
Εαρινό Εξάμηνο 2014

Μαθήματα Α΄ Κύκλου
(Υποχρεωτικά)

Μάθημα :	Ιστορία της Εκπαίδευσης Ι
Θέμα:	Η Εκπαίδευση στον Μακρύ 19ο Αιώνα (1774-1888)
Κύκλος:	Α΄ - Υποχρεωτικό
Εξάμηνο:	Β΄ 2013-2014
Διδάσκοντες:	Θεοχάρης Αθανασιάδης

Δ ι ά γ ρ α μ μ α

1. Η ανάπτυξη των εκπαιδευτικών συστημάτων στην Ευρώπη κατά τον 18^ο αιώνα.
2. Η ελληνική εκπαίδευση κατά την περίοδο του νεοελληνικού διαφωτισμού (τέλη 18ου, αρχές 19ου αιώνα)
3. Τα εκπαιδευτικά στη συγκυρία της Επανάστασης (1821-1828)
4. Οι εκπαιδευτικές επιλογές του Ιωάννη Καποδίστρια
5. Η θεμελίωση του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος (1834-1837)
6. Ο προσανατολισμός του προγράμματος
7. Η αλληλοδιδασκτική μέθοδος
8. Η εξάπλωση του δικτύου
9. Προς τη διαμόρφωση εθνικής ταυτότητας;
10. Σύνοψη-Συμπεράσματα

Μάθημα: Παιδαγωγική Ψυχολογία Ι
Θέμα: Θεωρίες Μάθησης
Κύκλος: Α΄ Υποχρεωτικό
Εξάμηνο: Δ΄ 2013-2014
Διδάσκουσα : Μαίρη Αποστόλου

Δ ι ά γ ρ α μ μ α

Το μάθημα καλύπτει το σύνολο των θεωρητικών προσεγγίσεων στη μάθηση.
Γίνεται αναφορά στα ακόλουθα:

- A. Μπηχεβιοριστικές προσεγγίσεις στη μάθηση
 - Θεωρία της Κλασικής Εξάρτησης
 - Θεωρία της Συντελεστικής Εξάρτησης
 - Θεωρία της Λειτουργικής Εξάρτησης
 - Θεωρία Μείωσης της Ορμής

- B. Θεωρία του Σκόπιμου Μπηχεβιορισμού

- Γ. Θεωρία της Κοινωνικής Γνωστικής Μάθησης

- Δ. Γνωστικές Προσεγγίσεις στη Μάθηση
 - Θεωρία Επεξεργασίας Πληροφοριών
 - Εποικοδομητισμός
 - Απόψεις για τη μάθηση που παίρνουν υπόψη το πλαίσιο της

Μαθήματα Β΄ Κύκλου
(Υποχρεωτικά)

Μάθημα :	Ιστορία της Εκπαίδευσης ΙΙ
Θέμα:	Ο Εκπαιδευτικός Δημοτικισμός (1888-1976)
Κύκλος:	Β΄ - Υποχρεωτικό
Εξάμηνο:	ΣΤ΄ 2013-2014
Διδάσκων:	Θεοχάρης Αθανασιάδης

Δ ι ά γ ρ α μ μ α

1. Ο εκπαιδευτικός δημοτικισμός ως κίνημα
2. Εκπαιδευτικός δημοτικισμός και παιδαγωγικές πρακτικές
3. Εκπαιδευτικός δημοτικισμός και σχολική γνώση
4. Υπέρμαχοι και αντίπαλοι. Οι κρίσιμες συγκρούσεις (τρεις παραδόσεις)
5. Εκπαιδευτικός δημοτικισμός και εθνικισμός
6. Εκπαιδευτικός δημοτικισμός και φιλελευθερισμός
7. Εκπαιδευτικός δημοτικισμός και σοσιαλισμός
8. Εκπαιδευτικός δημοτικισμός και φασισμός
9. Εκπαιδευτικός δημοτικισμός και φεμινισμός
10. Σύνοψη-συμπεράσματα

Μάθημα: Εκπαίδευση και Φύλο I
Κύκλος: Β΄ - Υποχρεωτικό
Εξάμηνο: ΣΤ΄ 2013-2014
Διδάσκουσα: Ελένη Μαραγκουδάκη

Δ ι ά γ ρ α μ μ α

Στο πλαίσιο του μαθήματος θα γίνει παρουσίαση και ανάλυση των θέσεων και των απόψεων βασικών εκπροσώπων της φιλελεύθερης, της μαρξιστικής, της σοσιαλιστικής, της ριζοσπαστικής και της μεταμοντέρνας φεμινιστικής προσέγγισης αναφορικά με τα ακόλουθα ζητήματα:

- τα αίτια που ευνόησαν την «κατασκευή» της έμφυλης διχοτομίας αλλά και συμβάλλουν στη συντήρησή της
- την ιεραρχική δομή της έμφυλης διχοτομίας και τις προεκτάσεις της στη θέση των ανδρών και των γυναικών στον κοινωνικό καταμερισμό εργασίας
- τις προϋποθέσεις κάτω από τις οποίες ο σχολικός μηχανισμός είναι δυνατόν να συμβάλει στην αποδόμησή τους και στην εξάλειψη των αρνητικών συνεπειών τους σε προσωπικό και κοινωνικό επίπεδο.

Μάθημα:	Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης II
Θέμα:	Ανώτατη Εκπαίδευση, Κοινωνία και Πολιτική
Κύκλος:	B΄ - Υποχρεωτικό
Εξάμηνο:	ΣΤ΄ 2013-2014
Διδάσκουσα:	Ελένη Σιάνου- Κύργιου

Δ ι ά γ ρ α μ μ α

1. Εκπαιδευτική πολιτική και κοινωνιολογία της ανώτατης εκπαίδευσης
2. Ανώτατη εκπαίδευση και κοινωνία
3. Μεταρρύθμιση της ανώτατης εκπαίδευσης: ανάμεσα στην ισότητα και την ποιότητα
4. Ανώτατη εκπαίδευση και κοινωνική κινητικότητα
5. Ανώτατη εκπαίδευση και κοινωνικές ανισότητες
6. Διεύρυνση της συμμετοχής στην ανώτατη εκπαίδευση
7. Από την ανώτατη εκπαίδευση στην αγορά εργασίας

*Η εκπόνηση εργασίας από τους φοιτητές είναι υποχρεωτική

Μάθημα: Εκπαίδευση και Φύλο II
Κύκλος: Β΄ - Υποχρεωτικό
Εξάμηνο: Η΄ 2013-2014
Διδάσκουσα: Ελένη Μαραγκουδάκη

Δ ι ά γ ρ α μ μ α

Στόχος του μαθήματος είναι να αναδείξει το ρόλο του σχολικού μηχανισμού στη συντήρηση και αναπαραγωγή των παραδοσιακών ταυτοτήτων του φύλου.

Τα θέματα που θα συζητηθούν είναι τα ακόλουθα:

- Προσδιορισμός των όρων κοινωνικό φύλο, ανδρισμός και θηλυκότητα
- Κοινωνικό φύλο και ανθρώπινα δικαιώματα: ο ρόλος του γυναικείου κινήματος
- Στερεότυπα των φύλων και οι έμφυλες ιεραρχικές διχοτομίες στην οικογένεια, την εργασία και την εκπαίδευση
- Θεωρητικά μοντέλα διαμόρφωσης και εσωτερίκευσης των στερεοτυπικών ταυτοτήτων φύλου
- Η ρητορική των ίσων ευκαιριών ως προς τον παράγοντα φύλο στην εκπαίδευση και η αναίρεσή της μέσα από το περιεχόμενο της επίσημης σχολικής γνώσης, την οργάνωση και λειτουργία του σχολείου
- Ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές προώθησης της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση και μέσω της εκπαίδευσης στην κοινωνία.

Μάθημα:	Παιδαγωγική Ανθρωπολογία
Θέμα:	Σχολική Μάθηση και Παιδαγωγική Έρευνα: Η Σκοπιά της Κοινωνικής Κατασκευής
Κύκλος:	Β΄ - Υποχρεωτικό
Εξάμηνο:	Η΄ 2013-2014
Διδάσκουσα:	Λουτσιάνα Μπενινκάζα

Δ ι ά γ ρ α μ μ α

Μια από τις κεντρικές ανθρωπολογικές παραδοχές είναι η αρχή ότι η πραγματικότητα είναι κοινωνικά/ πολιτισμικά κατασκευασμένη. Άνθρωποι που ζουν σε διαφορετικούς πολιτισμούς, ζουν ουσιαστικά σε διαφορετικούς κόσμους. Οι έννοιες, ιδέες και αξίες που αποτελούν το πλαίσιο της καθημερινής μας ζωής δεν «υπάρχουν» στον πραγματικό κόσμο. Αντίθετα, αποτελούν προϊόντα κοινωνικής κατασκευής και είναι πολιτισμικά και ιστορικά προσδιορισμένες. Δημιουργούνται, αναπαράγονται και αλλάζουν μέσα από κοινωνικές διαδικασίες στις αλληλεπιδράσεις της καθημερινής ζωής. Η προσέγγιση αυτή είναι γνωστή ως θεωρία της κοινωνικής κατασκευής ή κοινωνικός εποικοδομητισμός (*social constructionism*), μεταξύ άλλων.

Η προσέγγιση της «κοινωνικής κατασκευής» έχει προεκτάσεις για την καθημερινή σχολική πρακτική. Ένα μαθησιακό πλαίσιο οργανωμένο σύμφωνα με τις αρχές του εποικοδομητισμού διαφέρει ριζικά από μια «παραδοσιακή» σχολική τάξη, επειδή στηρίζεται σε διαφορετικές παραδοχές για τη φύση της γνώσης και της μάθησης και για το ρόλο μαθητή και εκπαιδευτικού. Στο μάθημα θα διερευνήσουμε τις παραδοχές αυτές και θα τις συγκρίνουμε με αντίστοιχες παραδοχές από άλλα ερευνητικά παραδείγματα.

Η προσέγγιση της «κοινωνικής κατασκευής» έχει προεκτάσεις, επίσης, για την έρευνα στην εκπαίδευση, μεταξύ άλλων επειδή, μέσα από έννοιες όπως «αλληλεπίδραση», «σχέση» και «διαπραγμάτευση», τονίζει την κοινωνική φύση της μάθησης. Από τη σκοπιά της θεωρίας της κοινωνικής κατασκευής θα διερευνήσουμε έννοιες κεντρικές στη μελέτη της εκπαίδευσης, όπως «επιτυχία/ αποτυχία», «μαθησιακές δυσκολίες», «πρόσωπο», «διαφορά» και «έθνος».

Μάθημα:	Οργάνωση και Διοίκηση του Εκπαιδευτικού Συστήματος
Κύκλος:	Β΄ - Υποχρεωτικό
Εξάμηνο:	Η΄ 2013-2014
Διδάσκων:	Κωνσταντίνος Σιάκαρης

Δ ι ά γ ρ α μ μ α

1. Ο ρόλος του κράτους στο εκπαιδευτικό σύστημα.
2. Θεωρίες Οργάνωσης.
3. Θεωρίες Διοίκησης.
4. Ιστορική επισκόπηση των σχολών Διοίκησης.
5. Μορφές Διοίκησης.
6. Οργάνωση και Διοίκηση του Ελληνικού Εκπαιδευτικού Συστήματος.
7. Πρόταση για μια ορθολογική οργάνωση του Εκπαιδευτικού Συστήματος της χώρας.
8. Εξελίξεις σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης

Μ α θ ή μ α τ α Β ' Κ ύ κ λ ο υ
(Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά)

Μάθημα: Παιδαγωγική Ψυχολογία II
Θέμα: Θεωρίες Κινήτρων
Κύκλος: Β' Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό
Εξάμηνο: ΣΤ' 2013-2014
Διδάσκουσα : Μαίρη Αποστόλου

Δ ι ά γ ρ α μ μ α

Κατά τη διάρκεια του μαθήματος θα γίνει αναφορά στις θεωρητικές προσεγγίσεις στα κίνητρα.

Θα γίνει αναφορά στα ακόλουθα:

Η μηχηβιοριστική προσέγγιση

Η ανθρωπιστική προσέγγιση

Η προσέγγιση που στηρίζεται στις έννοιες: προσδοκία X αξία

Θεωρία των αιτιακών αποδόσεων

Κοινωνικο-γνωστική θεωρία

Στόχοι και προσανατολισμοί στόχων

Εσωτερικό- εξωτερικό κίνητρο

Εντοπισμένο κίνητρο

Συναισθήματα και κίνητρα

Στο πλαίσιο της παρουσίασης αυτών των προσεγγίσεων θα γίνει σχολιασμός εννοιών που συνδέονται με τα κίνητρα, όπως: ενδιαφέροντα, ικανότητα, αυτό-προσδιορισμός, προσωπική αξία, προδιαθέσεις.

Μάθημα:	Θεωρίες της Διδασκαλίας
Θέμα:	Γνώση, Σχολείο και Ιστορία. Παλιές και Νέες Προσεγγίσεις στη Διδακτική του Μαθήματος της Ιστορίας.
Κύκλος:	Β΄ - Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό
Εξάμηνο:	ΣΤ΄ 2013-2014
Διδάσκων:	Αθανάσιος Γκότοβος

Δ ι ά γ ρ α μ μ α

Με βάση συγκεκριμένα παραδείγματα από την Ελλάδα και άλλες ευρωπαϊκές χώρες, θα παρουσιαστεί η σχέση ανάμεσα στην επιστημονική γνώση για το ιστορικό παρελθόν, όπως αυτή δημιουργείται στα πλαίσια της ακαδημαϊκής και άλλης έρευνας της Ιστορίας, τις απαιτήσεις του σχολείου για διαμόρφωση του γνωστικού και κοινωνικού ορίζοντα των μαθητών, αλλά και συγκεκριμένων δεξιοτήτων, μεταξύ των οποίων και δεξιότητες κριτικής διερεύνησης θεμάτων, και το ίδιο το ιστορικό παρελθόν ως "απελθούσα πραγματικότητα". Στη συνέχεια θα συζητηθούν παραδοσιακά μοντέλα συγγραφής και διδασκαλίας της Ιστορίας στο σχολείο ως μαθήματος φρονηματιστικού (εργαλειακή Ιστορία και εργαλειακή διδασκαλία της Ιστορίας) και θα γίνει αναφορά σε νέες προσεγγίσεις για τη διδασκαλία του ίδιου μαθήματος μέσω της επαφής των μαθητών με κείμενα στα οποία αποτυπώνεται η εμπειρία ιστορικών υποκειμένων για τη δράση τους και για τη δράση "άλλων" με αποδέκτες τα ίδια τα υποκείμενα.

Μάθημα:	Εκπαίδευση και Επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών
Θέμα:	Η «Διάπλαση» των Εκπαιδευτικών
Κύκλος:	Β΄ - Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό
Εξάμηνο:	ΣΤ΄ 2013-2014
Διδάσκων:	Παναγιώτης Παπακωνσταντίνου

Δ ι ά γ ρ α μ μ α

Πρόλογος

1. Κεφάλαιο Α'
Μεθοδολογικές κατευθύνσεις και ερευνητικές τάσεις στην Ιστορία της Εκπαίδευσης.
2. Κεφάλαιο Β'
Κοινωνία, Κράτος και Θεσμοί Κατάρτισης Εκπαιδευτικών: Διάπλαση «τύπων» και διαχείριση λειτουργιών.
3. Κεφάλαιο Γ'
Οι δάσκαλοι και η διάπλαση παραστάσεων και ρόλων.
 - α. Τα Διδασκαλεία και ο «δάσκαλος - λειτουργός» (1878-1914).
 - β. Οι Παιδαγωγικές Ακαδημίες και ο «δάσκαλος - νομιμόφρων» (1934-1989).
4. Κεφάλαιο Δ'
Οι καθηγητές και η διάπλαση παραστάσεων και ρόλων.
 - α. Το Πανεπιστήμιο και η «ανάγκη παιδαγωγικής μορφώσεως των καθηγητών Μ.Ε.» (1875-1902).
 - β. Το Διδασκαλείο Μέσης Εκπαίδευσης και ο έλεγχος του έργου και των λειτουργιών του (1910-1979).
5. Κεφάλαιο Ε'
Κράτος και Εκπαιδευτικοί: «κατ' εικόνα και ομοίωσιν».
 - α. Παιδαγωγικά Τμήματα και κοινωνικός έλεγχος.
 - β. Η ευέλικτη επιμόρφωση ειδικών προγραμμάτων.
 - γ. Το σημερινό σκηνικό της Κατάρτισης και Επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών.

Επίλογος.

Μάθημα:	Εκπαίδευση και Αγορά Εργασίας
Κύκλος:	Β΄ - Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό
Εξάμηνο:	ΣΤ΄ 2013-2014
Διδάσκων:	Κωνσταντίνος Σιάκαρης

Δ ι ά γ ρ α μ μ α

1. Η Εκπαίδευση στον καπιταλιστικό τρόπο παραγωγής.
2. Η «τεχνική» και «επαγγελματική» Εκπαίδευση.
3. Η εργασία στο πλαίσιο κοινωνικών σχέσεων.
4. Η «αγορά εργασίας» στον καπιταλιστικό τρόπο παραγωγής.
5. Καθεστώς συσσώρευσης και ρύθμιση της αγοράς εργασίας.
6. Η έννοια της ειδικότητας και της εξειδίκευσης.
7. Ευέλικτη εξειδίκευση και απορρύθμιση της αγοράς εργασίας.
8. Οι σχέσεις εκπαίδευσης και αγοράς εργασίας στην εποχή της παγκοσμιοποίησης.
9. Ακαδημαϊκά και επαγγελματικά προσόντα στην Ευρωπαϊκή Ένωση
10. Από την εργασία στην Εκπαίδευση και από την Εκπαίδευση στην εργασία.

Μάθημα:	Διδακτική της Γλώσσας
Θέμα:	Το Γλωσσικό Μάθημα στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση: Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας
Κύκλος:	Β΄ Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό
Εξάμηνο:	Η΄ 2013-2014
Διδάσκων:	Αθανάσιος Γκότοβος

Δ ι ά γ ρ α μ μ α

Στα πλαίσια του μαθήματος θα εξεταστεί η προβληματική του γλωσσικού μαθήματος στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, με έμφαση στην υποχρεωτική της βαθμίδα (Γυμνάσιο), έτσι όπως αυτό διαμορφώθηκε από τη γλωσσική μεταρρύθμιση του 1976 και εξής.

Το μάθημα περιλαμβάνει τέσσερις ενότητες. Στην πρώτη εξετάζονται οι προϋποθέσεις (γλωσσική πολιτική, αναλυτικά προγράμματα, εγχειρίδια) για τη διδασκαλία του γλωσσικού μαθήματος σε όλες τις επί μέρους μορφές του, με έμφαση στο παρόν.

Στη δεύτερη ενότητα εξετάζονται θεωρίες για τη διαμόρφωση του γλωσσικού μαθήματος και της διδασκαλίας του τα τελευταία τριάντα χρόνια, με ιδιαίτερη έμφαση στη μετατόπιση της παιδαγωγικής και διδακτικής λογικής του μαθήματος από το παραδοσιακό, υλοκεντρικό, στο σύγχρονο λειτουργικό και επικοινωνιακό μοντέλο οργάνωσης των στόχων, των περιεχομένων και των μεθόδων διδασκαλίας του γλωσσικού μαθήματος.

Στην τρίτη ενότητα εξετάζονται οι μέθοδοι αξιολόγησης των γλωσσικών ικανοτήτων του μαθητή, έτσι όπως αυτές προσδιορίζονται από τους στόχους διδασκαλίας του γλωσσικού μαθήματος στον διεθνή, ευρωπαϊκό και ελληνικό ορίζοντα. Ιδιαίτερη μνεία θα γίνει στα αποτελέσματα εμπειρικών ερευνών γύρω από τις γλωσσικές ικανότητες των μαθητών σε διάφορα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα της Ευρώπης και στην Ελλάδα, καθώς και στους παράγοντες που τα προσδιορίζουν.

Μάθημα : Συμβολικές Διαστάσεις της Εκπαίδευσης

Θέμα: Σύμβολα και Τελετουργίες στο Σχολείο

Κύκλος: Β΄ - Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό

Εξάμηνο: Η΄ 2013-2014

Διδάσκουσα: Λουτσιάνα Μπενινκάζα

Δ ι ά γ ρ α μ μ α

Αφετηρία του μαθήματος είναι η προσέγγιση στη μελέτη του πολιτισμού, η γνωστή ως «ο πολιτισμός ως επικοινωνία». Για να προσδώσουν νόημα στην πραγματικότητα οι άνθρωποι την αντικειμενοποιούν, μεταξύ άλλων, σε ιστορίες, περιγραφές, μύθους, θεωρίες, παροιμίες και καλλιτεχνικές δημιουργίες. Από τη σκοπιά αυτή, ο πολιτισμός δεν «υπάρχει» απλώς στο νου των ατόμων, αλλά στη μεταξύ τους αλληλεπίδραση. Έννοιες κλειδιά σε αυτή την προσέγγιση είναι «μύθος», «σύμβολο» και «τελετουργία». Αυτά τα συμβολικά στοιχεία αποτελούν και την «πρώτη ύλη» με την οποία οι άνθρωποι χαράσσουν όρια γύρω από την ομάδα τους, οικοδομώντας και στηρίζοντας την πολιτισμική τους ταυτότητα μέσα από συμβολικές διαδικασίες. Στο μάθημα θα αναλύσουμε όψεις της ζωής στο σχολείο, με έμφαση στις εκδηλώσεις μνήμης (π.χ. εθνικές γιορτές στο σχολείο και μαθητικές παρελάσεις), στην πρωινή προσευχή και στις τελετές απονομής τιμητικών διακρίσεων που λαμβάνουν χώρα στα σχολεία. Θα αναδείξουμε τη συμβολική διάσταση αυτών των εκδηλώσεων, τόσο για τα εμπλεκόμενα άτομα ή/όσο και για τους και εκπροσώπους των εκπαιδευτικών και πολιτικών αρχών. Τέλος, θα αναδείξουμε τις σχέσεις αυτών των πρακτικών με φαινόμενα και αντιλήψεις που συναντά κανείς στην ευρύτερη κοινωνία.

Μάθημα:	Διδακτική της Ιστορίας
Κύκλος:	Β΄ - Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό
Εξάμηνο:	Η΄ 2013-2014
Διδάσκων:	Παναγιώτης Παπακωνσταντίνου

Δ ι ά γ ρ α μ μ α

- Οι κοινωνικο-πολιτικές διαστάσεις της διδασκαλίας της Ιστορίας στη Μ. Εκπαίδευση
- Εγχειρίδια ιστορίας: Από τη συγγραφή στη σχολική τους χρήση
- Οι θεσμικές παράμετροι διδασκαλίας: ΔΕΠΠΣ και ΑΠΣ
- Θεωρητικές ορίζουσες της διδασκαλίας της Ιστορίας
- Παραδείγματα διδακτικής εφαρμογής (Πρακτική Άσκηση)

Μάθημα:	Εκπαιδευτική Πολιτική II
Θέμα:	Κοινωνικός Αποκλεισμός, Εκπαίδευση και Πολιτική
Κύκλος:	B' - Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό
Εξάμηνο:	H' 2013-2014
Διδάσκουσα:	Ελένη Σιάνου- Κύργιου

Δ ι ά γ ρ α μ μ α

1. Εκπαίδευση και πολιτική
2. Δημόσια εκπαίδευση και κοινωνική πολιτική
3. Κοινωνικός αποκλεισμός: από την ανισότητα στη διαφορά
4. Κοινωνικός αποκλεισμός, ανθρώπινα δικαιώματα και κοινωνική δικαιοσύνη
5. Κοινωνικός αποκλεισμός και εκπαίδευση
6. Μορφές και αίτια του κοινωνικού αποκλεισμού στην εκπαίδευση και την αγορά εργασίας
7. Πολιτικές και πρακτικές για την αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού στην εκπαίδευση

*Η εκπόνηση εργασίας από τους φοιτητές είναι υποχρεωτική

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Μετά από πρόταση του Τομέα Παιδαγωγικής στη Γ.Σ. αρ. 47 / 13.6.2001 ιδρύθηκαν πέντε (5) Εργαστήρια (ΦΕΚ 279 / 19.11.2002, Π.Δ. 332).

Συγκεκριμένα:

1. *Εργαστήριο Εμπειρικής Εκπαιδευτικής Έρευνας* (επιστημονικός υπεύθυνος: Αθ.Ε. Γκότοβος, Καθηγητής).
2. *Εργαστήριο Έρευνας Εκπαιδευτικής Πολιτικής και Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών* (επιστημονική υπεύθυνη: Ελ. Σιάνου-Κύργιου, Καθηγήτρια).
3. *Εργαστήριο Έρευνας του Κοινωνικού Αποκλεισμού και της Αξιολόγησης στην Εκπαίδευση* (επιστημονικός υπεύθυνος: Π. Παπακωνσταντίνου, Καθηγητής).
4. *Εργαστήριο Ιστορίας Νεοελληνικής Εκπαίδευσης* (επιστημονικός υπεύθυνος: Θ. Αθανασιάδης, Αναπλ. Καθηγητής)
5. *Εργαστήριο Μελέτης και Έρευνας της Διδασκαλίας και Αξιολόγησης της Γλώσσας στην Εκπαίδευση (ΕΜΕΔΑΓΕ)* (επιστημονικός υπεύθυνος: Αθ.Ε. Γκότοβος, Καθηγητής).

Αποστολή

1. Το εργαστήριο με την επωνυμία: «*Εργαστήριο Εμπειρικής Εκπαιδευτικής Έρευνας*»:
 - A. Έχει ως σκοπό να καλύψει με τον προγραμματισμό και τη διενέργεια συστηματικής εμπειρικής έρευνας και τη δημιουργία τράπεζας εμπειρικών δεδομένων για την εκπαίδευση, ενότητες που αφορούν τη Διοίκηση και τη Συμβουλευτική της Εκπαίδευσης, τη Συγκριτική Παιδαγωγική και τη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση και να συμβάλει με τον τρόπο αυτόν στην κατάρτιση των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών στα αντίστοιχα πεδία.

- B. Συνεργάζεται με ακαδημαϊκά ιδρύματα της ημεδαπής και της αλλοδαπής, ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα που έχουν συναφείς στόχους
- Γ. Ειδικότερα, το ερευνητικό έργο αφορά:
 - α) στην κωδικοποίηση πληροφοριακών ενοτήτων (βιβλιογραφίες, ευρετήρια) και στη δημιουργία τράπεζας εμπειρικών δεδομένων·
 - β) στη συγκρότηση ειδικευμένης βιβλιοθήκης·
 - γ) στη συγκρότηση εργαλείων για την εμπειρική μελέτη της ελληνικής εκπαιδευτικής πραγματικότητας·
 - δ) στη δημιουργία εμπειρικών δεικτών για την κατάσταση και την εξέλιξη του εκπαιδευτικού οργανισμού·
 - ε) στην έρευνα, στην εκπόνηση ειδικών μονογραφιών και ειδικότερα στα πεδία της Συγκριτικής Παιδαγωγικής, της Διοίκησης της Εκπαίδευσης και της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης
 - στ) στη συγκριτική μελέτη εμπειρικών παραμέτρων των εκπαιδευτικών συστημάτων των ευρωπαϊκών χωρών·
 - ζ) στη διάχυση πληροφοριών για την κατάσταση της ελληνικής εκπαίδευσης σε διεθνές επίπεδο.

2. Βασικοί στόχοι του εργαστηρίου με την επωνυμία: **«Εργαστήριο Έρευνας Εκπαιδευτικής Πολιτικής και Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών»** είναι:

- A. Η μελέτη και η ανάλυση των σύγχρονων θεωρητικών και ερευνητικών εξελίξεων σε θέματα που αναφέρονται στην εκπαιδευτική πολιτική και τη διοίκηση των εκπαιδευτικών μονάδων, στο σχεδιασμό και τον προγραμματισμό, τη λήψη των αποφάσεων και τη διαμόρφωση και άσκηση εκπαιδευτικής πολιτικής στο πλαίσιο της πολιτικής που ασκείται στις χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- B. Η ανάλυση και η κατανόηση των παραμέτρων και των ζητημάτων που συνδέονται με την ανάπτυξη και την αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού στην εκπαίδευση, με ιδιαίτερη έμφαση στην επιμόρφωση, στην προώθηση της επικοινωνίας, στους τρόπους υποστήριξης και εμπύχωσης και στην κριτική υποδοχή και ενεργητική ένταξη των εκπαιδευτικών στο εκπαιδευτικό σύστημα.
- Γ. Η μελέτη και η ανάδειξη του θεωρητικού και ερευνητικού προβληματισμού που συνδέεται με ζητήματα αξιολόγησης, απολογισμού και λογοδοσίας - ελέγχου στην εκπαίδευση, στο πλαίσιο της σχέσης σχολείου και κοινωνίας, σε συνάρτηση με τις εξελίξεις που σημειώνονται στη διαμόρφωση της εκπαιδευτικής πολιτικής στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- Δ. Η ευαισθητοποίηση σε θέματα διδασκαλίας, αξιολόγησης και διαμόρφωσης εκπαιδευτικής πολιτικής εκπαιδευτικών μονάδων.
- Ε. Η έρευνα για την καταγραφή και την κατανόηση των τρόπων υποδοχής και αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση.
3. Το εργαστήριο με την επωνυμία: **«Εργαστήριο Έρευνας του Κοινωνικού Αποκλεισμού και της Αξιολόγησης στην Εκπαίδευση»:**
- A. Επιδιώκει:
- να καλύψει με μελέτες και ερευνητικά δεδομένα θεματικές ενότητες που αφορούν τον κοινωνικό αποκλεισμό και την αξιολόγηση στην Εκπαίδευση και συναφώς να συμβάλει στην κατάρτιση των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών στα πεδία αυτά·
 - να αναπτύξει συνεργασίες με ακαδημαϊκά ιδρύματα, ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα της ημεδαπής και της αλλοδαπής, που έχουν συναφείς στόχους.
- B. Ειδικότερα, το ερευνητικό έργο αφορά:
- α) στην κωδικοποίηση πληροφοριακών ενοτήτων (βιβλιογραφίες, ευρετήρια)·
 - β) στη συγκρότηση ειδικευμένης βιβλιοθήκης·
 - γ) στη διάσωση και αξιοποίηση αρχειακών και εντύπων πηγών·
 - δ) στην εκτέλεση ερευνητικών προγραμμάτων, στην εκπόνηση ειδικών μονογραφιών και στη διενέργεια συγκριτικών μελετών·
 - ε) στην καταγραφή διεθνών τάσεων και στην επεξεργασία δεικτών για τη συγκρισιμότητα εκπαιδευτικών καταστάσεων.
4. Το Εργαστήριο με την επωνυμία: **«Εργαστήριο Ιστορίας Νεοελληνικής Εκπαίδευσης»:**
- A. Έχει ως σκοπό να καλύψει με μελέτες και ερευνητικά δεδομένα θεματικές ενότητες της κοινωνικής Ιστορίας της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης και συναφώς να συμβάλει στην κατάρτιση των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών στο πεδίο αυτό.
- B. Συνεργάζεται με ακαδημαϊκά ιδρύματα ημεδαπής και αλλοδαπής, ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα που έχουν συναφείς στόχους.
- Γ. Ειδικότερα, το ερευνητικό έργο αφορά:
- α) στην κωδικοποίηση πληροφοριακών ενοτήτων (βιβλιογραφίες, ευρετήρια),

- β) στη συγκρότηση ειδικευμένης βιβλιοθήκης,
- γ) στη διάσωση, ταξινόμηση και αξιοποίηση αρχειακών και εντύπων πηγών της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης,
- δ) στις υπομνηματισμένες επανεκδόσεις κειμένων,
- ε) στην έρευνα και εκπόνηση ειδικών μονογραφιών,
- στ) στην πραγματοποίηση παραδειγμάτων «προφορικής ιστορίας» της Εκπαίδευσης.

5. Το εργαστήριο με την επωνυμία: «Εργαστήριο Μελέτης και Έρευνας της Διδασκαλίας και Αξιολόγησης της Γλώσσας στην Εκπαίδευση (ΕΜΕΔΑΓΕ)»:

A. Έχει ως αποστολή:

- να διερευνήσει και να μελετήσει τη διδασκαλία και αξιολόγηση της γλώσσας σε όλες τις βαθμίδες της γενικής εκπαίδευσης και συναφώς να συμβάλει στην κατάρτιση των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών καθώς και στην επιμόρφωση εκπαιδευτικών στα πεδία αυτά·
- να συνεργάζεται με ακαδημαϊκά ιδρύματα, ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα της ημεδαπής και της αλλοδαπής, που έχουν συναφείς στόχους.

B. Ειδικότερα, το ερευνητικό έργο αφορά:

- α) στη συλλογή και επεξεργασία ερευνητικού υλικού (γραφτού και προφορικού), το οποίο σχετίζεται με τη διδασκαλία και αξιολόγηση της γλώσσας στα σχολεία·
- β) στη συγκρότηση ειδικευμένης βιβλιοθήκης·
- γ) στην έρευνα, στην εκπόνηση ειδικών μονογραφιών
- δ) στη διάσωση και αξιοποίηση αρχειακών και εντύπων πηγών·
- ε) στη δημιουργία τράπεζας με υλικό για τη διδασκαλία και αξιολόγηση της γλώσσας.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ ΤΟΜΕΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS

Κινητικότητα φοιτητών ERASMUS με σκοπό τις σπουδές ή την πρακτική άσκηση

Στο πλαίσιο του κοινοτικού προγράμματος Δια Βίου Μάθηση (LLP)/Τομεακό πρόγραμμα ERASMUS, δίνεται η δυνατότητα σε **προπτυχιακούς, μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες, να πραγματοποιήσουν ένα αναπόσπαστο κομμάτι των σπουδών τους στο εξωτερικό** (σε Πανεπιστήμιο – εταίρο), ή **πρακτική άσκηση** (σε επιχειρήσεις) προσφέροντας ταυτόχρονα υποτροφίες κινητικότητας.

Επιλέξιμα κράτη για κινητικότητα

- i. Τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (E.E.)
- ii. Οι χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου – EOX (Νορβηγία, Ισλανδία, Λιχτενστάιν)
- iii. Η υπό ένταξη χώρα: Τουρκία

Οι φοιτητές θα πρέπει να είναι **εγγεγραμμένοι σε επίσημο πρόγραμμα σπουδών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων**, το οποίο οδηγεί στην απόκτηση είτε **πτυχίου**, είτε **μεταπτυχιακού διπλώματος**, είτε **διδακτορικού διπλώματος**, υπό την προϋπόθεση ότι οι σχετικές κινητικότητες (για περίοδο σπουδών) περιλαμβάνονται στις αντίστοιχες διμερείς συμφωνίες Erasmus (του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων).

Επιλέξιμες δραστηριότητες στο εξωτερικό

Οι υποτροφίες χορηγούνται αποκλειστικά για τις ακόλουθες δραστηριότητες στο εξωτερικό:

- **Προπτυχιακές ή μεταπτυχιακές σπουδές πλήρους ωραρίου**, συμπεριλαμβανομένης της προετοιμασίας διατριβής, που οδηγούν στην απόκτηση αναγνωρισμένου πτυχίου ή διπλώματος.
- **Τοποθετήσεις για πρακτική άσκηση πλήρους απασχόλησης (σε επιχειρήσεις)**, υπό την προϋπόθεση ότι η τοποθέτηση σε επιχείρηση για πρακτική άσκηση αναγνωρίζεται από το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων ως αναπόσπαστο τμήμα του προγράμματος του φοιτητή.
- **Πρακτική επαγγελματική άσκηση** σε επιχειρήσεις σε συνδυασμό με περίοδο σπουδών στο εξωτερικό. Δυνατότητα συνδυασμού περιόδου τοποθέτησης σε επιχειρήσεις για πρακτική άσκηση και περιόδου σπουδών υπέρχει στο πλαίσιο ενιαίας περιόδου κινητικότητας με σκοπό τις σπουδές στο εξωτερικό. Με τον όρο ‘ενιαία περίοδος’ νοούνται τα εξής: α) ότι η πρακτική άσκηση θα λάβει απαραίτητα χώρα υπό την επίβλεψη του ιδίου Ιδρύματος Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης στο οποίο ο φοιτητής θα πραγματοποιήσει τις σπουδές, β) ότι οι δύο δραστηριότητες θα πραγματοποιηθούν σε διαδοχικές περιόδους και γ) ότι αναγνωρίζεται ως αναπόσπαστο μέρος του προγράμματος σπουδών του φοιτητή από το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.

Επίσημο καθεστώς

Οι υποτροφίες χορηγούνται αποκλειστικά σε φοιτητές οι οποίοι:

- είναι **υπήκοοι κράτους – μέλους της Ε.Ε.** ή άλλης χώρας η οποία συμμετέχει στο πρόγραμμα LLP (όπως ορίζεται παραπάνω),
- είναι **άτομα που έχουν αναγνωρισθεί επισήμως από την Ελλάδα ως πρόσφυγες, απάτριδες ή μόνιμοι κάτοικοι, καθεστώς το οποίο αποδεικνύεται από επίσημα πιστοποιητικά των Ελληνικών Αρχών.**

Υποτροφίες χορηγούνται μόνο σε φοιτητές, οι οποίοι έχουν **ολοκληρώσει το πρώτο έτος πανεπιστημιακών σπουδών**, είναι δηλαδή εγγεγραμμένοι στο δεύτερο έτος σπουδών. Το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων ορίζει το επίπεδο ακαδημαϊκής επίδοσης που απαιτεί από τους αιτούντες φοιτητές του ώστε να διασφαλισθεί η ποιότητα της μετακίνησης, να υπάρξει αξιοκρατική επιλογή και αξιοπρεπής εκπροσώπηση του Ιδρύματός μας και η περίοδος Erasmus να είναι επωφελής για τον μετακινούμενο φοιτητή.

Αναγνώριση περιόδου σπουδών

Η περίοδος σπουδών ERASMUS στο εξωτερικό αναγνωρίζεται πλήρως, δηλαδή το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων δεσμεύεται να διασφαλίσει την αναγνώριση της περιόδου σπουδών στο εξωτερικό (συμπεριλαμβανομένων των εξετάσεων και άλλων μορφών αξιολόγησης) σε αντικατάσταση αντίστοιχης περιόδου σπουδών (παρομοίως συμπεριλαμβανομένων των εξετάσεων ή άλλων μορφών αξιολόγησης).

Φοιτητές ERASMUS χωρίς υποτροφία

Το πρόγραμμα ERASMUS προσφέρει τη δυνατότητα ύπαρξης των **‘φοιτητών ERASMUS χωρίς υποτροφία’**, δηλ. φοιτητών που πληρούν τα κριτήρια κινητικότητας φοιτητών ERASMUS και επωφελούνται από όλα τα πλεονεκτήματα της ιδιότητας του φοιτητή ERASMUS χωρίς να λαμβάνουν υποτροφία κινητικότητας.

Για περισσότερες πληροφορίες οι φοιτητριες/τές μπορούν να απευθύνονται στη Δ/νση Διεθνών & Δημοσίων Σχέσεων (Μεταβατικό κτήριο, 2^{ος} όροφος, Τηλ. 26510 07107,07519) καθώς και να επισκεφτούν τις ιστοσελίδες: http://ec.europa.eu/education/programmes/llp/erasmus/index_en.html
<http://erasmus.uoi.gr/>

Σημειώσεις:

Συνιστάται οι φοιτητές να μελετούν προσεκτικά τις ιστοσελίδες των παν/μιων υποδοχής για το πρόγραμμα Erasmus και τους εισερχόμενους φοιτητές. Θα πρέπει οι ίδιοι να διερευνούν την υποχρέωση ηλεκτρονικής εγγραφής (online application) καθώς και τις αντίστοιχες καταληκτικές ημερομηνίες. Η έρευνα για τις δυνατότητες στέγασης στο παν/μιο υποδοχής είναι αποκλειστική ευθύνη των φοιτητών οι οποίοι θα πρέπει να συμβουλευτούν προσεκτικά τις πληροφορίες της ιστοσελίδας για το πρόγραμμα Erasmus του παν/μιου υποδοχής και να προβαίνουν σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες που υποδεικνύονται βάσει των προτεινόμενων χρονοδιαγραμμάτων.

Οι ενδιαφερόμενοι φοιτητές, πριν την υποβολή της αίτησής τους στο Τμήμα Διεθνών Σχέσεων, θα πρέπει οπωσδήποτε να έχουν ενημερώσει και τον υπεύθυνο καθηγητή της διαπανεπιστημιακής συμφωνίας αλλά και τον Τμηματικό υπεύθυνο.

ΓΔ Εκπαίδευση και πολιτισμός

Πρόγραμμα διά βίου μάθησης
ERASMUS

Συνεργαζόμενα Ιδρύματα Υποδοχής
Ακαδημαϊκό Έτος 2013 – 2014

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
Διεύθυνση Διεθνών & Δημοσίων Σχέσεων
Τμήμα Διεθνών Σχέσεων

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ – ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ – ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΥΠΟΔΟΧΗΣ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΥΠΟΔΟΧΗΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΦΟΙΤΗΤΕΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ (ΜΗΝΕΣ)
1	Universität Regensburg (Γερμανία) http://www.uni-regensburg.de URL for incoming students: http://www.uni-regensburg.de/ur-international/index.html (Exchange students) http://www.uni-regensburg.de/ur-international/international-office/incomings/index.html	Καθηγητής ΑΘ. ΓΚΟΤΟΒΟΣ (Π) (Τηλ. 2651 0 05653)	International Office, e-mail: maria.grotz@verwaltung.uni-regensburg.de , susanne.gschnaidner@verwaltung.uni-regensburg.de	Education	Π Μ	2	12
2	Westfälische Wilhelms- Universität Münster (Γερμανία) http://www.uni-muenster.de http://www.studentenwerk-muenster.de (Student Support Services)	Καθηγητής Π. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ (Π) (Τηλ. 2651 0 05677)	Prof. J. HELMCHEN , Institut für Allgemeine Erziehungswissenschaft, E-mail: helmchen@uni-muenster.de , Erasmus office: Erasmus.buero@uni-munester.de , erasmus.ew@uni-munester.de , nina.karidio@uni-muenster.de , international.office@uni-muenster.de	Educational Science, Comparative Education	-	2	18

3	<p>Freie Universität Berlin (Γερμανία) http://www.fu-berlin.de/en , http://www.fu-berlin.de/fu-international (International Relations) , http://www.fu-berlin.de/en/sites/abt-4/mobilitaet/stud_in/allginfo/index.html</p>	<p>Επικ. Καθηγήτρια Λ. ΜΠΕΝΙΝΚΑΖΑ (Π) (Τηλ. 2651 0 05681)</p>	<p>Prof. Ch. Wulf, Department of Education and Psychology, e-mail: chrwulf@zedat.fu-berlin.de , Dr. E. Lack, E-mail: evalack@zedat.fu-berlin.de , erasmus@fu-berlin.de, Erasmus coordinator: incoming@fu-berlin.de</p>	Teacher's Education	Π	2	10
4	<p>Università degli Studi di Bari – Aldo Moro (Ιταλία) http://www.uniba.it/ http://www.uniba.it/studenti/opportunita-allestero/erasmus</p>	<p>Αναπλ. Καθηγήτρια ΕΛ. ΣΙΑΝΟΥ-ΚΥΡΓΙΟΥ (Τηλ. 2651 0 05775)</p>	<p>Prof. Vittoria BOSNA, Dipartimento Scienze Pedagogiche e didattiche, e-mail: vittoria.bosna@sc-formaz.uniba.it – Dr. Lucia Cioce, Area servizi innovativi per la didattica e gli studenti, e-mail: l.cioce@relint.uniba.it</p>	Teacher training and education science	Π Δ	2	12
5	<p>Erciyes University (Τουρκία) http://www.erciyes.edu.tr http://intoffice.erciyes.edu.tr</p>	<p>Επικ. Καθηγήτρια Λ. ΜΠΕΝΙΝΚΑΖΑ (Π) (Τηλ. 2651 0 05681)</p>	<p>Dr. Selahattin Aksit, Faculty of Education, e-mail: aksit@erciyes.edu.tr – International Office, e-mail: Erasmus@intoffice.erciyes.edu.tr, nyildiz@erciyes.edu.tr, intoffice@erciyes.edu.tr, psahin@erciyes.edu.tr</p>	Education, Teacher Training	Π	4	24

Τμηματικός υπεύθυνος LLP/Erasmus:

Ιωάννης Πρελορέντζος, Καθηγητής, Τηλ. 26510 05685, E-mail: iprelore@uoi.gr

Σημειώσεις:

Συνιστάται οι φοιτητές να μελετούν προσεκτικά τις ιστοσελίδες των παν/μιων υποδοχής για το πρόγραμμα Erasmus και τους εισερχόμενους φοιτητές. Θα πρέπει οι ίδιοι να διερευνούν την υποχρέωση ηλεκτρονικής εγγραφής (online application) καθώς και τις αντίστοιχες καταληκτικές ημερομηνίες. Η έρευνα για τις δυνατότητες στέγασης στο παν/μιο υποδοχής είναι αποκλειστική ευθύνη των φοιτητών οι οποίοι θα πρέπει να συμβουλευονται προσεκτικά τις πληροφορίες της ιστοσελίδας για το πρόγραμμα Erasmus του παν/μιου υποδοχής και να προβαίνουν σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες που υποδεικνύονται βάσει των προτεινόμενων χρονοδιαγραμμάτων.

Οι ενδιαφερόμενοι φοιτητές, πριν την υποβολή της αίτησής τους στο Τμήμα Διεθνών Σχέσεων, θα πρέπει οπωσδήποτε να έχουν ενημερώσει και τον υπεύθυνο Καθηγητή της διαπανεπιστημιακής συμφωνίας αλλά και τον Τμηματικό υπεύθυνο.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (Π.Μ.Σ.)

1. Από το ακαδημαϊκό έτος 2002-2003 στο Τμήμα Φ.Π.Ψ. (Τομέας Παιδαγωγικής) λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) στις Επιστήμες της Αγωγής με τις εξής ειδικεύσεις:

- Ιστορία και Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης
- Παιδαγωγική και Ψυχολογία στο Σχολείο
- Συγκριτική και Διαπολιτισμική Εκπαίδευση
- Διοίκηση και Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση.

(Βλ. ΦΕΚ 314/15.03.2002)

Άρθρο 5

Χρονική διάρκεια

Η χρονική διάρκεια του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζεται σε τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Για το διδακτορικό δίπλωμα ορίζεται σε έξι (6) εξάμηνα. Για το διδακτορικό δίπλωμα βασική προϋπόθεση είναι η ύπαρξη μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης ή η κατοχή αντίστοιχου διπλώματος από πανεπιστήμιο του εσωτερικού ή εξωτερικού (αναγνωρισμένου από το ΔΙΚΑΤΣΑ, εφόσον είναι του εξωτερικού). Με τεκμηριωμένη απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. είναι δυνατό να παρακαμφθεί η ύπαρξη μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) αν κριθεί επαρκές το επίπεδο του συγγραφικού-ερευνητικού έργου υποψηφίων σε συναφές πεδίο της επιστήμης.

Άρθρο 6**Υποψήφιοι Μεταπτυχιακοί Φοιτητές και Φοιτήτριες**

Στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών γίνονται δεκτοί ημεδαποί και αλλοδαποί πτυχιούχοι:

- α. Τμημάτων Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας.
- β. Παιδαγωγικών Τμημάτων Νηπιαγωγών και Δημοτικής Εκπαίδευσης.
- γ. Άλλων ομοειδών Τμημάτων των Φιλοσοφικών Σχολών.
- δ. Άλλων Πανεπιστημιακών Τμημάτων ή Τ.Ε.Ι. εφόσον στις βασικές τους σπουδές έχουν διδαχθεί αντικείμενα που συνδέονται με την εκπαίδευση και έχουν τριετή, τουλάχιστον, εκπαιδευτική εμπειρία την οποία αποδεικνύουν επισήμως. Πτυχιούχοι πανεπιστημιακών Σχολών ή Τμημάτων της αλλοδαπής γίνονται δεκτοί στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, εφόσον προσκομίσουν ισότιμους τίτλους επισήμως αναγνωρισμένους.

Γίνονται δεκτοί ως υποψήφιοι όσοι γνωρίζουν **πολύ καλά (κατ' ελάχιστο Γ1/C1)** μια τουλάχιστον από τις επόμενες ξένες γλώσσες Αγγλική, Γαλλική ή Γερμανική και διαθέτουν αντίστοιχο τίτλο πιστοποίησης, με βάση τις επίσημες αντιστοιχίες του ΑΣΕΠ (ΕΙΔΙΚΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ (Α2) ΑΠΟΔΕΙΞΗΣ ΓΛΩΣΣΟΜΑΘΕΙΑΣ)

Οι πτυχιούχοι ξένων πανεπιστημιακών Σχολών ή Τμημάτων οφείλουν να γνωρίζουν επαρκώς και την ελληνική γλώσσα. Αυτό θα πιστοποιείται με εξετάσεις.

Εκτενέστερες και επιμέρους πληροφορίες βρίσκονται στους δικτυακούς τόπους του Τμήματος και του Τομέα:

<http://pep.uoi.gr/>
<http://edu.pep.uoi.gr/>

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ

ΜΕΛΗ Δ.Ε.Π. ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ

Διδακτικό - Ερευνητικό Προσωπικό (Δ.Ε.Π.) (Όνοματεπώνυμο / Βαθμίδα)	Ταχ. Διεύθυνση	Τηλέφ. οικίας	Τηλέφωνα γραφείου και e-mails
Αθανασιάδης Θεοχάρης Αναπληρωτής Καθηγητής			26510-05743 athanasiades@cc.uoi.gr
Αποστόλου Μαίρη Επικ. Καθηγήτρια	Σπύρου Λάμπρου 11 Α Ιωάννινα	26510- 79809	26510-05652 mapostol@cc.uoi.gr
Γκότοβος Αθανάσιος Καθηγητής	Νεοκαισάρεια Ιωαννίνων	26510- 91395	26510-05653 agotovos@cc.uoi.gr
Μαραγκουδάκη Ελένη Επικ. Καθηγήτρια	Νεοχωρόπουλο Ιωαννίνων	26510- 43602	26510-05660 emaragod@cc.uoi.gr
Μπενινκάζα Λουτσιάνα Επικ. Καθηγήτρια		26510- 63222	26510-05681 luciana@cc.uoi.gr
Παπακωνσταντίνου Παναγιώτης Καθηγητής	Κ. Χολέβα 27 452 21 Ιωάννινα	26510- 40320	26510-05677 ppakonst@cc.uoi.gr
Σιάκαρης Κωνσταντίνος Επικ. Καθηγητής	Φωτ. Τζαβέλλα 5 Ιωάννινα	26510- 38058	26510-05675 ksiakari@cc.uoi.gr
Σιάνου - Κύργιου Ελένη Καθηγήτρια	Χρ. Σμύρνης 6 Ιωάννινα	26510- 28866	26510-05775 esianou@cc.uoi.gr

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΟΜΕΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ

Διευθυντής του Τομέα Παιδαγωγικής	Ταχ. διεύθυνση	Τηλέφ. οικίας	Τηλέφωνα γραφείου FAX / e-mail
Παπακωνσταντίνου Παναγιώτης Καθηγητής	Κ. Χολέβα 27 452 21 Ιωάννινα	26510- 40320	26510-05677 ppakonst@cc.uoi.gr

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ Τομέα Παιδαγωγικής	Ταχ. διεύθυνση	Τηλέφ. οικίας	Τηλέφωνα Γραμματείας / FAX / Email
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ Τομέα Παιδαγωγικής	Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων Φιλοσοφική Σχολή Τμήμα Φ.Π.Ψ. Τομέας Παιδαγωγικής Πανεπιστημιούπολη– Δουρούτη 451 10 - Ιωάννινα		Τηλ.: 26510-05676, 26510-05890 FAX: 26510-05803 e-mails: anegri@uoi.gr mdelhmh@uoi.gr
Νέγρη Αθηνά Π.Ε. Διοικητικού– Οικονομικού Γραμματέας Τομέα Δελμηήτρος Μιχάλης Μηχανικός Η/Υ, ΕΤΕΠ			Τηλ.: 26510-05676 FAX: 26510-05803 e-mail: anegri@uoi.gr Τηλ.: 26510-05890 FAX: 26510-05803 e-mail: mdelhmh@uoi.gr

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΤΟΜΕΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ

ΟΝΟΜΑΣΙΑ	Υπεύθυνος	Κτίριο Φ.Π.Ψ. — Όροφος	Τηλέφωνα γραφείου FAX / e-mail
<i>Εργαστήριο Εμπειρικής Εκπαιδευτικής Έρευνας</i>	Αθ.Ε. Γκότοβος, Καθηγητής	1ος Όροφος κτηρίου Φ.Π.Ψ.	26510-05653 agotovos@uoi.gr
<i>Εργαστήριο Έρευνας Εκπαιδευτικής Πολιτικής και Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών</i>	Ελ. Σιάνου – Κύργιου, Καθηγήτρια	1ος Όροφος κτηρίου Φ.Π.Ψ.	26510-05775 esianou@uoi.gr
<i>Εργαστήριο Έρευνας του Κοινωνικού Αποκλεισμού και της Αξιολόγησης στην Εκπαίδευση</i>	Π. Παπακωνσταντίνου, Καθηγητής	2ος Όροφος κτηρίου Φ.Π.Ψ.	26510-05677 ppakonst@uoi.gr
<i>Εργαστήριο Ιστορίας Νεοελληνικής Εκπαίδευσης</i>	Θ. Αθανασιάδης, Αναπλ. Καθηγητής	2ος Όροφος κτηρίου Φ.Π.Ψ.	26510-05743 athanasiades@uoi.gr
<i>Εργαστήριο Μελέτης και Έρευνας της Διδασκαλίας και Αξιολόγησης της Γλώσσας στην Εκπαίδευση (ΕΜΕΔΑΓΕ)</i>	Αθ.Ε. Γκότοβος, Καθηγητής	4ος Όροφος κτηρίου Φ.Π.Ψ.	26510-05653 agotovos@uoi.gr

ΤΟΜΕΑΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Κατεύθυνση: Ψυχολογία

1. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ και ECTS

Κατανομή διδακτικών μονάδων κατά Τμήμα και Τομέα

I. Υποχρεωτικά μαθήματα:	160 ECTS	96 δ.μ.	(32 μαθήματα)
α. Από τον Τομέα Ψυχολογίας	75	51	(17)
β. Από τον Τομέα Φιλοσοφίας	35	21	(7)
γ. Από τον Τομέα Παιδαγωγικής	40	24	(8)
II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά:	80 ECTS	48 δ.μ.	(16 μαθήματα)
α. Από το Τμήμα Φιλολογίας	30	18	(6)
β. Από το Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας	15	9	(3)
γ. Από άλλα Τμήματα και Σχολές του Πανεπιστημίου	15	9	(3)
δ. Από το Τμήμα Φ.Π.Ψ.	20	12	(4)
ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ		12.	(4)
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	240 ECTS	156 δ.μ.	(52 μαθήματα)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Ο παρών Οδηγός Σπουδών ισχύει μόνο για τους/τις φοιτητές /τριες που εισήχθησαν στο Τμήμα Φ.Π.Ψ. το 2013¹.

¹ Οι φοιτητές/τριες που εισήχθησαν πριν το 2013 πρέπει να συμβουλευονται μόνο τον Οδηγό Σπουδών του έτους εισαγωγής τους στο Τμήμα. Νεώτεροι Οδηγοί Σπουδών ενδέχεται να περιλαμβάνουν αλλαγές μαθημάτων που δεν ισχύουν για τους ίδιους.

2. ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

Προκειμένου να βελτιωθεί η κατανόηση και παρακολούθηση του προγράμματος σπουδών από τους φοιτητές, ο Τομέας Ψυχολογίας διαμόρφωσε το παρόν Πρόγραμμα Σπουδών, το οποίο περιλαμβάνει συγκεκριμένα μαθήματα ανά εξάμηνο. Η παραπάνω κατανομή μαθημάτων ανά εξάμηνο είναι υποχρεωτική για όλους τους φοιτητές. Κάθε φοιτητής έχει τη δυνατότητα να επιλέξει κατεύθυνση σπουδών, κατά την έναρξη του Β΄ Κύκλου, δηλαδή από το τρίτο έτος (Ε΄ εξάμηνο) σπουδών.

Κατά τη διάρκεια του Α΄ Κύκλου σπουδών (δηλαδή τα πρώτα δύο έτη), οι φοιτητές του Τμήματος Φ.Π.Ψ. διδάσκονται μόνο υποχρεωτικά μαθήματα από τον Τομέα Ψυχολογίας, καθώς και από τους άλλους δύο Τομείς του Τμήματος. Τα υποχρεωτικά μαθήματα που προσφέρονται από τον Τομέα Ψυχολογίας τα δύο πρώτα έτη καλύπτουν όλους τους βασικούς κλάδους της Ψυχολογίας, γεγονός που θεωρείται απαραίτητο για την κατάρτιση των αποφοίτων του Τμήματος Φ.Π.Ψ., ανεξαρτήτως της κατεύθυνσης που θα επιλέξουν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους. Τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα του Τμήματος Φ.Π.Ψ. προσφέρονται μόνο στα δύο τελευταία έτη σπουδών. Τα μόνα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα που παρακολουθούν οι φοιτητές του Τμήματος Φ.Π.Ψ. είναι ορισμένα μαθήματα από τα Τμήματα Φιλολογίας και Ιστορίας-Αρχαιολογίας (βλ. Ενότητα Ι με τα Μαθήματα Α΄ Κύκλου πιο κάτω). Όσον αφορά στα υποχρεωτικά και τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα των άλλων δύο Τομέων και των άλλων Τμημάτων, οι φοιτητές παρακαλούνται να ανατρέχουν στις αντίστοιχες ενότητες του Οδηγού Σπουδών.

Ως υποχρεωτικά χαρακτηρίζονται τα μαθήματα, για τα οποία η δήλωση, η παρακολούθηση και η επιτυχής εξέταση είναι υποχρεωτικές για όλους τους φοιτητές μιας κατεύθυνσης. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά θεωρούνται τα μαθήματα, από τα οποία ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει αυτά που απαιτούνται για τη συμπλήρωση του απαραίτητου αριθμού μαθημάτων της κατεύθυνσής του. Σε περίπτωση αποτυχίας σε ένα από αυτά τα μαθήματα, ο φοιτητής μπορεί, αν το επιθυμεί, να αντικαταστήσει το συγκεκριμένο μάθημα με κάποιο άλλο από τα προσφερόμενα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα της κατεύθυνσής του.

I. ΜΑΘΗΜΑΤΑ Α΄ κύκλου (1^ο-4^ο εξάμηνο)

Πίνακας 1

Υποχρεωτικά μαθήματα από τον Τομέα Ψυχολογίας²:

<i>Εξάμηνα Α΄-Δ΄</i>									
a/a	Υποχρεωτικό μάθημα	Κωδικός	Διδάσκων/ουσα	A	B	Γ	Δ	δ.μ.	ECTS
1	Εισαγωγή στην Ψυχολογία	Ψ1Ε049	Ε. Ζιώρη	X				3	5
2	Κοινωνική Ψυχολογία I	Ψ2Ε052	Ν. Μποζατζής		X			3	5
3	Αναπτυξιακή Ψυχολογία I: Βρεφική και Προσχολική Ηλικία	Ψ11Ε001	Σ. Παπασταθόπουλος	X				3	5
4	Κλινική Ψυχολογία I: Προσανατολισμοί	Ψ4Ε054	Α. Παλαιολόγου				X	3	5
5	Γνωστική Ψυχολογία I	Ψ10Ε001	Ε. Ζιώρη			X		3	5

Υποχρεωτικά μαθήματα που προσφέρονται από τον Τομέα Φιλοσοφίας:

1. Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία **3 δ.μ./5 ECTS**
2. Νεότερη και Σύγχρονη Φιλοσοφία **3 δ.μ./5 ECTS**
3. Εισαγωγή στη Φιλοσοφία **3 δ.μ./5 ECTS**
4. Κοινωνική και Πολιτική Φιλοσοφία **3 δ.μ./5 ECTS**
5. Φιλοσοφία της Επιστήμης ή Επιστημολογία – Ιστορία των Επιστημονικών Ιδεών **3 δ.μ./5 ECTS**

Υποχρεωτικά μαθήματα που προσφέρονται από τον Τομέα Παιδαγωγικής:

1. Εισαγωγή στην Παιδαγωγική **3 δ.μ./5 ECTS**
2. Παιδαγωγική Ψυχολογία I **3 δ.μ./5 ECTS**
3. Θεωρίες της Αγωγής **3 δ.μ./5 ECTS**
4. Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης I **3 δ.μ./5 ECTS**
5. Ιστορία της Εκπαίδευσης I **3 δ.μ./5 ECTS**

Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα των άλλων Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής

² Για τα Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά μαθήματα Α΄ Κύκλου των άλλων Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής οι φοιτητές/τριες παρακαλούνται να ανατρέχουν στο εισαγωγικό κομμάτι του παρόντος Οδηγού Σπουδών.

A. Από το Τμήμα Φιλολογίας:

- α. Δύο μαθήματα από την ενότητα *Αρχαία Ελληνική Φιλολογία* 6 δ.μ./10 ECTS
β. Τρία μαθήματα από την ενότητα *Νέα Ελληνική Φιλολογία* 9 δ.μ./15 ECTS
γ. Ένα μάθημα από τον Τομέα *Γλωσσολογίας* 3 δ.μ./5 ECTS

B. Από το Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας:

- α. Τρία μαθήματα 9 δ.μ./15 ECTS

Για τα εξάμηνα κατά τα οποία διδάσκονται τα Υποχρεωτικά μαθήματα των Τομέων Παιδαγωγικής και Φιλοσοφίας και άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου, οι φοιτητές/τριες παρακαλούνται να ανατρέχουν στις αντίστοιχες ενότητες των παραπάνω Τομέων στον παρόντα Οδηγό Σπουδών.

II. ΜΑΘΗΜΑΤΑ Β΄ κύκλου (5^ο-8^ο εξάμηνο)

Πίνακας 2

Υποχρεωτικά μαθήματα κατεύθυνσης από τον Τομέα Ψυχολογίας ανά εξάμηνο

<i>Εξάμηνα Ε΄-Η΄</i>									
α/α	Υποχρεωτικό μάθημα	Κωδικός	Διδάσκων/ουσα	Ε	ΣΤ	Ζ	Η	δ.μ.	ECTS
1	Θεωρίες Προσωπικότητας	Ψ5Ε056	Α. Παλαιολόγου	X				3	5
2	Μεθοδολογικές Προσεγγίσεις στην Ψυχολογική Έρευνα	Ψ1Ε001	Ε. Ζιώρη		X			3	5
3	Στατιστική Ι	Ψ5Ε001	ΠΔ 407/80			X		3	5
4	Στατιστική ΙΙ	Ψ5Ε057	ΠΔ 407/80				X	3	5
5	Κοινωνική Ψυχολογία ΙΙ	Ψ6Ε001	Ν. Μποζατζής	X				3	5
6	Αναπτυξιακή Ψυχολογία ΙΙ: Παιδική και Εφηβική Ηλικία	Ψ12Ε001	Σ. Παπασταθόπουλος		X			3	5
7	Εξειδικευμένη Ψυχοπαθολογία Ι	Ψ8Ε004	ΠΔ 407/80			X		3	5
8	Κοινωνική Ψυχολογία των διομαδικών σχέσεων: Προκατάληψη, ρατσισμός, εθνικισμός	Ψ6Ε003	Ν. Μποζατζής		X			3	5
9	Κλινική Ψυχολογία ΙΙ: Στοιχεία Διαγνωστικής	Ψ8Ε001	Α. Παλαιολόγου			X		3	5
10	Θέματα Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας	Ψ9Ε005	Ε.Καραγιαννοπούλου			X		3	5
11	Γνωστική Ψυχολογία ΙΙ	Ψ10Ε002	Ε. Ζιώρη		X			3	5
12	Εκπαιδευτική Ψυχολογία	Ψ9Ε004	Ε.Καραγιαννοπούλου	X				3	5

Υποχρεωτικά μαθήματα που προσφέρονται από τον Τομέα Παιδαγωγικής

- α. Συγκριτική Παιδαγωγική 3 δ.μ./5 ECTS
- β. Οργάνωση & Διοίκηση του Εκπαιδευτικού Συστήματος 3 δ.μ./5 ECTS
- γ. Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης ΙΙ 3 δ.μ./5 ECTS

Υποχρεωτικά μαθήματα από τον Τομέα Φιλοσοφίας

- α. Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία Β' Κύκλου 3 δ.μ./5 ECTS
- β. Επιστημολογία-Ιστορία των επιστημονικών ιδεών 3 δ.μ./5 ECTS

Πίνακας 3

Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα που διδάσκονται από τον Τομέα Ψυχολογίας

Εξάμηνα Ε'-Η'									
α/α	Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά	Κωδικός	Διδάσκων/ουσα	Ε	ΣΤ	Ζ	Η	δ.μ.	ECTS
1	Εφαρμογές Στατιστικής Ι	ΕΣΧ151	ΠΔ 407/80			X		3	5
2	Ψυχοφυσιολογία Ι	ΕΣΧ051	ΔΕΠ άλλου Τμήματος	X				3	5
3	Θεωρίες Ανάλυσης Λόγου στην Κοινωνική Ψυχολογία	ΕΣΧ217	Ν. Μποζατζής			X		3	5
4	Κυβερνοψυχολογία: Η Υλικότητα της Ανάπτυξης	ΕΣΧ231	Σ. Παπασταθόπουλος	X				3	5
5	Σχολική Ψυχολογία Ι	ΕΣΧ110	ΠΔ 407/80	X				3	5
6	Αγωγή Υγείας Ι	ΕΣΧ065	ΔΕΠ άλλου Τμήματος		X			3	5
7	Εφαρμογές Στατιστικής ΙΙ	ΕΣΧ155	ΠΔ 407/80				X	3	5
8	Ηθολογία – Βιολογία	ΕΣΧ238	ΔΕΠ άλλου Τμήματος	X				3	5
9	Εισαγωγή στην Κριτική Αναπτυξιακή Ψυχολογία	ΕΣΧ147	Σ. Παπασταθόπουλος				X	3	5
10	Κλινική Ψυχολογία ΙΙΙ: Ηθική & Δεοντολογία στην Ψυχοθεραπευτική Πράξη	ΕΣΧ034	Α. Παλαιολόγου				X	3	5
11	Ψυχοδυναμική Οπτική για τη Διδασκαλία και τη Μάθηση	ΕΣΧ233	Ε.Καραγιαννοπούλου		X			3	5
12	Η Συναισθηματική Εμπειρία της Μάθησης & της Διδασκαλίας	ΕΣΧ063	Ε.Καραγιαννοπούλου				X	3	5
13	Σχολική Ψυχολογία ΙΙ	ΕΣΧ102	ΠΔ 407/80		X			3	5
14	Ψυχοφυσιολογία ΙΙ	ΕΣΧ067	ΔΕΠ άλλου Τμήματος				X	3	5
15	Εξελικτική Ψυχοπαθολογία ΙΙ	ΕΣΧ232	ΠΔ 407/80				X	3	5
16	Πρακτική Άσκηση* Φοιτητών/τριών							3	5

*Ο αριθμός των φοιτητών/τριών που θα γίνονται δεκτοί/ές για πρακτική άσκηση θα εξαρτάται, κάθε φορά, από τον αριθμό των θέσεων που θα είναι διαθέσιμες στον ανάλογο φορέα-ίδρυμα. Επιπλέον, το εξάμηνο κατά το οποίο οι φοιτητές/τριες θα πραγματοποιούν την πρακτική άσκηση θα εξαρτάται από το χρονικό διάστημα κατά το οποίο θα προσφέρονται θέσεις από τον φορέα-ίδρυμα.

Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα από το Τμήμα Φ.Π.Ψ.*

α.	Τρία μαθήματα από τον Τομέα Ψυχολογίας	9 δ.μ./15 ECTS
β.	Ένα μάθημα είτε από τον Τομέα Παιδαγωγικής
είτε από τον Τομέα Φιλοσοφίας	3 δ.μ./5 ECTS

* Ο μέγιστος αριθμός των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων που μπορούν να επιλέξουν οι φοιτητές από το Τμήμα Φ.Π.Ψ. είναι τέσσερα (4).

Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα από άλλα Τμήματα ή Σχολές του Πανεπιστημίου

Τρία μαθήματα 9 δ.μ./15 ECTS

3. I. COMPULSORY COURSES

Table 1

<i>Semesters A'-D'</i>							
No	Compulsory Courses	Scientific Staff	A	B	C	D	ECTS
1	Introduction to Psychology	E. Ziori	X				5
2	Social Psychology I	N. Bozatzis		X			5
3	Developmental Psychology I: Infancy and Childhood	S. Papastathopoulos	X				5
4	Clinical Psychology I: Orientations	A. Palaiologou				X	5
5	Cognitive Psychology I	E. Ziori			X		5

Table 2

<i>Semesters E'-H'</i>							
No	Compulsory Courses	Scientific Staff	E	F	G	H	ECTS
1	Personality Theories	A. Palaiologou	X				5
2	Methodological Approaches in Psychological Research	E. Ziori		X			5
3	Statistics I	PD 407/80			X		5
4	Statistics II	PD 407/80				X	5
5	Social Psychology II	N. Bozatzis	X				5
6	Developmental Psychology II: Childhood and Adolescence	S. Papastathopoulos		X			5
7	Developmental Psychopathology I	PD 407/80			X		5

8	Social Psychology of Intergroup Relations: Prejudice, Racism, Nationalism	N. Bozatzis		X			5
9	Clinical Psychology II: Diagnostic Issues	A. Palaiologou			X		5
10	Issues of Educational Psychology	E.Karagiannopoulou			X		5
11	Cognitive Psychology II	E. Ziori		X			5
12	Educational Psychology	E.Karagiannopoulou	X				5

II. COMPULSORY ELECTIVE COURSES

Table 3

		<i>Semesters E'-H'</i>					
No	Compulsory Elective Courses	Scientific Staff	E	F	G	H	ECTS
1	Applied Statistics I	PD 407/80			X		5
2	Psycho-physiology I	Members of Faculty of other Departments	X				5
3	Discourse Analytic Theories in Social Psychology	N. Bozatzis			X		5
4	Cyberpsychology: The Materiality of Development	S. Papastathopoulos	X				5
5	School Psychology I	PD 407/80	X				5
6	Health Education I	Members of Faculty of other Departments		X			5
7	Applied Statistics II	PD 407/80				X	5
8	Ethology - Biology	Members of Faculty of other Departments	X				5
9	Introduction to Critical Developmental Psychology	S. Papastathopoulos				X	5
10	Clinical Psychology III: Ethics & Morality in Psychotherapeutic Practice	A. Palaiologou				X	5
11	Psychodynamic Perspectives of Teaching and Learning	E.Karagiannopoulou		X			5
12	The Emotional Experience of Learning and Teaching	E.Karagiannopoulou				X	5
13	School Psychology II	PD 407/80		X			5
14	Psycho-physiology II	Members of Faculty of other Departments				X	5
15	Developmental Psychopathology II	PD 407/80				X	5
16	Practice*						5

* The number of students that will be accepted for practice will depend, each time, on the number of places that will be available at the corresponding organization/institution. Further, the term during which students will be able to perform practice will depend on the particular time, during which places will be offered by an organization/institution.

4. ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑ ΤΙΤΛΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΜΕ ΚΛΑΔΟΥΣ ΤΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Για τη διευκόλυνση της παρακολούθησης του Προγράμματος Σπουδών από τους φοιτητές αλλά και από άλλα ιδρύματα, στα οποία οι φοιτητές, ενδεχομένως, επιθυμούν να συνεχίσουν με μεταπτυχιακές σπουδές, ο Τομέας Ψυχολογίας διαμόρφωσε έναν πίνακα, όπου φαίνεται, με ακρίβεια, σε ποιον κλάδο της Ψυχολογίας ή σε ποιες άλλες επιστήμες εντάσσεται το κάθε μάθημα.

Τίτλος Μαθήματος	Τίτλος Κλάδου
Εισαγωγή στην Ψυχολογία	Ψυχολογία
Κοινωνική Ψυχολογία I	Κοινωνική Ψυχολογία
Αναπτυξιακή Ψυχολογία I: Βρεφική και Προσχολική Ηλικία	Αναπτυξιακή Ψυχολογία
Κλινική Ψυχολογία I: Προσανατολισμοί	Κλινική Ψυχολογία
Γνωστική Ψυχολογία I	Γνωστική Ψυχολογία
Θεωρίες Προσωπικότητας	Κλινική Ψυχολογία
Μεθοδολογικές Προσεγγίσεις στην Ψυχολογική Έρευνα	Ψυχολογία
Στατιστική I	Στατιστική
Στατιστική II	Στατιστική
Κοινωνική Ψυχολογία II	Κοινωνική Ψυχολογία
Αναπτυξιακή Ψυχολογία II: Παιδική και Εφηβική Ηλικία	Αναπτυξιακή Ψυχολογία
Εξελικτική Ψυχοπαθολογία I	Ψυχοπαθολογία & Αναπτυξιακή Ψυχολογία
Κοινωνική Ψυχολογία των Διομαδικών Σχέσεων: Προκατάληψη, Ρατσισμός, Εθνικισμός	Κοινωνική Ψυχολογία
Κλινική Ψυχολογία II: Στοιχεία Διαγνωστικής	Κλινική Ψυχολογία
Θέματα Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας	Εκπαιδευτική Ψυχολογία
Γνωστική Ψυχολογία II	Γνωστική Ψυχολογία
Εκπαιδευτική Ψυχολογία	Εκπαιδευτική Ψυχολογία
Εφαρμογές Στατιστικής I	Στατιστική
Ψυχοφυσιολογία I	Ψυχοφυσιολογία
Θεωρίες Ανάλυσης Λόγου στην Κοινωνική Ψυχολογία	Κοινωνική Ψυχολογία
Κυβερνοψυχολογία: Η Υλικότητα της Ανάπτυξης	Αναπτυξιακή Ψυχολογία

Σχολική Ψυχολογία I	Σχολική Ψυχολογία
Αγωγή Υγείας I	Επιστήμες Αγωγής
Εφαρμογές Στατιστικής II	Στατιστική
Ηθολογία – Βιολογία	Ηθολογία – Βιολογία – Συγκριτική Ψυχολογία
Εισαγωγή στην Κριτική Αναπτυξιακή Ψυχολογία	Αναπτυξιακή Ψυχολογία
Κλινική Ψυχολογία III: Ηθική & Δεοντολογία στην Ψυχοθεραπευτική Πράξη	Κλινική Ψυχολογία
Ψυχοδυναμική Οπτική για τη Διδασκαλία και τη Μάθηση	Εκπαιδευτική Ψυχολογία
Η Συναισθηματική Εμπειρία της Μάθησης & της Διδασκαλίας	Εκπαιδευτική Ψυχολογία
Σχολική Ψυχολογία II	Σχολική Ψυχολογία
Ψυχοφυσιολογία II	Ψυχοφυσιολογία
Εξελικτική Ψυχοπαθολογία II	Ψυχοπαθολογία & Αναπτυξιακή Ψυχολογία

**5. ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ**

Μάθημα:	Εισαγωγή στην Ψυχολογία
Κύκλος:	Α΄ - Υποχρεωτικό, 3 δ.μ./5 ECTS
Εξάμηνο:	Α΄
Διδάσκουσα:	Ε. Ζιώρη

Καλύπτονται οι ακόλουθες θεματικές ενότητες:

- Η Ψυχολογία ως επιστημονικός κλάδος
- Ορισμός και εξέλιξη της Ψυχολογίας
- Μέθοδοι ψυχολογικής έρευνας
- Σύγχρονοι κλάδοι της Ψυχολογίας & ψυχολογικές θεωρίες
- Βιολογικοί μηχανισμοί της συμπεριφοράς
- Βασικές γνωστικές λειτουργίες: α) Αντίληψη, β) Μνήμη – Λήθη
- Ατομικές διαφορές- Νοημοσύνη
- Συμπεριφοριστικές θεωρίες
- Θεωρίες μάθησης
- Ανάπτυξη – θεωρίες γνωστικής και κοινωνικής ανάπτυξης
- Ψυχοθεραπευτικές προσεγγίσεις

* * *

Μάθημα:	Κοινωνική Ψυχολογία Ι
Κύκλος:	Α΄ - Υποχρεωτικό, 3 δ.μ./5 ECTS
Εξάμηνο:	Β΄
Διδάσκων:	Ν. Μποζατζής

Το μάθημα αυτό εισάγει τους φοιτητές στην επιστήμη της κοινωνικής ψυχολογίας. Στα πλαίσιά του σκιαγραφούνται συνοπτικά η ιστορία καθώς και τα θεματικά αντικείμενα έρευνας και θεωρητικής παραγωγής στην επιστήμη αυτή. Οι διαλέξεις του μαθήματος επικεντρώνονται στους εξής θεματικούς κύκλους: 1) Εισαγωγικές γνώσεις στο αντικείμενο της κοινωνικής ψυχολογίας, 2) Κοινωνική νόηση, 3) Θεωρίες απόδοσης, 4) Κοινωνική επιρροή, 5) Ομαδικές διεργασίες, 6) Επιθετικότητα, 7) Φίλο-κοινωνική συμπεριφορά.

* * *

Μάθημα:	Αναπτυξιακή Ι: Βρεφική και Προσχολική Ηλικία
Κύκλος:	Α΄ - Υποχρεωτικό, 3 δ.μ./ 5 ECTS
Εξάμηνο:	Α΄
Διδάσκων:	Σ. Παπασταθόπουλος

Στόχος του μαθήματος αυτού είναι η περιεκτική σκιαγράφηση της αναπτυξιακή πορείας των ανθρώπινων όντων από την γέννηση έως και το τέλος της νηπιακής ηλικίας. Αρχικά διαπραγματεύονται συνοπτικά η ιστορία, οι βασικές αρχές και η ιδιαίτερη προοπτική της Αναπτυξιακής Ψυχολογίας, το αντικείμενο και οι μέθοδοί της. Ακολούθως, παρουσιάζονται κεντρικές θεωρίες και ερευνητικοί τομείς της αναπτυξιακής διαδικασίας. Οι θεματικές ενότητες που καλύπτονται είναι οι ακόλουθες:

A. Βρεφική ηλικία:

- Αντιληπτική και κινητική ανάπτυξη
- Γνωστική και συναισθηματική ανάπτυξη
- Ανάπτυξη των αλληλοδράσεων και των σχέσεων με άλλα πρόσωπα

B. Νηπιακή ηλικία:

- Γνωστική ανάπτυξη με έμφαση στην ανάπτυξη της συμβολικής σκέψης και στην κατανόηση του νου
- Γλωσσική ανάπτυξη
- Συναισθηματική ανάπτυξη και κατανόηση
- Ανάπτυξη των αλληλοδράσεων και των σχέσεων με τους γονείς, τα αδέρφια και τους συνομηλίκους
- Ανάπτυξη του παιχνιδιού

Στην παρουσίαση των παραπάνω λαμβάνονται ιδιαίτερα υπόψη σύγχρονες μελέτες και θεωρίες για την βρεφική και νηπιακή ανάπτυξη. Έμφαση δίνεται στον διαπροσωπικό, κοινωνικό-πολιτισμικό χαρακτήρα της αναπτυξιακής διαδικασίας.

Μάθημα:	Κλινική Ψυχολογία Ι: Προσανατολισμοί
Κύκλος:	Α΄ - Υποχρεωτικό, 3 δ.μ./5 ECTS
Εξάμηνο:	Δ΄
Διδάσκουσα:	Α. Παλαιολόγου

Ανθρώπινες συμπεριφορές και σενάρια ζωής που στιγματίζονται ως δυνάμει παθολογικά αναλύονται ως προς την αιτιολογία, τον επιπολασμό, την πρόγνωση και εξέλιξή τους, καθώς και ως προς τις επικρατέστερες εφαρμοσμένες θεραπευτικές προσεγγίσεις, με βάση θεμελιώδεις αρχές της Κλινικής Ψυχολογίας, της Κλινικής Ψυχοπαθολογίας, και, βεβαίως, της Κλινικής Ψυχοθεραπείας. Πλεονεκτήματα και αδυναμίες των ψυχομετρικών, βιοϊατρικών και αμιγώς κλινικών ψυχολογικών τεχνικών παρουσιάζονται μέσα από μια επισκόπηση στις βασικές Σχολές Σκέψης που οριοθετούν το πεδίο παρεμβάσεων στον ανθρώπινο ψυχικό πόνο. Η διδασκαλία διαπραγματεύεται τόσο το ερώτημα περί γενετικής και κληρονομικότητας έναντι μάθησης και γνωσιακού γίνεσθαι, όσο και το ερώτημα περί φυσιολογικότητας έναντι μη-φυσιολογικότητας: Αυτή η διαπραγμάτευση επιχειρείται στη βάση της επιτακτικής ανάγκης να ιδωθούν τα ψυχολογικά προβλήματα ως “α-σθένειες” μάλλον, ήτοι ως αποτελέσματα μιας σχετικής έλλειψης αντοχών και ψυχικής ισχύος / ευρωστίας σε δεδομένες περιοχές της ανθρώπινης δραστηριότητας, παρά ως νοσολογικές, αμιγώς ιατροκεντρικές οντότητες και ως (εξελικτικές) ανωμαλίες, όπως παραδοσιακά και πολιτισμικά τείνουν να γίνουν αντιληπτά. Μείζων έμφαση δίνεται στο ψυχοδυναμικό μοντέλο, κυρίως λόγω της ιστορικής του πρωτιάς σε ζητήματα κλινικής ψυχολογικής ερμηνείας, αλλά και λόγω της ιδιάζουσας συζήτησης που είναι δυνατό να εκκινηθεί στο πλαίσιο και το περιθώριό του σχετικά με ακανθώδη ζητήματα σεξουαλικότητας, που τόσο πολύ εξακολουθούν να απασχολούν, παρόλο που συχνότερα τούτο φαίνεται να εξυπηρετεί την αποσόβηση κεφαλαιωδών αναγκών για τη βαθύτερη και συνεπώς θεμελιωδέστερη αναδόμηση της προσωπικότητας.

‘Υλη’: Προσανατολισμοί Κλινικής Ψυχολογίας: Βιοϊατρικό, Ψυχοδυναμικό, Περιβαλλοντικό / Συμπεριφορικό, Γνωσιακό Μοντέλο, Στοιχεία Ψυχολογικών Μετρήσεων, Εναλλακτικές Θεραπείες, καθώς και το Γνωσιακό–Αναλυτικό Μοντέλο Ψυχικής Ευρωστίας συνοδευόμενο από παράρτημα εμπειρικής βιοματικής άσκησης.

Μάθημα:	Γνωστική Ψυχολογία Ι
Κύκλος:	Α΄ - Υποχρεωτικό, 3 δ.μ./5 ECTS
Εξάμηνο:	Γ΄
Διδάσκουσα:	Ε. Ζιώρη

Περιεχόμενα μαθήματος:

Γνωστική Ψυχολογία

- Ιστορία & Μέθοδοι Έρευνας της Γνωστικής Ψυχολογίας

Αντίληψη

- Θεωρίες για την αντίληψη
- Αντίληψη Βάθους και Κίνησης
- Αντιληπτικές σταθερότητες - Οπτικές Πλάνες
- Αναγνώριση αντικειμένων

Προσοχή

- Θεωρίες για την προσοχή
- Επικεντρωμένη- διασπασμένη- πολλαπλή προσοχή
- Μοντέλα προσοχής

Μνήμη

- Θεωρίες – Μοντέλα μνήμης
- Μνήμη εργασίας
- Σημασιολογική μνήμη
- Έκδηλη – άδηλη μνήμη
- Θεωρίες λήθης
- Τρόποι εξάσκησης της μνήμης

Σκέψη

Επίλυση προβλημάτων

Πειραματική διερεύνηση των γνωστικών διεργασιών

Μάθημα:	Θεωρίες Προσωπικότητας
Κύκλος:	Β΄ - Υποχρεωτικό, 3 δ.μ./5 ECTS
Εξάμηνο:	Ε΄
Διδάσκουσα:	Α. Παλαιολόγου

Επισκόπηση θεωριών προσωπικότητας, πρακτικών παρέμβασης και συναφών ερευνητικών δεδομένων που προκύπτουν από τη σύγχρονη πολυπαραμετρική θεώρηση του Ανθρώπου. Εξετάζονται θέσεις και τακτικές που υιοθετούν κυρίαρχες Σχολές Σκέψης στο χώρο της Ψυχολογίας για την ερμηνεία και την ανάπτυξη, τις διαταραχές και τις διορθωτικές μεθόδους δόμησης και αναδόμησης στοιχείων της ανθρώπινης προσωπικότητας. Η έμφαση δίνεται στην αντιπαράθεση αρχών που υπερβαίνουν την προβλεπόμενη 'ύλη' και η μετάδοση αφορά σε πραγματι(στι)κές στρατηγικές για την εφαρμοσμένη ενδυνάμωση θετικών συστατικών και όψεων της ψ-φυσιογνωμίας του ατόμου, όπως αυτή διαμορφώνεται σε ψυχονοητικό επίπεδο και κατά κανόνα λάθρα εξελίσσεται και διατηρείται φαινομενικώς ως μη-τροποποιήσιμη, μα ουσιαστικώς ως ωραία ρευστή.

* * *

Μάθημα:	Μεθοδολογικές Προσεγγίσεις στην Ψυχολογική Έρευνα
Κύκλος:	Β΄ - Υποχρεωτικό, 3 δ.μ./5 ECTS
Εξάμηνο:	ΣΤ΄
Διδάσκουσα:	Ε. Ζιώρη

Στο πλαίσιο του μαθήματος «Μεθοδολογικές Προσεγγίσεις στην Ψυχολογική Έρευνα» αναπτύσσονται οι βασικοί τρόποι μελέτης της ανθρώπινης ανάπτυξης και συμπεριφοράς.

Οι θεματικές ενότητες που καλύπτονται είναι:

- Σχέδια έρευνας στην Ψυχολογία.
- Ζητήματα δεοντολογίας στην έρευνα.
- Τρόποι επιλογής του δείγματος.
- Εγκυρότητα και αξιοπιστία.
- Ερωτηματολόγια και συνεντεύξεις. Εγκυρότητα και αξιοπιστία των ερωτηματολογίων και συνεντεύξεων.
- Πείραμα: Είδη πειραματικών σχεδίων, είδη μεταβλητών, πειραματικός σχεδιασμός και διεξαγωγή πειραμάτων.
- Προσεγγίσεις ανάλυσης και διαχείρισης ερευνητικών δεδομένων.
- Τρόποι συγγραφής μιας επιστημονικής εργασίας.

* * *

Μάθημα:	Στατιστική Ι
Κύκλος:	Β΄ - Υποχρεωτικό, 3 δ.μ./5 ECTS
Εξάμηνο:	Ζ΄
Διδάσκων/ουσα:	Με ΠΔ407/80

Η γνώση της στατιστικής είναι απαραίτητη για κάθε κοινωνικό επιστήμονα αφού η στατιστική ανάλυση αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο κάθε έρευνας των ανθρωπιστικών επιστημών .

Στόχος του μαθήματος: Η εξοικείωση των φοιτητών με βασικές έννοιες της στατιστικής.

- ▶ Εισαγωγή στη περιγραφική Στατιστική, κλίμακες μέτρησης, είδη μεταβλητών.
- ▶ Βασικές αρχές δειγματοληψίας.
- ▶ Οργάνωση και παρουσίαση ερευνητικών δεδομένων: πίνακες και διαγράμματα ποσοτικών και κατηγορικών δεδομένων.
- ▶ Δείκτες κεντρικής τάσης.
- ▶ Δείκτες διασποράς.
- ▶ Μετασχηματισμοί μεταβλητών, τυπικές τιμές.
- ▶ Η κανονική κατανομή.

* * *

Μάθημα:	Στατιστική ΙΙ
Κύκλος:	Β΄ - Υποχρεωτικό, 3 δ.μ./5 ECTS
Εξάμηνο:	Η΄
Διδάσκων/ουσα:	Με ΠΔ407/80

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με βασικά παραμετρικά και μη παραμετρικά στατιστικά κριτήρια.

- ▶ Βασικές έννοιες επαγωγικής στατιστικής.
- ▶ Στατιστικές εκτιμήσεις: διαστήματα εμπιστοσύνης
- ▶ Έλεγχος στατιστικών υποθέσεων, επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας, κρίσιμη τιμή.
- ▶ Σύγκριση μέσων όρων ενός δείγματος και ενός πληθυσμού: 3 περιπτώσεις.
- ▶ Σύγκριση μέσων όρων 2 δειγμάτων: ανεξάρτητα δείγματα, εξαρτημένα δείγματα.
- ▶ Το στατιστικό κριτήριο χ^2 , πίνακες συνάφειας.
- ▶ Η έννοια της συσχέτισης.
- ▶ Υπολογισμός δεικτών συσχέτισης.
- ▶ Ανάλυση παλινδρόμησης.

* * *

Μάθημα:	Κοινωνική Ψυχολογία II
Κύκλος:	B´ - Υποχρεωτικό, 3 δ.μ./5 ECTS
Εξάμηνο:	E´
Διδάσκων:	N. Μποζατζής

Το μάθημα αυτό αποσκοπεί στην ολοκλήρωση της εισαγωγικής εξοικείωσης των φοιτητών με την επιστήμη της κοινωνικής ψυχολογίας και απευθύνεται σε φοιτητές που έχουν ήδη παρακολουθήσει το μάθημα Κοινωνική Ψυχολογία I. Ο στόχος του μαθήματος αυτού είναι διττός: αφενός αποσκοπεί στην επέκταση των εισαγωγικών γνώσεων στην επιστήμη της κοινωνικής ψυχολογίας και, αφετέρου, στην αρχική εξοικείωση των φοιτητών με επιστημολογικές εξελίξεις στην επιστήμη της κοινωνικής ψυχολογίας, κυρίως αυτές που εντάσσονται στην προβληματική του κοινωνικού κονστρουξιονισμού. Το μάθημα είναι διαρθρωμένο σε 4 κύκλους διαλέξεων: 1) Η προβληματική των στάσεων στην κοινωνική ψυχολογία, 2) Η θεωρία των κοινωνικών αναπαραστάσεων ως κοινωνιο-κονστρουξιοστική θεωρία, 3) Εισαγωγή στην λογοψυχολογία και 4) Λόγος και Ταυτότητες: Κοινωνική ιστορία και προσωπική ταυτότητα.

* * *

Μάθημα:	Αναπτυξιακή Ψυχολογία II: Σχολική Ηλικία και Εφηβεία
Κύκλος:	B' - Υποχρεωτικό, 3 δ.μ./ 5 ECTS
Εξάμηνο:	ΣΤ'
Διδάσκων:	Σ. Παπασταθόπουλος

Στόχος του μαθήματος είναι η περιεκτική διαπραγμάτευση της αναπτυξιακής διαδικασίας κατά την παιδική και εφηβική περίοδο. Στην αρχή σκιαγραφούνται κάποια βασικά θέματα της ιστορίας της μελέτης της παιδικής ηλικίας και της εφηβείας και από της διαμόρφωσής τους ως ξεχωριστών ηλικιακών σταδίων. Στη συνέχεια παρουσιάζονται και καλύπτονται οι ακόλουθες θεματικές ενότητες:

- βιολογική ανάπτυξη
- γνωστική ανάπτυξη
- συναισθηματική ανάπτυξη
- η ανάπτυξη των σχέσεων με τους γονείς, τους συνομηλίκους και άλλους ενήλικους
- σχολική εκπαίδευση και ανάπτυξη
- ήβη και η εμπειρία της
- η διαμόρφωση της ταυτότητας του εαυτού και της σεξουαλικής ταυτότητας
- αναπτυξιακά προβλήματα στην εφηβεία (διατροφικές διαταραχές, διαταραχές της αυτοεικόνας, βία και παραβατικές συμπεριφορές, ανεπιθύμητη εγκυμοσύνη, αυτοκτονία)
- Σύγχρονα ζητήματα στην παιδική και εφηβική ανάπτυξη (η επίδραση της τεχνολογικής εξέλιξης, των ΜΜΕ, του διαδικτύου και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των σύγχρονων πολυπολιτισμικών και μετανεοτερικών κοινωνιών)

Στην παρουσίαση των παραπάνω λαμβάνονται ιδιαίτερα υπόψη σύγχρονες μελέτες και θεωρίες για την εφηβική ανάπτυξη. Έμφαση δίνεται στον διαπροσωπικό, κοινωνικό-πολιτισμικό και οικολογικό χαρακτήρα της αναπτυξιακής διαδικασίας.

Μάθημα:	Εξελικτική Ψυχοπαθολογία Ι
Κύκλος:	Β΄ - Υποχρεωτικό, 3 δ.μ./5 ECTS
Εξάμηνο:	Ζ΄
Διδάσκων:	Με ΠΔ407/80

Στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζονται βασικές θεματικές ενότητες της ψυχοπαθολογίας των παιδιών και εφήβων: διάκριση παθολογικής- αποκλίνουσας και τυπικής- φυσιολογικής ανάπτυξης, θεωρητικά μοντέλα- προσεγγίσεις ερμηνείας της παιδικής ψυχοπαθολογίας, παρουσίαση και ανάλυση του φάσματος της ψυχοπαθολογίας βρεφικής, παιδικής και εφηβικής ηλικίας (προβλήματα εσωτερίκευσης και εξωτερίκευσης- διαταραχές συναισθήματος και συμπεριφοράς, αναπτυξιακές διαταραχές, νοητική υστέρηση, διαταραχές προσοχής, διαταραχές πρόσληψης τροφής), διάγνωση, αξιολόγηση, αιτιολογία και θεραπευτική παρέμβαση διαταραχών.

* * *

Μάθημα:	Κοινωνική Ψυχολογία των Διομαδικών Σχέσεων: Προκατάληψη, ρατσισμός, εθνικισμός
Κύκλος:	Β΄ - Υποχρεωτικό, 3 δ.μ./5 ECTS
Εξάμηνο:	ΣΤ΄
Διδάσκων:	Ν. Μποζατζής

Η ερευνητική επικέντρωση της επιστήμης της κοινωνικής ψυχολογίας σε ζητήματα που άπτονται των σχέσεων μεταξύ ομάδων εκκινεί ήδη από τις πρώτες δεκαετίες του 20^{ου} αιώνα και για λόγους αυτονόητους απογειώνεται μετά τον 2^ο παγκόσμιο πόλεμο. Στα πλαίσια του μαθήματος αυτού θα γίνει μια επισκόπηση του κοινωνικοψυχολογικού ενδιαφέροντος για τις διομαδικές σχέσεις και ειδικότερα για την προκατάληψη, το ρατσισμό και τον εθνικισμό. Τα θεματικά αυτά αντικείμενα έρευνας και θεωρητικής κοινωνιοψυχολογικής παραγωγής θα εξεταστούν από τη σκοπιά της κοινωνικής νόησης, των προσεγγίσεων που εστιάζουν στις ομάδες (Θεωρία Ρεαλιστικής Σύγκρουσης, Θεωρία Κοινωνικής Ταυτότητας, Θεωρία Αυτο-Κατηγοριοποίησης), ψυχοδυναμικών προσεγγίσεων και αλλά και πιο πρόσφατων λογοαναλυτικών προσεγγίσεων.

* * *

Μάθημα:	Κλινική Ψυχολογία II: Στοιχεία Διαγνωστικής
Κύκλος:	B' - Υποχρεωτικό, 3 δ.μ./5 ECTS
Εξάμηνο:	Z'
Διδάσκουσα:	A. Παλαιολόγου

Εξετάζονται συστηματικά τα θεωρητικά, τα μεθοδολογικά και τα εμπειρικά ζητήματα που αφορούν στη διαγνωστική διαδικασία για τις ψυχικές διαταραχές. Η διάγνωση ανεξαρτητοποιείται από θεωρητικές αποδόσεις κι ερμηνευτικές επενδύσεις, και επικεντρώνεται στην παρατήρηση και περιγραφή των εμφανών κατ' αρχήν συμπτωμάτων κάθε διαταραχής. Αφού οι απόφοιτοι θα αναζητήσουν αργότερα επαγγελματική αποκατάσταση σε πολλά διαφορετικά περιβάλλοντα, κυρίως ψυχολογικών και εκπαιδευτικών εφαρμογών, κρίνεται σημαντικότατο το να είναι σε θέση να διακρίνουν μείζονα συμπτώματα και σύνδρομα δυνάμει κατατάξιμα στο α-συνεχές νεύρωσης-ψύχωσης, καθώς και το να είναι ενήμεροι σε θέματα σοβαρότητας και βαρύτητας των ψυχοφυσιολογικών διεργασιών που επηρεάζουν την υγεία, αλλά και σε θέματα ψυχοφυσιολογικών συσχετισμών, επιρροών του stress και του άγχους στην υγεία, και συμπεριφορών πρόληψης. Οι γνώσεις αυτές θα τους καταστήσουν ικανούς να ασκήσουν κάθε λειτουργήμα στην υπηρεσία του Ανθρώπου με αποτελεσματικότητα και υπεύθυνο επαγγελματισμό. Όχι αυθαίρετα, το υλικό διαπραγμάτευσης αφορά στην κατάταξη των ψυχικών διαταραχών σύμφωνα με την επικρατέστερη αμερικανική άποψη, αφού αυτή αποτελεί και το δημοφιλέστερο πεδίο αναφορών, παραπομπών και διαχείρισης της διαγνώσιμης ψυχικής δυσλειτουργίας στα περισσότερα δυτικά περιβάλλοντα. Τούτο μοιάζει κάποτε να περιορίζει, αλλά η ρεαλιστική, πρακτική αξία ως προς τη χρήση μιας κοινής, γενικευμένα κατανοητής, ορολογίας και περιεχομένου κρίνεται να προέχει, ιδίως συνυπολογίζοντας την κριτική επεξεργασία που κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας προσφέρεται για το υλικό.

Συνιστάται η παρακολούθηση να έπεται της συμμετοχής στο Κλινική Ψυχολογία – I.

Ύλη: Διαγνωστικό Στατιστικό Εγχειρίδιο (DSM) Ψυχικών Διαταραχών.

Μάθημα:	Θέματα Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας
Κύκλος:	Β΄ - Υποχρεωτικό, 3 δ.μ./5 ECTS
Εξάμηνο:	Ζ΄
Διδάσκουσα:	Ε. Καραγιαννοπούλου

Η δήλωση του συγκεκριμένου μαθήματος προϋποθέτει την απόκτηση κάποιων εισαγωγικών μαθημάτων και οπωσδήποτε του μαθήματος "Εισαγωγή στην Ψυχολογία" και την παρακολούθηση, έστω ταυτόχρονη της «Εκπαιδευτικής ψυχολογίας». Στο μάθημα θα παρουσιαστούν θεματικές ενότητες της Εκπαιδευτικής ψυχολογίας που αφορούν σε μεθόδους έρευνας στην Εκπαιδευτική Ψυχολογία, γνωστικές θεωρίες για τη μάθηση, σκέψη και συναίσθημα, κίνητρα και συναίσθημα, άγχος, στρες και τρόποι αντιμετώπισης, προσεγγίσεις μάθησης- μάθηση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και παράγοντες που την επηρεάζουν.

Οι φοιτητές θα παρουσιάσουν ομαδικές εργασίες που αφορούν στις παραπάνω θεματικές και θα αναλάβουν ερευνητική εργασία που τα πρώτα αποτελέσματα θα παρουσιαστούν κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Στο πλαίσιο της οργάνωσης του μαθήματος με την παρούσα μορφή, η παρουσία των φοιτητών/τριών κρίνεται απαραίτητη.

* * *

Μάθημα:	Γνωστική Ψυχολογία II
Κύκλος:	B' - Υποχρεωτικό, 3 δ.μ./5 ECTS
Εξάμηνο:	ΣΤ'
Διδάσκουσα:	Ε. Ζιώρη

Το μάθημα «Γνωστική Ψυχολογία II» καλύπτει τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:

Άδηλη μάθηση – ασυνείδητη μάθηση

- Εννοιολογικός προσδιορισμός
- Μέτρηση άδηλης μάθησης
- Πειραματικά έργα άδηλης μάθησης
- Αναπαράσταση άδηλης γνώσης
- Ιδιότητες άδηλης μάθησης - Διάκριση άδηλης μάθησης από την έκδηλη

Απόκτηση εννοιών - κατηγοριοποίηση

- Θεωρίες απόκτησης εννοιών - Αξιολόγηση Θεωριών

Γλώσσα

- Γλωσσική ανάπτυξη – Θεωρίες Γλωσσικής Ανάπτυξης
- Σχέση Σκέψης και Γλώσσας

* * *

Μάθημα:	Εκπαιδευτική Ψυχολογία
Κύκλος:	Β΄ - Υποχρεωτικό, 3 δ.μ./5 ECTS
Εξάμηνο:	Ε΄
Διδάσκουσα:	Ε. Καραγιαννοπούλου

Το μάθημα επικεντρώνεται στις εξής θεματικές:

- Ορισμός και αντικείμενο της Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας
- Γνωστική ανάπτυξη
- Ψυχοκοινωνική και ηθική ανάπτυξη
- Φύλο και πολιτισμικές διαστάσεις στη μάθηση
- Μαθητές με ιδιαιτερότητες
- Θεωρίες μάθησης και πρακτικές εφαρμογές
- Γνωστική ψυχολογία και οικοδόμηση της γνώσης
- Κίνητρα
- Διαχείριση της τάξης

* * *

Μάθημα:	Εφαρμογές Στατιστικής Ι
Κύκλος:	Β΄ - Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό, 3 δ.μ./5 ECTS
Εξάμηνο:	Ζ΄
Διδάσκων/ουσα:	Με ΠΔ407/80

Στόχος μαθήματος: Η εξοικείωση των φοιτητών με τη χρήση του στατιστικού πακέτου επεξεργασίας ερευνητικών δεδομένων SPSS [**Statistical Package for Social Sciences**]. Η εκμάθηση βασικών εντολών του SPSS για τη στατιστική ανάλυση δεδομένων στα πλαίσια του μαθήματος της Στατιστικής Ι.

- ▶ Βασικές στατιστικές έννοιες: είδη μεταβλητών, επίπεδα μέτρησης, κωδικοποίηση των μεταβλητών στο **SPSS**.
- ▶ Περιήγηση στο SPSS: επεξεργαστής δεδομένων [**Data Editor**], προβολή δεδομένων [**Data View, Variable View**], γραμμή μενού, γραμμή εργαλείων, γραμμή κατάστασης.
- ▶ Περιγραφή των παραθύρων **Data Editor** και **Viewer**.
- ▶ Καταχώρηση δεδομένων στο SPSS.
- ▶ Μετασχηματισμοί δεδομένων: το μενού **Transform**
- ▶ Διαχείριση αρχείων: το μενού **Data**
- ▶ Στατιστική ανάλυση με το SPSS: οι εντολές **Frequencies, Descriptives** και **Explore**.
- ▶ Δημιουργία γραφημάτων στο SPSS: το μενού **Graphs**, επεξεργαστής γραφημάτων [**Chart Editor**].

Συνιστάται η παρακολούθηση του μαθήματος καθώς η διδασκαλία του περιλαμβάνει τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Μάθημα:	Ψυχοφυσιολογία Ι
Κύκλος:	Β΄ - Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό, 3 δ.μ./5 ECTS
Εξάμηνο:	Ε΄
Διδάσκων/ουσα:	Μέλος ΔΕΠ άλλου Τμήματος του Παν/μίου Ιωαννίνων

- Διερεύνηση της σχέσης ανάμεσα στο φυσιολογικό (βιολογικό) και το ψυχολογικό υπόστρωμα της ανθρώπινης συμπεριφοράς
- Λειτουργική οργάνωση του ανθρωπίνου σώματος
- Βιολογικές βάσεις της συμπεριφοράς
- Εισαγωγή στις λειτουργίες του ορμονικού συστήματος
- Θυρεοειδικές ορμόνες και συμπεριφορά
- Φλοιοεπινεφριδικές ορμόνες και συμπεριφορά
- Γεννητικές ορμόνες, ανάπτυξη γεννητικών οργάνων, εφηβεία, δευτερογενή χαρακτηριστικά του φύλου, εμμηνόπαυση
- Επίδραση γεννητικών ορμονών στο πρότυπο της σεξουαλικής συμπεριφοράς και στη σεξουαλική επιθυμία
- Σεξουαλική πράξη στον άνδρα / γυναίκα
- Οργάνωση και επίπεδα λειτουργίας του νευρικού τμήματος
- Νευρώνες και νευρικές συνάψεις
- Ανάπτυξη του εγκεφάλου
- Περιβαλλοντικές επιδράσεις στην ανάπτυξη του εγκεφάλου
- Κατώτερες εγκεφαλικές περιοχές: ζωτικές λειτουργίες
- Κεντρικές εγκεφαλικές περιοχές: Ένστικτα – Συναισθήματα
- Ανώτερες εγκεφαλικές περιοχές: Εγκεφαλικά ημισφαίρια – φλοιός
- Κινητικές λειτουργίες
- Αισθητικές λειτουργίες
- Εγκέφαλος και γλώσσα
- Εγκέφαλος και σκέψη (συνειρμικές περιοχές – προμετωπιαίος φλοιός)
- Εγκέφαλος και σκέψη
- Εγκέφαλος και συναίσθημα
- Εγκέφαλος και συνείδηση

- Πλαγίωση από φυσιολογικό εγκέφαλο. Συμπληρωματική εξειδίκευση των ημισφαιρίων
- Εγκέφαλος και μνήμη
- Εγκεφαλικές λειτουργίες συμπεριφοράς (πείνα, δίψα, εξαρτημένα αντανακλαστικά)
- Ύπνος, εκγρήγορση και προσοχή. Η φυσιολογική σημασία του ύπνου και των ονείρων
- Μηχανισμός, πρόκληση του κύκλου του ύπνου / εκγρήγορσης
- Νευροδιαβιβαστές της συμπεριφοράς
- Αυτόνομο νευρικό σύστημα: ο ρόλος του συμπαθητικού συστήματος στο stress

* * *

Μάθημα:	Θεωρίες Ανάλυσης Λόγου στην Κοινωνική Ψυχολογία
Κύκλος:	Β΄ - Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό, 3 δ.μ./5 ECTS
Εξάμηνο:	Z΄
Διδάσκων:	N. Μποζατζής

Η κοινωνική ψυχολογία, κυρίως στις ευρωπαϊκές εστίες παραγωγής της και σε σύμπνοια με αντίστοιχες εξελίξεις στα πλαίσια άλλων κοινωνικών επιστημών, βιώνει από τα μέσα της δεκαετίας του '80 τη δική της 'στροφή στον λόγο'. Μάλιστα, η 'στροφή' αυτή κρίνεται, κατά τεκμήριο, επιτυχημένη στο βαθμό που, όπως διαπιστώνεται, στην σύγχρονη κοινωνιο-επιστημονική γραμματεία συχνά κοινωνικοί επιστήμονες άλλων κλάδων στρέφονται, δανείζονται και χρησιμοποιούν θεωρίες και μεθοδολογίες που αναπτύχθηκαν στα πλαίσιά της. Ωστόσο, θα ήταν λάθος να υποτεθεί ότι η 'στροφή' αυτή στους κόλπους της κοινωνικής ψυχολογίας χαρακτηρίζεται από ομοιογένεια και 'μονοφωνικότητα'. Οι κοινωνικοί ψυχολόγοι που εντάσσονται στο ρεύμα αυτό εκκινούν συχνά από πολύ διαφορετικές αφετηρίες στο χώρο της κοινωνική θεωρίας με συνέπεια, συχνά, οι μεθοδολογικές τους προτάσεις να διαφέρουν σημαντικά. Το μάθημα αυτό στοχεύει στο να εξοικειώσει τους φοιτητές που ενδιαφέρονται για την επιστήμη της κοινωνικής ψυχολογίας με τα σημαντικότερα θεωρητικά πλαίσια που αναπτύχθηκαν στους κόλπους της 'της στροφής στον λόγο' στην κοινωνική ψυχολογία. Οι διαλέξεις του μαθήματος θα περιστραφούν γύρω από τους εξής θεματικούς κύκλους: 1) Η εθνομεθοδολογική παράδοση: Ανάλυση συνομιλίας και ανάλυση κατηγορικής υπαγωγής, 2) Λογοψυχολογία: η συγκρότηση του 'ψυχικού' στον λόγο, 3) Ρητορική / ιδεολογική ανάλυση, 4) Κριτική λογο-κοινωνιοψυχολογία και 5) Μεταδομική ανάλυση λόγου στην κοινωνική ψυχολογία. Το μάθημα αυτό απευθύνεται κατά κύριο λόγο σε φοιτητές που έχουν ήδη παρακολουθήσει τα εισαγωγικά μαθήματα κοινωνικής ψυχολογίας που προσφέρονται στο Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος (δηλ., Κοινωνική Ψυχολογία I και Κοινωνική Ψυχολογία II).

* * *

Μάθημα:	Κυβερνοψυχολογία: Η Υλικότητα της Ανάπτυξης
Κύκλος:	Β΄ - Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό, 3 δ.μ./5 ECTS
Εξάμηνο:	Ε΄
Διδάσκων:	Σ. Παπασταθόπουλος

Στην νεωτερική εποχή είμαστε μάρτυρες της ανάδυσης ενός ιδιαίτερου τύπου υποκειμενικότητας που προέκυψε από όπως υποστηρίζει ο Michel Foucault και άλλοι κοινωνικοί επιστήμονες, όπως ο Nikolas Rose, ο Paul Rabinow, ο Giorgio Agamben, ο Roberto Esposito, ο Thomas Lemke κ.λπ., στο πλαίσιο της ανάδυσης ενός νέου τύπου εξουσίας, της βιοπολιτικής. Παράλληλα, διαμορφώθηκαν οι κοινωνικές επιστήμες, ως ακριβώς επιστήμες εξέτασης, ταξινόμησης και ρύθμισης του πληθυσμού, μεταξύ των οποίων και η ψυχολογία, η οποία έχει αναλάβει στο μέγιστο βαθμό την παραγωγή και εφαρμογή «τεχνολογιών του εαυτού», μέσω των οποίων τα άτομα υποκειμενοποιούνται. Στο πλαίσιο αυτής της προοπτικής η τεχνολογία ως τεχνική, αλλά και κυρίως ως τρόπος ρύθμισης και διαμόρφωσης της σχέσης του ανθρώπου με τη φύση και τον εαυτό του, διαδραματίζουν έναν κεντρικό ρόλο.

Ως στόχοι του μαθήματος προτείνονται οι ακόλουθοι: Η κριτική αξιολόγηση την έννοιας του εαυτού και της ταυτότητας στην αναπτυξιακή ψυχολογία και η εισαγωγή νέων ψυχολογικών θεωριών όπως η θεωρία για την ταυτότητα του Mike Michael. Η διαμόρφωση μιας εναλλακτικής προοπτικής πάνω στην ανάπτυξη, όχι ως μιας διαδικασίας ωρίμανσης, αλλά ως μιας ετερογενούς και αρθρωμένης διαδικασίας υποκειμενοποίησης, όπως θα μπορούσε να ειπωθεί μέσα από τη θεωρία του Δικτύου-Δράστη του Bruno Latour, John Law κ.α.

Η κριτική αντιμετώπιση και προβληματοποίηση βασικών αντικειμένων της κυρίαρχης αναπτυξιακής ψυχολογίας, όπως το παιδί μέσα από θεωρίες όπως αυτή του κυβερνο-οργανισμού της Donna Harraway και της θεωρίας για τη σωματικότητα του φύλου της Judith Butler.

Μάθημα:	Σχολική Ψυχολογία Ι
Κύκλος:	Β΄ - Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό, 3 δ.μ./5 ECTS
Εξάμηνο:	Ε΄
Διδάσκων:	Με ΠΔ407/80

Στο πλαίσιο του μαθήματος αναλύονται σημαντικές διαστάσεις/ πτυχές της επιστήμης της Σχολικής Ψυχολογίας: η Σχολική Ψυχολογία ως επιστήμη (ορισμός και αντικείμενο του κλάδου, κατάρτιση, παροχή υπηρεσιών), ο ρόλος του σχολικού ψυχολόγου, δυσκολίες προσαρμογής παιδιών και εφήβων στο σχολικό περιβάλλον (επιθετική συμπεριφορά, διάσπαση προσοχής, υπερκινητικότητα, άγχος, σχολική φοβία, καταθλιπτικά συμπτώματα, κοινωνική απόσυρση), ψυχοδιαγνωστική αξιολόγηση, διαχείριση κρίσεων, ψυχολογικές παρεμβάσεις στο σχολικό περιβάλλον, αποκατάσταση της σχολικής προσαρμογής, μελλοντικές κατευθύνσεις.

* * *

Μάθημα:	Αγωγή Υγείας Ι
Κύκλος:	Β΄ - Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό, 3 δ.μ./5 ECTS
Εξάμηνο:	ΣΤ΄
Διδάσκων/ουσα:	Μέλος ΔΕΠ άλλου Τμήματος του Παν/μίου Ιωαννίνων

- Τι είναι η Αγωγή Υγείας και η Προαγωγή Υγείας
- Αγωγή Υγείας και Ιατρική
- Πολιτικές και κοινωνικές διαστάσεις της Αγωγής Υγείας
- Η προσχολική αγωγή ως παράγοντας προαγωγής της Υγείας
- Ενσωμάτωση της Αγωγής Υγείας στο πρόγραμμα προσχολικής εκπαίδευσης
- Παράγοντες που διαμορφώνουν τις στάσεις του παιδιού σε θέματα υγείας
- Υγεία και διατροφή – Διαταραχές πρόσληψης τροφής
- Αγωγή Υγείας στην πρόσληψη καρδιαγγειακών νοσημάτων
- Αγωγή Υγείας στην πρόληψη του καρκίνου
- Κάπνισμα – Αλκοόλ και Υγεία
- Περιβάλλον και Υγεία
- Αγωγή Υγείας στην πρόσληψη των γενετικών νοσημάτων
- Σεξουαλική – Διαφυλική Αγωγή – Σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα – AIDS
- Αγωγή Υγείας στη φροντίδα των δοντιών
- Κυκλοφοριακή Αγωγή και ατυχήματα
- Παράγοντες που διαμορφώνουν τις στάσεις των παιδιών σε θέματα υγείας
- Συναισθηματική Αγωγή των παιδιών
- Παράγοντες επικινδυνότητας – προστατευτικοί παράγοντες για την ψυχοκοινωνική υγεία των παιδιών
- Διαχείριση του πένθους και της απώλειας στα παιδιά
- Διαχείριση των ενδοοικογενειακών συγκρούσεων
- Διαχείριση των συναισθημάτων των παιδιών
- Διαχείριση των φόβων των παιδιών
- Καθορισμός ορίων και βοήθεια για την επίλυση των προβλημάτων
- Ενίσχυση αισθημάτων αυτοφροντίδας – εικόνα εαυτού – αυτοεκτίμηση
- Στρατηγικές συναισθηματικής Αγωγής

- Μοντέλα αλλαγής στάσεων και συμπεριφοράς στην Αγωγή Υγείας
- Μέθοδοι – Τεχνικές Αγωγής Υγείας στα παιδιά
- Το σχολείο που προάγει την Υγεία
- Αξιολόγηση προγραμμάτων Αγωγής Υγείας

* * *

Μάθημα:	Εφαρμογές Στατιστικής ΙΙ
Κύκλος:	Β΄ - Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό, 3 δ.μ./5 ECTS
Εξάμηνο:	Η΄
Διδάσκων/ουσα:	Με ΠΔ407/80

Στόχος μαθήματος: Η χρήση του στατιστικού πακέτου επεξεργασίας ερευνητικών δεδομένων SPSS [**Statistical Package for Social Sciences**] για την εφαρμογή παραμετρικών και μη παραμετρικών στατιστικών κριτηρίων της επαγωγικής στατιστικής [Στατιστική ΙΙ].

- ▶ Επανακωδικοποίηση μεταβλητών: οι εντολές **Recode, Compute, If...**
- ▶ Διαχείριση αρχείων: Οι εντολές **Merge, Split file**
- ▶ Σύγκριση μέσων όρων: T-tests [independent samples t-tests, dependent samples t-tests]
- ▶ Συσχέτιση και ερμηνεία δεικτών συσχέτισης [Pearson r, Spearman rho], scatterplot.
- ▶ Το στατιστικό κριτήριο χ^2 [Chi square], πίνακες διπλής εισόδου [Cross tabulation].
- ▶ Ανάλυση παλινδρόμησης [simple regression, multiple regression: hierarchical regression analysis, forced entry regression analysis, stepwise methods]. Residuals, outliers.
- ▶ Δημιουργία πολύπλοκων γραφημάτων στο SPSS: το μενού **Graphs**, επεξεργαστής γραφημάτων [**Chart Editor**].

Συνιστάται η παρακολούθηση του μαθήματος καθώς η διδασκαλία του περιλαμβάνει τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών.

* * *

Μάθημα:	Ηθολογία - Βιολογία
Κύκλος:	Β΄ - Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό, 3 δ.μ./5 ECTS
Εξάμηνο:	Ε΄
Διδάσκων/ουσα:	Μέλος ΔΕΠ άλλου Τμήματος του Παν/μίου Ιωαννίνων

- Διερευνάται η σχέση κληρονομικότητας – περιβάλλοντος και της ανθρώπινης κοινωνικής συμπεριφοράς μέσα από την εξελικτική διαδικασία
- Μελετώνται συμπεριφορές ζώων που προσφέρονται για σύγκριση με την ανθρώπινη συμπεριφορά μέσω της φυσικής επιλογής
- Ορισμός του χαρακτήρα της ηθολογίας (συγκριτικής ψυχολογίας)
- Ένστικτο και μάθηση – Πρότυπα σταθερής δράσης – Εγχάραξη
- Αισθήσεις (αφή, ακουστικά σήματα, οσφρητικά σήματα, όραση)
- Ερεθίσματα και σήματα (τύπου αντλίας, τύπου σκανδάλης), έμφυτος μηχανισμός αποδέσμευσης
- Ιδιοχωρία, η έννοια του προσωπικού ζωτικού χώρου
- Μιμητισμός ως φαινόμενο φυσικής αυτοπροστασίας
- Κοινωνική οργάνωση (κοινωνικά έντομα, κυρίαρχα και υποτακτικά ζώα). Πλαστικότητα στην κοινωνική οργάνωση των ανώτερων θηλαστικών
- Επικοινωνία (πολύπλοκες μορφές επικοινωνίας)
- Ομαδικό κυνήγι
- Μηχανισμοί αποφυγής του υπερπληθυσμού (άριστο μέγεθος πληθυσμού, κανιβαλισμός, μεταναστεύσεις)
- Μεταναστεύσεις (εποχικές, μόνιμες)
- Αλτρουισμός (ανιδιοτελείς αλτρουισμός, συγγενικός αλτρουισμός)
- Βρεφοκτονίες και κανιβαλισμός (γεροντοφαγία, σεξουαλικός κανιβαλισμός)
- Σεξουαλικότητα: Εξέλιξη, αναπαραγωγή και σεξ. Η βιολογία του σεξ, η μάχη των φύλων, επιλογή από το θηλυκό, σεξουαλικός διμορφισμός, πορνική συμπεριφορά, αιμομιξία, πολυγαμία και μονογαμία, ο ανταγωνισμός του σπέρματος, το φαινόμενο Coolidge, ομοιότητες και διαφορές στη σεξουαλικότητα των πιθήκων και ανθρώπων
- Συναισθήματα (φιλία, θάνατος, μητρική στοργή)
- Παιχνίδι και κοινωνικότητα
- Χρήση εργαλείων
- Συμβολική γλώσσα στους πιθήκους
- Επιθετικότητα (ειρηνευτικές εκδηλώσεις, η επίδραση των κοινωνικών εμπειριών στην επιθετικότητα)
- Κοινωνιοβιολογία (κοινωνική συμπεριφορά στη φυσική επιλογή)
- Η βιολογία της ομορφιάς και του γοήτρου

- Νεοτονία

* * *

Μάθημα:	Εισαγωγή στην Κριτική Αναπτυξιακή Ψυχολογία
Κύκλος:	Β΄ - Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό, 3 δ.μ./5 ECTS
Εξάμηνο:	Η΄
Διδάσκων:	Σ. Παπασταθόπουλος

Το μάθημα αυτό αποτελεί μια εισαγωγή στην κριτική ψυχολογία με έμφαση στην ανάπτυξη. Θα παρουσιαστούν οι συζητήσεις που τη δεκαετία του '70 οδήγησαν στην κριτική επανεξέταση των κοινωνικών επιστημών και ειδικότερα της ψυχολογίας, μέσα από ρεύματα όπως ο κονστρουξιονισμός, οι μεταδομικές θεωρίες, ο φεμινισμός κ.λπ. Στόχος του μαθήματος αποτελεί η διαπραγμάτευση και σύνθεση των κριτικών που διατυπώθηκαν για την αναπτυξιακή ψυχολογία. Θα παρουσιαστούν οι τρόποι με τους οποίους συγκροτήθηκε η αναπτυξιακή ψυχολογία ως επιστήμη και οι επιστημολογικές της βάσεις. Επίσης, θα αναζητηθούν και αξιολογηθούν τα κυρίαρχα θέματα και συζητήσεις που την δομούν, και θα διερευνηθούν οι τρόποι με τους οποίους κατασκευάζει και συγκροτεί τα αντικείμενά της. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στα πολιτικά και ηθικά ζητήματα που ανακύπτουν και στους τρόπους με τους οποίους συνδέονται με τις κοινωνικές πρακτικές εντός των οποίων η Ψυχολογία ως επιστήμη λειτουργεί.

* * *

Μάθημα:	Κλινική Ψυχολογία ΙΙΙ: Ηθική & Δεοντολογία στην Ψυχοθεραπευτική Πράξη
Κύκλος:	Β΄ - Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό, 3 δ.μ./5 ECTS
Εξάμηνο:	Η΄
Διδάσκουσα:	Α. Παλαιολόγου

Θεωρητική και εμπειρική μελέτη θεραπευτικών εφαρμογών στο πεδίο της Κλινικής Ψυχολογίας, Κλινικής Ψυχοπαθολογίας και ιδίως Κλινικής Ψυχοθεραπείας αναφορικά με ηθικές και δεοντολογικές σταθερές, αξίες, και πιθανές παρεξηγήσεις σε σχέση με την καθεαυτό ψυχοθεραπευτική πράξη. Έννοιες και συνθήκες που αφορούν σε μια μεγάλη ποικιλία ψυχοθεραπευτικών ζητημάτων χρησιμοποιούνται για την ανάλυση θεμάτων ηθικής και δεοντολογίας. Παρουσιάζονται υποδειγματικές περιπτώσεις ατόμων και ομάδων σε ψυχοθεραπεία από λειτουργούς που πρόσκεινται σε διάφορες Σχολές Σκέψης και προσεγγίζουν σειρά προβλημάτων, τα οποία κυμαίνονται από φόβο, άγχος, φοβίες και ιδεοψυχαναγκασμούς, έως πένθη, κακοποιήσεις, διάφορες διαταρακτικές συμπεριφορές, και δυσκολίες οικογενειακές και γονεϊκές, με στόχο να αναδείξουν επιτυχείς θεραπείες, πιθανές επιπλοκές, και ορισμένους τύπους αντι-επαγγελματικής εκφοράς των προσώπων που ασκούν ψυχοθεραπεία. Τα επιμέρους θέματα εξετάζονται με τρόπο παραδειγματικό με σκοπό την ευαισθητοποίηση των δεκτών του φοιτητικού πληθυσμού ως δυνάμει μελλοντικών λειτουργών σε επαγγέλματα που βοηθούν, αλλά και ως πιθανών καταναλωτών ψυχολογικών υπηρεσιών, σε γνώσεις και δεξιότητες, μα και σε βαθύτερες πτυχές της ψυχολογικής θεωρίας οι οποίες είναι δυνατό να διευκολύνουν δραστικά τη θεραπευτική επικοινωνία. Σημασία στο πλαίσιο αυτό έχει η κριτική συλλογιστική, αφού εξ ορισμού τους τα ζητήματα ηθικής και δεοντολογίας στην ψυχοθεραπεία είναι μεταβλητά, και για τούτο έως και απατηλά, με συνέπεια την ανάγκη συνυπολογισμού ενός όγκου παραμέτρων πριν τη λήψη οιασδήποτε απόφασης για κάθε περίπτωση δράσης ανεξαιρέτως.

Συνιστάται η παρακολούθηση να έπεται της συμμετοχής στα Κλινική Ψυχολογία – Ι και Κλινική Ψυχολογία – ΙΙ.

Μάθημα:	Η Ψυχοδυναμική Οπτική για τη Διδασκαλία και τη Μάθηση
Κύκλος:	Β΄ - Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό, 3 δ.μ./5 ECTS
Εξάμηνο:	ΣΤ΄
Διδάσκουσα:	Ε. Καραγιαννοπούλου

Το μάθημα αποτελεί μια εισαγωγή στην ψυχαναλυτική σκέψη και κυρίως στη θεωρία των αντικειμενοτρόπων σχέσεων με αναφορά στη μάθηση και διδασκαλία ως σχεσιακή εμπειρία. Χωρίς οι θεματικές που αναπτύσσονται να εστιάζονται στην κλινική διάσταση, αναδεικνύονται πρώιμα άγχη και άμυνες που κινητοποιούνται στο πλαίσιο της μάθησης ως σχεσιακής εμπειρίας. Στο μάθημα θα παρουσιαστούν θεματικές που αφορούν στην ψυχοδυναμική σκέψη για τη μάθηση: διδασκαλία ως ένα επάγγελμα που αφορά «στο αδύνατο- impossible profession», το ζήτημα της μεταβίβασης-αντιμεταβίβασης, πρώιμα άγχη και μάθηση, θεωρίες της M. Klein, του A. Bion για την ανάπτυξη της σκέψης και τη σχέση με το διδάσκοντα (λειτουργία α και β, reverie, περιέχον-περιεχόμενο, προβλητική ταύτιση) σε αναλογία με την πρώιμη σχέση μητέρας-βρέφους, η διδασκαλία σε αντιστοιχία με τη σχέση μητέρας-βρέφους, συνδέσεις με τη σκέψη του Winnicott. Στοιχεία της ψυχοσυναισθηματικής ανάπτυξης στην εφηβεία, μάθηση στην εφηβεία και σχέση με το διδάσκοντα.

* * *

Μάθημα:	Η Συναισθηματική Εμπειρία της Μάθησης και της Διδασκαλίας
Κύκλος:	Β΄ - Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό, 3 δ.μ./5 ECTS
Εξάμηνο:	Η΄
Διδάσκουσα:	Ε. Καραγιαννοπούλου

Η δήλωση του συγκεκριμένου μαθήματος προϋποθέτει την απόκτηση κάποιων εισαγωγικών μαθημάτων και οπωσδήποτε του μαθήματος "Εισαγωγή στην Ψυχολογία". Οι φοιτητές προτείνεται να έχουν ήδη περάσει ή έστω να παρακολουθούν ταυτόχρονα το μάθημα «ψυχοδυναμικές προσεγγίσεις στη μάθηση».

Το μάθημα επικεντρώνεται στην ερμηνεία της συναισθηματικής εμπειρίας της μάθησης και της διδασκαλίας στο πλαίσιο της θεωρίας των αντικειμενοτρόπων σχέσεων. Πρόκειται για ένα σεμιναριακό μάθημα στο οποίο οι φοιτητές εξοικειώνονται με την ψυχαναλυτική παρατήρηση της τάξης και εμβαθύνουν στην ψυχοδυναμική οπτική σε σχέση με τη μάθηση και τη διδασκαλία μέσω της συζήτησης και ανάλυσης σειράς παρατηρήσεων που έχουν κάνει στην τάξη. Η παρατήρηση είναι εστιασμένη σε ένα/μία μαθητή/μαθήτρια κατά τη διάρκεια ενός συγκεκριμένου μαθήματος, που διδάσκεται στο σχολείο συγκεκριμένη ημέρα και ώρα. Η παρουσίαση και συζήτηση της κάθε περίπτωσης από τους φοιτητές/τριες γίνεται στο πλαίσιο της ομάδας (των φοιτητών/τριών που παρακολουθούν το μάθημα), και ως εκ τούτου, η παρουσία τους κρίνεται απαραίτητη.

* * *

Μάθημα:	Σχολική Ψυχολογία ΙΙ
Κύκλος:	Β΄ - Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό, 3 δ.μ./5 ECTS
Εξάμηνο:	ΣΤ΄
Διδάσκων/ουσα:	Με ΠΔ407/80

Στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζονται οι Μαθησιακές Δυσκολίες / Διαταραχές. Ειδικότερα, αναλύονται οι ακόλουθες θεματικές ενότητες:

θεωρητικές προσεγγίσεις, κλινική εικόνα, διαγνωστικά κριτήρια, αιτιολογία (μονοπαραγοντικές και πολυπαραγοντικές θεωρίες), αξιολόγηση και ψυχομετρικά εργαλεία, θεραπεία και παρέμβαση στο σχολείο (Πολυ-αισθητηριακές Μέθοδοι και Νέες Τεχνολογίες), πολυγλωσσικό/ πολυπολιτισμικό περιβάλλον, μελλοντικές κατευθύνσεις.

* * *

Μάθημα:	Ψυχοφυσιολογία II
Κύκλος:	B' - Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό, 3 δ.μ./5 ECTS
Εξάμηνο:	H'
Διδάσκων/ουσα:	Μέλος ΔΕΠ άλλου Τμήματος του Παν/μίου Ιωαννίνων

1. Φάρμακα και ουσίες που επηρεάζουν τη λειτουργία του εγκεφάλου (ψυχότροπες ουσίες).
2. Ιστορική ανασκόπηση.
3. Μηχανισμοί δράσης στο Κ.Ν.Σ.
4. Ορισμοί, (ψυχότροπος ουσία, κατάχρηση, ψυχολογική/ σωματική εξάρτηση, σύνδρομο στέρησης, αντοχή, διασταυρούμενη αντοχή).
5. Απόψεις για την αιτιοπαθογένεια της εξάρτησης, (γενετικοί/ μαθησιακοί παράγοντες, οικογένεια, προσωπικότητα, περιβάλλον – συναναστροφές, κοινωνικοπολιτισμικές επιδράσεις).
6. Επιδράσεις στην ψυχική και σωματική σφαίρα (φαρμακολογικά αποτελέσματα, οξεία/ χρόνια τοξικότητα, κλινικά ψυχιατρικά προβλήματα σχετιζόμενα με τη χρήση ουσιών).
7. Κατηγοριοποιήσεις των διαφόρων εξαρτησιογόνων ουσιών (οπιούχα παράγωγα, κατασταλτικά/ ψυχοδιεγερτικά φάρμακα του Κ.Ν.Σ., νικοτίνη, κανναβιοειδή, ψευδοαισθησιογόνες ουσίες)
8. Ψυχοφυσιολογία των ψυχιατρικών παθήσεων, (σχιζοφρένεια, διπολική ψύχωση, κατάθλιψη, αγχώδεις διαταραχές, αυτισμός, διαταραχές ελλειμματικής προσοχής- υπερκινητικότητα, ιδεοψυχαναγκαστική νεύρωση)
9. Ψυχοσωματικές διαταραχές (κωλικός των τριών μηνών, βρογχικό άσθμα, ημικρανία, πεπτικό έλκος, ελκώδης κωλίτιδα)
10. Ψυχολογικοί παράγοντες που παίζουν σημαντικό ρόλο στην αιτιολογία των ψυχοσωματικών παθήσεων.
11. Η τεχνική της χαλάρωσης (νοητική /μυϊκή/ αναπνευστική χαλάρωση).
- 12.Βιοανάδραση – biofeedback (ψυχοφυσιολογικές τεχνικές χαλάρωσης μέσω ηλεκτρονικών συσκευών ανάδρασης)

Μάθημα:	Εξελικτική Ψυχοπαθολογία ΙΙ
Κύκλος:	Β΄ - Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό, 3 δ.μ./5 ECTS
Εξάμηνο:	Η΄
Διδάσκων/ουσα:	Με ΠΔ407/80

Στο πλαίσιο του μαθήματος παρουσιάζονται Αναπτυξιακές Διαταραχές όπως η Διάχυτες Αναπτυξιακές Διαταραχές και η Νοητική Υστέρηση. Ειδικότερα, αναλύονται οι ακόλουθες θεματικές ενότητες:

κλινική εικόνα, συμπτωματολογία, διαγνωστικά κριτήρια, αξιολόγηση και ψυχομετρικά εργαλεία, αιτιολογία (βιολογικό, γνωστικό, ψυχογενές επίπεδο), διαφορική διάγνωση, θεραπεία και παιδαγωγική αντιμετώπιση.

* * *

6. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ/ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΕΣ	ΧΩΡΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΤΗΛ. / FAX / E-MAIL
«Εργαστήριο Έρευνας Δυσλεξίας»	Παλαιολόγου Άντζυ, Επικ. Καθηγήτρια	Κτίριο ΦΠΨ, 2 ^{ος} όροφος	Τηλ. 26510/05886 Τηλ./ fax : 26510/05886 dyslexlb@cc.uoi.gr
«Εργαστήριο Διαπολιτισμικών Ψυχολογικών Μελετών και Εφαρμογών»	Μποζατζής Νίκος, Επικ. Καθηγητής	Κτίριο ΦΠΨ, 2 ^{ος} όροφος	
«Διεπιστημονικό Εργαστήριο Μελέτης Νέων Τεχνολογιών και Ταυτοτήτων»	Δρόσος Διονύσιος, Καθηγητής	Κτίριο ΦΠΨ, 2 ^{ος} όροφος	Τηλ. 26510/05760 ddrosos@cc.uoi.gr

«ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΔΥΣΛΕΞΙΑΣ»

Διευθύντρια: Παλαιολόγου Αντζυ³, Επικ. Καθηγήτρια

Με απόφαση της Γ.Σ. του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (Συνεδρία 234/27-3-2002) και έγκριση της Συγκλήτου του ιδίου Ιδρύματος (Συνεδρία 851/25-4-2002) ιδρύθηκε και λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2002-2003 στον Τομέα Ψυχολογίας του οικείου Τμήματος Εργαστήριο Έρευνας Δυσλεξίας (Π.Δ. υπ' αριθ. 328, Φ.Ε.Κ. Αρ. Φύλλου 279/19 Νοεμβρίου 2002) με Διευθυντή αρχικά τον καθηγητή Δημήτρη Π. Στασινό και στη συνέχεια την κ. Α. Παλαιολόγου.

Το Εργαστήριο Έρευνας Δυσλεξίας (ΕΕΔ) έχει ως αποστολή: 1. Την κάλυψη των διδακτικών και ερευνητικών αναγκών του Τμήματος Φ.Π.Ψ. καθώς και άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, σε ό,τι αφορά το αντικείμενο της δυσλεξίας ως ειδικής διαταραχής στη χρήση και κατανόηση του γραπτού λόγου. 2. Τη συνεργασία κάθε μορφής με εργαστήρια- κέντρα ερευνών και ακαδημαϊκά ιδρύματα της ημεδαπής και αλλοδαπής, εφόσον οι επιστημονικοί τους στόχοι συμβαδίζουν και αλληλοσυμπληρώνονται με εκείνους του οικείου εργαστηρίου. 3. Τη διοργάνωση συναφών επιστημονικών διαλέξεων, (δι)ημερίδων, σεμιναρίων, συμποσίων, συνεδρίων και άλλων επιστημονικών εκδηλώσεων, την πραγματοποίηση δημοσιεύσεων και εκδόσεων με οικείο περιεχόμενο καθώς και την πρόσκληση ελλήνων και ξένων επιστημόνων προκειμένου να συνεργασθούν ερευνητικά με μέλη του Τομέα Ψυχολογίας και δώσουν διαλέξεις στους φοιτητές με συναφή θέματα. 4. Τη συγκέντρωση, κωδικοποίηση και μηχανογράφηση συναφούς ερευνητικού και αρχειακού υλικού (εκδόσεις, άρθρα, διδακτορικές διατριβές – ήδη έχει υπάρξει συγκέντρωση ορισμένων από αυτές κ.τ.λ.) που αφορά το αντικείμενο της δυσλεξίας μέσα και έξω από την Ελλάδα. 5. Την παροχή υπηρεσιών κατά τα προβλεπόμενα στο Π.Δ. 159/1984 'Προϋποθέσεις παροχής υπηρεσιών από τα Πανεπιστημιακά Εργαστήρια σε ιδιώτες και κάθε νομικής μορφής οργανισμούς (Α'53).

Το Ε.Ε.Δ. λειτουργεί στο χώρο του Τομέα Ψυχολογίας του Τμήματος Φ.Π.Ψ. (Πανεπιστημιούπολη Δουρούτης, κτίριο Επιστημών της Αγωγής και του Τμήματος Φ.Π.Ψ., 1^{ος} όροφος, χώρος πρώην Ενιαίας Βιβλιοθήκης) κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες σύμφωνα με τον κανονισμό του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Διαθέτει Η/Υ και σύνδεση με το διαδίκτυο καθώς και μια σειρά οργάνων και λοιπό τεχνικό εξοπλισμό που είναι αναγκαίος για

³ Με απόφαση της Γ.Σ. του Τομέα Ψυχολογίας (αρ. 280/10.06.2010) και έγκριση της Γ.Σ. του Τμήματος Φ.Π.Ψ. (αρ. 322/16.06.2010) η κ. Παλαιολόγου ορίστηκε Δ/ντρια του εν λόγω εργαστηρίου.

τη διενέργεια διδασκαλίας, εργαστηριακών ασκήσεων και υλοποίηση ερευνητικών προγραμμάτων με το οικείο γνωστικό αντικείμενο.

**«ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ
ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ (Ε.Δ.Ψ.Μ.Ε.)»**

Διευθυντής: Μποζατζής Νίκος⁴, Επίκ. Καθηγητής

Ίδρυση – Αντικείμενο

Το εργαστήριο με την επωνυμία «Εργαστήριο Διαπολιτισμικών Ψυχολογικών Μελετών και Εφαρμογών» εξυπηρετεί διδακτικές και ερευνητικές ανάγκες και ανάγκες κατάρτισης με αντικείμενο τις διαπολιτισμικές ψυχολογικές μελέτες και τη συμβολή τους στην επιστήμη της Ψυχολογίας αλλά και της χάραξης πολιτικών σχετικών με την ειρηνική συνύπαρξη διαφορετικών πολιτισμικών ομάδων στην ημεδαπή και στις χώρες όπου ζουν Έλληνες.

Αποστολή

Το εργαστήριο έχει ως αποστολή τη μελέτη, έρευνα και κατάρτιση σε διαπολιτισμικά θέματα και την εφαρμογή επιστημονικών ευρημάτων στις δι-ομαδικές και ενδο-ομαδικές σχέσεις. Το εργαστήριο απευθύνεται σε προπτυχιακούς - μεταπτυχιακούς φοιτητές (με προοπτική προσέλευσης υποψηφίων για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής).

Συνεργάζεται με ακαδημαϊκά ιδρύματα ημεδαπής και αλλοδαπής, ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα που έχουν συναφείς στόχους καθώς και με εργαστήρια του οικείου Τμήματος (Διατομεακή συνεργασία).

⁴ Με απόφαση της Γ.Σ. του Τομέα Ψυχολογίας (αρ. 284/02.03.2011) και έγκριση της Γ.Σ. του Τμήματος Φ.Π.Ψ. (αρ. 325/13.10.2010) ο κ. Ν. Μποζατζής ορίστηκε Δ/ντής του εν λόγω εργαστηρίου.

**«ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΜΕΛΕΤΗΣ
ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΚΑΙ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ»**

Διευθυντής: Δρόσος Διονύσιος⁵, Καθηγητής

Σκοπός του προτεινόμενου Εργαστηρίου είναι η έρευνα και μελέτη των όρων ανταπόκρισης της φιλοσοφίας και των κοινωνικών επιστημών στις προκλήσεις που θέτουν με καλπάζοντα ρυθμό οι νέες τεχνολογικές εφαρμογές των φυσικών επιστημών. Οι νέες τεχνολογίες, αξιοποιώντας τις κατακτήσεις της επιστήμης στους τομείς κυρίως της βιολογίας, της γενετικής, της νευροφυσιολογίας και της πληροφορικής, εκτείνονται σε ένα φάσμα, το οποίο δεν εξαιρεί κανένα τομέα της κοινωνικής, αλλά και της φυσικής ζωής. Οι σχέσεις ανθρώπου-φύσης, αλλά και ο ίδιος ο προσδιορισμός του ‘φυσικού’ σε σχέση με το ‘τεχνητό’, ακόμα και αυτή η υπόσταση του ‘ανθρώπινου’, αλλά και αυτής ταύτης της έννοιας της ‘ζωής’ και του ‘ζώντος’ τίθενται υπό ριζικό εναλλαπροσδιορισμό.

Σκοπός του Εργαστηρίου είναι να δημιουργήσει ένα *forum* ανταλλαγής γνώσεων, πληροφοριών και ιδεών μεταξύ κοινωνικών και φυσικών επιστημόνων, ερευνητών και φιλοσόφων, με αντικείμενο το φάσμα των ζητημάτων που τίθενται από την ως άνω συνθήκη και αφορούν τη σχέση των νέων τεχνολογιών και του προσδιορισμού των ταυτοτήτων των κοινωνικών και ατομικών υποκειμένων. Προς το σκοπό αυτό, έργο του Εργαστηρίου είναι αφενός μεν η συγκέντρωση και κωδικοποίηση της σχετικής εργογραφίας, αφετέρου δε η ζωντανή επικοινωνία και ενεργός συμμετοχή στη διεθνή διεπιστημονική συζήτηση, τόσο μέσω του διαδικτύου ή της τηλεδιάσκεψης, όσο και μέσω της διοργάνωσης τακτικών εργαστηριακών συνευρέσεων [workshops] μεταξύ των ενδιαφερομένων.

Το Εργαστήριο έχει συνάφεια με θέματα προπτυχιακών μαθημάτων που διδάσκονται στο Τμήμα (όπως πχ Κυβερνοψυχολογία, Εισαγωγή στην Κριτική Κοινωνική Ψυχολογία, Φιλοσοφία της Τεχνολογίας, Ζητήματα Εφαρμοσμένης Πρακτικής Φιλοσοφίας, Φιλοσοφική Ανθρωπολογία), καθώς και με τον ερευνητικό και μεταπτυχιακό κύκλο της Ηθικής Φιλοσοφίας, όπως τον καλλιεργεί ο Τομέας Φιλοσοφίας. Καθόσον μάλιστα έχει εξ ορισμού *διεπιστημονικό* χαρακτήρα, το Εργαστήριο στοχεύει να αναπτύξει επιμέρους τομείς έρευνας-συνεργασίας με άλλα τμήματα και σχολές που λειτουργούν στο Πανεπιστήμιό μας ή σε άλλα ΑΕΙ ήτοι Τμήματα Ιατρικής, Βιολογίας, Φυσικής, Οικονομικών Επιστημών και

⁵ Με απόφαση της Γ.Σ. του Τομέα Ψυχολογίας (αρ. 281/12.10.2010) και έγκριση της Γ.Σ. του Τμήματος Φ.Π.Ψ. (αρ. 327/13.10.2010) ο κ. Δ. Δρόσος ορίστηκε Δ/ντής του εν λόγω εργαστηρίου.

Πληροφορικής καθώς και Ιδρύματα, Εργαστήρια ή Ινστιτούτα, τα οποία έχουν ανάλογο αντικείμενο και στόχο.

7. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

Διδακτικό – Επιστημονικό – Προσωπικό (Δ.Ε.Π.) (Ονοματεπώνυμο / Βαθμίδα)	Τηλέφωνα γραφείων	e-mail
Ζιώρη Έλενα, Επίκ. Καθηγήτρια	26510-05761	eziori@cc.uoi.gr
Καραγιαννοπούλου Ευαγγελία, Επίκ. Καθηγήτρια	26510-05747	ekaragia@cc.uoi.gr
Μποζατζής Νίκος, Επίκ. Καθηγητής	26510-05755	nikobo@cc.uoi.gr
Παλαιολόγου Άντζυ, Επίκ. Καθηγήτρια	26510-05748	angel@ioa.forthnet.gr
Παπασταθόπουλος Ευστάθιος, Λέκτορας	26510-05752	spapasta@cc.uoi.gr

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΔΕΙΕΣ	
Μέλος ΔΕΠ	Διάρκεια

Διευθυντής του Τομέα Ψυχολογίας	Τηλέφωνο γραφείου	e-mail
Δρόσος Διονύσιος. Καθηγητής	26510-05667	ddrosos@uoi.gr

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ Τομέα Ψυχολογίας	Ταχ. Διεύθυνση	Τηλέφωνα γραφείων	e-mail / fax
Γραμματεία Τομέα Ψυχολογίας	Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων Φιλοσοφική Σχολή Τμήμα Φ.Π.Ψ. Τομέας Ψυχολογίας Πανεπιστημιούπολη Δουρούτη 451 10 Ιωάννινα	26510- 05753	vtsialou@uoi.gr Fax: 26510-05805
Τσιάλιου Βαία Γραμματέας, ΕΤΕΠ		26510- 05753	vtsialou@uoi.gr Fax: 26510-05805

П А Р А Р Т Н М А

Υποτροφίες για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες του Τμήματος Φ.Π.Ψ.

Οι φοιτητές/τριες του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων έχουν τη δυνατότητα να λάβουν υποτροφίες και χρηματικά βραβεία/βοηθήματα κατά τη διάρκεια των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών τους σπουδών, εφόσον συντρέχουν οι νόμιμες, τυπικές και ουσιαστικές, προϋποθέσεις. Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι/ες οφείλουν να απευθύνονται στις διευθύνσεις των παρακάτω Ιδρυμάτων:

1. **Εργατική Εστία:** χρηματικά βοηθήματα σε φοιτητές/τριες, των οποίων ο πατέρας ή η μητέρα είναι ασφαλισμένος/η στο ΙΚΑ.
2. **Εστία Ναυτικών:** χρηματικά βραβεία στα παιδιά των εν ενεργεία και συνταξιούχων ναυτικών, Φίλωνος 97-99, 18535 – Πειραιάς, τηλ. 210-4113029.
3. **Ίδρυμα Ιωσήφ και Εσθήρ Γκανή (Ιωάννινα):** χορηγεί τρεις (3) υποτροφίες για μεταπτυχιακές σπουδές σε αριστούχους πτυχιούχους φοιτητές/τριες του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, καταγόμενους από το Νομό Ιωαννίνων.
4. **Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών :** Λυσικράτους 14, 10558 – Αθήνα, τηλ. 210-3254385.
Γραμματεία Τμήματος Φ.Π.Ψ. του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.
5. **Κοινοφελές Ίδρυμα Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης:** Αισχίνου 4, 105 58 Αθήνα, τηλ. 210-3713000 και 210-3252274.
6. **Μητρόπολη Ιωαννίνων:** κληροδότημα *Χριστόδουλου Ευθυμίου*. Χορηγούνται τρεις (3) υποτροφίες σε πρωτοετείς φοιτητές που κατάγονται από την πόλη ή το Νομό Ιωαννίνων, Πατριάρχου Ιωακείμ Γ 10, 45510 – Ιωάννινα, τηλ. 26510-26397.
Γραμματεία Τμήματος Φ.Π.Ψ. του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.
7. **Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων:** σε προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες χορηγούνται υποτροφίες από τα παρακάτω κληροδοτήματα:

– **Προπτυχιακές Σπουδές**

Βιολέττας Βίμπλη

Κωνσταντίνου Απ. Γκωλέτση

Ευαγγελίας Καραπάνου

Ανθούλας Μαυριά

Ιωάννη Τσανάκα

Βίμπλειο Ίδρυμα

– **Μεταπτυχιακές Σπουδές**

Πέτρου Κόκκορου

Ιωάννη Κ. Αγνάντη

Νικολάου Γιαννή

Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι/ες μπορούν να απευθυνθούν στο Τμήμα Κληροδοτημάτων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων - τηλ.: 26510-07233.

8. **Τράπεζες:** χρηματικά βοηθήματα σε φοιτητές/τριες, των οποίων ο πατέρας ή η μητέρα εργάζονται σε Τράπεζα.
9. **Ίδρυμα Λάτση:** για προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές σε φοιτητές/τριες που κατάγονται από τη Βόρειο Ήπειρο.
10. **Συνεταιριστική Τράπεζα Ιωαννίνων:** υποτροφίες για προπτυχιακές σπουδές.
11. **Ασφαλιστική Εταιρεία Interamerican:** βραβεία με κριτήριο την υψηλότερη βαθμολογία.

Για εξειδικευμένες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι/ες μπορούν να ανατρέξουν στο: *Οδηγός Υποτροφιών και Επιχορηγήσεων από Κοινοφελή Ίδρύματα και Κληροδοτήματα*, Έκδοση του Υπουργείου Οικονομικών, Αθήνα 2000.

[Γραφείο Διασύνδεσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, τηλ. 26510- 08454-60].

Φοιτητικοί Σύλλογοι και Οργανώσεις

Οι φοιτητικές οργανώσεις που υπάρχουν στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων σήμερα είναι:

- Σύλλογοι Φοιτητών Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (είναι το Συνδικαλιστικό όργανο των φοιτητών. Οι φοιτητές είναι οργανωμένοι σε συλλόγους στα Τμήματα που φοιτούν).
- Σύλλογος Μεταπτυχιακών Φοιτητών
- Σύλλογος Φοιτητών Φοιτητικής Εστίας
- Υπηρεσία Υγιεινής Φοιτητών
- Συμβουλευτική Υπηρεσία Φοιτητών
- Φοιτητική Ομάδα Εθελοντικής Αιμοδοσίας (Φ.Ο.Ε.Α.)
- Θεατρική Συντροφιά Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (Θ.Ε.Σ.Π.Ι.)
- Κινηματογραφική Ομάδα Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (Κ.Ο.Π.Ι.)
- Χορευτική Ομάδα Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
- Φωτογραφικός Σύλλογος Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
- Φοιτητική Ομάδα κατά των Ναρκωτικών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (Φ.Ο.Κ.Ν.Π.Ι.)
- Επιστημονική Εταιρεία Φοιτητών Ιατρικής Ελλάδας (Ε.Ε.Φ.Ι.Ε.)
- Διεθνής Επιτροπή Ελλήνων Φοιτητών Ιατρικής.

Φοιτητικοί Σύλλογοι

Όλοι οι φοιτητές δικαιούνται να εγγράφονται ως μέλη του Φοιτητικού Συλλόγου του Τμήματός τους, ο οποίος λειτουργεί σύμφωνα με το νόμο και είναι αναγνωρισμένος από το Πρωτοδικείο Ιωαννίνων. Εκπρόσωποι των φοιτητών μετέχουν σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις στα συλλογικά όργανα του Πανεπιστημίου.